

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Ν. ΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ
ΚΑΘΗΓΟΥ

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ
ΚΥΡΟΥ ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ ΕΚΛΟΓΑΙ
ΒΙΒΛΙΟΝ Α' και Β'

ΣΧΟΛΙΚΟΝ ΒΟΗΘΗΜΑ
ΔΙΑ ΤΗΝ Δ' ΤΑΞΙΝ ΤΩΝ ΟΚΤΑΤΑΞΙΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ
ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΝ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΟΥ Ο.Ε.Σ.Β.

••

ΝΕΑ ΕΚΔΟΣΙΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- 1) Κείμενον.
- 2) Μετάφρασις.
- 3) Γραμματικά.
- 4) Συντακτικά
- 5) Πραγματικά.
- 6) Νόημα και
- 7) Περιλήψεις.

ΑΘΗΝΑΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΩΣΗΣ ΜΑΘΗΣΗ»
ΜΕΣΑ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ
ΑΝΑΡΤΗΤΟ ΚΑΙ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΜΟ
ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ: ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΩΣΗΣ ΜΑΘΗΣΗ»
ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ: ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΩΣΗΣ ΜΑΘΗΣΗ»

~~ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ~~
ΓΕΩΡΓΙΟΥ Ν. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ
ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ

Αρ. εσω. 45050

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ
ΚΥΡΟΥ ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ ΕΚΛΟΓΑΙ
ΒΙΒΛΙΟΝ Α' καὶ Β'

ΣΧΟΛΙΚΟΝ ΒΟΗΘΗΜΑ

ΔΙΑ ΤΗΝ Δ' ΤΑΞΙΝ ΤΩΝ ΟΚΤΑΤΑΞΙΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ
ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΝ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΟΥ Ο.Ε.Σ.Β.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- 1) Κείμενον. 2) Μετάφρασις. 3) Γραμματικά. 4) Συντακτικά.
5) Πραγματικά. 6) Νόημα καὶ 7) Περιλήψεις.

ΑΘΗΝΑΙ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Πάν γνήσιον αντίτυπον φέρει τήν διά σφραγίδος ὑπογρα-
φήν μου.

Κ. Γαλανησίδης

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

Α' Αίτια τῆς ἐκστρατείας τοῦ Κύρου κατὰ τοῦ Ἀρταξέρξου
καὶ προπαρασκευαί δι' αὐτὴν (Κεφ. 1, § 1+11).

§ 1+2

Δαρείου καὶ Παρυσάτιδος
γίνονται δύο παῖδες,
πρεσβύτερος μὲν Ἀρταξέρξης,
νεώτερος δὲ Κύρος·
ἐπεὶ δὲ ἡσθένει Δαρεῖος
καὶ ὑπώπτει
τάφει τῆν τοῦ βίου,
ἐβούλετο παρεῖναι
ἀμφοτέρω τῶ παῖδε.
Ὁ μὲν οὖν πρεσβύτερος
ἐτύγχανε παρών.
Κῦρον δὲ μεταπέμπεται
ἀπὸ τῆς ἀρχῆς,
ἧς αὐτὸν
ἐποίησε σατράπην
καὶ στρατηγὸν δὲ
αὐτὸν ἀπέδειξε
πάντων, ὅσοι ἀθροίζονται
εἰς πεδίον Καστωλοῦ.
Ἀναβαίνει οὖν ὁ Κύρος
λαβὼν Τισσαφέρην
ὡς φίλον, καὶ ἔχων
τῶν Ἑλλήνων τριακοσίους ὀπλίτας,
ἄρχοντα δὲ αὐτῶν
Ξενίαν Παρράσιον.

Ἀπὸ τὸν Δαρεῖον καὶ τὴν Παρύσατιν
ἐγεννήθησαν δύο παιδιὰ,
μεγαλύτερον μὲν ὁ Ἀρταξέρξης,
μικρότερον δὲ ὁ Κύρος·
ἐπειδὴ δὲ ἦτο ἀσθενὴς ὁ Δαρεῖος
καὶ προησθάνετο
τὸ τέλος τῆς ζωῆς (του),
ἤθελε νὰ εἶναι πλησίον του
καὶ τὰ δύο παιδιὰ (του).
Τὸ μὲν λοιπὸν μεγαλύτερον
κατὰ τύχην ἦτο παρὸν·
τὸν δὲ Κῦρον προσεκάλεσεν
ἀπὸ τῆν σατραπείαν,
τῆς ὁποίας αὐτὸν
εἶχε κάμει σατράπην,
ἐπὶ πλέον δὲ καὶ στρατηγὸν
αὐτὸν εἶχε διορίσει
ὅλων, ὅσοι συναθροίζονται
εἰς τὴν πεδιάδα τῆς Καστωλοῦ.
Ἀνέβη λοιπὸν ὁ Κύρος,
ἀφοῦ παρέλαβε τὸν Τισσαφέρην
ὡς φίλον (του), καὶ ἔχων
ἐκ τῶν Ἑλλήνων τριακοσίους ὀπλίτας,
ὡς ἀρχηγὸν δὲ αὐτῶν
τὸν Ξενίαν τὸν Παρράσιον.

Γραμματικά : Παρύσαις, ιδος, ἰδι, ἰν, ι κύριον ὄνομα γ' κλ. γίνονται ἔνεσ. ὀρ. τοῦ μέσου ἀποθετικοῦ γίγνομαι (=γενῶμαι). ἐγγινόμεν, γενήσομαι, ἐγενόμην, γεγένημαι καὶ γέγονα, ἐγεγενήμην καὶ ἐγεγόνειν. παῖς (γ' κλ.). παιδός, παιδί, παῖδα, παῖ, παῖδες, παῖδων, παισὶ, παῖδας, παῖδες. δύο ἀριθμ. ἀπόλυτον, δεύτερος (τακτικόν), δευτεραῖος (χρονικόν), διπλοῦς (πολλαπλασιαστικόν), διπλάσιος (ἀναλογικόν), δις (ἐπίρρημα), δυάς (οὐσιαστικόν), ἀνά δύο (διανεμητικόν). πρεσβύτερος ἐπιθ. συγκρ. βαθ. (θετ. πρέσβυς—ὑπερθ. πρεσβύτατος). Ἀρταξέρξης, ου (α' κλ.). νεώτερος συγκρ. βαθ. (θετ. νέος—ὑπερθ. νεώτατος). ἐπεὶ αἰτιολ. σύνδ. ἡσθένει γ' ἔν. παρατ. τοῦ ἀσθενέω-ῶ, ἡσθένον, ἀσθενήσω, ἡσθένησα. ὑπώπτειν παρατ. τοῦ ὑποπτέω, ὑπώπτειν. ὑποπτέω, ὑπώπτειν, ὑπώπτειν. ἐβούλετο παρατ. τοῦ παθητικοῦ ἀποθετικοῦ βούλομαι (=θέλω), ἐβουλόμην, βουλόσομαι, ἐβουλήθην, βεβούλημαι. τῶ παῖδε ἀμφοτέρω δυϊκός ἀριθμός αἰτιατ. πτώσεως=τοὺς παῖδας ἀμφοτέρους (ὁ δυϊκός ἀριθμὸς δηλοῖ δύο ὄντα). παρεῖναι ἀπαρ. ἔνεσ. τοῦ πάρεμι (παρὰ+εἰμί), παρῆν, παρέσομαι, παρεγενόμην, παραγέγονα, παρε-

γεγόνειν. παρών γεν. παρόντος μετοχή ένεσ. τοῦ πάρεμι (=εἶμαι παρών). ἐτύγχανε παρατ. τοῦ τυγχάνω, ἐτύγχανον, τεύξομαι, ἔτυχον, τετύχηκα, ἔτετυχέην. μεταπέμπεται ὀριστ. μέσ. ένεσ. τοῦ μεταπέμπομαι (=προσκαλῶ), ἐπεμπίοην, πέμπωμαι, πέμπω, ἐπεμπίομαι, ἐπέμφθη, πέπεμμαι, ἐπεπέμην (ένεργ. : πέμπω (=στέλλω), ἐπεμπον, πέμψω, ἐπεμψα, πέπομφα, ἐπεπόμφειν). ἤσ γεν. έν. άναφ. άντων. (ὅς ἢ ὅ). αὐτὸν ἐπαναληπτική άντων. ἐποίησε άόρ. τοῦ ποιέω-ώ, ἐποίησ-ουν, ποιήσω, ἐποίησα, ποιήσῃκα, ἐπειοήκειν. ἀπέδειξε άόρ. α' τοῦ ἀποδείκνυμι καὶ ἀποδεικνύω, ἐδείκνυν καὶ ἐδείκνυν, δείξω, ἐδείξα, δέδειχα, ἐδεδείχευι. πάντων ἐπίθετον ἢ ἐπιμεριστική άντων. (πᾶς-πᾶσα-πᾶν). ὅσος-ὄση-ὄσον άναφ. άντων. ἀθροίζονται ὀριστ. μέσ. έν. τοῦ ἀθροίζομαι, ἠθροίζομαι, ἀθροισθήσομαι, ἠθροισάμην, ἠθροίσθη, ἠθροισαί, ἠθροίσθη. ἀναβαίνει, έν. ένεσ. τοῦ ἀναβαίνω, ἔβαινον, βήσομαι, ἔβην, βέβηκα, ἐβεβήκειν. λαβὼν μετ. άόρ. β' τοῦ λαμβάνω, ἐλάμβανον, λήψομαι, ἔλαβον, εἴληφα, εἴληφειν. ἔχων μετ. έν. τοῦ ἔχω, εἶχον, ἔξω καὶ σχήσω, ἔσχον, ἔσχηκα, ἔσχέκειν. τριακοσίους άριθμητ. ἀπόλυτον. ἄρχων-οντος (γ' κλ.).

Συντακτικά : Δαρείου-Παρυσάτιδος γενικαὶ καταγωγῆς γίνονται —μεταπέμπεται—ἀναβαίνει (οἱ ένεστῶτες αὐτοὶ λέγονται *ιστορικοί*, διότι δηλοῦν πράξιν, ἢ ὅποια ἔγινε κατὰ τὸ παρελθόν, διὰ τοῦτο δὲ ἐρμηνεύονται με ὀριστον). *παῖδες* ὑποκ. *πρεσβύτερος-νεώτερος* κατηγορ. Ἄρταξέρξης-Κῦρος ὑποκ. (ἐδῶ έννοεῖται τὸ ρ. ἦν). *ἐπεί...* βίου αίτιολ. πρότ. Δαρείος ὑποκ. *τελευτήν* άντικ. τοῦ βίου γεν. ὑποκειμενική. *παρεῖναι* άντικ. (τελικὸν άπαρ.). *τῷ παιδῷ* ὑποκ. τοῦ άπαρεμφάτου (έτεροπροσωπία). *παρὼν* κατηγορηματική μετοχή, διότι τοιαύτην μετοχήν λαμβάνει τὸ *τυγχάνω* (καὶ τὸ μὲν ρῆμα ἐρμηνεύεται με ἐπίρρημα, ἢ δὲ μετ. με ρῆμα). *Κῦρον* άντικ. *ἤσ...* ἐποίησε άναφ. πρότ. αὐτὸν άντικ. *σατράπην-στρατηγὸν* κατηγορ. ὄσοι... ἀθροίζονται άναφ. πρότ. *λαβὼν* χρονική μετ. *Τισσαφέρην* άντικ. *φίλον* κατηγορ. Ἑλλήνων γεν. διαιρετική. *ἔχων* τροπική μετ. *ὀπλίτας* άντικ. *ἄρχοντα* κατηγορ. αὐτῶν γεν. άντικειμενική. *Σενίαν* άντικ.

Πραγματικά : Δαρείος ὁ Β' βασιλεὺς τῶν Περσῶν ἔχων τὴν πρωτεύουσάν του εἰς τὰ Σοῦσα. *ἐβούλετο...* *παρεῖναι* καὶ σήμερον. ὅταν ὁ πατήρ εὐρίσκειται εἰς τὰς τελευταίας του στιγμὰς καλεῖ πλησίον του τὰ τέκνα, διὰ νὰ δώσῃ εἰς αὐτὰ τὴν εὐχὴν του, νὰ συμβουλεύσῃ, νὰ ἀποκαλύψῃ τυχὸν ὑπάρχοντα μυστικά κλπ. *ἄρχῃ*=σατραπεία, καὶ ὁ διοικῶν=*σατράπης* (λέξις Περσική). Ἐπειδὴ ἦτο μέγα τὸ Περσικὸν κράτος, διηρεῖτο εἰς 20 σατραπείας (*νομούς*, ὅπως θὰ ἔλέγαμε σήμερον), διὰ νὰ εἶναι εὐκολωτέρα καὶ καλυτέρα ἡ διακυβέρνησις τοῦ κράτους. Τοιοῦτος σατράπης καὶ στρατηγὸς διώρισθη καὶ ὁ Κῦρος εἰς τὴν περιοχὴν Λυδίας, Μεγάλῃς Φρυγίας καὶ Καπαδοκίας. *Καστωλὸς* πόλις τῆς Λυδίας πλησίον τῶν Σάρδεων, εἰς τὴν πεδιάδα τῆς ὅποιας κάθε χρόνῳ ἐγίνοντο αἱ ἐπιθεωρήσεις τοῦ στρατοῦ τῆς σατραπείας τοῦ Κύρου. *ἀναβαίνει* διότι πρόκειται περὶ πορείας ἀπὸ τῆς παρᾶλια εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Ἀσίας. *Τισσαφέρηνς* βάρβαρος σατράπης τῆς Καρίας, τὸν ὁποῖον ἔθεώρει φίλον του ὁ Κῦρος, ἀλλ' ἐπλανᾶτο. Ἄλλοι λέγουσιν ὅτι ὁ Κῦρος προσεκάλεσε τὸν Τισσαφέρην διὰ νὰ ἀποκρύψῃ τὸ μίσός του κατ' αὐτοῦ. Ἑλλήνων οὗτοι ἦσαν μισοφόροι ἀνήκοντες εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Κύρου. *ὀπλίτας* πεζοὶ στρατιῶται φέροντες βαρῶν ὀπλισμὸν, δηλ. κράνος, ἀσπίδα, κνημίδας, ξίφος καὶ δόρυ. *Παρράσιος* διότι ὁ Ξενίας κατήγετο ἐκ τῆς Παρρασίας, χώρας τῆς Ἀρκαδίας.

Νόημα : Ὁ βασιλεὺς τῶν Περσῶν Δαρείος ὁ Β' εἶχε σύζυγον τὴν Παρύσατιν, ἐκ τῆς ὁποίας ἀπέκτησε δύο τέκνα, τὸν Ἄρταξέρξην

καὶ τὸν Κύρον. Ἐπειδὴ ὁ Δαρεῖος βαρέως ἠσθένησεν, ἐκάλεσε πλησίον τοῦ τὰ τέκνα, ἐκ τῶν ὁποίων μόνον ὁ Ἄρταξέρξης ἦτο παρών, διότι ὁ Κύρος εὐρίσκετο εἰς τὴν σατραπείαν του. Μόλις ἔμαθεν ὁ Κύρος τὴν ἀσθένειαν καὶ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ πατρὸς του, διὰ τὰ τὸν ἐπισκεφθῆ, ἀμέσως παρέλαβε τὸν φίλον του Τισσαφέρην καὶ τριακοσίους Ἑλληνας μισθοφόρους μετ' ἀρχηγόν των τὸν Ξενίαν καὶ ἔσπευσεν εἰς τὰ Σοῦσα.

Περίληψις: 1) Τὰ τέκνα τοῦ Δαρείου. 2) Ἀσθένεια αὐτοῦ.
3) Πρόσκλησις καὶ μετάβασις τοῦ Κύρου πλησίον τοῦ ἀσθενούντος πατρὸς του.

§ 3

Ἐπει δὲ ἐτελεύτησε Δαρεῖος καὶ κατέστη εἰς τὴν βασιλείαν Ἄρταξέρξης, Τισσαφέρνης διαβάλλει τὸν Κύρον πρὸς τὸν ἀδελφόν, ὡς ἐπιβουλεύει αὐτῷ.

Ὁ δὲ πείθεται καὶ συλλαμβάνει Κύρον ὡς ἀποκτενῶν ἢ δὲ μήτηρ ἔξαιτησχυμένη αὐτὸν ἀποπέμπει πάλιν εἰς τὴν ἀρχήν.

Ἀφοῦ δὲ ἀπέθανεν ὁ Δαρεῖος καὶ ἔγινε βασιλεὺς ὁ Ἄρταξέρξης, ὁ Τισσαφέρνης ψευδῶς κατηγοροῦσε τὸν Κύρον εἰς τὸν ἀδελφόν (του), ὅτι τάχα ἐσχεδιάζε κακὸν ἐναντίον αὐτοῦ.

Ἐκεῖνος δὲ ἐπεισθῆ καὶ συνέλαβε τὸν Κύρον, διὰ τὴν (τὸν) φονευσίαν ἢ δὲ μήτηρ (του), ἀφοῦ ἔσωσεν αὐτὸν μετ' παρακλήσεως, (τὸν) ἀπέστειλεν ὀπίσω εἰς τὴν σατραπείαν (του).

Γραμματικά: ἐπει χρον. σύνδ. ἐτελεύτησε ἀόρισ. α' τοῦ τελευτάω - ῶ (=ἀποθνήσκω), ἐτελεύτων, τελευτήσω, ἐτελεύτησα, τετελεύτηκα, ἐτετελεύτηκειν. κατέστη ἀφρ. β' τοῦ καθίσταμαι (=γίνομαι), καθιστάμην, καταστήσομαι, κατασταθήσομαι, κατεστησάμην, κατέστην, κατεστάθην, καθέστηκα, καθεστήκειν (καὶ καθεστήκειν). διαβάλλει ἔνεσ. τοῦ διαβάλλω (=συκοφαντῶ), ἐβαλλον, βαλῶ, ἐβαλον, βέβληκα, ἐβεβλήκειν. ὡς εἶδ. σύνδ. ἐπιβουλεύει εὐκτ. ἐν. τοῦ ἐπιβουλεύω (=σχεδιάζω κακόν), ἐβούλευον, βουλεύσω, ἐβούλευσα, βεβούλευκα, ἐβεβουλεύκειν. πείθεται ἐν. ὄρ. μέσης τοῦ πείθομαι, ἐπειθόμην, πείσομαι, πεισθήσομαι, ἐπεισάμην, ἐπειθόμην, ἐπίεσθην, πείπεισθαι καὶ πείπεισθαι, ἐπειπεισθην καὶ ἐπεποίθειν. συλλαμβάνει ἐν. ὄρ. ἀποκτενῶν μετ. μέλλ. τοῦ ἀποκτείνω (=φονεύω), ἀπέκτεινον, ἀποκτενῶ, ἀπέκτεινα, ἀπέκτονα, ἀπεκτόνειν. ἔξαιτησχυμένη μετ. ἀορ. α' τοῦ ἔξαιτέομαι - οῦμαι (=σφάζω μετ' παρακλήσεως), ἐξητούμην, ἐξαιτήσομαι, ἐξαιτηθήσομαι, ἐξητησάμην, ἐξητήθην, ἐξήτημαι, ἐξητήμην. ἀποπέμπει ἐν. τοῦ ἀποπέμπω.

Συντακτικά: ἐπει... ἐτελεύτησε καὶ κατέστη χρον. προτ. διαβάλλει — πείθεται — συλλαμβάνει — ἀποπέμπει ἱστορικοὶ ἐνεστώτες ἐξηγούμενοι δι' ἀορίστου. ὡς ἐπιβουλεύει εἶδ. πρότ. αὐτῷ ἀντικ. δ δὲ ὑποκ. Κύρον ἀντικ. ὡς ἀποκτενῶν τελικὴ μετ. δηλοῦσα σκοπόν. ἐξαιτησχυμένη χρον. μετ.

Πραγματικά: διαβάλλει πράγματι, καθὼς ἀναφέρει ὁ Πλούταρχος, ὁ Τισσαφέρνης ἐσυκοφάντησε πρὸς τὸν Ἄρταξέρξην τὸν Κύρον, εἰπὼν ὅτι ἐσκέπετο νὰ τὸν φονεύσῃ ἐν τῷ ναῷ κατὰ τὴν ὥ-

ραν τῆς στέψεώς του, ὅπου ὡς θεατῆς θά παρίστατο καὶ ὁ Κύρος. Πεισθεὶς δὲ ὁ Ἄρταξέρξης περὶ τούτου συνέλαβεν αὐτὸν καὶ διέταξε νὰ θανατωθῆ ἀμέσως. *ἐξαιτησαμένη* ἡ Παρύσατις ἠγάπα ἰδιαίτερώς τὸν Κύρον, διότι ἦτο μικρότερος (ὅπως καὶ σήμερον οἱ γονεῖς τρέφουν μεγαλύτεραν ἀγάπην πρὸς τὸν Βενιαμὴν τῆς οἰκογενείας), καὶ ἐπομένως ἤθελε νὰ προτιμηθῆ ὡς διάδοχος τοῦ ἀσθενοῦντος καὶ ἤδη ἀποθανόντος βασιλέως. Πρὸ τοῦ κινδύνου τῆς θανατώσεως ἡ μήτηρ ἐνηγκαλίσθη τὸν Κύρον καὶ τὸν περιετύλιξε μὲ τὰ μαλλιά τῆς ὀδυρομένη καὶ ἰκετεύουσα, ἕως ὅτου ἐπέτυχε τὴν ἀποστολὴν καὶ πάλιν αὐτοῦ εἰς τὴν σατραπείαν του.

Νόημα: Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Δαρείου ἔγινε βασιλεὺς ὁ Ἄρταξέρξης, πρὸς τὸν ὁποῖον ὁ Τισσαφέρνης ἐσυκοφάντησε τὸν Κύρον, εἰπὼν ὅτι ἐσκέπτετο νὰ τὸν δολοφονήσῃ. Τότε ὁ Ἄρταξέρξης διέταξε νὰ θανατωθῆ, ἀλλὰ ἡ μεσολάβησις τῆς μητρὸς ἔσωσε τὸν Κύρον, ὁ ὁποῖος ἐπέστρεψεν εἰς τὴν σατραπείαν του.

Περιλήψεις: 1) Ὁ Ἄρταξέρξης γίνεται βασιλεὺς. 2) Ἡ συκοφαντία τοῦ Τισσαφέρνου. 3) Ἡ σωτηρία τοῦ Κύρου ὑπὸ τῆς μητρὸς του καὶ ἡ ἐπιστροφή αὐτοῦ εἰς τὴν σατραπείαν.

§ 4+5

Ἄσπρη
 Ὁ δ' ὡς ἀπῆλθε
 κινδυνεύσας καὶ ἀτιμασθεὶς.
 βουλευέται,
 ὅπως μήποτε ἔτι ἔσται
 ἐπὶ τῷ ἀδελφῷ,
 ἀλλά, ἦν δύνηται,
 βασιλεύσει ἀντ' ἐκείνου.
 Παρύσατις μὲν ἡ μήτηρ
 δὴ ὑπῆρχε τῷ Κύρῳ
 φιλοῦσα αὐτὸν μᾶλλον
 ἢ Ἄρταξέρξην
 τὸν βασιλεύοντα.
 Ὅστις δὲ
 τῶν παρὰ βασιλεῖ
 ἀφικνοῖτο πρὸς αὐτόν,
 πάντας ἀπεπέμπετο
 διατιθεὶς οὕτω,
 ὥστε εἶναι φίλους αὐτῷ
 μᾶλλον ἢ βασιλεῖ.
 Καὶ βαρβάρων δὲ
 τῶν παρ' ἑαυτῷ
 ἐπεμελεῖτο, ὡς εἶεν ἱκανοὶ
 πολεμεῖν τε καὶ
 εὐνοϊκῶς ἔχοιεν αὐτῷ.

Ἐκεῖνος δέ, ἀφοῦ ἐπανῆλθε
 κατόπιν κινδύνων καὶ προσβολῶν,
 ἐσκέφθη,
 πῶς νὰ μὴ εἶναι ποτὲ πλέον
 ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἀδελφοῦ (του),
 ἀλλά, ἐὰν δύναται,
 νὰ βασιλεύσῃ ἀντὶ ἐκείνου.
 Ἡ μὲν Παρύσατις, ἡ μητέρα του,
 ὡς γνωστόν, ὑπεστήριξε τὸν Κύρον,
 διότι ἠγάπα αὐτὸν περισσότερον
 ἀπὸ τὸν Ἄρταξέρξην,
 ὁ ὁποῖος ἦτο βασιλεὺς.
 Ὅποιος δὲ
 ἀπὸ τοὺς (ἀνθρώπους) τοῦ βασιλέως,
 ἤρχετο πρὸς αὐτόν (τὸν Κύρον),
 ὅλους κατευόδωνεν ἀπὸ κοντὰ του,
 ἀφοῦ (τοὺς) προδιέθετεν ἔτσι,
 ὥστε νὰ εἶναι φίλοι αὐτοῦ
 μᾶλλον παρὰ τοῦ βασιλέως.
 Καὶ διὰ τοὺς βαρβάρους δέ,
 οἱ ὁποῖοι ἦσαν πλησίον του,
 ἐφρόντιζε, διὰ νὰ εἶναι ἱκανοὶ
 καὶ νὰ πολεμοῦν καὶ
 νὰ εἶναι ἀφωσιωμένοι πρὸς αὐτόν.

Γραμματικά: ὡς χρον. σύνδ. ἀπῆλθε ἀόρ. β' τοῦ ἀπέρχομαι, ἀπῆεν καὶ ἀπῆα, ἀπειμι ἀπῆλθον, ἀπελήλυθα, ἀπεληλύθειν. κινδυνεύσας μετ. ἀορ. τοῦ κινδυνεύω (ὀμαλόν). ἀτιμασθεὶς μετ. παθητ. ἀορ. α' τοῦ

ἀτιμάζομαι (=προσβάλλομαι), ἡτιμαζόμεν. ἀτιμασθήσομαι, ἡτιμασθήσῃ, ἡτιμασμαι. βουλευέται ἐν. ὄριστ. μέσης τοῦ βουλευόμεν (=σκέπτομαι), ἐβουλευόμεν, βουλευσομαι, ἐβουλευσάμην, ἐβουλευθήσῃ, βεβούλευμαι. ἔσται γ' ἐν. μέλλ. τοῦ εἰμί, ἦν, ἔσομαι, ἐγενόμην, γέγονα, ἐγενόνην. ἦν ὑποθ. σύνδ.=ἐάν. δύνηται ὑποθ. ἐν. τοῦ παθητ. ἀποθετ. δύναμαι (ὑποθ. δύναμαι, εὐκτ. δύναίμην, προστ. δύνασο, ἀπαρ. δύνασθαι, μετ.δυνάμενος), ἐ(ἡ)δυνάμην, δυνήσομαι, δυνήθησομαι, ἐ(ἡ)δυνήσῃ, δεδύνημαι. βασιλεύσει μέλλ. ὑπῆρχε παρατ. τοῦ ὑπάρχω (=ὑποστηρίζω), ὑπῆρχον, ὑπάρξω, ὑπῆρξα, ὑπῆρξα. φιλοῦσα μετ. ἐν. τοῦ φιλέω=ἀγαπῶ. μάλλον ἐπίρρ. συγκρ. βαθ. (θετ. μάλα=πολύ, ὑπερθ. μάλιστα). βασιλεύοντα μετ. ἔνεσ. ὅστις, ἦτις, ὅ,τι ἀναφ. ἄντων. ἀφικνοῖτο εὐκτ. ἔνεσ. τοῦ μέσ. ἀποθετ. ἀφικνούμαι οὐμαι (=ἔρχομαι), ἀφικνούμην, ἀφίξομαι, ἀφικόμην, ἀφίγμαι, ἀφίγμην. διαίθεις μετ. ἔνεσ. τοῦ διατίθημι (=προδιαθέτω), διετίθην, διαθήσο, διέθηκα, διατέθεικα, διετεθείκειν. εἶναι ἀπαρ. ἐν. τοῦ εἰμί. εἶναι ἑαυτῷ δοτ. αὐτοπαθοῦς ἄντων. (ἑαυτοῦ) γ' προσ. (α' ἑαυτοῦ, β' σεαυτοῦ). ἐπεμελεῖτο παρατ. τοῦ παθ. ἀποθετ. ἐπιμελοῦμαι καὶ ἐπιμελόμην (=φροντίζω), ἐπεμελόμην καὶ ἐπεμελήσομαι, ἐπεμελήσάμην, ἐπεμελήσῃ, ἐπιμελήμην. ἐπιμελήμην. ὡς τελ. σύνδ. πολεμεῖν ἀπαρ. ἔνεσ. τοῦ πολεμεῖω (ὁμαλόν). εἶεν εὐκτ. ἔνεσ. τοῦ εἰμί. εὐνοϊκῶς ἐπίρρ. θετ. βαθ. ἔχοιεν εὐκτ. ἔνεσ. τοῦ ἔχω.

Συντακτικά: ὁ δὲ ὡς ἀπῆλθε χρον. πρότ. κινδυνεύσας—ἀτιμασθεῖς τροπ. μετ. ὅπως... ἔσται... βασιλεύσει πλάγια ἐρώτημ. προτ. ἦν δύνηται ὑποθετ. πρότ. ἢ μήτηρ παράθεσις, τῷ Κύρῳ ἄντικ. τοῦ ὑπῆρχε. φιλοῦσα αἰτιολ. μετ. αὐτὸν ἄντικ. (α' ὄρος συγκρίσεως). ἢ τὸν Ἄρταξ. (β' ὄρος συγκρ.) τὸν βασιλεύοντα ἐπιθετ. μετ. ὅστις... πάντας=πάντα ὅστις ἀναφ. πρότ. διαίθεις χρον. μετ. ὥστε... βασιλεῖ συμπερασματικὴ ἀπαρεμφατικὴ πρότ. (διότι ἀντί ρήμ. ἔχει ἀπαρ.). Τὸ ὥστε καὶ τὸ πρὶν μετ. ἀπαρ. ἀποτελοῦν πρότασιν. πάντας ὑποκ. τοῦ εἶναι. φίλους κατηγ. αὐτῷ δοτ. ἀντικειμενικὴ (α' ὄρος συγκρ.). ἢ βασιλεῖ (β' ὄρος συγκρ.). βαρβάρων ἄντικ. τοῦ ἐπεμελεῖτο. ὡς... εἶεν... ἔχοιεν πλάγια ἐρώτημ. προτ. πολεμεῖν ἀπαρ. τῆς ἀναφορᾶς. ἱκανοὶ κατηγ. αὐτῷ ἄντικ. τοῦ ἔχοιεν.

Πραγματικά: κινδυνεύσας—ἀτιμασθεῖς διέτρεξε κίνδυνον νὰ φωνεθῇ καὶ ὑπέστη προσβολὴν διὰ τῆς συλλήψεως ἐντὸς τοῦ ναοῦ ἐνώπιον πολλοῦ κόσμου. μήποτε ἐτι ἔσται ἐπὶ τῷ ἀδελφῷ ὁ Κύρος δὲν ἠρκέσθη εἰς τὴν διατήρησιν τῆς σατραπείας του καὶ τὴν γενομένην ἐκ μέρους τοῦ ἀδελφοῦ του συγχώρησιν, ἀλλὰ εἶχε ὑπέμετρον φιλοδοξίαν νὰ διαδεχθῇ τὸν πατέρα του καὶ νὰ ἐκδικηθῇ τὸν ἀδελφόν του, δι' ὅσα ἔπαθεν. Ὁ Κύρος δὲν ἔχει δίκαιον, διότι ἔπρεπε νὰ συμφερωθῇ μετὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ πατρὸς του, ὁ ὁποῖος ὥρισε τὸν Ἄρταξ, ὡς διάδοχόν του. ὑπῆρχε τῷ Κύρῳ αἰ ὑπηρεσίαι, τὰς ὁποίας προσέφερον ἢ Παρυσάτις εἰς τὸν Κύρον ἦσαν 1) χρήματα, τὰ ὁποῖα ἔστελλεν ἐκ τοῦ ἰδιοῦ τῆς ταμείου πρὸς αὐτὸν καὶ 2) ἢ προσπάθεια νὰ διαλύσῃ τὰς τυχόν ὑποφίας τοῦ βασιλέως περὶ τῶν σχεδίων τοῦ Κύρου, ὅστις ἀφικνοῖτο διὰ νὰ διατηρῆται ἡ πολιτικὴ ἐνότης τοῦ ἀπεραντοῦ Περσικοῦ κράτους, ὁ βασιλεὺς ἐποικινῶνι μετὰ τοὺς σατράπας δι' ἀπειταλόμενων, οἱ ὁποῖοι ἐλάμβανον γνῶσιν τῶν ἐνεργειῶν τῶν σατραπῶν, τῆς εἰσπράξεως τῶν φόρων καὶ γενικῶς παντῶν διοικητικοῦ μέτρον αὐτῶν. Οἱ τοιοῦτοι ἐλέγοντο βασιλέως ὀφθαλμοὶ ἢ βασιλέως ὄτα, τοὺς ὁποίους ὁ Κύρος προσεπάθει νὰ κολακεύῃ καὶ περιποιῆται, ὥστε νὰ διάκεινται εὐμένως πρὸς αὐτὸν παρά πρὸς τὸν Ἄρταξέρην.

Νόημα: Ὁ Κύρος, ἀφοῦ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν σατραπείαν του, ἐσκέπτετο κατὰ ποῖον τρόπον θὰ ἐκθρονίσῃ τὸν ἀδελφόν του καὶ θὰ γίνῃ ὁ ἴδιος βασιλεὺς. Διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ σκοποῦ του αὐτοῦ εἶχε: 1) τὴν ὑποστήριξιν τῆς μητρὸς του, 2) κατέβαλλε προσπάθειας

ὥστε οἱ ἐκάστοτε ἀπεσταλμένοι τοῦ βασιλέως νὰ εἶναι ἀφωσιωμένοι περισσότερον πρὸς αὐτὸν καὶ 3) ἐφρόντιζε διὰ τὴν πολεμικὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ βαρβαρικοῦ στρατοῦ.

Περιλήψεις: 1) Σχέδιον τοῦ Κύρου καὶ ὑποστήριξις αὐτοῦ παρὰ τῆς μητρὸς του. 2) Περιποιήσεις πρὸς τοὺς βασιλικούς ἀπεσταλμένους. 3) Ἐκπαίδευσις πολεμικῆ τῶν βαρβάρων.

§ 6+7

Τὴν δὲ Ἑλληνικὴν δύναμιν
ἤθροισεν,
ὡς ἐδύνατο μάλιστα, ἐπικρυπτόμε-
[νος,

ὅπως λάβοι βασιλέα
ὅτι ἀπαρασκευότατον.
Ἦδε οὖν *στρατολογία*
ἔποιεῖτο τὴν συλλογὴν
ὅποσας εἶχε φυλακὰς ἐν ταῖς πό-
[λεσι,

παρήγγειλεν
ἐκάστοις ταῖς φρουράρχοις
λαμβάνειν ἅ
ἄνδρας Πελοποννησίους,
ὅτι πλείστους
καὶ βελτίστους, *ἡ γυναικότερα*
ὡς
Τισσαφέρνους ἐπιβουλεύοντος
ταῖς πόλεσι.

Καὶ γὰρ αἱ Ἰωνικαὶ πόλεις
τὸ ἀρχαῖον ἦσαν Τισσαφέρνους,
δεδομέναι ἐκ βασιλέως,

τότε δὲ ἀφειστήκεσαν
πρὸς Κύρον πᾶσαι
πλὴν Μιλήτου·
ἐν Μιλήτῳ δὲ Τισσαφέρνης
προαισθόμενος
βουλευομένους τὰ αὐτὰ ταῦτα,
τοὺς μὲν ἀπέκτεινε,
τοὺς δ' ἐξέβαλεν *ἐξωρίσει*
Ὁ δὲ Κύρος,
ὑπολαβὼν
τοὺς φεύγοντας,
συλλέξας στρατεύμα

Τὸ δὲ Ἑλληνικὸν στρατεύμα
συνῆθροισεν,
ὅσον ἠμποροῦσε περισσότερον, κρυ-
[φίως,

διὰ νὰ εὔρη τὸν βασιλέα
ὅσον τὸ δυνατόν ἀπροετοίμαστον.
Ὡς ἐξῆς λοιπὸν
ἔκαμνε τὴν στρατολογίαν·
ὅσας φρουράς εἶχεν εἰς τὰς πόλεις,

ἔδωκεν ἐντολήν
εἰς καθένα ἀπὸ τοὺς φρουράρχους
νὰ στρατολογοῦν
ἄνδρας Πελοποννησίους,
ὅσον τὸ δυνατόν περισσοτέρους
καὶ γενναιοτέρους,
διότι δῆθεν

ὁ Τισσαφέρνης ἐσχεδίαζε κακὸν
ἐναντίον (αὐτῶν) τῶν πόλεων.
Καθ' ὅσον μάλιστα αἱ Ἰωνικαὶ πό-
[λεις
ἀρχικῶς ἀνῆκον εἰς τὸν Τισσαφέρ-
[νην,
αἱ ὁποῖαι εἶχον δοθῆ ὑπὸ τοῦ βα-
[σιλέως,

τότε δὲ εἶχον ἀποστατήσει
πρὸς τὸν Κύρον ὄλοι
ἐκτὸς τῆς Μιλήτου·
εἰς δὲ τὴν Μιλήτον ὁ Τισσαφέρνης,
ἐπειδὴ προησθάνθη
ὅτι ἐσχέπτοντο τὰ ἴδια ἀκριβῶς,
ἄλλους μὲν ἐφόνευσεν,
ἄλλους δὲ ἐξώρισεν.
Ὁ Κύρος ὅμως,
ἀφοῦ ἔλαβεν ὑπὸ τὴν προστασίαν του
τοὺς ἐξωρίστους,
συγκεντρώσας στρατὸν

ἐπολιόρκει Μίλητον
καὶ κατὰ γῆν
καὶ κατὰ θάλατταν
καὶ ἐπειράτω
κατάγειν
τοὺς ἐκπεπτωκότας.
Καὶ αὕτη αὖ
ἦν αὐτῷ
ἄλλη πρόφασις
τοῦ ἀθροίζειν στρατεύμα.

ἐπολιόρκει τὴν Μίλητον
καὶ κατὰ ξηρὰν
καὶ κατὰ θάλασσαν
καὶ προσεπάθει
νὰ ἐπαναφέρῃ εἰς τὴν πατρίδα των
ἐκείνους, οἱ ὅποιοι εἶχον ἐξορισθῆ.
Καὶ τοῦτο πάλιν
ἦτο δι' αὐτὸν
ἄλλη πρόφασις,
διὰ νὰ συγκεντρῶνῃ στρατόν.

Γραμματικά: ἤθροισεν παρατ. τοῦ ἀθροίζω, ἤθροισον, ἀθροίσω, ἤθροισα, ἤθροισα, ἤθροισα. ὡς ἀναφορικὸν ἐπιτατικὸν μόριον. μάλιστα ἐπίρρ. ὑπερθ. βαθ. (Θ. μάλα, Σ. μᾶλλον). ἐδύνατο παρατ. τοῦ δύναμαι. ἐπικρυντόμενος μετ. ἐν. τοῦ ἐπικρύντομαι, ἐκρυντόμην, κρύνωμαι, κρυνθῆσομαι καὶ κρυνθῶμαι, ἐκρυνάμην, ἐκρυνάμην καὶ ἐκρυνάμην, κέρυμαι, ἐκεκρυνάμην. ὅτι ἐπιτατικόν. ἀπαρασκευάστον ἐπίθ. ὑπερθ. βαθ. (Θ. ἀπαρασκευάστος = ἀπροετοίμαστος, Σ. ἀπαρασκευάστερος). λάβοι εὐκτ. ἀορ. β' τοῦ λαμβάνω, ἐλάμβανον, λήγωμαι, ἐλάβον, εἴληφα, εἴληφειν. ὡδε ἐπίρρ. τροπικόν. ἐποιεῖτο μέσος παρατ. τοῦ ποιοῦμαι, ἐποιούμην, ποιήσομαι, ποιηθήσομαι, ἐποιήσομαι, ἐποιήθη, πεποιήθη, ἐπεποιήθη. ὁπόσος, ἡ, ὄν ἀναφ. ἀντων. εἶχε παρατ. τοῦ ἔχω, εἶχον, ἔξω καὶ σχήσω, ἔσχον, ἔσχηκα, ἐσχέκειν. παρήγγειλε ἀορ. α' τοῦ παραγγέλλω, παρήγγελλον, παραγγέλλω, παρήγγειλα, παρήγγειλα, παρηγγέλλειν. λαμβάνειν ἀπαρ. ἐν. ὅτι ἐπιτατικόν. πλείστους ἐπίθ. ὑπερθ. βαθ. (Θ. πολὺς, πολλή, πολύ, Σ. πλείων καὶ πλέων, πλέον. Υ. πλείστος, ἦρον). βελτίστους ἐπίθ. ὑπερθ. βαθ. (Θ. ἀγαθός, ἡ, ὄν Σ. βελτίων, βέλτιον Υ. βέλτιστος, ἡ, ὄν). Τὰ ἄλλα παραθετ. τοῦ ἀγαθός εἶναι: ἀμείνων, ἄριστος—κρείσσων, κράτιστος—λῶων. λῶστος. ὡς αἰτ. σύνδ. ἐπιβουλεύοντος μετ. ἐν. τὸ ἀρχαῖον κεῖται ἐπιρρηματικῶς. δεδομένοι μετ. μέσου παρακ. τοῦ δίδωμαι, ἐδίδωμην, δοθήσομαι, ἐδόμην, ἐδόμην, δέδομαι, ἐδεδόμην. (ἐν. φων. δίδωμι, ἐδίδουν, δώσω, ἔδωκα, δέδωκα, ἐδεδώκειν). ἀφειστήκεσαν γ' πληθ. ὑπερσ. τοῦ ἀφίσταμαι (=ἀποστατῶ), ἀφιστάμην, ἀποστήσομαι, ἀπέστη, ἀφέστηκα, ἀφειστήκειν, προαισθόμενος μετ. μ. ἀορ. β' τοῦ μέσου ἀποθετικῶ προαισθάνομαι, ἠσθανόμην, αἰσθήσομαι, ἠσθόμην, ἠσθημαί, ἠσθήμην. τὰ αὐτὰ ἐπαναληπτικῶς ἀντων. μετὰ τοῦ ἀρθροῦ. ταῦτα δεκτικῶς ἀντων. βουλευόμενος μετ. ἐν. τοῦ βουλευομαι, ἐβουλευόμην, βουλεύσομαι, ἐβουλεύσομαι, ἐβουλεύσομαι, ἐβουλεύθη, βεβούλευμαι. ἀλέκτεινε ἀορ. α' τοῦ ἀποκτείνω (§ 3). ἐξέβαλεν ἀορ. β' τοῦ ἐκβάλλω=ἐξορίζω. ὑπολαβὼν μετ. ἀορ. β' τοῦ ὑπολαμβάνω (=λαμβάνω ὑπὸ τὴν προστασίαν μου). φεύγοντας μετ. ἐν. τοῦ φεύγω, ἐφευγον, φεύξομαι καὶ φευξομαι, ἐφυγον, πέφευγα, ἐπεφεύγειν. συλλέξας μετ. ἀορ. α' τοῦ συλλέγω, συνέλεγον, συλλέξω, συνέλεξα, συνέλεξα. ἐπολιόρκει παρατ. τοῦ πολιορκῶ, ἐπολιόρκουν, πολιορκήσω, ἐπολιόρκησά, πεπολιόρκηκα, ἐπεπολιόρκειν. ἐπειράτω παρατ. τοῦ ἀποθετ. πειράομαι—ῶμαι (=προσπαθῶ), ἐπειράωμην, πειράσομαι, πειραθήσομαι, ἐπειρασάμην, ἐπειράθη, πεπειράμαι, ἐπεπειράμην. κατάγειν ἀπαρ. ἐν. τοῦ κατάγω (=ἐπαναφέρω εἰς τὴν πατρίδα), ἤγω, ἄξω, ἤγαγον, ἤγα και ἄγχοχα, ἤγειν καὶ ἤγῃσκειν. ἐκπεπτακότας μετ. παρακ. τοῦ ἐκπίπτω (=ἐξορίζομαι), ἐπιπτον, πεδοῦμαι, ἔπεσον, πέπτωκα, ἐπεπτώκειν. αὖ χρον. ἐπίρρ.=πάλιν. τοῦ ἀθροίζειν ἔναρθρον ἀπαρέμφατον.

Συντακτικά: ὡς ἐπιτείνει τὸ ἐδύνατο ἀναφ. τροπ. πρότ. ἐπικρυντόμενος τροπικῶς μετ. ὅπως... λάβοι τελικῶς πρότ. βασιλεία ἀντικ. ὅτι ἐπιτείνει τὸ ἀπαρασκευάστον κατηγ. ὁπόσας... ἡ σύνταξις ἔχει οὕτω:

(ὁ Κῦρος) παρήγγειλεν ἐκάστοις τοῖς φρουράρχοις (=ἐκάστῳ τῶν φρουράρχων) (τούτων τῶν φυλακῶν), ὅπως φυλακὰς εἶχεν ἐν ταῖς πόλεσι λαμβάνειν ἄνδρας...—παρήγγειλε ρ. (Κῦρος) ὑποκ. τοῖς φρουράρχοις ἄντικ. λαμβάνειν ἄντικ. (τελ. ἄπαρ.) τοῖς φρουράρχοις ὑποκ. τοῦ λαμβάνειν. ἄνδρας ἄντικ. πλείστους—βελτίστους κατηγ. ὡς ἐπιβουλευόντος αἰτιολ. μετ. ἐπιτεινεμένης τῆς σημασίας διὰ τοῦ ὡς. Τισσαφ. ὑποκ. ταῖς πόλεσι ἄντικ. ὅπως εἶχε ἀναφ. πρότ. πόλεις ὑποκ. τοῦ ἦσαν. Τισσαφέρους γεν. κατηγορηματικὴ κτητικὴ. ἐκ βασιλέως ποιητικὸν αἷτιον. δεδομένα αἰτιολ. μετ. προαισθόμενος αἰτιολ. μετ. βουλευομένου κατηγορ. μετ. ὑπολαβῶν χρον. μετ. τοὺς φεύγοντας ἄντικ. (ἐπιθ. μετ.). οὐλλέξας χρον. μετ. κατὰ γεν. τελ. ἄπαρ. ἐξαρτώμενον ἐκ τοῦ ἐπειράτο. τοὺς ἐκπεπωκότας ἄντικ. (ἐπιθετ. μετ.) αὕτη=τοῦτο ὑποκ. τοῦ ἦν. πρόφασις κατηγ. αὐτῷ δοτ. προσωπικὴ τοῦ ἀθροίζειν ἔναρθρον ἄπαρ. ὡς γεν. αἰτίας. στρατεύμα ἄντικ.

Πραγματικά: ἐπικρουτόμενος ἀφ' ἐνός μὲν διὰ νὰ μὴ δημιουργηθοῦν ὑποψαίει εἰς τὸν βασιλέα. ἀφ' ἐτέρου δὲ διὰ νὰ προλάβῃ ἀπροετοίμαστον αὐτὸν, συνεκέντρωνεν ὁ Κῦρος κρυφίως Ἕλληνας μισθοφόρους ἐκ τῶν φρουρῶν τῶν Ἰωνικῶν πόλεων, τῶν ὁποίων οἱ φρούραρχοι ἦσαν Ἕλληνες, καὶ δὴ Πελοποννησίους, Ἀρκάδας, Κρήτας, Θεσσαλοὺς κλπ., ἐξ ὧν ἄλλοι μὲν ἦσαν ἐξόριστοι, ἄλλοι δὲ ριψοκίνδυνοι κερδοσκόποι. Λέγεται ὅτι Ἀρκάδες μισθοφόροι εἰς Σικελίαν εὐρέθησαν ἀντιμέτωποι ἀλλήλων στρατολογηθέντες οἱ μὲν ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, οἱ δὲ ὑπὸ τῶν Κορινθίων. Ἡ στρατολογία τῶν βαρβάρων δὲν ἐθεωρεῖτο ὑποπτος, διότι ὁ Κῦρος στρατηγὸς ὧν ἠδύνατο νὰ στρατολογῇ καὶ γυμνάξῃ Πέρσας, καὶ αὕτη δηλ. ἡ πολιορκία τῆς Μιλήτου, ἐνῶ ἡ πρώτη δικαιολογία ἦτο ὅτι ὁ Τισσ. διενоеῖτο κακὸν κατὰ τῶν Ἰωνικῶν πόλεων.

Νόημα: Ὁ Κῦρος προκειμένου νὰ θέσῃ εἰς ἐφαρμογὴν τὰ σχέδια διὰ του, δηλ. ἐκθρονίσεως τοῦ ἀδελφοῦ του, ἐστρατολόγει ὄχι μόνον βαρβάρους, ἀλλὰ καὶ Ἕλληνας κρυφίως, διὰ νὰ εὕρῃ ἀπροετοίμαστον τὸν βασιλέα. Ἡ στρατολογία ἐγίνετο μὲ τὴν δικαιολογίαν, ὅτι ὁ Τισσαφ. ἐπιβουλεύεται τὰς Ἰωνικὰς πόλεις, αἱ ὁποῖαι, μολοντί ἐδόθησαν εἰς αὐτὸν ὑπὸ τοῦ βασιλέως, συνεπάθουν περισσώτερον τὸν Κύρον. Καὶ αὕτη ἡ Μίλητος, ἡ ὁποία ἐξεδήλωσεν διάθεσιν ἀποστασίας, ἐτιμωρήθη ὑπὸ τοῦ Τισσαφέρους. Ἄλλ' ὁ Κῦρος ἐκμεταλλευόμενος τὴν περίστασιν προστατεύει τοὺς ἐξοριστοὺς Μιλησίους, οἱ ὁποῖοι προστίθενται πλεον εἰς τὸν στρατὸν του, διὰ νὰ ἀποβοῦν ὄργανα τῆς ἐκτελέσεως τοῦ σκοποῦ του.

Περιλήψεις: 1) Στρατολογία Ἑλλήνων ὑπὸ Κύρου. 2) Δικαιολογία ταύτης. 3) Τιμωρία τῆς Μιλήτου. 4) Προστασία τῶν Μιλησίων ὑπὸ Κύρου.

§ 8

Πρὸς βασιλέα δὲ
πέμπων
ἡξίου,
ἀδελφὸς ὦν αὐτοῦ,
δοθῆναι οἱ μᾶλλον
ταύτας τὰς πόλεις
ἢ ἄρχειν αὐτῶν
Τισσαφέρην,

Εἰς τὸν βασιλέα δέ,
ἀποστέλλων (πρέσβεις),
προέβαλλε τὴν ἀξίωσιν,
ἐπειδὴ ἦτο ἀδελφὸς αὐτοῦ,
νὰ δοθοῦν εἰς αὐτὸν μᾶλλον
αὐταὶ αἱ πόλεις
παρὰ νὰ ἐξουσιάζῃ αὐτὰς
ὁ Τισσαφέρης,

καὶ ἡ μήτηρ συνέπραττεν αὐτῷ
ταῦτα·
ὥστε βασιλεὺς
τὴν μὲν ἐπιβουλήν
πρὸς ἑαυτὸν οὐκ ἠσθάνετο,
ἐνόμιζε δὲ αὐτὸν δαπανᾶν
ἀμφὶ τὰ στρατεύματα

πολεμοῦντα
Τισσαφέρνει·
ὥστε
οὐδὲν ἤχθετο
αὐτῶν πολεμοῦντων.
Καὶ γὰρ ὁ Κῦρος
ἀπέπεμπε βασιλεῖ
τοὺς γιγνομένους δασμοὺς
ἐκ τῶν πόλεων,
ὧν Τισσαφέρνης
ἐτύγχανεν ἔχων

καὶ ἡ μητέρα (του) ἐβόηθει αὐτὸν
εἰς αὐτὴν (τὴν ἀξιώσιν του)·
διὰ τοῦτο λοιπὸν ὁ βασιλεὺς
τὸ μὲν ἐχθρικὸν σχέδιον
ἐναντίον του δὲν ἀντελαμβάνετο,
ἐνόμιζε δὲ ὅτι αὐτὸς ἐξώδευε
διὰ τὴν συντήρησιν τῶν στρατευ-
[μάτων,

ἐπειδὴ ἐπολέμει
ἐναντίον τοῦ Τισσαφέρνου·
διὰ τοῦτο λοιπὸν
καθόλου δὲν ἐστενοχωρεῖτο,
διότι αὐτοὶ ἐπολέμουν.
Καθ' ὅσον μάλιστα ὁ Κῦρος
ἀπέστελλεν εἰς τὸν βασιλέα
τοὺς εἰσπραττομένους φόρους
ἐκ τῶν πόλεων,
τὰς ὁποίας ὁ Τισσαφέρνης
ἐτύχαινε νὰ ἔχη.

Γραμματικά: *πέμπων* μετ. ἐν. τοῦ *πέμπω* (§ 3). *ἡξίου* παρατ. τοῦ *ἀξιώω*-*ῶ*, *ἡξίου*ν, *ἀξιώσω*, *ἡξίωσα*, *ἡξίωκα*, *ἡξίωκειν*. ὦν, οὔσα, ὄν μετ. ἐν. τοῦ *εἰμί*. *δοθῆναι* ἀπαρ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *διδῶμι* (§ 6-7). *οἱ* καὶ *οἱ* = αὐτῷ δοτ. προσωπ. ἀντων. γ' προσ. (α' προσ. *ἐγώ*, β' προσ. *σύ*, γ' προσ. *αὐτός*-*ἐκεῖνος*-*οὗτος*· κλίνεται δὲ ὡς ἐξῆς: γεν. οὐ καὶ διὰ τὰ τρία γένη, δοτ. *οἱ* ἢ *οἱ*, αἰτ. *ἔ*. πληθ. *σφεῖς*, *σφῶν*, *σφίσι*, *σφᾶς*). *μᾶλλον* ἐπίρρ. συγκρ. βαθ. *ἄρχειν* ἀπαρ. ἐν. τοῦ *ἄρχω*, *ἤρχον*, *ἄρξω*, *ἤρξα*, *ἤρχα*, *ἤρχειν*. *συνέπραττεν* παρατ. τοῦ *συνπραττω* (=βοηθῶ), *συνέπραττον* συμπράξω, *συνέπραξα*, *συνπέπραχα*, *συνπεπράχην* (ὕπαρχει καὶ β' παρκα. *πέπραχα*, *ἐπεπράχην* μετ ἀμετάβατον σημασ.). *ἑαυτὸν* αὐτοπαθῆς ἀντων. γ' προσ. (α' πρόσ. *ἐμαυτόν*, β' προσ. *σεαυτόν*). *ἠσθάνετο* παρατ. τοῦ *αἰσθάνομαι* (§ 6-7). *ἐνόμιζε* παρατ. τοῦ *νομίζω*, *ἐνόμιζον*, *νομιῶ*, *ἐνόμισα*. *γενόμενα* πολεμοῦντα μετ. ἐν. τοῦ *πολεμέω*-*ῶ* (ὀμαλόν). *δαπανᾶν* ἀπαρ. ἐν. τοῦ *δαπανῶω*-*ῶ* (=ἐξοδεύω), *ἑδαπάνων*, *δαπανήσω*, *ἑδαπάνησα*, *ἑδαπάνηκα*, *ἑδαπανήκειν*. *ἤχθετο* παρατ. τοῦ *ἄχθεμαι* (=δυσαρεστοῦμαι), *ἤχθόμην*, *ἄχθέσομαι*, *ἤχθέσθην*, *ἤχθεσμαι*, *ἤχθέσθην*. *πολεμοῦντων* μετ. ἐν. *ἀπέπεμπε* παρατ. τοῦ *ἀποπέμπω* *γιγνομένους* μετ. ἐν. τοῦ *γίνομαι* (§ 1-2). ὦν γεν. πληθ. ἀναφ. ἀντων. (ὅς ἢ ὅ). *ἐτύγχανεν* παρατ. τοῦ *τυγχάνω* (§ 1-2). *ἔχων* μετ. ἐν. τοῦ *ἔχω* (§ 1-2).

Συντακτικά: *πέμπων* τροπικὴ μετ. (*πρέσβεις*) ἐννοεῖται ὡς ἀντικ. ἀδελφός κατηγ. ὦν αἰτιολ. μετ. *δοθῆναι* ἀντικ. τοῦ *ἡξίου* (τελικὸν ἀπαρ.) *τὰς πόλεις* ὑποκ. τοῦ *δοθῆναι*. *οἱ* ἀντικ. (α' ὄρος συγκρ.) ἢ *Τισσ.* β' ὄρος συγκρ. *ἄρχειν* ἀντικ. τοῦ *ἡξίου*. (τελ. ἐπαρ.). *Τισσαφ.* ὑποκ. τοῦ ἀπαρ. αὐτῶν ἀντικ. *μήτηρ* ὑποκ. αὐτῷ-ταῦτα ἀντικ. τοῦ *συνέπραττεν*. *Τισσαφ.* δὲ ἐνόμιζε... *δαπανᾶν* ἢ σύνταξις οὕτω· *ἐνόμιζε* δὲ (*Ἄρταξ.* ὑποκ.). *δαπανᾶν* ἀντικ. (εἰδικὸν ἀπαρ.). αὐτὸν (δηλ. τὸν Κῦρον) ὑποκ. τοῦ ἀπαρ. ἀμφὶ τὰ στρατεύματα ἐμπρόθ. διορ. σκοποῦ. *πολεμοῦντα* αἰτιολ. μετ. *Τισσαφέρνει* ἀντικ. τοῦ *πολεμοῦντα*. *πολεμοῦντων* γεν. ἀπόλ. αἰτιολογικὴ. *γιγνομένους* ἐπιθετικὴ μετ. *δασμοὺς*-*βασιλεῖ* ἀντικ. τοῦ *ἀπέπεμπε*. ὦν ἀντὶ ἅς (σχῆμα ἔλξεως πρὸς τὸ *πόλεων*) ἀναφ. πρότ. *ἔχων* κατηγορηματικὴ μετ., διότι ἐξαρτᾶται ἀπὸ, τὸ *ἐτύγχανεν*.

Πραγματικά: οὐδὲν ἤχθητο διότι δαπανῶν ὁ Κύρος χρήματα διὰ τὸν κατὰ τοῦ Τισσαφέρνους πόλεμον δὲν θὰ εἶχε τὰ ἀπαραίτητα νὰ διεξαγάγῃ πόλεμον καὶ κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ του. *δασμούς* ἦτο ὑποχρέωσις τῶν σατραπῶν νὰ στέλλουν ἐκάστοτε εἰς τὸν βασιλέα ἐκ τῶν διοικουμένων πόλεων τῶν χρήματα καὶ λοιπὰ προϊόντα.

Νόημα: Ὁ Κύρος βοηθούμενος καὶ ὑπὸ τῆς μητρὸς του ἐζήτησε δι' ἀπεσταλμένων παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ του νὰ γίνῃ κύριος τῶν Ἰωνικῶν πόλεων ἀντὶ τοῦ Τισσαφέρνους. Ὁ δὲ Ἀριαξέρξης δὲν ἀντελαμβάνετο τὰ ἐχθρικά σχέδια τοῦ Κύρου οὔτε δυσηρεστεῖτο διὰ τὴν μεταξὺ ἐκείνου καὶ τοῦ Τισσαφέρνους ἐχθρότητα, ἀφ' ἐνὸς μὲν διότι ἐπίστευεν ὅτι ὁ Κύρος διεξάγων πόλεμον κατὰ τοῦ Τισσαφέρνους δὲν θὰ ἔχη τὰ ἀναγκαῖα χρήματα διὰ νὰ πολεμήσῃ καὶ κατ' αὐτοῦ καὶ ἀφ' ἑτέρου ὁ Κύρος ὡς καλὸς σατράπης ἐπλήρωνεν εἰς τὸν βασιλέα τοὺς ὀφειλομένους δασμούς.

Περίληψις: 1) Ἀξίωσις τοῦ Κύρου παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ του. 2) Πλάνη τοῦ βασιλέως ὡς πρὸς τὰς ἐνεργείας τοῦ Κύρου.

§ 9

Ἄλλο δὲ στράτευμα αὐτῶ
 συνελέγετο ἐν Χερρονήσῳ
 τῇ καταντιπέρῳ
 Ἀβύδου τόνδε τὸν τρόπον.
 Κλέαρχος Λακεδαιμόνιος
 ἦν φυγᾶς

τούτῳ συγγενόμενος ὁ Κύρος,
 ἠγάσθη τε αὐτὸν
 καὶ δίδωσιν αὐτῷ
 μυρίους δαρεικοῦς.

10 000. Ὁ δὲ
 λαβὼν τὸ χρυσίον, *χρήματα*
 συνέλεξε στράτευμα
 ἀπὸ τούτων τῶν χρημάτων
 καὶ ὀρμώμενος
 ἐκ Χερρονήσου
 ἐπολέμει τοῖς Θραξί
 τοῖς οἰκοῦσιν *κλ*
 ὑπὲρ Ἑλλησπόντου
 καὶ ὠφέλει τοὺς Ἕλληνας
 ὥστε καὶ χρήματα
 συνεβάλλοντο αὐτῷ
 εἰς τὴν τροφήν τῶν στρατιωτῶν
 αἱ Ἑλλησποντιακαὶ πόλεις
 ἔκοῦσαι.

Τοῦτο δὲ τὸ στράτευμα
 οὕτω αὖ ἐλάνθανε
 τρεφόμενον αὐτῷ.

Ἄλλο δὲ στράτευμα χάριν αὐτοῦ
 συνηθροίζετο εἰς τὴν Χερσόνησον,
 ἢ ὁποῖα εὐρίσκειτο ἀπέναντι
 τῆς Ἀβύδου κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον.
 Ὁ Κλέαρχος ὁ Λακεδαιμόνιος
 ἦτο ἐξόριστος

μὲ αὐτόν, ἀφοῦ ἐσχετίσθη ὁ Κύρος,
 καὶ ἐξετίμησεν αὐτόν πολὺ
 καὶ ἔδωσεν εἰς αὐτόν
 δέκα χιλιάδας δαρεικοῦς.

Ἐκεῖνος δέ,
 ἀφοῦ ἔλαβε τὰ χρήματα
 συνήθροισε στρατὸν
 μὲ αὐτὰ τὰ χρήματα
 καὶ ἔχων ὡς ὀρμητήριον
 τὴν Χερσόνησον
 ἐπολέμει ἐναντίον τῶν Θρακῶν,
 οἱ ὁποῖοι κατοικοῦσαν
 ὑπεράνω τοῦ Ἑλλησπόντου,
 καὶ ὠφέλει τοὺς Ἕλληνας
 διὰ τοῦτο λοιπὸν καὶ χρήματα
 συνεισέφερον εἰς αὐτόν
 διὰ τὴν διατροφήν τῶν στρατιωτῶν
 αἱ Ἑλλησποντιακαὶ πόλεις
 μὲ τὴν θέλησίν των.

Αὐτὸ δὲ τὸ στράτευμα
 ἔτσι πάλιν κρυφίως
 συνετηρεῖτο χάριν αὐτοῦ.

Γραμματικά: *συνελέγετο* παρατ. μέσ. τοῦ *συνλέγομαι, συνελεγόμην, συλλέξομαι, συλλεγήσομαι, συνελεξάμην, συνελέγην, συνείλεγμα, συνειλεγμένος ἦν, Χερρόνησος=Χερσόνησος, καταντιπέραν (κατὰ ἀντί+πέραν)* τοπ. ἐπίρρ.=ἀκριβῶς ἀπέναντι. *τόνδε* αἰτ. ἐν. τῆς δεικτ. ἀντων. *ὄδε, ἦδε, τόδε, φυγὰς* μονοκατάληκτον ἐπίθ. γ' κλ. *συγγενόμενος* μετ. ἄορ. β' τοῦ *συνγίνομαι* (§ 1—2). *ἠγάσθη* παθητ. ἄορ. α' τοῦ *ἀγαμαι* (=θαυμάζω, ἐκτιμῶ), *ἠγάμην, ἀγάσομαι, ἀγασθήσομαι, ἠγασάμην, ἠγάσθην, δίδωσιν* γ' ἐν. ἔνεστ. τοῦ *δίδωμι, ἐδίδουν, δώσω, ἔδωκα, δέδωκα, ἐδεδόκειν*. *μύριοι, αἰ, α* ἀριθμ. ἀπόλ.=δέκα χιλιάδες *μύριοι, αἰ, α*=ἄπειροι). *λαβὼν* μετ. ἄορ. β' τοῦ *λαμβάνω* (§ 1—2). *συνέλεξεν* ἄορ. τοῦ *συνλέγω* (§ 6—7). *ἐπολέμει* παρατ. τοῦ *πολεμέω - ᾠ* (§ 8). *ὀρμώμενος* μετ. ἔνεστ. τοῦ *ὀρμάομαι - ᾠμαι* (=ξεκινῶ), *ὀρμώμην, ὀρμώμαι, ὀρμήσομαι, ὀρμηθήσομαι, ὀρμησάμην, ὀρμήσθην, ὀρμημαι, ὀρμήμην. τοῖς Θραξί* δοτ. πληθ. τοῦ *Θραξ, ὅς γ' κλ. οἰκοῦσι* δοτ. πληθ. μετοχ. ἔνεστ. τοῦ *οἰκέω - ᾠ* (=κατοικῶ), *ᾠκουν, οἰκήσω, ᾠκησα, ᾠκηκα, ᾠκήκειν. ὠφέλει* παρατ. τοῦ *ὠφελέω - ᾠ, ὠφέλου, ὠφελήσω, ὠφέλῃσα, ὠφέληκα, ὠφελήκειν. συνεβάλλοντο* μέσος παρατ. τοῦ *συνβάλλομαι* (=συνεισφέρω), *συνεβαλλόμην, συμβαλοῦμαι, συμβληθήσομαι, συνεβαλόμην, συνεβλήθην, συμβέβλημαι. συνεβλήμην. ἐκοῦσαι* (=θηληματικῶς), ὄν. πληθ. τοῦ ἐπιθέτου γ' κλ. *ἐκῶν, ἐκοῦσα, ἐκόν, τρεφόμενον* μετ. μ. ἔνεστ. τοῦ *τρέφομαι, ἐτρεφόμην, θρέψομαι, τρεφήσομαι, ἐθρεψάμην, ἐτράφην, τέθραμαι, ἐτεθράμην* (ἐνεργ. *τρέφω, ἐτρεφον, θρέψω, ἐθρεψα, τέτροφα, ἐτετρόφειν*). *ἐλάνθανεν* παρατ. τοῦ *λανθάνω* (=διαφεύγω τὴν προσοχὴν), *ἐλάνθανον, λήσω, ἔλαθον, λέληθα, ἐλελήθει*.

Συντακτικά: *στράτευμα* ὑποκ. αὐτῷ δοτ. χαριστική. *φυγὰς* κατηγ. τούτῳ ἀντικ. *συγγενόμενος* χρον. μετ. *Κῦρος* ὑποκ. αὐτὸν ἀντικ. αὐτῷ—*δαρεικούς* ἀντικ. τοῦ *δίδωσι, λαβὼν* χρον. μετ. *χρυσίον* ἀντικ. *στράτευμα* ἀντικ. *ὀρμώμενος* τροπική μετ. *τοῖς Θραξί* ἀντικ. τοῦ *ἐπολέμει. τοῖς οἰκοῦσι* ἐπιθετική μετ. *τοὺς Ἕλληνας* ἀντικ. *ἀπὸ—χρήματα* ἀντικ. τοῦ *συνεβάλλοντο. εἰς τὴν τροφὴν* ἐμπρόθ. διορ. σκοποῦ. *τῶν στρατιωτῶν* γεν. ἀντικειμ. *πόλεις* ὑποκ. *ἐκοῦσαι* τροπ. κατηγ. *τρεφόμενον* κατηγορηματική μετ. ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ *ἐλάνθανεν. αὐτῷ* δοτ. χαριστική.

Πραγματικά: *Χερρόνησος* ἢ παρὰ τὸν Ἕλλησπόντον Θρακικὴ χερσόνησος. *Ἀβύδος* ἀρχαία πόλις τῆς Τροίας εἰς τὸ στενότερον μέρος τοῦ Ἕλλησπόντου ἀκριβῶς ἀπέναντι τῆς Σησοῦ. *Κλέαρχος* σταλείς ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων ὡς ἀρμοστής τοῦ Βυζαντίου ἐκυβέρνησε κάκιστα καὶ διαταχθεὶς νὰ παραιτηθῆ ὄχι μόνον ἠρνήθη, ἀλλὰ καὶ ἐπολέμησε κατὰ τῶν Λακεδαιμονίων, οἱ ὅποιοι ἀπέστειλαν κατ' αὐτοὺς τὸν στρατηγὸν Πανθοΐδαν. Ἦττηθεὶς εἰς τὴν μάχην κατέφυγεν εἰς Σηλυβρίαν καὶ ἐκεῖθεν κατηυθύνθη πρὸς τὸν Κύρον γενόμενος ἀρχηγὸς τοῦ μισθοφορικοῦ τοῦ στρατοῦ *δαρεικοὶ* χρυσᾶ νομίσματα Περσικὰ κοπέντα ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Δαρείου καὶ φέροντα τὴν εἰκόνα αὐτοῦ τρέχοντος ταχέως εἰς τὴν χώραν τοῦ βασιλεῖος του. Κάθε *δαρεικός* εἶχεν ἀξίαν 20 ἀττικῶν δραχμῶν· ἐπειδὴ δὲ ἡ ἀττικὴ δραχμὴ ἰσοῦτο μὲ 8 σημερινὰς χρυσᾶς, κάθε *δαρεικός* εἶχεν ἀξίαν 160 περίπου χρυσῶν δραχμῶν. Τὸ βάρος τοῦ χρυσοῦ *δαρεικοῦ* ἦτο 8,42 γραμμάρια. *Θραξες* οἷοι κατόκουν εἰς τὰ βόρεια παράλια τῆς Προποντιδὸς καὶ τοῦ Ἕλλησπόντου.

Νόημα: Ἐπίσης ὁ Κύρος συνεκέντρωνε κρυφίως στρατὸν καὶ κατ' ἄλλον τρόπον· ἐχρησιμοποίησε τὸν ἐξόριστον Λακεδαιμόνιον στρατηγὸν Κλέαρχον, τὸν ὅποιον ἰδιαιτέρως ἐξετίμα καὶ εἰς τὸν ὅποιον ἔδωσε χρήματα. Ὁ Κλέαρχος μὲ τὰ χρήματα αὐτὰ συνέλεξε στρατὸν εἰς τὴν Θρακικὴν χερσόνησον τὴν εὐρισκομένην ἀπέναντι τῆς Ἀβύδου μὲ τὸ πρόσχημα, ὅτι πολεμεῖ κατὰ τῶν Θρακῶν.

Περίληψεις: 1) Ὁ Κῦρος ἐνισχύει χρηματικῶς τὸν Κλέαρχον. 2) Ὁ Κλέαρχος συλλέγει στρατὸν μετὰ τὴν δικαιολογίαν πολέμου κατὰ τῶν Θρακῶν.

§ 10

Ἀρίστιππος δὲ ὁ Θετταλὸς
ἐτύγχανεν ὦν
ξένος αὐτῷ καὶ πιεζόμενος
ὑπὸ τῶν ἀντιστασιωτῶν
οἴκοι

ἔρχεται πρὸς τὸν Κῦρον
καὶ αἰτεῖ αὐτὸν
εἰς δισχιλίους ξένους
καὶ μισθὸν
τριῶν μηνῶν, νομίζων
οὕτως ἂν περιγενέσθαι
τῶν ἀντιστασιωτῶν.
Ὁ δὲ Κῦρος δίδωσιν αὐτῷ
εἰς τετρακισχιλίους
καὶ μισθὸν
ἕξ μηνῶν
καὶ δεῖται αὐτοῦ
μὴ καταλιῦσαι πρόσθεν
πρὶν ἂν συμβουλευθῆται αὐτῷ.
Οὕτω δὲ αὐτῷ
ἐλάνθανε τρεφόμενον
τὸ στράτευμα ἐν Θετταλίᾳ.

Ὁ Ἀρίστιππος δὲ ὁ Θεσσαλὸς
ἐτύχαινε νὰ εἶναι
φίλος αὐτοῦ καί, ἐπειδὴ ἐπιέζετο
ὑπὸ τῶν πολιτικῶν του ἀντιπάλων,
οἱ ὁποῖοι εὕρισκοντο εἰς τὴν πατρί-
[δα του,

ἦλθε πρὸς τὸν Κῦρον
καὶ ἐζήτησεν ἀπὸ αὐτὸν
περίπου δύο χιλιάδας μισθοφόρους
καὶ χρήματα διὰ μισθοδοσίαν των
τριῶν μηνῶν, διότι ἐνόμιζεν
ὅτι ἔτσι θὰ ἤμποροῦσε νὰ ὑπερισχύσῃ
τῶν πολιτικῶν του ἀντιπάλων.
Ὁ δὲ Κῦρος ἔδωκεν εἰς αὐτὸν
περίπου τέσσαρας χιλ. μισθοφόρους
καὶ χρήματα διὰ μισθοδοσίαν των
ἕξ μηνῶν
καὶ παρεκάλεσεν αὐτὸν
νὰ μὴ συμφιλιωθῆ πρότερον
μὲ τὸς πολιτικούς του ἀντιπάλους,
προτοῦ ζητήσῃ τὴν συμβουλήν αὐτοῦ.
Ἔτσι δὲ πάλιν χάριν αὐτοῦ
κρυφίως συνετηρεῖτο
τὸ στράτευμα εἰς τὴν Θεσσαλίαν.

Γραμματικά : ὦν μετ. ἐν. τοῦ *εἰμί*. *ἐτύγχανεν* παρατ. τοῦ *τυγχάνω* (§ 1). *πιεζόμενος* μετ. ἐν. τοῦ *πιέζομαι*, *ἐπιεζόμεν*, *πιεσθήσομαι*, *ἐπιεσθῆν*, *πεπίεσμαι*. οἴκοι τοπικὸν ἐπίρρ. τῆς ἐν τόπῳ στάσεως (= ἐν τῇ πατρίδι). *ἀντιστασιώτης*, *οὐ α'* κλ. (= πολιτικὸς ἀντίπαλος. *ἔρχομαι*, *ἔρειν* καὶ *ἦα*, *εἰμί*, *ἦλθον*, *ἐλήλυθα*, *ἐληλύθειν*. *αἰτεῖ* ἐν. τοῦ *αἰτέω-ω* (= ζητῶ), *ἦττον*, *αἰτήσο*, *ἦτησα*, *ἦτηκα*, *ἦτήκειν*. *μήν*, *μηνὸς γ'* κλ. ἂν δυνητικὸν μόριον = δύναται. θά. ἦθελε. *περιγενέσθαι* ἀπαρ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *περιγίγνομαι* (= ὑπερτερῶ) § 1. *δίδωσιν* ἐν. τοῦ *δίδωμι* (§ 9). *δεῖται γ'* ἔνικ. ὄρ. ἐνεσ. τοῦ *δέομαι* (*δεῖ*, *δεῖται*, *δεόμεθα*, *δεῖσθε*, *δέονται*) (= παρακαλῶ), *ἐδεόμην*, *ζήσομαι*, *ἐδεήθην*, *δεδέημαι*. *πρόσθεν* χρον. ἐπίρρ. *καταλιῦσαι* ἀπαρ. ἀορ. α' τοῦ *καταλύω* (ὀμαλὸν) = συμφιλιώνομαι). *συμβουλευθῆται γ'* ἔνικ. ὑποτ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *συμβουλεύομαι*.

Συντακτικὰ : ξένος κατηγορ. ὦν κατηγορ. μετ. αὐτῷ δοτ. συντακτικὴ εἰς τὸ ξένος. *πιεζόμενος* αἰτιολ. μετ. ὑπὸ τῶν ἀντιστασιωτῶν ποιητ αἰτιον. *ἔρχεται-αἰτεῖ-δίδωσιν-δεῖται* ἱστορικὸι ἐνεστῶτες. *αὐτὸν-ξένους* καὶ *μισθὸν* ἀντικείμε. τοῦ *αἰτεῖ*, διότι τὰ *αἰτητικὰ* ῥήμ. συντάσσονται μετὰ δύο αἰτιατικῶν. *νομίζων* αἰτιολ. μετ. ἂν *περιγενέσθαι* ἀντικ. (εἰδικὸν ἀπαρ.) ἐξαρτώμενον ἐκ τοῦ δοξαστικοῦ *νομίζων*. *τῶν ἀντι-*

στασιωτῶν ἀντικ. αὐτῶ—μισθὸν ἀντικ. τοῦ δίδωσιν. αὐτοῦ ἀ' ἀντικ. τοῦ δεῖται. μὴ καταλῦσαι β' ἀντικ. τοῦ δεῖται καὶ ἀπαρ. τελικόν. πρὶν ἄν... χρον. πρότ. αὐτῶ δοτ. χαριστική. τρεφόμενον κατηγορ. μετοχή.

Πραγματικά : ἀντιστασιῶται πολιτικοὶ ἀντίπαλοι ἀνήκοντες εἰς φατρία καὶ ἐπιδιώκοντες τὴν ἀνατροπὴν τοῦ κρατοῦντος καθεστώ-τος. Συνήθως δύο ἦσαν αἱ φατρίαι, τῶν εὐπατριδῶν καὶ τοῦ δήμου. μὴ καταλῦσαι ὁ Ἀρίστιππος μὴ γνωρίζων τὰ σχέδια τοῦ Κύρου ἦτο ἐνδεχόμενον νὰ συνδιαλλαγῇ μετὰ τῶν ἀντιπάλων του καὶ νὰ δια-λύσῃ τὸν στρατὸν του, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν συνέφερε τὸν Κύρον.

Νόημα : Πλὴν τοῦ Κλεάρχου καὶ ὁ Ἀρίστιππος ὁ Θεσσαλός, ὁ ὁποῖος ἦτο φίλος τοῦ Κύρου, ἐζήτησεν ἀπὸ αὐτὸν χρήματα διὰ νὰ δημιουργήσῃ καὶ συντηρήσῃ στρατὸν, ὥστε νὰ καταβαλῇ τοὺς πολι-τικούς του ἀντιπάλους εἰς τὴν πατρίδα του. Ὁ Κύρος ὄχι μόνον τὸν ἐνίσχυσεν οἰκονομικῶς, ἀλλὰ καὶ τὸν συνεβούλευσε νὰ μὴ συμφιλιω-θῇ με τοὺς ἐχθρούς του, προτοῦ ἐρωτηθῇ. Ἔτσι ἐδημιουργεῖτο καὶ πάλιν νέος στρατὸς ἐξυπηρετῶν τὰ σχέδια τοῦ Κύρου.

Περίληψεις : 1) Ὁ Κύρος ἐνίσχυει χρηματικῶς τὸν Ἀρίστιππον.
2) Ὁ Ἀρίστιππος συλλέγει στρατὸν μετὰ τὴν πρόφασιν καταπολεμη-σεως τῶν πολιτικῶν του ἀντιπάλων,

§ 11

Πρόξενον δὲ τὸν Βοιωτίων
ὄντα ξένον
ἐκέλευσε λαβόντα ἄνδρας *ἐξήγησεν*
ὅτι πλείστους
παραγενέσθαι,
ὡς βουλόμενος στρατεῦσθαι
εἰς Πισίδας,
ὡς τῶν Πισιδῶν
παρεχόντων πράγματα τῆ ἑαυτοῦ
[χώρᾳ].

Σοφαίνετον δὲ τὸν Στυμφάλιον
καὶ Σωκράτην τὸν Ἀχαιὸν,
ὄντας καὶ τούτους ξένους,
ἐκέλευσεν ἐλθεῖν
λαβόντας ἄνδρας
ὅτι πλείστους,
ὡς πολεμήσων
σὺν τοῖς φυγάσι τοῖς Μιλησίων
Τισσαφέρνει.
Καὶ οὗτοι οὕτως ἐποίουν.

Τὸν Πρόξενον δὲ τὸν Βοιωτίων
ὁ ὁποῖος ἦτο φίλος (του),
προέτρεψεν, ἀφοῦ παραλάβῃ ἄνδρας,
ὅσον τὸ δυνατόν περισσοτέρους,
νὰ ἔλθῃ πλησίον του,
διότι τάχα ἤθελε νὰ ἐκστρατεύῃ
ἐναντίον τῶν Πισιδῶν,
ἐπειδὴ δῆθεν οἱ Πισίδαί
παρεῖχον ἐνοχλήσεις εἰς τὴν χώραν
[του].

Τὸν Σοφαίνετον δὲ τὸν Στυμφάλιον
καὶ τὸν Σωκράτην τὸν Ἀχαιὸν,
οἱ ὁποῖοι ἦσαν καὶ αὐτοὶ φίλοι (του),
προέτρεψε νὰ ἔλθουν,
ἀφοῦ παραλάβουν ἄνδρας,
ὅσον τὸ δυνατόν περισσοτέρους,
διότι δῆθεν ἐπρόκειτο νὰ πολεμήσῃ
μετὰ τοὺς ἐξορίστους Μιλησίους
ἐναντίον τοῦ Τισσαφέρνους.
Καὶ αὐτοὶ ἔτσι ἐκάμνον.

Γραμματικά : ὄντα μετ. ἐν. τοῦ εἰμί. ἐκέλευσε ἀορ. τοῦ κελεύω (=διατάσσω. παραγέλλα), λαβόντα μετ. ἀορ. β' τοῦ λαμβάνω (1—2). ὅτι ἐπιτατικόν τοῦ πλείστους, ὅπερ ὑπερθ βαθ τοῦ πολὺς, πλείων καὶ πλέων, πλείστος. παραγενέσθαι ἀπαρ. ἀορ. β' τοῦ παραγίγνομαι. (=ἔρχομαι κοντά). ὡς αἰτιολ. σύνδ βουλόμενος μετ. ἐν. τοῦ ἀποθετ. βούλομαι (=θέλω). στρατεῦσθαι ἀπαρ. μέσου ἐνεστ. τοῦ στρατεύομαι (ἰθαλόν, παρακ. ἐστρά.

τευμαι). ὡς αἰτιολ. σύνδ. *παρεχόντων* μετ. ἐν. τοῦ *παρέχω πράγματα* (=ἐνοχλήσεις). *ἑαυτοῦ* αὐτοπαθ. ἄντων. γ' προσ. *ἔλθεῖν* ἄπαρ. ἄορ. β' τοῦ *ἔρχομαι*. ὡς αἰτιολ. σύνδ. *πολεμήσων* μετ. μέλλ. τοῦ *πολεμῶ-ῶ*. *ἐποίουν* γ' πληθ. παρατ. τοῦ *ποιῶ*. *οὕτως* ἐπίρρ. τροπικ.=τοιουτοτρόπως. *οὗτοι* δεικτ. ἄντων. (*οὗτος, αὕτη, τοῦτο*).

Συντακτικῶς : *Πρόξενον* ἄντικ. τοῦ *ἐκέλευσε* καὶ ὑποκ. τοῦ *παραγενέσθαι*. *ξένον* κατηγ. *ὄντα* ἐπιθετ. μετ. *λαβόντα* χρον. μετ. *ἄνδρας* ἄντικ. *παραγενέσθαι* ἄντικ. (τελ. ἄπαρ.) ἐξαρτώμενον ἐκ τοῦ *ἐκέλευσεν* ὡς ἐφεικτοῦ ρήμ. ὡς *βουλόμενος* αἰτιολ. μετ. *στρατεύεσθαι* ἄντικ. (τελ. ἄπαρ.). *παρεχόντων* αἰτιολ. μετ. *πράγματα*—*χώρα* ἄντικ. *Σοφ.*—*Σωκρ.* ἄντικ. *ξένους* κατηγ. *ὄντας* ἐπιθ. μετ. *τούτους* ὑποκ. τοῦ *ὄντας*. *λαβόντας* χρον. μετ. *ἄνδρας* ἄντικ. *ἔλθεῖν* ἄντικ. τοῦ *ἐκέλευσε* (τελ. ἄπαρ.). ὡς *πολεμήσων* αἰτιολ. μετ. *Τισσαφέρνει* ἄντικ. *σὺν φυγάσι* ἐμπρόθ. διορ. συνοδείας.

Πραγματικῶς : *ξένους ὄντας* πλὴν τοῦ Κλεάρχου ὑπῆρξαν φίλοι ἐκ φιλοξενίας τοῦ Κύρου καὶ ὁ Ἄριστιππος, ὁ Πρόξενος, ὁ Σοφαίνετος καὶ ὁ Σωκράτης. Τοῦτο δηλοῖ ὅτι ὁ Κύρος ἀπὸ ὑπολογισμὸν ἀπέκτα φίλους, ἵνα συγκροτήσῃ Ἑλληνικὸν στρατὸν καὶ χρησιμοποίησῃ αὐτὸν κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ του. *Πισίδαι* κάτοικοι τῆς ἀρχαίας Πισιδίας νοτίως τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. *Στυμφάλιος* διότι κατήγετο ἐκ τῆς Στυμφάλου, πόλεως κειμένης βορείως τῆς Ἀρκαδίας.

Νόημα : Πλὴν τοῦ Κλεάρχου καὶ τοῦ Ἄριστίππου ὁ Κύρος ἔδωκεν ἐντολὴν εἰς τοὺς φίλους του Πρόξενον, Σοφαίνετον καὶ Σωκράτην νὰ ἔλθουν εἰς τὰς Σάρδεις μετὰ στρατοῦ, διότι δῆθεν ἐσκέπτετο νὰ πολεμήσῃ κατὰ τῶν Πισιδῶν, οἱ ὅποιοι ἐβλαπτον τὴν χώραν του, καὶ κατὰ τοῦ Τισσαφέρνου. Πράγματι οὗτοι συνεμορφώθησαν μετὰ τὴν ἐντολὴν του.

Περίληψις : 1) Συγκέντρωσις τοῦ νέου στρατοῦ εἰς Σάρδεις. 2) Δικαιολογία τοῦ Κύρου διὰ τὴν τοιαύτην συγκέντρωσιν.

Β' Συγκέντρωσις τῶν Ἑλλήνων μισθοφόρων εἰς τὰς Σάρδεις.
'Αναχώρησις τοῦ στρατεύματος ἐκ τῶν Σάρδεων καὶ πορεία
αὐτοῦ διὰ τῆς Λυδίας καὶ Φρυγίας (Κεφ. 2, § 1+18).

§ 1.

Ἐπεὶ δ' ἤδη ἐδόκει
 αὐτῷ πορευέσθαι
 ἄνω,
 τὴν μὲν πρόφασιν ἐποιεῖτο,
 ὡς βουλόμενος
 ἐκβαλεῖν παντάπασιν
 Πισίδας ἐκ τῆς χώρας
 καὶ ἀθροίζει ὡς
 ἐπὶ τούτους τὸ τε βαρβαρικὸν
 καὶ τὸ Ἑλληνικόν.
 Καὶ παραγγέλλει
 τῷ τε Κλεάρχῳ ἦκειν
 λαβόντι,
 ὅσον στρατεύμα ἦν αὐτῷ,
 καὶ τῷ Ἀριστίππῳ
 συναλλαγέντι
 πρὸς τοὺς οἴκοι
 (ἀντιστασιώτας)
 ἀποπέμψαι πρὸς ἑαυτὸν
 ὃ εἶχε στρατεύμα
 καὶ Ξενία τῷ Ἀρκάδι,
 ὃς αὐτῷ προειστήκει
 τοῦ ξενικοῦ ἐν ταῖς πόλεσι,
 μεθοδὸς ἐνωαυῶν
 παραγγέλλει ἦκειν
 λαβόντα τοὺς ἄλλους,
 πλὴν (τοσοῦτων), ὅποσοι ἦσαν ἱκανοὶ
 φυλάττειν τὰς ἀκροπόλεις.

Ὅτε δὲ πλέον ἐφαίνετο καλὸν
 εἰς αὐτὸν νὰ πορευέται
 εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Ἀσίας,
 ἐπροφασίζετο μὲν,
 ὅτι δῆθεν ἤθελε
 νὰ ἐκδιώξῃ καθ' ὀλοκληρίαν
 τοὺς Πισίδας ἐκ τῆς χώρας (του)
 καὶ συνῆθροισε δῆθεν
 ἐναντίον αὐτῶν καὶ τὸ βαρβαρικὸν
 καὶ τὸ Ἑλληνικόν (στράτευμα).
 Καὶ ἔδωσεν ἐντολὴν
 καὶ εἰς τὸν Κλεάρχον νὰ ἔλθῃ,
 ἀφοῦ παραλάβῃ,
 ὅσον στρατεύμα εἶχε
 καὶ εἰς τὸν Ἀριστίππον,
 ἀφοῦ συμφιλιωθῇ
 μὲ τοὺς εἰς τὴν πατρίδα του
 (πολιτικούς ἀντιπάλους),
 νὰ ἀποστείλῃ πρὸς αὐτὸν
 τὸ στρατεύμα, τὸ ὅποιον εἶχε
 καὶ εἰς τὸν Ξενίαν τὸν Ἀρκάδα,
 ὃ ὅποιος χάριν αὐτοῦ ἦτο ἀρχηγὸς
 τοῦ μισθοφορικοῦ στρατοῦ εἰς τὰς
 [πόλεις,
 ἔδωσεν ἐντολὴν νὰ ἔλθῃ,
 ἀφοῦ παραλάβῃ (ὄλους) τοὺς ἄλλους,
 ἐκτὸς (τόσων), ὅσοι ἦσαν ἀρκετοί,
 διὰ νὰ φρουροῦν τὰς ἀκροπόλεις.

Γραμματικά: ἐπει χρόν. συνδ.=δε. ἐδόκει παρατατ. τοῦ ἀπροσ-
 ὄπου ρήμ. δοκεῖ (=φαίνεται καλόν). ἐδόκει, δόξει, ἔδοξε, δέδοκται, ἐδέ-
 δοκτο. πορευέσθαι ἀπαρ. ἐν. τοῦ πορεύομαι (ὀμαλόν). ἐποιεῖτο μέσος
 παρατατ. τοῦ ποιῶ. ὡς αἰτιολ. σύνδ. βουλόμενος μετ. ἐν. τοῦ βούλομαι.
 ἐκβαλεῖν ἀπαρ. ἀορ. β' τοῦ ἐκβάλλω=ἐκδιώκω. παντάπασιν ἐπίρρ. πο-
 σοτικόν=καθ' ὀλοκληρίαν. παραγγέλλει ἐν. τοῦ παραγγέλλω (§ 6-7). λα-
 βόντι μετ. ἀορ. β' τοῦ λαμβάνω. ἦκειν ἀπαρ. ἐν. τοῦ ἦκω (=ἔχω ἔλθει),
 ἦκον, ἦξω (ὃ ἐνεσ., παρατατ. καὶ μέλλ. ἀντί παρακ., ὑπερ. καὶ τετελ.
 μέλλ., ὁπότε ὡς ἐνεσ. συνήθως χρησιμοποιεῖται τὸ ἐρχομαι καὶ ὡς
 μέλλ. τὸ εἶμι). συναλλαγέντι (συναλλαγείς, ἐντος, ἐντι...) μετ. παθητ. ἀορ.
 β' τοῦ συναλλάσσομαι (=συμφιλιώνομαι), συνηλλασσόμην, συναλλέξομαι,
 συναλλαγῆσομαι, συνηλλαξάμην, συνηλλάγην, συνηλλάγμαι, συνηλλάγμην,
 οἴκοι τοπικόν ἐπίρρ. ἀποπέμψαι ἀπαρ. ἀορ. τοῦ ἀποπέμψω. δ οὐδ.

ἀναφ. ἀντων. εἶχε παρατ. τοῦ ἔχω. δε ἄρσ. ἀναφ. ἀντων. προεισηγήκει ὑπερσ. τοῦ προΐσταμαι (=εἶμαι ἀρχηγός), προΐστάμην, προσήσομαι, προσαθήσομαι, προσετησάμην, προέστην, προσετήθην, προέστηκα, προεισηγήκειν. ὅποσοι ἀναφ. ἀντων. φυλάττειν ἀπαρ. ἐν. τοῦ φυλάττω, ἐφύλαττον, φυλάξω, ἐφύλαξα, πεφύλαχα, ἐπεφυλάχουν.

Συντακτικά : ἐπει ἐδόκει χρον. πρότ. αὐτῷ δοτ. προσωπική. πορεύεσθαι ὑποκ. τοῦ ἀπροσώπου ρήμ. ἐδόκει. τὴν πρόφασιν ἀντικ. ὡς βουλούμενος αἰτιολ. μετ. ἐκβαλεῖν ἀντικ. (τελ. ἀπαρ.). ὅσον ἦν .. ἀναφ. πρότ. αὐτῷ δοτ. κτητική. στρατεύμα ὑποκ. Ἀριστίπῳ ἀντικ. συναλλαγέντι χρον. μετ. ἀποπέμψαι ἀντικ. (τελ. ἀπαρ.). ὃ εἶχε... ἀναφ. πρότ. Ξενία ἀντικ. δε... ἀναφ. πρότ. αὐτῷ δοτ. ἠθική. τοῦ ξενικοῦ ἀντικ. ἤκειν ἀντικ. (τελ. ἀπαρ.). λαβόντα χρον. μετ. τοὺς ἄλλους ἀντικ. πλὴν ὁπόσοι... ἀναφ. πρότ. ἱκανοὶ κατηγ. τὰς ἀκροπόλεις ἀντικ. τοῦ φυλάττειν, ὅπερ ἀπαρ. τῆς ἀναφορᾶς.

Πραγματικά : ἄνω πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Ἀσίας ἐξῆλθε τῇ 6 Μαρτίου τοῦ 401 π.Χ. τοῦ ἐν ταῖς πόλεσι ξενικοῦ ἔννοεῖ τὰς φρουρὰς ἐξ Ἑλλήνων μισθοφόρων, αἱ ὁποῖαι ὑπῆρχον εἰς τὰς ἑλληνικὰς πόλεις καὶ ἐφύλαττον τὰς ἀκροπόλεις. Ἡ κατοχὴ τῆς ἀκροπόλεως ἐξησφάλιζεν εἰς τὸν Κύρον τὴν κυριότητα ὀλοκλήρου τῆς πόλεως.

Νόημα : Ὁ Κύρος, ἀφοῦ ἀπεφάσισε πλέον νὰ ἐκστρατεύσῃ κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ του, ἤρχισε νὰ δικαιολογῆται, λέγων ὅτι σκοπεῖ νὰ ἐκδιώξῃ τοὺς Πισίδας ἐκ τῆς χώρας του. Ἀμέσως ἔδωκεν ἐντολὴν εἰς τοὺς φίλους του Κλέαρχον, Ἀρίστιππον καὶ Ξενίαν τὸν Ἀρκάδα νὰ συγκεντρώσουν τὸν στρατὸν των εἰς τὰς Σάρδεις καὶ νὰ ἀφήσουν μόνον τόσας φρουρὰς, ὅσαι εἶναι ἀρκεταὶ νὰ φρουροῦν τὰς ἀκροπόλεις.

Περιλήψεις : 1) Ὁ Κύρος δικαιολογεῖ τὴν κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ του ἐκστρατείαν, 2) Παραγγεῖλαι αὐτοῦ πρὸς τὸν Κλέαρχον, Ἀρίστιππον καὶ Ξενίαν.

§ 2+3

Ἐκάλεσε δὲ
καὶ τοὺς πολιορκοῦντας
Μίλητον καὶ τοὺς φυγάδας
ἐκέλευσε **πρότρεψε**
στρατεύεσθαι σὺν αὐτῷ,
ὑποσχόμενος αὐτοῖς,
εἰ καλῶς καταπράξειεν,
ἐφ' ἃ ἐστρατεύετο,
μὴ παύσεσθαι πρόσθεν,

πρὶν καταγάγοι αὐτοὺς
οἴκαδε.

Οἱ δὲ ἠδέως ἐπέιθοντο·
ἐπίστευόν γὰρ αὐτῷ·
καὶ λαβόντες τὰ ὄπλα
παρῆσαν εἰς Σάρδεις.
Ξενίας μὲν δὴ

Προσεκάλεσε δὲ
καὶ ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἐπολιόρχουν
τὴν Μίλητον, καὶ τοὺς ἐξορίστους
προέτρεψε
νὰ ἐκστρατεύουν μαζί του,
ἀφοῦ ὑπεσχέθη εἰς αὐτοὺς,
ἂν ἤθελε φέροι εἰς καλὸν τέλος (αὐτά),
διὰ τὰ ὁποῖα ἐξεστράτευεν,
ὅτι δὲν θὰ παύσῃ πρότερον (τὸν
[πόλεμον]),

προτοῦ ἐπαναφέρει αὐτοὺς
εἰς τὴν πατρίδα των.

Ἐκεῖνοι δὲ εὐχαρίστως ὑπήκουον·
διότι εἶχον ἐμπιστοσύνην εἰς αὐτόν·
καί, ἀφοῦ ἔλαβον τὰ ὄπλα,
ἦλθον εἰς τὰς Σάρδεις.
Ὁ μὲν λοιπὸν Ξενίας.

λαβῶν
 τοὺς ἐν ταῖς πόλεσι
 εἰς τετρακισχιλίους ὀπλίτας
 παρεγένετο εἰς Σάρδεις,
 Πρόξενος δὲ παρῆν
 ἔχων ὀπλίτας μὲν
 εἰς πεντακοσίους καὶ χιλίους,
 γυμνήτας δὲ πεντακοσίους,

Σοφαίνετος δὲ ὁ Στυμφάλιος
 ἔχων χιλίους ὀπλίτας,
 Σωκράτης δὲ ὁ Ἀχαιοὺς
 ἔχων ὀπλίτας ὡς πεντακοσίους,
 Πασίων δὲ ὁ Μεγαρεὺς παρεγένετο δὲ
 ἔχων τριακοσίους μὲν ὀπλίτας,
 τριακοσίους δὲ πελταστάς·
 ἦν δὲ καὶ οὗτος καὶ ὁ Σωκράτης
 τῶν στρατευομένων
 ἀμφὶ Μίλητον.
 Οὗτοι μὲν ἀφίκοντο εἰς Σάρδεις
 αὐτῶ.

ἀφοῦ παρέλαβε
 τοὺς εὐρισκομένους εἰς τὰς πόλεις
 περίπου τέσσαρας χιλ. ὀπλίτας,
 ἦλθεν εἰς τὰς Σάρδεις,
 ὁ δὲ Πρόξενος προσήρχετο
 ἔχων ὀπλίτας μὲν
 περίπου χιλίους πεντακοσίους,
 ἐλαφρῶς δὲ ὀπλισμένους πεντακο
 [σίους,

ὁ δὲ Σοφαίνετος ὁ Στυμφάλιος
 ἔχων χιλίους ὀπλίτας,
 ὁ δὲ Σωκράτης ὁ Ἀχαιοὺς
 ἔχων ὀπλίτας περίπου πεντακοσίους.
 ἔχων τριακοσίους μὲν ὀπλίτας,
 τριακοσίους δὲ πελταστάς·
 ἦτο δὲ καὶ οὗτος καὶ ὁ Σωκράτης
 ἀπὸ ἐκείνου, οἱ ὅποιοι ἐπολιόρχουν
 τὴν Μίλητον.
 Οὗτοι μὲν ἦλθον εἰς τὰς Σάρδεις
 χάριν αὐτοῦ.

Γραμματικά : ἐκάλεος ἄορ. τοῦ καλέω-ῶ, ἐκάλου, καλῶ καὶ καλέσω, ἐκάλεσα, κέκληκα, ἐκεκλήκειν. πολιορχοῦντας μετ. ἐν. τοῦ πολιορχεῶ-ῶ (ἰμαλόν). ὑποσχόμενος μετ. ἄορ. β' τοῦ ἀποθετ. ὑπισχνέομαι-οῦμαι, ὑπισχνούμην, ὑποσχέομαι, ὑποσχόμεν, ὑπέσχημαι, ὑπέσχημην. εἰ ὑποθ. σύνδ. καλῶς ἐπίρρ. θετ. βαθ. (Σ. κάλλιον, Υ. κάλλιστα). καταπράξειεν αἰολικὸς τύπος ἀντὶ καταπράξει γ' ἐν. εὐκτ. ἄορ. α' τοῦ καταπράττω=φέρω εἰς πέρας. ἐφ'=ἐπὶ πρόθ. ἄ οὐδ. ἀναφ. ἀντων. (ὄς, ἡ δ). πρόσθεν ἐπίρρ. χρον. παύσεσθαι ἄπαρ. μέλλ. τοῦ παύομαι (ἰμαλόν). καταγάγοι εὐκτ. ἄορ. β' τοῦ κατὰγω=ἐπιαναφέρω εἰς τὴν πατρίδα. οἶκαδε ἐπίρρ. τοπικὸν τῆς εἰς τόπον κινήσεως=εἰς τὴν πατρίδα. ἡδέως ἐπίρρ. θετ. βαθμ.=εὐχαρίστως (Σ. ἡδίων, Υ. ἡδιστα). ἐπέιθοντο παρατ. τοῦ πείθομαι, ἐπειθόμεν, πείσομαι, πεισθήσομαι, ἐπεισόμεν, ἐπειθόμεν, ἐπεισθην, πέπεισομαι καὶ β' πέποιθα, ἐπεπίεσθη καὶ ἐπεποίθειν. παρῆσαν παρατ. τοῦ πάρειμι. γυμνῆς, γυμνήτος γ' κλ. καὶ γυμνήτης-ου α' κλ. ἦν παρατ. τοῦ εἰμί. ἀφίκοντο μ. ἄορ. β' τοῦ ἀποθετ. ἀφικνούμαι, ἀφικνούμην, ἀφίξομαι, ἀφικόμεν, ἀφίγμαι, ἀφίγμην.

Συντακτικά : Μίλητον ἀντικ. τοὺς πολιορχοῦντας ἐπιθ. μετ. φυγάδας ἀντικ. σὺν αὐτῶ ἐμπρόθ. διορ. συνοδείας. στρατεύεσθαι ἀντικ. (τελ. ἄπαρ.). ὑποσχόμενος χρον. μετ. αὐτοῖς ἀντικ. εἰ καταπράξειεν ὑποθετ. πρόθ. ἐφ' ἂ ἐστρατεύετο ἀναφ. πρόθ. ὡς ἀντικ. τοῦ καταπράξειεν. παύσεσθαι ἀντικ. (εἰδ. ἄπαρ.) ἐξαρτώμενον ἐκ τοῦ ὑποσχόμενος· ὡς ὑποκ. τοῦ ἵπαρ. ἐν οεῖται ὁ Κύρος. πρίν. . καταγάγοι χρον. πρόθ. αὐτοῖς ἀντικ. οἱ δὲ ὑποκ. αὐτῶ ἀντικ. λαβόντες χρον. μετ. τὰ ὅπλα ἀντικ. τοὺς ἐν ταῖς πόλεσι ἀντικ. τοῦ λαβῶν χρον. μετ. ἔχων (τετρακίς) τροπικαί μετ. τῶν στρατευομένων γεν. διαίρετικὴ (ἐπιθετ. μετ.). αὐτῶ δοτ. χαριστικὴ.

Πραγματικά : παρῆσαν εἰς Σάρδεις δηλοῦται ἡ ταχεῖα καὶ πρόθυμος μετάβασις αὐτῶν. ὀπλίται πεζοὶ βαρέως ὀπλισμένοι, ἦτοι φέροντες κράνος, θώρακα, κνημίδας, ἀσπίδα μεγάλην. ξίφος καὶ δόρυ·

οὗτοι ἀπετέλουν τὴν κυρίαν δύναμιν τοῦ στρατοῦ μαχόμενοι ἐκ τοῦ συστάδην. *γυμνήτες* ἐλαφρῶς ὀπλισμένοι, δι' ὃ ἐλέγοντο καὶ *ψιλοί*, ἦτοι σφενδονῆται ἢ ἀκοντισταὶ ἢ τοξόται μαχόμενοι ἐξ ἀποστάσεως. *πελτασταὶ* ἐκαλοῦντο οἱ φέροντες πέλτην, ἦτοι μικρὰν ἀσπίδα, δόρυ καὶ ξίφος. Κατεῖχον μέσσην θέσιν μεταξὺ βαρέως καὶ ἐλαφρῶς ὀπλισμένων.

Νόημα : Ὁ Κύρος προσεκάλεσεν ἐπίσης εἰς τὰς Σάρδεις τοὺς πολιορκητὰς τῆς Μιλήτου καὶ τοὺς ἐξορίστους, ὑποσχεθεὶς τὴν ἐπάνοδον αὐτῶν εἰς τὴν πατρίδα των. Οὗτοι εὐχαρίστως ἀπεδέχθησαν τὴν πρόσκλησιν. Ἐκ τούτων ἀναφέρομεν τὸν Ξενίαν ἐλθόντα μὲ 4.000 ὀπλίτας, τὸν Πρόξενον μὲ 1500 ὀπλίτας καὶ 500 γυμνήτας, τὸν Σοφαίνετον μὲ 1000 ὀπλίτας, τὸν Σωκράτην μὲ 500 ὀπλίτας καὶ τὸν Πασίωνα μὲ 300 ὀπλίτας καὶ 300 πελταστάς.

Περίληψις : Ἄφικτις εἰς Σάρδεις μετὰ στρατοῦ κατόπιν προσκλήσεως ὑπὸ τοῦ Κύρου τῶν στρατηγῶν Ξενίου, Προξένου, Σοφαίνετου, Σωκράτους καὶ Πασίωνος.

§ 4

Τισσαφέρνης δὲ
κατανοήσας ταῦτα
καὶ ἠγησάμενος
τὴν παρασκευὴν εἶναι μείζονα
ἢ ὡς (ἄν ᾤν)
ἐπὶ Πισιδάσ,
πορεύεται ὡς βασιλέα,
ἧ ἐδύνατο τάχιστα,
ἔχων ἰππέας ὡς πεντακοσίους.
Καὶ βασιλεὺς μὲν δὴ,
ἐπεὶ ἤκουσε Τισσαφέρνους
τὸν στόλον Κύρου,

ἀντιπαρεσκευάζετο.

Ὁ δὲ Τισσαφέρνης,
ἐπειδὴ ἀντελήφθη καλῶς αὐτὰ
καὶ (ἐπειδὴ) ἐνόμισεν
ὅτι ἡ προετοιμασία ἦτο μεγαλύτερα
παρὰ ὅση (θα ἐχρειάζετο)
ἐναντίον τῶν Πισιδῶν,
ἐπορεύθη πρὸς τὸν βασιλέα,
ὅσον ἤμποροῦσε τάχιστα,
ἔχων ἰππεῖς περίπου πεντακοσίους.
Καὶ ὁ μὲν βασιλεὺς, ὡς ἦτο φυσικόν,
ὅτε ἔμαθεν ἀπὸ τὸν Τισσαφέρνην
τὴν προετοιμασίαν τοῦ Κύρου πρὸς
[ἐκστρατεῖαν,
ἤρχισε καὶ αὐτὸς νὰ προετοιμάζεται.

Γραμματικά : *κατανοήσας* μετ. ἀόρ. α' τοῦ *κατανοέω-ῶ* (=ἀντιλαμβάνομαι), *κατενόουν*, *κατανοήσω*, *κατενόησά*, *κατανοήσκα*. *μείζονα* καὶ *μείζω* αἰτιατ. ἐν. θηλ. γεν. συγκριτ. βαθ. τοῦ ἐπιθ. *μέγας*, *μεγάλη*, *μέγα*—*μείζων*, *μείζον*—*μέγιστος*, η, ον. *ἠγησάμενος* μετ. ἀόρ. α' τοῦ ἀποθετ. *ἠγέομαι-οὔμαι* (=νομίζω), *ἠγούμην*, *ἠγήσομαι*, *ἠγηθήσομαι*, *ἠγησάμην*, *ἠγήθην*, *ἠγγμαι*, *ἠγγήμην*. ὡς καταχρηστ. πρόθ. ἧ ἀναφ. τροπικόν ἐπίρρ. =ὀπως, ὅσον. *ἐδύνατο* παρατ. τοῦ *δύναμαι*. *τάχιστα* ἐπίρρ. ὑπερ. βαθ. (θ. *ταχέως*, Σ. *θᾶττον*). *ἐπεὶ* χρον. σύνδ. *ἤκουσε* ἀόρ. τοῦ *ἀκούω*, *ἤκουον*, *ἀκούσομαι*, *ἤκουσα*, *ἀκήκοα*, *ἤκηκόειν*. *ἀντιπαρεσκευάζετο* παρατ. τοῦ *ἀντιπαρεσκευάζομαι* (=ἐπίσης παρασκευάζομαι), *παρεσκευαζόμην*, *παρεσκευάσομαι*, *παρεσκευασθήσομαι*, *παρεσκευασάμην*, *παρεσκευάσθην*, *παρεσκευάσμαι*, *παρεσκευάσμην*.

Συντακτικά : *κατανοήσας*—*ἠγησάμενος* αἰτιολ. μετ. *ταῦτα* ἀντικ. *εἶναι* ἀντικ. (εἶδ. ἀπαρ.) ἐξαρτώμενον ἐκ τοῦ δοξαστικοῦ *ἠγησάμενος*. *τὴν παρασκευὴν* ὑποκ. τοῦ ἀπαρ. *μείζονα* κατηγ. ἧ... ἀναφ. τροπ. πρότ. *ἔχων* τροπ. μετ. *ἐπεὶ ἤκουσε...* χρον. πρότ. *Τισσαφέρνους*—*τὸν στόλον* ἀντικ. *Κύρου* γεν. ὑποκειμενική.

Πραγματικά: ταῦτα δηλ. τὴν συγκέντρωσιν τοῦ στρατοῦ τοῦ Κύρου κρυφίως εἰς τὰς Σάρδεις ὡς καὶ τὴν ἄλλην αὐτοῦ προετοιμασίαν.

Νόημα: Ὁ Τισσαφέρνης, μόλις ἀντελήφθη τὴν συγκέντρωσιν στρατοῦ εἰς τὰς Σάρδεις καὶ τὴν λοιπὴν προετοιμασίαν τοῦ Κύρου, ἔσπευσε τάχιστα μετὰ 500 ἰππέων πρὸς τὸν Ἄρταξέρην, εἰς τὸν ὁποῖον ἐγνωστοποίησε ταῦτα. Ἀμέσως ὁ βασιλεὺς ἤρχισε καὶ αὐτὸς τὰς ἐτοιμασίας.

Περιλήψεις: 1) Ὁ Τισσαφέρνης γνωστοποιεῖ εἰς τὸν Ἄρταξέρην τὴν προετοιμασίαν τοῦ Κύρου. 2) Ὁ Ἄρταξέρης ἀντιπαρασκευάζεται.

§ 5+6

Κῦρος δὲ ἔχων,
οὓς εἴρηκα,
ὠρμάτο ἀπὸ Σάρδεων
καὶ ἐξελαύνει διὰ τῆς Λυδίας

σταθμούς τρεῖς
παρασάγγας εἴκοσι καὶ δύο
ἐπὶ τὸν Μαϊάνδρον ποταμὸν.

Τούτου τὸ εὖρος
(ἔστιν) δύο πλέθρα·
γέφυρα δὲ ἐπῆν
ἐξευγμένη ἐπτὰ πλοίοις.

Τοῦτον διαβάς
ἐξελαύνει διὰ Φρυγίας
σταθμὸν ἓνα
παρασάγγας ὀκτώ
εἰς Κολοσσάς,
πόλιν οἰκουμένην,
εὐδαίμονα καὶ μεγάλην.
Ἐνταῦθα ἔμεινεν ἐπτὰ ἡμέρας·
καὶ ἦκε Μένων ὁ Θετταλὸς
ἔχων χιλίους ὀπλίτας
καὶ πεντακοσίους πελταστάς,
Δόλοπας καὶ Αἰνιᾶνας
καὶ Ὀλυνθίους.

Ὁ δὲ Κῦρος ἔχων (αὐτοῦς),
τοὺς ὁποίους ἔχω ἀναφέρει,
ἐξεκίνει ἀπὸ τὰς Σάρδεις·
καὶ ἐπροχώρησε διὰ μέσου τῆς Λυ-
[δίας

τρεῖς σταθμούς
εἴκοσι δύο παρασάγγας
(καὶ ἔφθασεν) εἰς τὸν Μαϊάνδρον
[ποταμὸν.

Τούτου τὸ πλάτος
(εἶναι) δύο πλέθρα·
γέφυρα δὲ ὑπῆρχεν ἐπ' αὐτοῦ
ἀπστελουμένη ἀπὸ ἐπτὰ συνεζευγμέ-
[να πλοῖα.

Αὐτὸν ἀφοῦ ἐπέρασεν,
ἐπροχώρησε διὰ μέσου τῆς Φρυγίας
σταθμὸν ἓνα
ὀκτὼ παρασάγγας
(καὶ ἔφθασεν) εἰς τὰς Κολοσσάς,
πόλιν κατοικουμένην,
πλουσίαν καὶ μεγάλην.
Ἐδῶ ἔμεινεν ἐπτὰ ἡμέρας·
καὶ ἦλθεν ὁ Μένων ὁ Θεσσαλὸς
ἔχων χιλίους ὀπλίτας
καὶ πεντακοσίους πελταστάς,
δηλ. Δόλοπας καὶ Αἰνιᾶνας
καὶ Ὀλυνθίους.

Γραμματικά: οὓς αἰτιατ. πληθ. τῆς ἀναφ. ἀντων. (ὄς, ἦ, ὄ). εἴρηκα παρακ. τοῦ λέγω, ἔλεγον, λέξω καὶ ἐρῶ, ἔλεξα καὶ εἶπα καὶ εἶπον. εἴρηκα, εἰρήκειν. ὠρμάτο μέσος παρατ. τοῦ δρμάμαι-ῶμαι=ξεκινῶ. ἐξελαύνει ἔνεστ. τοῦ ἐξελαύνω (=προχωρῶ καὶ φθάνω), ἐξήλαινον, ἐξελάω, ἐξήλασα, ἐξεήλακα, ἐξεηλάκειν. ὁ παρασάγγης, ου α' κλ. τὸ εὖρος, τοῦ εὖρους οὐδ. γ' κλ. =πλάτος. ἐπῆν παρατ. τοῦ ἔπειμι=εἶμαι ἐπάνω.

ἐξευγμένη μετ. παθ. παρακ. τοῦ ζεύγνυμαι (=συνδέομαι), ἐξευγνύμην, ζεύξομαι, ζευχθήσομαι; ἐξευξάμην, ἐξεύχθην καὶ ἐξεύγην, ἐξευγμαι, ἐξεύγμην. διαβάς μετ. ἄορ. β' τοῦ διαβαίνω, ἔβαινον, βήσομαι, ἔβην, βέβηκα, ἔβεβήκειν. οἰκουμένην μετ. ἔνεσ. τοῦ οἰκέομαι-οῦμαι (=κατοικοῦμαι), ὤκουμην, οἰκήσομαι, ὤκησάμην, ὤκήθην, ὤκημαι, ὤκήμην. δ, ἡ εὐδαίμων, τὸ εὐδαίμων ἐπιθ. γ' =εὐτυχής, πλούσιος (Σ. εὐδαιμονέστερος Υ. εὐδαιμονέστατος). ἐνταῦθα τοπικὸν ἐπίρρ. ἔμεινεν ἄορ. τοῦ μένω, ἔμενον, μενῶ, ἔμεινα, μεμένηκα, ἔμμενήκειν. ἦκε παρατ. τοῦ ἦκω (§ 2, 1). Δόλοψ, Δόλοπος γ' κλ. Αἰνιάν, ἄνος γ' κλ.

Συντακτικά: Κύρος ὑποκ. ἔχων τροπ. μετ. οὓς εἴρηκα ἀναφ. πρότ. οὓς ἀντικ. διὰ τῆς Λυδίας ἐμπρόθ. διορ. τοῦ διὰ μέσου τινός. πλέθρα αἰτιατ. ποσοῦ. γέφυρα ὑποκ. ἐξευγμένη ἐπιθετ. μετ. πλοίοις δοτ. ὀργανική. τοῦτον ἀντικ. διαβάς χρον. μετ. πόλιν παράθεσις εἰς τὸ Κολοσσάς. οἰκουμένην ἐπιθ. μετ. εὐδαίμονα—μεγάλην ἐπιθετικοὶ διορισμοί. Θεγαλὸς παράθεσις. ὀπλίτας—πελταστὰς ἀντικ. ἔχων τροπ. μετ. Δόλοπας—Αἰνιᾶνας—Ὀλυνθίους ἐπεξηγήσεις.

Πραγματικά: οὓς εἴρηκα μνημονεύονται εἰς τὴν § 2—3. ὤματo κατὰ τὸν Μάρτιον τοῦ 401 π. Χ. Σάρδεις πρωτεύουσα τῆς Λυδίας, τῆς στραπειᾶς τοῦ Κύρου. σταθμὸς ἡ διανουμένη ἀπόστασις ἐντὸς τῆς ἡμέρας. παρασάγγης μονὰς μετρήσεως μήκους παρὰ Πέρσας ἰσοδυναμοῦσα πρὸς 5¹/₂ περίπου χιλιόμετρα (ἐπομένως 3 σταθμοὶ=3 ἡμέραι, καθ' ἃς διήνυσε 22 παρασάγγας Χ 5¹/₂ χιλ.=121 χιλιόμετρα). Μαίανδρος ποταμὸς τῆς Λυδίας λαβὼν τὸ ὄνομα ἐκ τοῦ μαιανδροειδοῦς σχήματος του. πλέθρον μονὰς μήκους 31 μέτρων. Φρυγία ἐπίσης στραπειᾶ τοῦ Κύρου. Κολοσσαί πόλις κειμένη εἰς τὰ σύνορα τῆς Καρίας καὶ Φρυγίας. Πρὸς Κολοσσαεῖς ἀπηύθυνεν ἐπιστολὴν ὁ Ἀπόστολος Παῦλος. Αὕτη ἦτο πλουσία, μεγάλη καὶ κατοικουμένη, ἐν ἀντιθέσει πρὸς ἄλλας πόλεις οὕσας ἐρήμους καὶ ἀκατοικήτους. Μένων οὗτος ἐστάλη μετὰ στρατοῦ ὑπὸ τοῦ Ἀριστίππου εἰς Σάρδεις. Δόλοπες θεσσαλικὸς λαὸς οἰκῶν παρὰ τὴν Πίνδον. Αἰνιᾶνες θεσσαλικὸς λαὸς οἰκῶν μετὰξὺ Οἴτης καὶ Σπερχειοῦ. Ὀλύνθιοι κάτοικοι τῆς ἀρχαίας Ὀλύνθου, πόλεως τῆς Χαλκιδικῆς χερσονήσου. Γνωστοὶ εἶναι οἱ ἱστορικοὶ λόγοι τοῦ Δημοσθένους ὑπὲρ αὐτῶν.

Νόημα: Ὁ Κύρος, ἄφορ πλέον συνεκέντρωσε τὸν στρατόν, ἐξέκρινεν ἀπὸ τὰς Σάρδεις καὶ διὰ μέσου τῆς Λυδίας καὶ Φρυγίας ἔφθασεν εἰς τὴν μεγάλην καὶ πλουσίαν πόλιν Κολοσσάς, ὅπου συνήνωθη μὲ 150 ὀπλίτας καὶ πελταστὰς τοῦ Μένωνος.

Περίληψεις: 1) Ἐκκίνησις τοῦ Κύρου ἐκ Σάρδεων. 2) Διάβασις Λυδίας καὶ Φρυγίας. 3) Συνάντησις αὐτοῦ μετὰ τοῦ Μένωνος.

§ 7+8

Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει τρεῖς σταθμοὺς	Ἄπ' ἐδῶ ἐπροχώρησε τρεῖς σταθμοὺς
παρασάγγας εἴκοσι	εἴκοσι παρασάγγας
εἰς Κελαινάς,	(καὶ ἔφθασεν) εἰς τὰς Κελαινάς,
πόλιν τῆς Φρυγίας οἰκουμένην,	πόλιν τῆς Φρυγίας κατοικουμένην,
μεγάλην καὶ εὐδαίμονα.	μεγάλην καὶ πλουσίαν.
Ἐνταῦθα ἦν	Ἐδῶ ὑπῆρχον
βασιλεῖα Κύρω	ἀνάκτορα τοῦ Κύρου
καὶ μέγας παράδεισος	καὶ μέγας κῆπος

πλήρης ἄγριων θηρίων,
 ἃ ἐκεῖνος ἐθήρευεν,
 ἀπὸ ἵππου,
 ὅποτε βούλοιο γυμνάσαι
 ἑαυτὸν τε καὶ τοὺς ἵππους.

Διὰ μέσου δὲ τοῦ παραδείσου
 ῥεῖ ὁ Μαίανδρος ποταμός·
 αἱ δὲ πηγαὶ αὐτοῦ εἰσιν
 ἐκ τῶν βασιλείων·
 ῥεῖ δὲ καὶ διὰ
 τῆς πόλεως Κελαινῶν.
 Ἔστι δὲ ἐν Κελαιναῖς
 καὶ μεγάλου βασιλέως
 ἐρυμνὰ βασιλεία
 ἐπὶ ταῖς πηγαῖς
 τοῦ Μαρσίου ποταμοῦ
 ὑπὸ τῆ ἀκροπόλει·
 ῥεῖ δὲ καὶ οὗτος
 διὰ τῆς πόλεως
 καὶ ἐμβάλλει εἰς τὸν Μαίανδρον·
 τοῦ δὲ Μαρσίου τὸ εὐρὸς ἐστὶν
 εἴκοσι καὶ πέντε ποδῶν.

γεμᾶτος ἀπὸ ἄγρια θηρία,
 τὰ ὅποια ἐκεῖνος ἐκυνήγει
 ἔφιππος,
 ὅσας ἤθελε νὰ γυμνάσῃ
 καὶ τὸν ἑαυτὸν του καὶ τοὺς ἵππους
 ((του).

Διὰ μέσου δὲ τοῦ κήπου
 ῥεῖ ὁ Μαίανδρος ποταμός·
 αἱ δὲ πηγαὶ αὐτοῦ εὐρίσκονται
 εἰς τὰ ἀνάκτορα·
 ῥεῖ δὲ καὶ διὰ μέσου
 τῆς πόλεως τῶν Κελαινῶν.
 Ὑπάρχουν δὲ εἰς τὰς Κελαινάς
 καὶ τοῦ μεγάλου βασιλέως
 ὄχυρὰ ἀνάκτορα
 πλησίον τῶν πηγῶν
 τοῦ Μαρσίου ποταμοῦ
 κάτω ἀπὸ τὴν ἀκρόπολιν·
 ῥεῖ δὲ καὶ αὐτὸς
 διὰ μέσου τῆς πόλεως
 καὶ χύνεται εἰς τὸν Μαίανδρον·
 τοῦ δὲ Μαρσίου τὸ πλάτος εἶναι
 εἴκοσι πέντε ποδῶν.

Γραμματικά : ἐντεῦθεν τοπικὸν ἐπίρρ. = ἀπ' ἐδῶ. ἐξελαύνει (§ 5-6). ὁ, ἡ πλήρης, τὸ πλήρες ἐπίθ. τριτόκλιτον = γεμᾶτος. ἃ οὐδ. ἀναφ. ἀντ. ἐθήρευεν παρατ. τοῦ θηρεύω = κυνηγῶ (ὀμαλόν, παρακ. τεθήρευκα). γυμνάσαι ἀπαρ. ἀορ. τοῦ γυμνάζω (ὀμαλόν). βούλοιο εὐκτ ἐνεστ. τοῦ βούλομαι (§ 1-2). ἑαυτὸν αὐτοπαθ. ἀντων. γ' πρ. ρεῖ ἐνεστ. ὄρ. τοῦ ρεῖω, ἔροισιν, ρυήσομαι, ἐρρῶν, ἐρρῶκα, ἐρρῶκειν. ἔστι ἐνεστ. τοῦ εἰμί (ἀναβιβάζει τὸν τόνον ἐν ἀρχῇ προτάσεως). ἐρυμνὰ ἐπίθ. = ὄχυρὰ.

Συντακτικά : Κύρω δοτ. κτητικὴ ἀντὶ γενικῆς Κύρου. βασιλεία— παραδείσος ὑποκ. τοῦ ἦν. μέγας—πλήρης ἐπιθετ. διορ. θηρίων γεν. ἀντικειμ. ἃ ἐθήρευεν ἀναφ. πρότ. ὅποτε βούλοιο χρον. πρότ. γυμνάσαι τελ. ἀπαρ. ἑαυτὸν—ἵππους ἀντικ.

Πραγματικὸ : μέγας βασιλεὺς ἐπειδὴ τὸ Περσικὸν κράτος ἦτο ἀπέραντον καὶ πλουσιώτατον, οἱ βασιλεῖς ἐκαλοῦντο «μεγάλοι βασιλεῖς».)

Νόημα : Μετὰ τὰς Κολοσσᾶς ὁ Κύρος προχωρῶν ἔφθασεν ἐπίσης εἰς μίαν μεγάλην καὶ πλουσίαν πόλιν τῆς Φρυγίας, τὰς Κελαινάς, ὅπου εὐρίσκοντο τὰ βασιλικά ἀνάκτορα τοῦ Κύρου καὶ ὠραιότατος κῆπος. Τὸν κῆπον αὐτόν, ὡς καὶ τὴν πόλιν, διέρρειεν ὁ Μαίανδρος ποταμός. Ἐπίσης ὑπῆρχον καὶ τοῦ μεγάλου βασιλέως ἀνάκτορα ὄχυρὰ μέγα πλησίον τῶν πηγῶν τοῦ Μαρσίου ποταμοῦ, ἔχοντος πλάτους 25 ποδῶν.

Περιλήψεις : 1) Ἄφεις Κύρου εἰς Κελαινάς. 2) Περιγραφή τοῦ παραδείσου. 3) Τοποθεσία ἀνακτόρων μεγάλου βασιλέως.

Ἐνταῦθα ἔμεινε Κύρος
 τριάκοντα ἡμέρας
 καὶ ἦκε Κλέαρχος
 ἔχων χιλίους ὀπλίτας
 καὶ ὀκτακοσίους Θρακίας πελταστὰς
 καὶ διακοσίους Κρητῆς τοξότας.

Ἄμα δὲ παρῆν
 καὶ Σῶσις ὁ Συρακόσιος,
 ἔχων τριακοσίους ὀπλίτας,
 καὶ Ἀγίας ὁ Ἀρκᾶς
 ἔχων χιλίους ὀπλίτας
 Καὶ ἐνταῦθα Κύρος
 ἐποίησεν ἐξέτασιν
 καὶ ἀριθμὸν τῶν Ἑλλήνων
 ἐν τῷ παραδείσῳ,
 καὶ ἐγένοντο οἱ σύμπαντες
 ὀπλίται μὲν μύριοι καὶ χίλιοι,
 πελτασταὶ δὲ ἀμφὶ τοὺς δισχιλίους.

Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει δύο σταθμούς
 δέκα παρασάγγας
 εἰς Πέλτας,
 πόλιν οἰκουμένην.

Ἐνταῦθα ἔμεινε τρεῖς ἡμέρας
 ἐν αἷς Ξενίας ὁ Ἀρκᾶς
 ἔθυσε τὰ Λύκαια
 καὶ ἔθηκεν ἀγῶνα
 τὰ δὲ ἄθλα ἦσαν χρυσαῖ σπλεγγίδες

ἐθεώρει δὲ
 τὸν ἀγῶνα καὶ Κύρος.
 Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει δύο σταθμούς
 δώδεκα παρασάγγας
 εἰς ἀγορὰν Κεράμων,

πόλιν οἰκουμένην, ἐσχάτην
 πρὸ τῆ Μυσία χώρα.

Ἐδῶ ἔμεινε Κύρος
 τριάκοντα ἡμέρας
 καὶ ἦλθεν ὁ Κλέαρχος
 ἔχων χιλίους ὀπλίτας
 καὶ ὀκτακοσίους Θρακίας πελταστὰς
 καὶ διακοσίους Κρητῆς τοξότας.

Συγχρόνως δὲ ἦτο παρὼν
 καὶ ὁ Σῶσις ὁ Συρακόσιος,
 ἔχων τριακοσίους ὀπλίτας,
 καὶ ὁ Ἀγίας ὁ Ἀρκᾶς
 ἔχων χιλίους ὀπλίτας.
 Καὶ ἐδῶ ὁ Κύρος
 ἔκαμεν ἐπιθεώρησιν
 καὶ ἀρίθμησιν τῶν Ἑλλήνων
 ἐντὸς τοῦ κήπου,
 καὶ ἀνῆλθον ἐν συνόλῳ
 οἱ μὲν ὀπλίται εἰς ἔνδεκα χιλιάδας,
 οἱ δὲ πελτασταὶ εἰς δύο χιλιάδας
 [περίπου.

Ἀπ' ἐδῶ ἐπροχώρησε δύο σταθμούς
 δέκα παρασάγγας
 (καὶ ἔφθασεν) εἰς τὰς Πέλτας,
 πόλιν κατοικουμένην.

Ἐδῶ ἔμεινε τρεῖς ἡμέρας
 κατ' αὐτὰς δὲ ὁ Ξενίας ὁ Ἀρκᾶς
 ἐώρτασε μὲ θυσίας τὰ Λύκαια
 καὶ διωργάνωσεν (ἀθλητικὸν) ἀγῶνα
 τὰ δὲ βραβεῖα ἦσαν χρυσαῖ σπλεγ-
 γίδες

παρίστατο δὲ ὡς θεατῆς
 εἰς τὸν ἀγῶνα καὶ ὁ Κύρος.
 Ἀπ' ἐδῶ ἐπροχώρησε δύο σταθμούς
 δώδεκα παρασάγγας
 (καὶ ἔφθασεν) εἰς τὴν ἀγορὰν τῶν
 [Κεράμων,

πόλιν κατοικουμένην, τελευταίαν
 πρὸς τὰ σύνορα τῆς Μυσίας.

Γραμματικὰ : ἐνταῦθα τοπικὸν ἐπίρρ. ἔμεινε ἄορ. τοῦ μένω (§ 5-6).
 ἦκε παρατ. μὲ σημ. ἄορ. τοῦ ἦκω. Κρητῆς, Κρητὸς γ' κλ. (δοτ. πληθ.
 Κρησί). Σῶσις, ιος γ' κλ. παρῆν παρατ. τοῦ πάρεμι (παρὰ+εἰμί). ἐποίη-
 σεν ἄορ. τοῦ ποιῶ. ἐγένοντο ἄορ. β' τοῦ εἰμί. μύριοι καὶ χίλιοι ἀριθμ.
 ἀπόλυτον=11.000. αἷς δοτ. πληθ. ἀναφ. ἀντων. ἔθυσε ἄορ. τοῦ θύω=
 θυσιάζω (δμαλόν, παρακ. τέθυκα). ἔθηκε ἄορ. β' τοῦ τίθημι (=θέτω,
 ὀρίζω), ἐτίθη, θήσω, ἔθηκα, τέθεικα, ἐτεθείκειν. τὸ ἄθλον οὐδ.=βρα-

βειον. (ὁ ἄθλος=ἀγών, κατόρθωμα). *στελεγγίς, ἴδος* γ' κλ. *χρυσοῦς, ἦ, οὖν* ἐπίθ. β' κλ. συνηρημένον. *ἐθεώρει* παρατ. τοῦ *θεωρέω* -ῶ =εἶμαι θεα-
τῆς (ὀμαλόν, παρακ. *τεθεώρηκα*). *ἐσχάτην* ἐπίθ. ὑπερθ. βαθ. ἄνευ θετ.
καὶ συγκρ. (ὅπως *ὑπατος*).

Συντακτικά: *ἡμέρας* αἰτιατ. χρόνου καὶ ποσοῦ. *ἔχων* τροπ. μετ.
δπλίτας—πελταστὰς—τοξότας ἄντικ. ὁ *Συρακόσιος*—ὁ *Ἀρκάς* παραθέσεις.
ἐξέτασιν—ἀριθμὸν ἄντικ. *Ἑλλήνων* γεν. ἄντικ. *μύριοι καὶ χίλιοι* κατηγ.
ἀμφὶ τοὺς διοχιλίους κατηγ. *πόλιν* παράθεσις εἰς τὸ *Πέλτας, τὰ Λύκαια*
σύστοιχον ἄντικ. τοῦ *ἔθνος. ἄθλα* ὑποκ. *στελεγγίδες* κατηγ. *πόλιν* παρά-
θεσις. *οἰκουμένην* ἐπίθ. μετ. *ἐσχάτην* ἐπίθ. διορ.

Πραγματικά: *δπλίται μύριοι καὶ χίλιοι* διὰ τὸ στρογγύλον τοῦ
ἀριθμοῦ ἀναφέρει 11 χιλιάδας, ἐνῶ ἀκριβῶς ἦσαν 10 600 δπλίται, ἔτι
δὲ 500 γυμνήτες, 1.600 πελτασταὶ καὶ 200 τοξόται. Ἐπομένως γενικὸν
σύνολον ἦτο 12.900. Πάντες οὗτοι εἶναι γνωστοὶ μὲ τὸ ὄνομα *μύριοι*,
Πέλται πόλις τῆς Φρυγίας. *Ξενίας ὁ Ἀρκάς ἔθυσε τὰ Λύκαια* οἱ μισθο-
φόροι τοῦ Κύρου καὶ δὴ οἱ Ἀρκάδες, οἱ ὅποιοι ἦσαν πολλοί, ἐνθυ-
μοῦνται τὴν πάτριον λατρείαν τοῦ Λυκαίου Διός. Ὁ Λύκαιος Ζεὺς
ἐλατρεῦετο ὄχι μόνον εἰς ναοὺς, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ὑψηλοτάτην κορυ-
φήν τοῦ Λυκαίου ὄρους τῆς Ἀρκαδίας ἄνευ ἀγαλμάτων. *στελεγγίς* χρυ-
σοῦν κόσμημα τῆς κεφαλῆς, ὅπως τὸ χτένι περίπου. *Κεράμων ἀγορὰ*
ὄριον Φρυγίας καὶ Μυσίας, ὅπου ὑπῆρχεν ἄφθονον εἰδικὸν χῶμα κα-
τασκευῆς κεράμων.

Νόημα: Ὁ Κύρος ἔμεινεν εἰς Κελαινὰς 30 ἡμέρας καὶ κατὰ τὸ
διάστημα αὐτὸ συνηντήθη μὲ τὸν Κλεάρχον, τὸν Σῶσιον καὶ τὸν Ἀγίαν.
Γενομένης ἐπιθεωρήσεως ὑπ' αὐτοῦ εὐρέθησαν ὅτι ἦσαν ὄλοι οἱ Ἑλ-
ληνες περίπου 13 χιλιάδες. Ἐκεῖθεν μετέβη εἰς Πέλτας, ὅπου ὁ Ξε-
νίας ἐτέλεσε θυσίας καὶ διωργάνωσεν ἀθλητικούς ἀγῶνας. Τέλος φθά-
νουν εἰς τὴν ἀγορὰν τῶν Κεράμων, τὸ ἔσχατον σημεῖον τῆς Μυσίας.

Περὶλήψεις: 1) Συνάντησις Κύρου μετὰ τῶν Κλεάρχου, Σώσιος
καὶ Ἀγίου. 2) Ἐπιθεωρήσις καὶ ἀρίθμησις τῶν Ἑλλήνων. 3) Ἀφίξις
εἰς Πέλτας, τέλεισις θυσιῶν καὶ ὀργάνωσις ἀγῶνων. 4) Ἀφίξις εἰς Κε-
ράμων ἀγορὰν.

§ 11+13

Ἐντεῦθεν ἐξελάνει τρεῖς σταθμούς Ἄπ' ἐδῶ ἐπροχώρησε τρεῖς σταθμούς
τριάκοντα παρασάγγας τριάκοντα παρασάγγας
εἰς πεδίον Καύστρου, (καὶ ἔφθασεν) εἰς τὴν πεδιάδα Καύ-
[στρου,

πόλιν οἰκουμένην.
Ἐνταῦθα ἔμεινε πέντε ἡμέρας
καὶ τοῖς στρατιώταις
ᾠφείλετο μισθὸς
πλέον ἢ τριῶν μηνῶν,
καὶ πολλάκις ἰόντες
ἐπὶ τὰς θύρας
ἀπήτουν.
Ὁ δὲ διῆγε λέγων
ἐλπίδας καὶ δῆλος ἦν

πόλιν κατοικουμένην.
Ἐδῶ ἔμεινε πέντε ἡμέρας
καὶ εἰς τοὺς στρατιώτας
ἔχρεωστεῖτο μισθὸς
περισσότερον τῶν τριῶν μηνῶν,
καὶ πολλάς φορές ἐρχόμενοι
εἰς τὴν σκηνὴν (τοῦ Κύρου)
ἐπιμόνωσ ἐζήτουν (τὸν μισθόν).
Ἐκεῖνος δὲ διαρκῶς ἔλεγε
νὰ ἐλπίζουσι καὶ ἦτο φανερόν,

ἀνιώμενος·
οὐ γάρ ἦν
πρὸς τοῦ τρόπου Κύρου
ἔχοντα μὴ ἀποδιδόναι.
Ἐνταῦθα ἀφικνεῖται Ἐπύαξα
ἡ Σουενέσιος γυνή
τοῦ Κιλικίων βασιλέως
παρὰ Κυρον·
καὶ ἐλέγετο δοῦναι
Κύρω πολλά χρήματα.
Τότε δ' οὖν Κύρος
ἀπέδωκε τῇ στρατιᾷ
μισθὸν τεττάρων μηνῶν.
Εἶχε δὲ ἡ Κίλισσα
καὶ φυλακὴν περὶ αὐτήν,
Κίλικας καὶ Ἀσπενδίους.
Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει δύο σταθμούς
δέκα παρασάγγας
εἰς Θύμβριον,
πόλιν οἰκουμένην.
Ἐνταῦθα παρὰ τὴν ὁδὸν
ἦν κρήνη
ἡ καλουμένη
Μίδου,
τοῦ Φρυγῶν βασιλέως.

ὅτι ἐστενοχωρεῖτο·
διότι δὲν ἦτο
ἴδιον τοῦ χαρακτῆρος τοῦ Κύρου
νὰ ἔχη καὶ νὰ μὴ πληρώνη.
Ἐδῶ ἔφρασεν ἡ Ἐπύαξα,
ἡ σύζυγος τοῦ Σουενέσιος,
τοῦ βασιλέως τῶν Κιλικίων,
πρὸς τὸν Κύρον·
καὶ ἐλέγετο ὅτι ἔδωκεν
εἰς τὸν Κύρον πολλὰ χρήματα.
Τότε ὅπωςδήποτε ὁ Κύρος
ἐπλήρωσεν εἰς τοὺς στρατιώτας
μισθὸν τεσσάρων μηνῶν.
Εἶχε δὲ ἡ Κίλισσα
καὶ σωματοφυλακὴν μαζὶ τῆς,
δηλαδὴ Κίλικας καὶ Ἀσπενδίους.
Ἀπ' ἐδῶ ἐπροχώρησε δύο σταθμούς
δέκα παρασάγγας
(καὶ ἔφρασεν) εἰς τὸ Θύμβριον,
πόλιν κατοικουμένην.
Ἐδῶ πλησίον τῆς ὁδοῦ
ὑπῆρχε (μία) βρύση,
ἡ ὁποία ὀνομάζετο
(βρύση) τοῦ Μίδου,
τοῦ βασιλέως τῶν Φρυγῶν.

Γραμματικά: ὄφειλετο μέσος παρατ. τοῦ ὄφειλομαι, ὄφειλόμην, ὄφειλήθην (ἐνεργ. ὄφειλω, ὄφειλον, ὄφειλήσω, ὄφειλήσα, ὄφειληκα, ὄφειλήκειν). πλέον ἐπίρρ. συγκρ. βαθ. (Θ. πολύ, Υ. πλείστον καὶ πλείστα). ἰόντες (ἰών, ἰούσα, ἰόν) μετ. ἐνεσ. τοῦ ἔρχομαι, ἦειν, καὶ ἦα, εἶμι, ἦλθον, ἐλήλυθα, ἐληλύθειν. ἀπῆτουν παρατ. τοῦ ἀπαιτέω-ᾶ (=ἐπιμόνως ζητῶ), ἀπῆτουν, ἀπαιτήσω, ἀπῆτησα, ἀπῆτηκα, ἀπῆτηκειν. λέγων μετ. ἐν. διῆγε παρατ. τοῦ διάγω=διαρκῶς λέγω. ἀνιώμενος μετ. ἐν. τοῦ ἀνιάομαι-ᾶμαι (=στενοχωροῦμαι). ἠνιώμην, ἀνιάσομαι, ἠνιάθην. ἔχοντα μετ. ἐν. ἀποδιδόναι ἀπαρ. ἐν. τοῦ ἀποδίδωμι=πληρώνω. ἀφικνεῖται ἐν. τοῦ ἀφικνούμαι (§ 2—3). Ἐπύαξα, Ἐπυάξης α' κλ. ὁ Σουενέσιος-ιος γ' κλ. γυνή, γυναικὸς κλπ. γύναι, λέξομαι, λεχθήσομαι, καὶ ἠθῆσομαι, ἐρῆθην καὶ ἐλέχθην, εἰρημαι, εἰρήμην. δοῦναι ἀπαρ. ἀορ. β' (=ἔδωκα) τοῦ δίδωμι. ἀπέδωκε ἀορ. β'. Κίλιξ, Κίλικος γ' κλ. καλουμένη μετ. μ. ἐν. τοῦ καλέομαι-οῦμαι, ἐκαλούμην, καλοῦμαι καὶ καλέσομαι, κληθήσομαι, ἐκάλεσάμην, ἐκλήθην, κέκλημαι, ἐκεκλήμην.

Συντακτικά: πόλιν παράθεσις. οἰκουμένην ἐπιθετ. μετ. ἡμέρας αἰτ. χρόνου καὶ ποσοῦ. τοῖς στρατιώταις ἄντικ. μισθὸς ὑποκ. ἢ τριῶν μηνῶν β' ὄρος συγκρ. ἰόντες χρόν. μετ. ἐλπίδας ἄντικ. τοῦ λέγων κατηγορημ. μετ. ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ διῆγε. ἀνιώμενος κατηγορημ. μετ. ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ δῆλος ἦν. πρὸς τοῦ τρόπου ἐμπρόθ. διορ. συμφωνίας. Κύρου γεν. κτητική. ἔχοντα ὑποθετ. μετ. ἀποδιδόναι ὑποκ. τοῦ ἦν. ἡ γυνή παράθεσις. Σουενέσιος γεν. κτητική. τοῦ βασιλέως παράθεσις. δοῦ-

ναι εἶδ. ἀπαρ. ὑποκ. τοῦ ἐλέγετο. Ἐπύαξαν ἐννοεῖται ὡς ὑποκ. τοῦ δοῦναι. Κύρω—χρήματα ἀντικ. τῆ στρατιᾷ—μισθὸν ἀντικ. μηνῶν γεν. ἰδιό- τητος. φυλακὴν ἀντικ. Κίλικ.—Ἄσπεν. ἐπεξήγησις. ἡ καλουμένη ἐπιθ. μετ. βασιλέως παράθεσις.

Πραγματικά: Καῦστρου πεδίον πόλις εὐρισκομένη εἰς τὸ κέντρον τῆς Φρυγίας. μισθὸς χρήματα πρὸς διατροφήν καὶ ἐνδυμασίαν ἐνὸς δαρεικοῦ διὰ τὸν στρατιῶτην μηνιαίως, δύς διὰ τὸν λοχαγὸν καὶ τεσσάρων διὰ τὸν στρατηγόν. Θύραι δηλ. ἡ σκηνή. Κίλισσα δηλ. βασί- λισσα τῆς Κιλικίας. Ἄσπενδιοι κάτοικοι τῆς Ἄσπενδου, πόλεως τῆς Παμφυλίας Μ. Ἀσίας.

Νόημα: Ἐκ τῆς ἀγορᾶς τῶν Κεράμων ὁ Κύρος ἔφθασεν εἰς τὸ Καῦστρου πεδίον καὶ ἔμεινε 5 ἡμέρας, ὅποτε οἱ στρατιῶται ἐζήτησαν νὰ πληρωθοῦν, διότι φαίνεται ὅτι ὁ Κύρος, οἰκονομικῶς στενοχωρού- μενος, κατ'ὕστερον μισθοὺς πλέον τῶν 3 μηνῶν. Εὐτυχῶς ὁμοῦ συνη- τήθη μὲ τὴν Ἐπύαξαν, τὴν γυναῖκα τοῦ βασιλέως τῶν Κιλικίων, ἡ ὁποία τοῦ ἔδωσε χρήματα, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ Κύρος ἐπλήρωσε μισθοὺς 4 μηνῶν. Μετὰ πορείαν 2 ἡμερῶν ἔφθασεν εἰς τὸ Θύμβριον, ὅπου πλη- σίον τῆς ὁδοῦ εὐρίσκετο ἡ ὀνομαστὴ κρήνη τοῦ βασιλέως τῶν Φρυ- γῶν Μίδου.

Περιλήψεις: 1) Ἄφικτις εἰς Καῦστρου πεδίον. 2) Ἀπαίτησις στρατιωτῶν καταβολῆς μισθοῦ. 3) Ἐνίσχυσις χρηματικῆ τοῦ Κύρου ὑπὸ Ἐπυάξης καὶ καταβολῆ μισθῶν. 4) Ἄφικτις εἰς Θύμβριον.

§ 14+16

Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει δύο σταθμούς δέκα παρασάγγας εἰς Τυριάειον, πόλιν οἰκουμένην.	Ἄπ' ἐδῶ ἐπροχώρησε δύο σταθμούς δέκα παρασάγγας (καὶ ἔφθασεν) εἰς τὸ Τυριάειον, πόλιν κατοικουμένην.
Ἐνταῦθα ἔμεινεν ἡμέρας τρεῖς. Καὶ λέγεται δεηθῆναι ἡ Κίλισσα Κύρου ἐπιδειῖσαι αὐτῇ τὸ στράτευμα βουλόμενος οὖν ἐπιδειῖσαι	Ἐδῶ ἔμεινε τρεῖς ἡμέρας. Καὶ λέγεται ὅτι παρεκάλεσεν ἡ Κίλισσα τὸν Κύρον νὰ παρουσιάσῃ εἰς αὐτὴν τὸ στράτευμα ἐπειδὴ λοιπὸν ἤθελε νὰ (τὸ) παρουσιάσῃ,
ποιεῖται ἐν τῷ πεδίῳ ἐξέτασιν τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν βαρβάρων. Ἐκέλευσε δὲ τοὺς Ἕλληνας, ὡς (ἦν) νόμος αὐτοῖς εἰς μάχην, οὕτω ταχθῆναι καὶ στήναι, συντάξαι δ' ἕκαστον τοὺς ἑαυτοῦ.	ἔκαμεν εἰς τὴν πεδιάδα ἐπιθεώρησιν τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν βαρβάρων. Διέταξε δὲ τοὺς Ἕλληνας, καθὼς (ὑπῆρχε) συνήθεια εἰς αὐτοὺς διὰ μάχην, ἔτσι νὰ παραταχθοῦν καὶ νὰ σταθοῦν, νὰ παρατάξῃ δὲ ἕκαστος (στρατηγὸς) τοὺς ἰδικούς του (στρατιώτας).
Ἐτάχθησαν οὖν ἐπὶ τεττάρων εἶχε δὲ τὸ μὲν δεξιὸν Μένων καὶ οἱ σὺν αὐτῷ, τὸ δὲ εὐώνυμον	Παρετάχθησαν λοιπὸν εἰς βάθος τεσσάρων ἀνδρῶν κατεῖχε δὲ τὴν μὲν δεξιάν (πτέρυγα) ὁ Μένων καὶ οἱ ἰδικοί του, τὴν δὲ ἀριστεράν (πτέρυγα)

Κλέαρχος καὶ οἱ ἐκεῖνου,

τὸ δὲ μέσον οἱ ἄλλοι στρατηγοί.
Ἐθεώρει οὖν ὁ Κῦρος
πρῶτον μὲν τοὺς βαρβάρους·
οἱ δὲ παρήλαυνον
τεταγμένοι
κατὰ ἴλας
καὶ κατὰ τάξεις·
εἶτα δὲ τοὺς Ἕλληνας,
παρελαύνων
ἐφ' ἄρματος
καὶ ἡ Κίλισσα ἐφ' ἄρμαμάξης.
Εἶχον δὲ πάντες χαλκᾶ κράνη
καὶ φοινικοὺς χιτῶνας
καὶ κνημίδας καὶ τὰς ἀσπίδας
ἐκκεκαλυμμένας.

ὁ Κλέαρχος καὶ οἱ ἰδικοί του,

τὸ δὲ κέντρον οἱ ἄλλοι στρατηγοί.
Ἐπεθεώρει λοιπὸν ὁ Κῦρος
κατὰ πρῶτον μὲν τοὺς βαρβάρους·
ἐκεῖνοι δὲ ἐπερνοῦσαν ἔμπροσθέν του,
συντεταγμένοι
κατὰ τμήματα ἵππικῶ
καὶ κατὰ τμήματα πεζικῶ·
ἔπειτα δὲ (ἐπεθεώρει) τοὺς Ἕλληνας,
περνῶν ἔμπροσθέν των
ἐπάνω εἰς ἄρμα
καὶ ἡ Κίλισσα ἐπάνω εἰς ἄρμαμάξαν.
Εἶχον δὲ ὅλοι χαλκίνα κράνη
καὶ κοκκίνοὺς χιτῶνας
καὶ περικνημίδας καὶ τὰς ἀσπίδας
χωρὶς τὰ καλύμματά των.

Γραμματικά : λέγεται ἐν. μεσ. ὀρ. *δηθῆναι* ἀπαρ. παθ. ἀόρ. α' τοῦ *δέομαι* (=παρακαλῶ). *ἐδεόμην, δεήσομαι, ἐδεήθην, δεδέημαι, ἐπιδειῖ-
ξαι* ἀπαρ. ἀόρ. α' τοῦ *ἐπιδείκνυμι, ἐδείκνυν, δείξω, ἔδειξα, δέδειχα, ἐδε-
δείχειν, βουλόμενος* μετ. ἐν. τοῦ *βούλομαι, ποιεῖται* μέσ. ἐν. ὀρ. *ταχθῆ-
ναι* ἀπαρ. παθ. ἀόρ. α' τοῦ *τάττομαι, ἐτατίομαι, τάττομαι, ταχθήσομαι,
ἐταξάμην, ἐτάχθην, ἐτάγμαι, ἐεταγμην, στήναι* ἀπαρ. ἀόρ. β' (=ἔστην)
τοῦ *ἵσταμαι, ἱστάμην, στήσομαι, σταθήσομαι, ἐστησάμην, ἐστην, ἐστηκα,
εἰστήκειν, συντάξαι* ἀπαρ. ἀόρ. α' τοῦ *συντάττω, συνέταττον* κλπ. *ἐτάχθη-
σαν* ὀρ. πάθ. ἀόρ. α' τοῦ *τάττομαι, ἐθεώρει* παρατ. τοῦ *θεωρέω* ὦ.
παρήλαυνον παρατ. τοῦ *παρελαύνω*=περνῶ ἔμπροσθεν. *τεταγμένοι* μετ.
παθ. παρακ. τοῦ *τάττομαι, εἶτα* χρον. ἐπίρρ. *παρελαύνων* μετ. ἐν. ἡ *ἀρ-
μάμαξα, ἄρμαμάξης* α' κλ. *πᾶς, πᾶσα, πᾶν* ἐπίθ. *κράνη* οὗδ. γ' κλ. *χαλ-
κᾶ* οὐδ. ἐπίθ. συνηρημένου β' κλ. (*χαλκοῦς, ἦ, οὖν*). *χιτῶν, ἴδως* γ' κλ.
φοινικοῦς, ἦ, οὖν ἐπίθ. συνηρημ. β' κλ. =κόκκινος. *κνημῖς, ἴδος*—*ἀσπίς,
ἴδος* γ' κλ. *ἐκκεκαλυμμένας* μετ. μέσου παρακ. τοῦ *ἐκκαλύπτωμαι* (=ξε-
σκεπάζομαι). *ἐξεκαλυπτόμην, ἐκκαλυφθήσομαι, ἐξεκαλύφθην, ἐκκεκάλυ-
μαι, ἐξεκακάλυμην.*

Συντακτικά : *πόλιν* παράθεσις. *ἡμέρας* αἰτιατ. χρόνου καὶ ποσοῦ.
ἡ Κίλισσα ὑποκ. τοῦ *λέγεται* καὶ τοῦ *δηθῆναι* (ταυτοπροσωπία). *δηθῆ-
ναι* ἄντικ. (ειδικὸν ἀπαρ.). *Κύρου* ἄντικ. τοῦ ἀπαρ. *ἐπιδειῖξαι* ἄντικ.
(τελ. ἀπαρ.) τοῦ *δηθῆναι, στρατεύμα*—*αὐτῆ* ἄντικ. *βουλόμενος* αἰτιολ.
εἰς τὸ *ἐξέτασιν* ἄντικ. (τελ. ἀπαρ.). *Ἑλλήνων*—*βαρβάρων* γεν. ἄντικειμ.
μὲτ. *ἐπιδειῖξαι* ἄντικ. (τελ. ἀπαρ.). ὡς νόμος ἐννοεῖται *δοτῖν* ἀναφ. τροπικῆ πρότ. *αὐτοῖς*
δοτ. προσωπικῆ. *Ἕλληνας* ἄντικ. τοῦ *ἐκέλευσε* καὶ ὑποκ. τῶν τελικῶν
ἀπαρ. *ταχθῆναι*—*στήναι*—*συντάξαι* ἄντικ. (τελ. ἀπαρ.). *ἕκαστον* ὑποκ.
τοῦ ἀπαρ. *τοὺς ἑαυτοῦ* ἄντικ. *τεταγμένοι*—*παρελαύνων*—*ἐκκεκαλυμμένας*
τροπικαὶ μετ. *πάντες* ὑποκ. *κράνη*—*χιτῶνας*—*κνημίδας*—*ἀσπίδας* ἄντικ.

Πραγματικά : ἐπὶ τεττάρων εἰς τέσσαρας σειρὰς. ἴλη τμήμα ἵπ-
πικῶ 64 ἀνδρῶν. *τάξις* τμήμα πεζικῶ 100 ἀνδρῶν. *ἄλλοι στρατηγοί* ἐν-
νοεῖ τοὺς Ξενίαν, Πρόξενον, Σοφαίνετον, Σωκράτην, Πασίωνα καὶ Σῶ-
σιν. *βαρβάρους* ὁ Κῦρος ἱστάμενος ἐπεθεώρει τοὺς παρελαύνοντας Πέρ-
σας (καὶ σήμερον εἰς ἐπισήμους τελετάς ἢ ἐπὶ τῆ ἀφίξει ἐπισήμων

προσώπων γίνονται παρόμοιοι παρελάσεις). "Ελληνας ὁ Κῦρος παρελάωνων ἐπεθεώρει τοὺς ἰσταμένους ἐν παρατάξει "Ελληνας. ἄρμα πολεμικὸν ὄχημα δίτροχον, ἀνοικτὸν καὶ ἀσκεπὲς ὀπίσω. ἀρμάμαξα ὄχημα τετράτροχον κλειστὸν ὀπίσω καὶ εἰς τὰ πλάγια φέρον παραπετάσματα (κουρτίνες) καὶ χρησιμεῖον εἰς ὁδοιπορίας πρὸς μεταφορὰν ἐπισήμων προσώπων καὶ ἰδίας γυναικῶν. κράνος ἡ περικεφαλαία ἡ προφυλάσσοσα τὴν κεφαλὴν ἀμφοτέρων τῶν μερῶν ἢ μόνον τοῦ ὀπισθίου ἀπολήγουσα ἐνίστη εἰς οὐρὰν (φούνταν). χιτῶν ἑλαφρὸν ἔνδυμα ἐφαπτόμενον τοῦ σώματος· ἦτο ἐρυθρὸς διὰ τὴν ἐξοικείωσιν εἰς τὸ αἷμα, τὸ ὅποιον δὲν ἔπρεπε νὰ τοὺς ἐπηρεάζῃ κατὰ τοὺς πολέμους. κνημῖς ἐκ μετάλλου ἢ δέρματος προεφύλασσε τὴν κνήμην (γάμπαν). ἀσπίς ποικίλου βάρους, σχήματος καὶ εἴδους φθάνουσα ἐνίοτε μέχρι ποδῶν, ἐκ δερμάτων βῶν κατασκευαζομένη καὶ ἐν καιρῷ μάχης κρατούμενη διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς· προεφύλασσε δλόκληρον τὸ σῶμα· (ἐκκεκαλυμμένη λέγεται, διότι δὲν ἔφερε τὸ δερμάτινον κάλυμμά της).

Νόημα : Ὁ Κῦρος ἀναχωρήσας ἀπὸ τὸ Θύμβριον ἔφθασεν ἐντὸς δύο ἡμερῶν εἰς Τυριάειον, ὅπου κατὰ τὸ διάστημα τῆς τριήμερου παραμονῆς του κατόπιν παρακλήσεως τῆς Ἐπυάξης ἀποφασίζει νὰ ἐπιδείξῃ τὸ στρατεύμα του καὶ πρὸς τοῦτο ἔδωκεν ἀναλόγους διαταγὰς εἰς τοὺς στρατηγοὺς του. Πράγματι οἱ στρατηγοὶ παρέταξαν εἰς 4 σειρὰς τοὺς στρατιώτας, ὥστε τὸ μὲν δεξιὸν κατέλαβεν ὁ Μένων, τὸ δὲ ἀριστερὸν ὁ Κλέαρχος καὶ εἰς τὸ κέντρον ἐτοποθετήθησαν οἱ λοιποὶ στρατηγοί. Καὶ οἱ μὲν βάρβαροι ἐπεθεωρήθησαν, παρελαύνοντες πρὸ τοῦ Κύρου, οἱ δὲ "Ελληνες, ἰστάμενοι καὶ φέροντες κράνη, χιτῶνας καὶ ἀκαλύπτους ἀσπίδας.

Περὶλήψεις : 1) Ἄφειξις εἰς Τυριάειον. 2) Παράκλησις Κιλίσσης πρὸς ἐπιθεώρησιν. 3) Παράταξις βαρβαρικοῦ καὶ Ἑλληνικοῦ στρατεύματος. 4) Ἐπιθεώρησις αὐτῶν.

§ 17+18

Ἐπειδὴ δὲ παρήλασε πάντας,
στήσας τὸ ἄρμα
πρὸ τῆς μέσης φάλαγγος,
πέμψας Πίγρητα
τὸν ἑρμηνέα παρὰ τοὺς στρατηγοὺς
τῶν Ἑλλήνων ἐκέλευσε
προβαλέσθαι τὰ ὄπλα
καὶ ἐπιχωρῆσαι

ὄλην τὴν φάλαγγα.
Οἱ δὲ
προεῖπον ταῦτα
τοῖς στρατιώταις·
καὶ ἐπεὶ ἐσάλπιγξε,

προβαλόμενοι τὰ ὄπλα
ἐπῆσαν.
Ἐκ δὲ τούτου,

Ἄφου δὲ ἐπέρασαν ἔμπροσθεν ὄλων,
σταματήσας τὸ ἄρμα (του)
πρὸ τοῦ μέσου τῆς φάλαγγος,
(καὶ) ἀφου ἔστειλε τὸν Πίγρητα
τὸν διερμηνέα πρὸς τοὺς στρατηγοὺς
τῶν Ἑλλήνων, διέταξε
νὰ προτείνουν τὰ ὄπλα
καὶ νὰ προχωρήσῃ ὡσάν δι' ἐπί-
[θεσιν,

ὄλη ἡ φάλαγγ.
Αὐτοὶ δὲ (οἱ στρατηγοὶ)
ἀνεκοίνωσαν ταῦτα
εἰς τοὺς στρατιώτας·
καὶ ὅταν ἐδόθη τὸ σύνθημα διὰ τῆς
[σάλπιγγος,

ἀφου προέτειναν τὰ ὄπλα,
ἐπετίθεντο.
Μετὰ τοῦτο ὄμως,

τῶν στρατιωτῶν προΐόντων
θᾶττον
σὺν κραυγῇ,
ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου
δρόμος ἐγένετο αὐτοῖς ἐπὶ τὰς
[σκηνάς,
τῶν δὲ βαρβάρων φόβος πολὺς (ἐ-
[γένετο),

καὶ ἢ τε Κίλισσα ἔφυγεν
ἐπὶ τῆς ἀρμαμάξης
καὶ οἱ ἐν τῇ ἀγορᾷ
καταλιπόντες
τὰ ὄνια
ἔφυγον.
Οἱ δὲ Ἕλληνες σὺν γέλωτι
ἦλθον ἐπὶ τὰς σκηνάς.
Ἡ δὲ Κίλισσα ἰδοῦσα
τὴν λαμπρότητα καὶ τὴν τάξιν
τοῦ στρατεύματος ἐθαύμασε.
Κῦρος δὲ ἦσθη
ἰδὼν τὸν φόβον
ἐκ τῶν Ἑλλήνων

εἰς τοὺς βαρβάρους.

ἐπειδὴ οἱ στρατιῶται ἐπροχωροῦσαν
ταχύτερον (παρ' ἕσον ἔπρεπε),
μὲ κραυγὰς,
χωρὶς καμμίαν διαταγὴν,
ἔτρεξαν αὐτοὶ πρὸς τὰς σκηνάς,

οἱ δὲ βάρβαροι πολὺ ἐφοβήθησαν,

καὶ ἢ Κίλισσα ἐτράπη εἰς φυγὴν
μὲ τὴν ἀρμαμάξαν
καὶ οἱ ἔμποροι,
ἀφοῦ ἐγκατέλειψαν
τὰ ἔμπορευμάτα των,
ἐτράπησαν εἰς φυγὴν.
Οἱ Ἕλληνες ὁμως μὲ γέλοια
ἦλθον εἰς τὰς σκηνάς (των).
Ἡ δὲ Κίλισσα, ὅταν εἶδε
τὴν λαμπρότητα καὶ τὴν τάξιν
τοῦ στρατεύματος, ἐθαύμασεν.
Ὁ δὲ Κῦρος ηὐχαριστήθη,
ὅταν εἶδε τὸν φόβον,
(τὸν ὁποῖον προεκάλεσαν) οἱ Ἕλ-
[ληνες

εἰς τοὺς βαρβάρους.

Γραμματικά : ἐπειδὴ χρον. σύνδ. παρήλασε ἀόρ. ἀ' τοῦ παρελαύνω. στήσας ἀόρ. ἀ' τοῦ ἴστημι. ἴστην, στήσω, ἔστησα, στήσας ἔχω. στήσας εἶχον, τετ. μέλλ. ἐστήξω. πέμψας μετ. ἀόρ. τοῦ πέμπω. Πίρχης -ητος γ' κλ. προβαλέσθαι ἀπαρ. μ. ἀόρ. β' τοῦ προβάλλομαι (=προτείνω), ἐβαλλόμεν, βαλοῦμαι, βληθῆσομαι, ἐβαλόμην. ἐβλήθην, βέβλημαι, ἐβεβλήμην. ἐπιχωρήσας ἀπαρ. ἀόρ. τοῦ ἐπιχωρέω-ῶ, ἐχώρουν, χωρήσω, ἐχώρησα, κεχώρηκα, ἐκεχωρήκειν. προείπον ἀόρ. β' τοῦ προαγορεύω. ἐπεὶ χρον. σύνδ ἐσάλπιγξε ἀόρ. τοῦ σαλπίζω, ἐσάλπιζον, σαλπίζω καὶ σαλπίζω, ἐσάλπιγξα καὶ ἐσάλπισα. προβαλούμενοι μετ. μ. ἀόρ. β' τοῦ προβάλλομαι. ἐπῆσαν παρατ. γ' πληθ. προσ. τοῦ ἐπέρχομαι =ἐπιτίθεμαι. θᾶττον ἐπίρρ. συγκρ. βαθ. (Θ. ταχέως, Υ. τάχιστα). προϊόντων μετ. ἔνεσε. τοῦ προέρχομαι =προχωρῶ. (προϊών, οὔσα, ὄν). ἔφυγεν ἀόρ. β' τοῦ φεύγω. καταλιπόντες μετ. ἀόρ. β' τοῦ καταλείπω, κατέλειπον, λείψω, ἔλειψα καὶ ἔλιπον, ἔλειψα καὶ ἔλελοιπα, ἐλελείφειν καὶ ἐλελοίπειν. γέλωσ -ωτος γ' κλ. ἦλθον ἀόρ. β' τοῦ ἔρχομαι. ἰδοῦσα μετ. ἀόρ. β' (=εἶδον) τοῦ ὁράω-ῶ, ἑώραν, ὄφασμαι, εἶδον, ἑώρακα, ἐώρακειν. ἐθαύμασε ἀόρ. τοῦ θαυμάζω (δμαλόν). ἦσθη παθητ. ἀόρ. ἀ' τοῦ ἡδύμαι (=εὐχαριστοῦμαι), ἡδόμην, ἡσθήσομαι, ἡσθη. ἰδὼν μετ. ἀόρ. β' (=εἶδον) τοῦ δρῶ.

Συντακτικά : ἐπειδὴ.. παρήλασε χρον. πρότ. πάντας ἀντικ. στήσας—πέμψας χρον. μετ. (ἐπειδὴ εἶναι ἀνώμαλος ἢ σύνταξις τῶν μετοχῶν ἐν σχέσει πρὸς τὴν χρονικὴν σειρὰν τῶν ρημάτων, καὶ ἐπομένως ἢ κατὰ λέξιν ἐρμηνεῖα ἀδύνατος, ἐρμηνεύσαμεν: ἀφοῦ παρήλασεν, ἐσταμάτησε. καί, ἀφοῦ ἔπεμψε, διέταξεν) μέσης κατηγορ. διορ. τὸν ἐρμηνεῖα παράθεσις. προβαλέσθαι—ἐπιχωρήσαι (τελ. ἀπαρ.) ἀντικ. τοῦ ἐκέ-

λευσε* ὡς ὑποκ. τοῦ α' ἀπαρ. εἶναι τοὺς Ἕλληνας, τοῦ δὲ β' τὴν φάλαγα. ταῦτα—τοῖς στρατιώταις ἀντικ. ἐπεὶ ἐσάλλειψε χρόν. πρότ. προβαλόμηναι χρόν. μετ. προϊόντων γεν. ἀπόλυτος αἰτιολ. μετ. δρόμος ὑποκ. αὐτοῖς δοτ. προσωπική. τῶν βαρβάρων γεν. ὑποκ. καταλιπόντες χρόν. μετ. ἰδοῦσα χρόν. μετ. ἰδὼν χρόν. μετ.

Πραγματικά : φάλαγξ ἡ παρατεταγμένη στρατιὰ, ὁ ἔτοιμος πρὸς μάχην στρατός. **δπλα** ἐννοεῖ τὰ ἐπιθετικά (**δόρατα**) καὶ τὰ ἀμυντικά (**ἀσπίδας**). ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου ἄνευ διαταγῆς λόγω τοῦ μεγάλου ἐνθουσιασμοῦ, ἐπειδὴ ἐπρόκειτο περὶ ψευδοῦς μάχης, οἱ ἐν τῇ ἀγορᾷ ἐπειδὴ δὲν ὑπῆρχον εἰς τοὺς ἀρχαίους στρατοὺς κοινὰ συσσίτια, οἱ στρατιῶται ἐπρομηθεύοντο τὰ πρὸς διατροφήν ἀπὸ ἐμπόρους (**καπήλους**), οἱ ὁποῖοι παρηκολούθουν τὸν στρατὸν καὶ ἐπώλουν εἰς αὐτὸν τὰ ὄνια, δηλ. τὰ ἐμπορεύματά των.

Νόημα : Κατόπιν διαταγῆς τοῦ Κύρου πρὸς τοὺς στρατηγοὺς διὰ τοῦ διερμηνέως Πίγητος οἱ παραταχθέντες Ἕλληνες ἐτοιμάζονται νὰ ἐπιτεθοῦν κατὰ τῶν βαρβάρων. Πράγματι μόλις ἐδόθη ὑπὸ τοῦ σαλπικτοῦ τὸ σύνθημα τῆς ἐπιθέσεως οἱ Ἕλληνες ἐπετέθησαν καὶ ἐπροχώρουσαν τροχάδην πρὸς τὰς σκηνάς ἄνευ διαταγῆς, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον συνετέλεσεν, ὥστε οἱ μὲν βάρβαροι πολὺ νὰ φοβηθοῦν, ἡ δὲ Κίλισσα καὶ οἱ ἔμποροι, ἐγκαταλείψαντες τὰ ἐμπορεύματα. νὰ τραποῦν εἰς φυγὴν. Καὶ ἡ μὲν Κίλισσα ἐθαύμασε διὰ τὴν λαμπρότητα καὶ τὴν τάξιν τοῦ στρατεύματος, ὁ δὲ Κύρος ἠύχαριστήθη διὰ τὸν τρόμον, τὸν ὁποῖον ἐδοκίμασαν οἱ βάρβαροι.

Περιλήψεις : 1) Διαταγὴ τοῦ Κύρου πρὸς τοὺς στρατηγοὺς. 2) Ἐναρξεις τῆς ψευδομαχίας. 3) Ἀποτελέσματα αὐτῆς.

Γ'. Ἡ παρὰ τὰ Κούναξα μάχη. Νίκη τῶν Ἑλλήνων καὶ θάνατος τοῦ Κύρου (Κεφ. 8,1+27)

§ 1+3

Καὶ ἤδη τε ἦν
ἀμφὶ
ἀγορὰν πλήθουσαν

καὶ πλησίον ἦν ὁ σταθμός,
ἐνθα ἐμελλε καταλύειν,
ἦνίκα Πατηγύας,
ἄνθρωπος Πέρσης
τῶν ἀμφὶ Κύρον πιστῶν
προφαίνεται ἐλαύνων
ἀνά κράτος
ἰδρῶντι τῷ ἵππῳ,
καὶ εὐθὺς πᾶσιν,
οἷς ἐνετύγχανεν,
ἐβόα καὶ βαρβαρικῶς
καὶ Ἑλληνικῶς,

Καὶ ἦτο πλέον
περίπου ἡ ὥρα, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ
ἀγορὰ εἶναι γεμάτη (ἀπὸ ἀνθρώ-
[πους]),

καὶ πλησίον ἦτο τὸ κατάλυμα,
ὅπου ἐπρόκειτο νὰ σταθμεύσουν,
ὁπότε ὁ Πατηγύας,
ἄνδρας Πέρσης
ἐκ τῶν ἐμπίστων τοῦ Κύρου.
ἐπρόβαλε, τρέχων ἐφιππος
ὀλοταχῶς
μὲ ἰδρωμένον τὸν ἵππον (του)
καὶ ἀμέσως εἰς ὄλους (ἐκείνους),
τοὺς ὁποίους συνήντα,
ἐφώναζε καὶ εἰς βαρβαρικὴν
καὶ εἰς Ἑλληνικὴν γλῶσσαν,

ὅτι βασιλεὺς προσέρχεται
 σὺν πολλῷ στρατεύματι
 παρεσκευασμένος ὡς εἰς μάχην.
 "Ἐνθα δὴ ἐγένετο
 πολὺς τάραχος
 οἱ γὰρ "Ἕλληνες
 καὶ πάντες οἱ ἄλλοι ἐδόκουν
 (βασιλέα) ἐπιπεσεῖσθαι
 αὐτίκα σφίσιν
 (οὖσιν) ἀτάκτους.
 Κύρος τε καταπηδήσας
 ἀπὸ τοῦ ἄρματος
 ἐνέδου τὸν θώρακα
 καὶ ἀναβάς ἐπὶ τὸν ἵππον
 ἔλαβεν εἰς τὰς χεῖρας τὰ παλτὰ

ὅτι ὁ βασιλεὺς πλησιάζει
 μὲ πολὺν στρατὸν
 ἔτοιμος, διὰ νὰ πολεμήσῃ.
 Τότε λοιπὸν ἐγένε
 μεγάλη ταραχὴ
 διότι οἱ "Ἕλληνες
 καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι ἐνόμιζον
 ὅτι (ὁ βασιλεὺς) θὰ ἐπιπέσῃ
 ἀμέσως κατ' αὐτῶν,
 (οἱ ὅποιοι εὐρίσκοντο) εἰς ἀταξίαν.
 καὶ ὁ Κύρος, ἀφοῦ ἐπήδησε κάτω
 ἀπὸ τὸ ἄρμα (του),
 ἐνεδύθη τὸν θώρακά (του)
 καί, ἀφοῦ ἀνέβη εἰς τὸν ἵππον,
 ἔλαβεν εἰς τὰς χεῖράς (του) τὰ ἀ-

τοῖς τε ἄλλοις πᾶσι παρήγγελλεν καὶ ὅλους τοὺς ἄλλους διέτασσε
 ἐξοπλίζεσθαι ἕκαστον νὰ ἐξοπλίζεται ἕκαστος
 καὶ καθίστασθαι εἰς τὴν ἑαυτοῦ καὶ νὰ τοποθετῆται εἰς τὴν θέσιν
 [τάξιν. [κόντια [του.

Γραμματικά: ἤδη χρον. ἐπίρρ. = πλέον. *πλήθουσαν* μετ. ἐν. τοῦ *πλήθω* = εἶμαι γεμάτος, παρακ. *πέπληθα*. *ἐνθα* ἀναφ. τοπικὸν ἐπίρρ. *ἔμελλε* παρατ. τοῦ *μέλλω*, (*ἔ*)*ἤμελλον*, *μελλήσω*, *ἐμέλλησα*, *καταλύειν* ἀπαρ. ἔνεσ. τοῦ *καταλύω* = σταθμεύω. *ἦνίκα* χρον. σύνδ. *προφαίνεται* μέσος ἐν. τοῦ *προφαίνομαι* (=προβάλλω), *φανόμην*, *φανοῦμαι*, *φανήσομαι*, *ἐφηνάμην*, *ἐφάνθη* καὶ *ἐφάνην*, *πέφασμαι* καὶ *πέφηνα*, *ἐπεφάσμη* καὶ *ἐπεφήνειν*. *ἐλαύνων* μετ. ἐν. = τρέχων ἐφιππος. *ἰδρῶντι* δοτ. μετ. ἐν. τοῦ *ἰδρῶω* = εἶμαι ἰδρωμένος. *πᾶσιν* δοτ. πληθ. *οἷς* δοτ. πληθ. *ἐνετύγχανεν* παρατ. τοῦ *ἐντυγχάνω* = συναντῶ. *ἔβόα* παρατ. τοῦ *βοάω* (ὄμαλόν). *παρεσκευασμένος* μετ. μεσ. παρακ. ὁ *τάραχος* β' κλ. *ἐγένετο* μ. ἄορ. β' τοῦ *γίνομαι*. *αὐτίκα* χρον. ἐπίρρ. = ἀμέσως. *σφίσιν* δοτ. πληθ. προσωπ. ἄντων. γ' προσ. (οὖ, οἱ, ἔ—*σφεῖς*, *σφῶν*, *σφίσι*, *σφᾶς*). *ἐπιπεσεῖσθαι* ἀπαρ. μέλλ. τοῦ *ἐπιπίπτω* (§ 6—7). *καταπηδήσας* μετ. ἄορ. τοῦ *καταπηδάω*—*ῶ*, *ἐπήδων*, *πηδήσομαι*, *ἐπήδησα*, *πεπηδήκα*, *ἐπεπηδήκειν*. *ἐνέδου* μέσος ἄορ. β' τοῦ *ἐνδύομαι*, *ἐνεδύομην*, *ἐνδύσομαι*, *ἐνδυνήσομαι*, *ἐνέδου*, *ἐνεδύθη*, *ἐνδέδουκα* καὶ *παθ*. *ἐνδέδουμαι*. *ἀναβάς* μετ. ἄορ. β' τοῦ *ἀναβαίνω*. *χεῖρας* γ' κλ. (*χείρ*, *χειρὸς* δοτ. πληθ. *χερσὶ*). *ἔλαβε* ἄορ. β' τοῦ *λαμβάνω*. *παρήγγελλεν* παρατ. τοῦ *παραγγέλλω*. *ἐξοπλίζεσθαι* ἀπαρ. μέσ. ἐν. τοῦ *ἐξοπλίζομαι*, *ἐξοπλίζομην*, *ἐξοπλιόμην* καὶ *ἐξοπλίσομαι*, *ἐξοπλίσομην*, *ἐξοπλίσθη*, *ἐξοπλίσθη*, *ἐξοπλίσθη*. *καθίστασθαι* ἀπαρ. μέσ. ἐν. τοῦ *καθίσταμαι* = τοποθετοῦμαι.

Συντακτικὰ: *ἀμφὶ ἀγορὰν* ὑποκ. τοῦ *ἦν* (τὸ ὑποκ. καὶ κατηγ., ὅταν πρόκειται δι' αὐτῶν νὰ δηλωθῇ ποσὸν τι κατὰ προσέγγισιν, ἐκφέρονται διὰ τινος τῶν προθέσεων *εἰς*, *ἀμφί*, *περί*, *κατά*, *ὑπὲρ* μὲ αἰτιατικῆν). *πλήθουσαν* κατηγ. *ἐνθα*.. ἀναφ. τοπ. πρότ. *καταλύειν* ἄντικ. (τελ. ἀπαρ.) *ἦνίκα*... *προφαίνεται* χρον. πρότ. *Παιτηγύας* ὑποκ. *ἀνὴρ Πέρσης* παράθεσις. *τῶν πιστῶν* γεν. διαιρετικὴ *ἐλαύνων* κατηγορηματικὴ μετ. *ἀνὰ κράτος* ἐμπρόθ. διορ. τρόπου *ἰδρῶντι* (ἐπιθετικὴ μετ.). *ἵππων* δοτικὴ συνοδείας. *πᾶσιν* ἄντικ. τοῦ *ἔβόα*. *οἷς* (ἄντικ.) *ἐνετύγχανεν* ἀναφ.

πρότ. ὅτι... προσέρχεται εἰδικῆ πρότ. ὡς ἄντικ. τοῦ ἐββα. σὺν στρατεύματι ἐμπρόθ. διορ. συνοδείας. παρεσκευασμένος ὡς εἰς μάχην=ὡς πολεμήσων τελικ. μετ. οἱ Ἕλληνες—οἱ ἄλλοι ὑποκ. ἐπιπεσεῖσθαι ἄντικ. (εἰδ. ἀπαρ.) ἐξαρτώμενον ἐκ τοῦ δοξαστικοῦ ἐδόκουν. (τὸν βασιλέα) ἐννοεῖται ὡς ὑποκ. τοῦ ἐπιπεσεῖσθαι. σφίσιον ἄντικ. ἀτάκτοις κατηγ. καταπηδήσας—ἀναβάς χρον. μετ. ἄλλοις ἄντικ. τοῦ παρήγγελλεν. ἐξοπλίεσθαι—καθίστασθαι ἄντικ. (τελ. ἀπαρ.), ἕκαστον ὑποκ. τῶν ἀπαρ.

Πραγματικά: ἀμφὶ ἀγορὰν πλήθουσαι τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας διηρεῖτο ὑπὸ τῶν ἀρχαίων εἰς 4 μέρη: 1) τὸ πρῶν (5—9) 2) ἀγορὰν πλήθουσαν (9—12) 3) μεσημβριάν (12—2) καὶ 4) δείλην (2—6). σταθμὸς τόπος διαμονῆς τῶν στρατιωτῶν. βασιλεὺς προσέρχεται ὡς εἰς μάχην ὁ βασιλεὺς ἐσκέπτετο νὰ ὑποχώρησιν εἰς Περσίαν, ἕως ὅτου συγκεντρωθοῦν πᾶσαι αἱ δυνάμεις του, ἀλλ' ἐλεγχθεὶς ὑπὸ τοῦ Τηριβάζου ἐπὶ φυγομαχίᾳ ἠναγκάσθη νὰ μεταβάλη γνώμην καὶ νὰ σπεύσῃ ὀλοταχῶς διὰ τὴν σύναψιν μάχης.

Νόημα: Ἀπὸ τὸ Τυριάειον ἀναχωρήσας ὁ Κῦρος ἔφθασεν εἰς τὸ Ἴκονιον καὶ ἀπὸ ἐκεῖ διέσχισε τὴν Καππαδοκίαν, Κιλικίαν καὶ Συρίαν. Μετὰ ταῦτα εἰσῆλθεν εἰς Ἀραβίαν προχωρῶν, ἕως ὅτου ἔφθασεν εἰς τὰς πύλας τῆς Βαβυλώνος πλησίον μιᾶς πόλεως, ἣ ὅποια ἐλέγετο Κούναξα. Μὲ τὴν ἰδεάν ὅτι ἐπίκειται σύγκρουσις ὁ Κῦρος ἐπεθεώρησε τὸν στρατὸν του καὶ ὁμιλήσας ἐνεψύχωσε τοὺς Ἕλληνας καὶ προέτρεψεν, ὅπως φανοῦν ἄνδρες ἄξιοι τῆς ἐλευθερίας. Καὶ τὴν μὲν πρώτην ἡμέραν ἐβάδιζον συντεταγμένοι ἕτοιμοι ἀνά πᾶσαν στιγμὴν πρὸς μάχην, ἀλλὰ τὴν ἐπομένην ὁ Κῦρος πιστεύσας ὅτι ὁ βασιλεὺς ἀποφεύγει τὴν μάχην ἐβάδιζε μὲ ἀταξίαν. Κατὰ τὸ χρονικὸν αὐτὸ διάστημα ὁ Πατηγῦας, ἔμπιστος τοῦ Κύρου, καλπάζων τὸν ἰδρωμένον ἵππον του ἐφώναζεν εἰς γλῶσσαν βαρβαρικὴν καὶ Ἑλληνικὴν, ἵνα ἀκουσθῆ ἀπὸ ὅλους, ὅτι ὁ βασιλεὺς ἐνεφανίσθη μετὰ πολλοῦ στρατοῦ ἀποφασισμένος νὰ πολεμήσῃ. Ἐπηκολούθησε μεγάλη ταραχὴ τῶν στρατιωτῶν, διότι ἐβάδιζον ἀτάκτως. Ἀμέσως δὲ ὁ Κῦρος κατήλθεν ἐκ τοῦ ἄρματος, ἐνεδύθη τὸν θώρακα καὶ, ἀφοῦ ἔλαβεν εἰς χεῖρας τὰ ἀκόντια, ἵππευσε καὶ διέταξε τοὺς πάντας νὰ ἐξοπλισθοῦν καὶ νὰ παραταχθοῦν.

Περίληψεις: 1) Ἀγγελία τοῦ Πατηγῦου περὶ ἐμφανίσεως τοῦ βασιλέως. 2) Ταραχὴ τῶν στρατιωτῶν. 3) Διαταγὴ τοῦ Κύρου περὶ ἐξοπλισμοῦ καὶ παρατάξεως τοῦ στρατοῦ.

§ 4+7

Ἔνθα ὁὗ καθίσταντο σὺν πολλῇ σπουδῇ, Κλέαρχος μὲν ἔχων τὸ δεξιὸν κέρας <i>ἔσχημα</i> πρὸς τῷ Εὐφράτῃ ποταμῷ, Πρόξενος δὲ ἐχόμενος (Κλέαρχου),	Τότε λοιπὸν παρετάσσοντο μὲ μεγάλην βίαν, ὁ μὲν Κλέαρχος ἔχων τὴν δεξιάν πτέρυγα πλησίον τοῦ Εὐφράτου ποταμοῦ, ὁ δὲ Πρόξενος πλησίον (τοῦ Κλέαρχου),
οἱ δ' ἄλλοι μετὰ τοῦτον, Μένων δὲ ἔσχε τὸ εὐώνυμον κέρας τοῦ Ἑλληνικοῦ. Τοῦ δὲ βαρβαρικοῦ	οἱ δὲ ἄλλοι κατόπιν αὐτοῦ, ὁ δὲ Μένων κατέλαβε τὴν ἀριστερὰν πτέρυγα τοῦ Ἑλληνικοῦ (στρατοῦ). Ἐκ τοῦ βαρβαρικοῦ δὲ (στρατοῦ)

ἵππεις μὲν Παφλαγόνες
ἐς χιλίους
ἕστησαν παρὰ Κλέαρχον

καὶ τὸ Ἑλληνικὸν πελταστικὸν
ἐν τῷ δεξιῷ,
ἐν δὲ τῷ εὐωνύμῳ
Ἄριαῖός τε ὁ Κύρου ὕπαρχος,
καὶ τὸ ἄλλο βαρβαρικόν.
Κῦρος δὲ καὶ οἱ ἵππεις τούτου
ὄσον ἑξακόσιοι
κατὰ τὸ μέσον,
ὠπλισμένοι αὐτοὶ μὲν πάντες
θώραξι καὶ παραμηριδίοις
καὶ κράνεσι
πλὴν Κύρου·
Κῦρος δὲ καθίστατο
εἰς τὴν μάχην
ἔχων ψιλὴν τὴν κεφαλὴν.
Πάντες δὲ οἱ ἵπποι εἶχον
προμετωπίδια καὶ προστερνίδια·
οἱ δὲ ἵππεις εἶχον
καὶ μαχαίρας Ἑλληνικάς.

ἵππεις μὲν Παφλαγόνες
περίπου χίλιοι
ἐτοποθετήθησαν πλησίον τοῦ Κλεάρ-
χου

καὶ τῶν Ἑλλήνων πελταστῶν
εἰς τὴν δεξιὰν (πτέρυγα),
εἰς δὲ τὴν ἀριστεράν ἐτοποθετήθησαν
ὁ Ἄριαῖος, ὁ ὕπαρχηγός τοῦ Κύρου,
καὶ οἱ ἄλλοι βάρβαροι.
Ὁ δὲ Κῦρος καὶ οἱ ἵππεις αὐτοῦ
περίπου ἑξακόσιοι
(παρετάχθησαν) εἰς τὸ κέντρον,
ὠπλισμένοι αὐτοὶ μὲν ὅλοι
μὲ θώρακας καὶ μὲ παραμηρίδια
καὶ μὲ κράνη
ἐκτὸς τοῦ Κύρου·
ὁ δὲ Κῦρος προσήρχετο
εἰς τὴν μάχην
ἔχων ἀπροφύλακτον τὴν κεφαλὴν.
Ὅλοι δὲ οἱ ἵπποι εἶχον
προμετωπίδια καὶ προστερνίδια·
οἱ δὲ ἵππεις εἶχον
καὶ μαχαίρας Ἑλληνικάς.

Γραμματικά: *ἐνθα* χρον. ἐπίρρ. = τότε *καθίστατο* παρατ. τοῦ *καθίσταμαι*. τὸ *κέρως* οὐδ. γ' (γεν. *κέρως* δοτ. *κέρω* .). *ἐχόμενος* μετ. μέσου ἐν. τοῦ *ἔχομαι*, *εἰχόμεν*, *ἔχομαι* καὶ *σχήσομαι*, *σχεθήσομαι*, *ἐσχόμεν* *ἐσχέθη*, *ἐσχημαι*. *ἔσχε* ἄορ. β' τοῦ *ἔχω*. *ἔστησαν* ἄορ β' (=ἔστην) τοῦ *ἵσταμαι*. *ὠπλισμένοι* μειοχ. μέσου παρακ. τοῦ *ὀπλίζομαι*. *θώραξι* δοτ. πληθ. *παραμηριδίοις* δοτ. πληθ. (τὰ *παραμηρίδια*). *κράνεσι* δοτ. πληθ. *καθίστατο* παρατ. τοῦ *καθίσταμαι*.

Συντακτικά: *σύν...* *σπουδῇ* ἐμπρόθ. διορ. τρόπου. *Κλεάρχος μὲν* ἐννοεῖται *καθίστατο*. *ἔχων* τροπ. μετ. *πρὸς τῷ* *Εὐφράτῃ* ἐμπρόθ. διορ. τόπου. *ἐχόμενος* τροπ. μετ. δηλ. τοῦ *Κλεάρχου*. τοῦ *βαρβαρικοῦ* γεν. διαίρ. *ἵππεις* ὕποκ. *εἰς χιλίους* κατηγ. *ὠπλισμένοι* τροπ. μετ. *θώραξι* — *παραμηριδίοις* — *κράνεσι* δοτ. ὀργανικά. *ἔχων* τροπ. μετ. *κεφαλὴν* ἄντικ. *ψιλὴν* κατηγ.

Πραγματικά: *παραμηρίδια* καλύμματα ἐκ μετάλλου, τὰ ὁποῖα προεφύλασσαν τοὺς μηρούς. *ψιλὴν* δηλ. ἄνευ κράνουσ. *προμετωπίδια* — *προστερνίδια* ἐπίσης καλύμματα ἐκ μετάλλου τὰ ὁποῖα προεφύλασσαν τὸ μέτωπον καὶ τὸ στήθος τῶν πολεμικῶν ἵππων. *μάχιρα* κυρτὸν ξίφος κόπτον ἐκ μιᾶς πλευρᾶς.

Νόημα: Γενομένης τῆς παρατάξεως πρὸς μάχην, τὴν μὲν δεξιὰν πτέρυγα πλησίον τοῦ Εὐφράτου κατέλαβον οἱ Ἕλληνες ὑπὸ τὸν Κλεάρχον καὶ Πρόξενον, οἱ βάρβαροι ἵππεις καὶ οἱ Ἕλληνες πελτασται, τὴν δὲ ἀριστεράν πτέρυγα ὁ Μένων, ὁ ὕπαρχηγός τοῦ Κύρου Ἄριαῖος καὶ οἱ λοιποὶ βάρβαροι. Τὸ κέντρον τῆς παρατάξεως κατέλαβεν ὁ Κῦρος μετὰ τῶν 600 ἵππῶν του, οἱ ὅποιοι ἦσαν ὠπλισμένοι

γ β ρ ηθζα = ρ
 τ δ θ ι = κα
 υ γ κ ου α = χ ρ

ἀμυντικῶς με θώρακας, παραμηρίδια καὶ κράνη καὶ ἐπιθετικῶς με
 Ἑλληνικὰς μαχαίρας· ἐπίσης οἱ Ἴπποι τῶν ἔφερον πρὸς ἀμυναν προ-
 μετωπίδια καὶ προστερνίδια· καὶ μόνον ὁ Κύρος ἐβάδιζεν εἰς τὴν μά-
 χην ἀνευ κράνου.

Περιλήψεις: 1) Τρόπος παρατάξεως Ἑλλήνων καὶ βαρβάρων.
 2) Ὀπλισμὸς αὐτῶν.

γ, β, ρ, ου, α § 8+11

Καὶ ἤδη τε ἦν
 μέσον ἡμέρας
 καὶ οὕτω καταφανεῖς ἦσαν
 οἱ πολέμιοι·
 ἦνίκα δὲ ἐγίγνετο δεῖλη
 ἐφάνη κονιορτός
 ὡσπερ λευκὴ νεφέλη,
 συγχῶ δὲ χρόνῳ ὕστερον
 ὡσπερ μελανία τις
 ἐν τῷ πεδίῳ
 ἐπὶ πολὺ.
 Ὅτε δὲ ἐγγύτερον ἐγίγνοντο,
 τάχα δὴ
 καὶ χαλκὸς τις ἤστραπτε
 καὶ αἱ λόγχαι
 καὶ αἱ τάξεις
 καταφανεῖς ἐγίγνοντο.
 Καὶ ἦσαν ἵππεῖς μὲν
 λευκοθώρακες
 ἐπὶ τοῦ εὐωνύμου τῶν πολεμίων·

Καὶ ἦτο πλέον
 μεσημβρία
 καὶ ἀκόμη δὲν ἐφαίνοντο
 οἱ ἐχθροί·
 ὅταν ὁμοῦ ἐπλησίαζε τὸ δειλινόν,
 ἐφάνη κονιορτός,
 ὡσάν ἀκριβῶς λευκὸ σύννεφο,
 μετὰ πολὺν δὲ χρόνον ὕστερον
 ὡσάν ἀκριβῶς κάποια μαυρίλα
 εἰς τὴν πεδιάδα
 εἰς μεγάλην ἔκτασιν.
 Ὅταν δὲ ἐπλησίαζον κάπως,
 ἀμέσως πλέον
 καὶ κάτι ὡσάν χαλκὸς ἤστραπτε
 καὶ αἱ λόγχαι
 καὶ τὰ στρατιωτικὰ τμήματα
 διεκρίνοντο καθαρὰ.
 Καὶ ἦσαν ἵππεῖς μὲν
 με λευκοὺς θώρακας
 εἰς τὴν ἀριστερὰν (πτέρυγα) τῶν
 [ἐχθρῶν·

Τισσαφέρνης δὲ ἐλέγετο
 ἄρχειν τούτων·
 ἐχόμενοι δὲ
 γερροφόροι,
 ἐχόμενοι δὲ ὀπλίται
 σὺν ξυλίνες ἀσπίσι
 ποδήρεσιν.
 Ἐλέγοντο δὲ
 οὗτοι εἶναι Αἰγύπτιοι·
 ἄλλοι δ' ἵππεῖς,
 ἄλλοι τοξόται.
 Πάντες δ' οὗτοι ἐπορεύοντο
 κατὰ ἔθνη,
 ἕκαστον δ' ἔθνος
 ἐν πλαισίῳ
 πλήρει ἀνθρώπων.
 Πρὸ δὲ αὐτῶν

ἐλέγετο δὲ ὅτι ὁ Τισσαφέρνης
 ἦτο διοικητὴς αὐτῶν·
 κατόπιν δὲ (αὐτῶν ἦσαν)
 στρατιῶται φέροντες γέρρα,
 κατόπιν δὲ ὀπλίται
 με ξυλίνας ἀσπίδας,
 αἱ ὅποιοι ἐφθάναν ἕως τὰ πόδια.
 Ἐλέγετο δὲ
 ὅτι αὐτοὶ ἦσαν Αἰγύπτιοι·
 κατόπιν δὲ (ἦσαν) ἵππεῖς,
 κατόπιν τοξῶται.
 Ὅλοι δὲ αὐτοὶ ἐπορεύοντο
 χωριστὰ κατὰ ἔθνη,
 ἕκαστον δὲ ἔθνος (ἐπορεύετο)
 εἰς τετράγωνον παράταξιν
 γεμάτην ἀπὸ ἀνθρώπων.
 Ἐμπροσθεν δὲ αὐτῶν (ἐπορεύοντο)

ἄρματα διαλείποντα
 συγχρόν ἀπ' ἀλλήλων,
 τὰ δὲ καλούμενα
 δρεπανηφόρα
 εἶχον δὲ τὰ δρέπανα
 ἀποτεταμένα ἐκ τῶν ἀξόνων
 εἰς πλάγιον
 καὶ ὑπὸ τοῖς δίφροις
 βλέποντα εἰς γῆν,
 ὡς διακόπτειν,
 ὅτῳ ἐντυγχάνοιεν.

ἄρματα ἀπέχοντα
 πολὺ μεταξύ των,
 τὰ ὁποῖα, ὡς γνωστόν, ὀνομάζονται
 δρεπανηφόρα·
 εἶχον δὲ (τὰ ἄρματα) τὰ δρέπανά των
 ἐκτεταμένα ἐκ τῶν ἀξόνων
 πρὸς τὰ πλάγια
 καὶ κάτω ἀπὸ τοὺς δίφρους (των),
 ἐστραμμένα πρὸς τὴν γῆν,
 ὥστε νὰ κατακόπτουν ἐντελῶς,
 ὅ,τι συναντοῦσαν.

Γραμματικὰ : οὐπω χρον. ἐπίρρ.=ἀκόμη δέν. ὁ, ἡ καταφανής. ἐς ἐπίθ. γ' κλ.=ὄλοφάνερος. ἡνίκα χρον. σύνδ.=ὅταν. ἐγίνετο παρατ. τοῦ γίνομαι. ἐφάνη παθητ. ἀόρ. β' τοῦ φαίνομαι (§ 1—3). ἐγγύτερον ἐπίρρ. συγκρ. βαθ. (ἐγγύς—ἐγγύτερον—ἐγγύτατα καὶ ἐγγιον—ἐγγισια καὶ ἐγγυτέρω—ἐγγυτάτω). τάχα χρον. ἐπίρρ.=ταχέως, ἀμέσως. ἤστραπτε παρατ. τοῦ ἀστράπτω, ἤστραπτον. ἀστράψω, ἤστραψα. ἐλέγετο παρατ. τοῦ λέγομαι. τούτων δεικτ. ἄντων (οὗτος, αὕτη, τοῦτο). ἄρχειν ἄπαρ. ἐνεσ. τοῦ ἄρχω. ποδῆρει dot. πληθ. τοῦ ἐπιθ. γ' κλ. ὁ, ἡ ποδῆρης, ἐς =ὁ φθάνων μέχρι ποδῶν. ξυλίνας dot. πληθ. τοῦ ἐπιθ. β' κλ. ὁ ξυλίνος-η-ον (νὰ κλιθῆ ἢ ξυλίην ποδῆρης ἀσπίς). ὁ, ἡ πλήρης, ἐς ἐπίθ. γ' κλ. διαλείποντα μετ. ἐν. τοῦ διαλείπω (§ 17—18). συγχρόν ἐπίρρ. ποσοτ.=πολύ. καλούμενα μετ. ἐν. τοῦ καλοῦμαι. ἀποτεταμένα οὐδ. μετ. μέσου παρακ. τοῦ ἀποτείνομαι (=ἐκτεινομαι), ἐτείνομην, τενοῦμαι, ταθῆσομαι, ἐτεινάμην, ἐτάθην, τέταμαι, ἐτετάμην. βλέποντα μετ. ἐν. τοῦ βλέπω, ἔβλεπον, βλέπωμαι, ἔβλεψα, βέβλεψα. δίφρος (ἐκ τοῦ δίφορος)=κάθισμα. ὡς συμπερασμ. σύνδ.=ὥστε. διακόπτειν ἄπαρ. ἐν. τοῦ διακόπτω (ὀμαλόν). ὅτῳ dot. ἐν. οὐδ. γένους τῆς ἀναφ. ἄντων. (ὅστις, ἧτις, ὅ, τι).

Συντακτικὰ : ἡμέρας γεν. διαιρετική. καταφανεῖς κατηγορ. οἱ πολέμοι ὑποκ. ἡνίκα... ἐγίνετο χρον. πρότ. ὡπερ νεφέλη παρομοίωσις. χρόνῳ dot. χρονική. ὡπερ μελανία (παρομοίωσις) ἐννοεῖται ἐφάνη. ἐπὶ πολὺ ἐμπρόθ. διορ. τοπικῆς ἐκτάσεως. ὅτε... ἐγίνοντο χρον. πρότ. Τισσαφέρνης ὑποκ. ἄρχειν ἄντικ. (εἰδ. ἄπαρ.). τούτων ἄντικ. ἐχόμενοι δηλ. τούτων ἐννοεῖται ἦσαν. ποδῆρει—ξυλίνας ἐπίθ. διορ. Αἰγύπτειοι κατηγορ. οὗτοι ὑποκ. εἶναι ἄντικ. ἀνθρόπων γεν. εἰς τὸ πλήρη. πρὸ αὐτῶν ἐννοεῖται ἐπορεύετο. ἄρματα ὑποκ. (ἀττικῆς σύνταξις). διαλείποντα ἐπιθετ. μετ. δρεπανηφόρα κατηγορ. τὰ καλούμενα ἐπίθ. μετ. τὰ ἄρματα ἐννοεῖται ὡς ὑποκ. τοῦ εἶχον. τὰ δρέπανα ἄντικ. ἀποτεταμένα—βλέποντα τροπ. μετ. ὡς διακόπτειν ἀπαρεμφατικῆς συμπερασματικῆς πρότ. ὅτῳ ἐντυγχάνοιεν ἀναφ. πρότ. τὰ δρέπανα ὑποκειμ. ὅτῳ ἄντικ.

Πραγματικὰ : δείλη τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας μ. μ. ἐλέγετο δείλη πρωία (2—4) καὶ δείλη ὄψια (4—6). Προφανῶς ἐδῶ ἐννοεῖ τὴν πρῶτην. γεροφόροι οἱ κέλροντες γέροντα, δηλ. ἐπιμήκεις τετραγώνους ἀσπίδας πλεχθεῖσας ἐκ κλάδων ἰτέας ἢ λύγου (λυγαριάς): ἐνίοτε αὗται ἐκαλύπτοντο ἐξ ἀκατεργάστων δερμάτων βοῶν. Αἰγύπτειοι πρόκειται περὶ Αἰγυπτίων, οἱ ὁποῖοι ἐγκατεστάθησαν εἰς τὸ Πε, ἰκὸν κράτος ἐπὶ τῆς ἐποχῆς Κύρου τοῦ πρῶτου (6ος αἰῶν π. Χ.) καὶ οὐκ κατὰ τοὺς Αἰγύπτου, διότι αὕτη τότε διέκειτο ἐχθρικῶς πρὸς τοὺς Πέρσας. δρεπανηφόρα (ἰδὲ εἰς τὸ τέλος τοῦ βιβλίου πίναξ IV). δίφρος τὸ κάθισμα τοῦ ἄρματος, ὅπου ἐκάθητο ὁ ἡνίοχος.

Νόημα : Μέχρι τῆς μεσημβρίας οὐδαμοῦ ἐφαίνοντο οἱ ἐχθροί, ἀλλὰ τὸ δειλινὸν κατ' ἀρχάς μὲν ἐνεφανίσθη ἕνα λευκὸ σύννεφο κο-
νιορτοῦ, ἀργότερον δὲ κάποια μεγάλη μαυρίλα εἰς τὴν πεδιάδα. Ὅσον
ὅμως ἐπλησίαζον περισσότερον, ἤρχισαν νὰ ἀστράπτουν αἱ λόγχοι
τῶν καὶ νὰ φαίνονται καθαρά οἱ ἵπποι ὑπὸ τὸν Τισσαφέρην καὶ
ἄλλοι ὀπλίται διαφόρων ἐθνικότητων, οἱ ὅποιοι ἐπορεύοντο χωριστὰ
κατὰ ἔθνος. Προηγούντο δὲ τῶν στρατιωτῶν τὰ δρεπανηφόρα ἄρμα-
τα, τὸ ὅποια εἰς τὰ πλάγια ἔφερον δρέπανα, μὲ τὰ ὅποια κατέκο-
πτον, ὅποιον συναντοῦσαν.

Περιλήψεις : 1) Ἐμφάνις τοῦ στρατεύματος τοῦ Ἀρταξέρ-
ξου. 2) Τρόπος διατάξεως καὶ πορείας αὐτοῦ. 3) Τὰ δρεπανηφόρα
ἄρματα.

§ 12+13

Καὶ ἐν τούτῳ Κύρος
παρελαύνων αὐτὸς
σὺν Πίγρητι τῷ ἐρμηνεῖ
καὶ ἄλλοις τρισὶν ἢ τέτταρσι
ἐβόα τῷ Κλέαρχῳ
ἄγειν τὸ στρατεῦμα
κατὰ μέσον τὸ τῶν πολέμιων,
ὅτι ἐκεῖ εἴη βασιλεὺς
«καὶ τοῦτ'», ἔφη,
«νικῶμεν,
πάνθ' ἡμῖν πεποιήται».
Ὅρῶν δὲ ὁ Κλέαρχος
τὸ μέσον στίφος
καὶ ἀκούων Κύρου
βασιλέα ὄντα
ἔξω τοῦ εὐωνύμου—

τοσοῦτον γὰρ περιῆν
βασιλεὺς
πλήθει,
ὥστε ἔχων
μέσον τῶν ἑαυτοῦ
ἦν ἔξω
τοῦ εὐωνύμου Κύρου—
ἀλλ' ὅμως ὁ Κλέαρχος
οὐκ ἤθελεν ἀποσπᾶσαι
ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ
τὸ δεξιὸν κέρα,
φοβούμενος
μὴ κυκλωθεῖη
ἐκατέρωθεν,
τῷ δὲ Κύρῳ ἀπεκρίνατο,
ὅτι αὐτῷ μέλοι,
ὅπως καλῶς ἔχοι.

Καὶ ἐν τῷ μεταξὺ ὁ Κύρος
περῶν ἔφιππος ὁ ἴδιος
μαζὶ μὲ τὸν Πίγρητα τὸν διερμηνέα
καὶ μὲ ἄλλους τρεῖς ἢ τέσσαρας
ἐπιμόνωσ διέτασσε τὸν Κλέαρχον
νὰ ὀδηγήῃ τὸ στρατεῦμα
εἰς τὸ κέντρον τῶν ἐχθρῶν,
διότι ἐκεῖ ἦτο ὁ βασιλεὺς
«καὶ ἐὰν αὐτό», εἶπε,
«διασπᾶσωμεν,
τὸ πᾶν ἔχομεν κατορθώσει».
Μολονότι δὲ ἔβλεπεν ὁ Κλέαρχος
τὸ πλῆθος τοῦ ἐχθρικοῦ κέντρου
καὶ (μολονότι) ἤκουεν ἀπὸ τὸν Κύρον
ὅτι ὁ βασιλεὺς εὐρίσκειτο
ἔξω τῆς ἀριστερᾶς (πέτερυγος τοῦ
[Κύρου])—

διότι τόσον πολὺ ὑπερεῖχεν
ὁ βασιλεὺς
κατὰ τὸ πλῆθος (τῶν στρατιωτῶν),
ὥστε, ἂν καὶ κατέιχε
τὸ κέντρον τοῦ στρατεύματός του,
εὐρίσκειτο ἔξω
τῆς ἀριστερᾶς (πέτερυγος) τοῦ Κύρου—
ἐν τούτοις ὅμως ὁ Κλέαρχος
δὲν ἤθελε νὰ ἀπομακρύνῃ
ἀπὸ τὸν ποταμὸν
τὴν δεξιὰν πέτερυγα,
διότι ἐφοβείτο,
μήπως κυκλωθῇ
καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη,
εἰς δὲ τὸν Κύρον ἀπεκρίθη,
ὅτι αὐτὸς φροντίζει,
πῶς (ἢ μάχη) ν' ἀποβῇ καλῶς.

Γραμματικά : *παρελαύνων* μετ. έν. τοῦ *παρελαύνω*=περνῶ ἔμπροσθεν. αὐτὸς ὀριστικὴ ἀντων. *τρισίν*—*τέτταροι* ἀριθμητ. ἀπόλυτα δοτ. πληθ. (*τρεις*, *τριῶν*, *τρισί*, *τρεις*—*τέτταρες*, *τεττάρων*, *τέτταροι*, *τέτταρας*). *ἔβρα* παρ. τοῦ βόα-ῶ. ἄγειν ἄπαρ. έν. τοῦ ἄγω. εἶη εὐκτ. έν. τοῦ εἶμι. *κἂν* (κράσις)=*καὶ ἂν* ὑποθ. σύνδ. τοῦτ(ο) οὐδ. δεικτ. ἀντων. (*οὗτος*, *αὕτη*, *τοῦτο*). *ἔφη* παρατατ. μέ οημ. ἄορ. τοῦ *φημί*, *ἔφην*, *φήσω*, *λέξω* καὶ *ἔρῶ*, *ἔφησα*, *εἶπον*. *νικάω* ὑποτακτ. έν. τοῦ *νικάω* ῶ (ὀμαλόν). *πάνθ'*=*πάντα* οὐδ. ὄνομ. πληθ. *ἡμῖν* δοτ. πληθ. τῆς προσ. ἀντων. ἀ' πρ. *ἐγώ*. *πεποιήται* γ' έν. μέσου παρακ. τοῦ *ποιούμαι*. *ὄρων* μετ. έν. τοῦ *ὄρώω*-ῶ (§ 17--18). *τὸ στίφος*, *οὐς* οὐδ. γ' κλ.=*πλήθος*. *ἀκούων* μετ. έν. τοῦ *ἀκούω* (§ 4). *ὄντα* αἰτ. έν. τῆς μετ. έν. τοῦ *εἶμι*. *περιῆν* παρ. τοῦ *περίεμι* (*περι*+*εἶμι*)=ὑπερέχω. *ἤθελεν* παρ. τοῦ *ἐθέλω* καὶ *θέλω* ἤθελον, *ἐθέλησω* καὶ *θέλησω*, *ἤθελον*, *ἤθελον* καὶ *θεθέληκα* καὶ *θεθέληκειν*. *ἀποσπάσαι* ἄπαρ. ἄορ. ἀ' τοῦ *ἀποσπῶ*-ῶ, *ἀπέσπων*, *ἀποσπῶ*, *ἀπέσπασα*, *ἀπέσπασα*. *φοβούμενος* μετ. έν. τοῦ *φοβέομαι*-οῦμαι, *ἐφοβούμην*, *φοβήσομαι*, *φοβήθησομαι*, *ἐφοβήσασθην*, *ἐφοβήσασθην*, *πεφοβήμαι*, *ἐπεφοβήμην*. *μὴ* ἔνδοιαστικὸν μόριον. *κυκλωθεῖη* εὐκτ. παθ. ἄορ. ἀ' τοῦ *κυκλόμαι*-οῦμαι, *ἐκυκλούμην*, *κυκλώσομαι*, *κυκλωθήσομαι*, *ἐκυκλώσασθην*, *ἐκυκλώσασθην*, *κεκύκλωμαι*. *ἐκατέρωθεν* τοπικ. ἐπίρρ.=*καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη*. *ἀπεκρίνατο* μ. ἄορ. ἀ' τοῦ *ἀποκρίνομαι*, *ἀπεκρινόμην*, *κρινούμαι*, *κρινθήσομαι*, *ἐκρινάμην*, *ἐκρίθην*, *κέκριμαι*, *ἐκεκρίμην*. *μέλοι* εὐκτ. έν. τοῦ ἀπροσώπου μέλει ἔμελε, *μελήσει*, *ἐμέλησε*, *μεμέληκε*, *ἐμεμέληκει*. *καλῶς* ἐπίρρ. (Σ. *κάλιον* Υ. *κάλιστα*). *ἔχοι* εὐκτ. έν.

Συντακτικά : *ἐν τούτῳ* ἔννοεῖται *τῷ χρόνῳ*. *Κῦρος* ὑποκ. *παρελαύνων* τροπ. μετ. αὐτὸς κατηγορ. διορισμὸς *σὺν Π...* ἔμπροσθ. διορ. συνοδείας. *ἐρμηνεῖ* παράθεσις. *τῷ Κλ.* ἀντικ. *ἄγειν* ὄντικ. (τελ. ἄπαρ.) ἔξαρτῶμενον ἐκ τοῦ *ἔβρα*. *τῶν πολεμίων* γεν. διαίρ. *ὅτι...* εἶη αἰτιολ. πρότ. *κἂν...* *νικάω* ὑποθ. πρότ. *τοῦτο* ἀντικ. *πάνθ'* ὑποκ. τοῦ *πεποιήται* (ἀττικὴ σύνταξις) *ἡμῖν* ποιητικὸν αἴτιον. *ὄρων* ἔνδοτ. μετ. *Κλ.* ὑποκ. *στίφος* ἀντικ. *ἀκούων* ἔνδοτ. μετ. *Κύρου* ἀντικ. *ὄντα* κατηγορημ. μετ. *βασιλέα* ὑποκ. *πλήθει* δοτ. τοῦ κατὰ τι ἢ τῆς ἀναφορᾶς. *ὥστε...* ἦν συμπερ. πρότ. *ἔχων* ἔνδοτ. μετ. *τῶν ἑαυτοῦ* γεν. διαίρ. *ἀποσπάσαι* ἀντικ. (τελ. ἄπαρ.). *φοβούμενος* αἰτιολ. μετ. *μὴ κυκλωθεῖη* ἔνδοιαστικὴ πρότ. *τῷ Κύρῳ* ἀντικ. *ὅτι μέλοι* εἰδ. πρότ. ὡς ἀντικ. τοῦ *ἀπεκρίνατο*. *αὐτῷ* δοτ. προσωπικῆ. *ὅπως...* *ἔχοι* πλαγία ἐρωτημ. πρότασις.

Πραγματικά : *παρελαύνων* ὁ Κῦρος παρήλαυε πρὸ τῆς παρατάξεως τῶν Ἑλλήνων. *ἔβρα* δηλ. ἐπιμόνως διέτασσε τὸν Κλέαρχον νὰ παραταχθῆ πρὸ τοῦ μέσου τῶν πολεμίων. *σφάτευμα* ἔννοεῖται ἡ δεξιὰ πτέρυξ, τῆς ὁποίας ἠγείτο ὁ Κλέαρχος. *μέσον στίφος* ἢ προφυλακὴ τοῦ βασιλέως ἀπετελεῖτο ἀπὸ 6 χιλιάδας ἵππεῖς εὐρισκομένους εἰς τὸ κέντρον τῆς παρατάξεως ὑπὸ τὸν Ἄρταγάραην. *ὅτι αὐτῷ μέλοι*, *ὅπως καλῶς ἔχοι* ὁ Κλέαρχος ἀπειθεῖ εἰς τὴν διαταγὴν τοῦ Κύρου ἐκ φόβου κυκλώσεως, ἐνῶ ὁ Κῦρος ρίπτεται ἀφόβως ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἐχθρῶν, χωρὶς νὰ προφυλάσσεται. Καὶ ἡ μὲν τόλμη τοῦ Κύρου ἀποτελεῖ σφάλμα, ἀλλὰ τοῦ Κλεάρχου τὸ πείσμα νὰ μὴ παραταχθῆ ἔναντι τοῦ βασιλέως, ὡς διετάχθη, εἶναι μεγαλύτερον σφάλμα, δεδομένου μάλιστα ὅτι ἔκουσίως διήνυσε χιλιάδας σταδίων εἰς τὸ ἔσωτερικὸν τῆς Ἀσίας, διὰ τὴν ἐγκαταστήσῃ εἰς τὸν βασιλικὸν θρόνον τὸν Κῦρον.

Νόημα : Ὁ Κῦρος διέταξε τὸν Κλέαρχον νὰ ἐπιτεθῆ κατὰ τοῦ κέντρον τῆς παρατάξεως τῶν ἐχθρῶν, διότι ἐκεῖ εὐρίσκετο ὁ βασιλεὺς καὶ διότι ἐπίστευεν ὅτι, ἐάν διεσπᾶτο τοῦτο, ἡ νίκη θὰ ἦτο ἀσφαλής. Ὁ Κλέαρχος ὁμως ἀρνεῖται νὰ συμμορφωθῆ πρὸς τὴν δια-

ταγήν τοῦ Κύρου, προτιμήσας χάριν ἀσφαλείας νὰ παραμείνῃ ἀμετακίνητος ἢ δεξιὰ του πτέρυξ καὶ προσθέτει ἐγνωστικῶς ὅτι γνωρίζει κατὰ ποῖον τρόπον θὰ κερδίσῃ τὴν μάχην. Τὸ ἀληθές εἶναι ὅτι ὁ Κλέαρχος κατελήφθη ὑπὸ φόβου κυκλώσεως, ὅταν εἶδεν ὅτι τὸ κέντρον τοῦ ἐχθροῦ, εἰς τὸ ὁποῖον ἦτο ὁ βασιλεὺς, ὑπερεῖχε τόσον πολὺ, ὥστε εὐρίσκετο ἐν σχέσει μὲ τὸ ἀριστερόν τοῦ Κύρου πολὺ ἕξω αὐτοῦ.

Περιλήψεις : 1) Διαταγὴ Κύρου πρὸς Κλέαρχον ἐπιθέσεως κατὰ τοῦ ἐχθρικοῦ κέντρου. 2) Ἄρνησις ἐκτελέσεως τῆς διαταγῆς ὑπὸ τοῦ Κλεάρχου φοβουμένου κύκλωσιν.

§ 14+16

Καὶ ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ
τὸ μὲν βαρβαρικὸν στρατεύμα
προῖει ὁμαλῶς,
τὸ δὲ Ἑλληνικὸν μένον
ἔτι ἐν τῷ αὐτῷ (τόπῳ),
συνετάττετο
ἐκ τῶν ἔτι προσιόντων.

Καὶ ὁ Κύρος παρελαύνων
οὐ πάνυ
πρὸς αὐτῷ τῷ στρατεύματι
κατεθεῶτο
ἀποβλέπων
ἐκατέρωσε
εἰς τε τοὺς πολεμίους
καὶ τοὺς φίλους.
Ἰδὼν δὲ αὐτὸν
ἀπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ
Ξενοφῶν Ἀθηναῖος,
ὑπελάσας,
ὡς συναντήσῃαι,
ἤρετο,
εἴ τι παραγγέλλοι.
Ὁ δὲ
ἐπιστήσας
εἶπε καὶ ἐκέλευε
λέγειν πᾶσιν, *μανεῖν*
ὅτι καὶ τὰ ἱερὰ (εἶη) καλὰ *δουκίαι*
καὶ τὰ σφάγια (εἶη) καλὰ.
Ταῦτα δὲ λέγων
ἤκουσε θόρυβον ἰόντος
διὰ τῶν τάξεων
καὶ ἤρετο,
τίς ὁ θόρυβος εἶη.
Ὁ δὲ εἶπεν,

Καὶ ἐν τῷ μεταξύ
τὸ μὲν βαρβαρικὸν στρατεύμα
ἐπροχωροῦσε μὲ κανονικὸν ἄδισμα,
τὸ δὲ Ἑλληνικόν, τὸ ὁποῖον ἔμενον
ἀκόμῃ εἰς τὴν αὐτὴν (θέσιν),
συνετάσσετο
ἐξ ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἀκόμῃ προσήρ-
χοντο.

Καὶ ὁ Κύρος, περὼν ἔφιππος
ὄχι πολὺ
πλησίον αὐτοῦ τοῦ στρατεύματος,
παρετῆρει καλῶς
κατευθύνων τὸ βλέμμα του
καὶ πρὸς τὰ δύο μέρη,
δηλ. καὶ εἰς τοὺς ἐχθροὺς
καὶ (εἰς) τοὺς φίλους.
Ὅταν δὲ εἶδεν αὐτὸν
ἀπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ (στρατεύμα)
ὁ Ξενοφῶν ὁ Ἀθηναῖος,
ἀφοῦ προσέτρεξε πλαγίως ἔφιππος,
ὥστε νὰ (τὸν) συναντήσῃ,
ἠρώτησεν,
ἂν θέλῃ νὰ δώσῃ καμμίαν διαταγήν.
Ἐκεῖνος δὲ (δηλ. ὁ Κύρος),
ἀφοῦ ἐσταμάτησε (τὸν ἵππον του),
ἀπήντησε καὶ διέταξε (τὸν Ξενοφ.)
νὰ λέγῃ εἰς ὅλους
ὅτι καὶ τὰ ἱερὰ (ἦσαν) καλὰ
καὶ τὰ σφάγια (ἦσαν) καλὰ.
Ταῦτα δὲ ἐνῶ ἔλεγεν,
ἤκουσε θόρυβον νὰ διέρχεται
διὰ μέσου τῶν τάξεων (τοῦ στρατοῦ)
καὶ ἠρώτησε,
τί ἦτο (αὐτὸς) ὁ θόρυβος.
Ἐκεῖνος δὲ (ὁ Ξ.) ἀπήντησεν,

ὅτι τὸ σύνθημα παρέρχεται
δεύτερον ἤδη.

Καὶ ὡς ἐθαύμασε,
τις παραγγέλλει,
καὶ ἤρετο,

ὅτι εἶη τὸ σύνθημα.

‘Ὁ δ’ ἀπεκρίνατο’

‘Ζεὺς σωτὴρ καὶ νίκη’.

‘Ὁ δὲ Κῦρος ἀκούσας ἔφη’

‘Ἄλλὰ δέχομαι τε

καὶ τοῦτο ἔστω’.

Ταῦτα δ’ εἰπὼν

ἀπήλαυεν

εἰς τὴν αὐτοῦ χώραν.

ὅτι τὸ σύνθημα διέρχεται

διὰ δευτέραν πλεον φοράν.

Καὶ αὐτὸς (ὁ Κ.) ἀπορῶν *ἠρώτησα*,

ποῖος ἔδωκε (τὸ σύνθημα),

καὶ ἠρώτησε,

ποῖον ἦτο τὸ σύνθημα.

‘Ὁ δὲ (Ξεν.) ἀπήνησε’

‘Ζεὺς σωτὴρ καὶ νίκη’.

‘Ὁ δὲ Κῦρος, ἀφοῦ ἤκουσεν, εἶπε’

‘Λοιπὸν (τὸ) δέχομαι

καὶ αὐτὸ ὡς εἶναι’.

Ἄφοῦ δὲ εἶπεν αὐτά,

ἀνεχώρει ἔφιππος

διὰ τὴν θέσιν τοῦ.

Γραμματικά : *ὁμαλῶς* τροπ. ἐπίρρ. *προῆει* παρατ. τοῦ *προέρχομαι* = προχωρῶ. *μένον* οὐδ. μετ. ἐν. τοῦ *μένω*. *συνεταίετο* παρατ. τοῦ *συντάττομαι*. *προσιόντων* μετ. ἐν. τοῦ *προσιόωμαι* (*προσιῶν, ιούσα, ιόν*). *πάνυ* ἐπίρρ. ποσότη. = πολύ. *κατεθεῖτο* παρατ. τοῦ ἀποθετ. *καταθεάομαι* = παρατηρῶ καλῶς. *ἐκατέρωσε* ἐπίρρ. τοπικ. = πρὸς τὰ δύο μέρη. *ιδῶν* μετ. ἄορ. β’ τοῦ *ὄρω*. *ὑπελάσας* μετ. ἄορ. α’ τοῦ *ὑπελαύνω* = προστρέχω πλαγίως ἔφιππος. ὡς συμπερ. σύνδ. (= ὥστε). *συνανήσασαι* ἀπαρ. ἄορ. τοῦ *συναντάω*, *συνήντων*, *συνανήσω*, *συνήνησα*, *συνήνηκα*. ἤρετο μέσος ἄορ. β’ με ἐνεργ. σημ. τοῦ *ἔρωτάω*, *ἠρώτων*, *ἔρωτησῶ* καὶ *ἔρήσομαι*, *ἠρώτησα* καὶ *ἠρόμην*, *ἠρώτηκα*, *ἠρωτήκειν*. *παραγγέλλοι* εὐκτ. ἐν. τοῦ *παραγγέλλω*. *ἐπιστήσας* μετ. ἄορ. α’ (= ἔπεισθη) τοῦ *ἐπίστημι* = σταματῶ. *ιδόντος* μετ. ἐν. τοῦ *ἔρχομαι*. ἤρετο μ. ἄορ. β’ τοῦ *ἔρωτάω*. εἶη εὐκτ. ἐν. τοῦ *εἰμί*. *δεύτερον* κείμεν ἐπιρρηματικῶς. ὡς ἀναφ. ἄντων. ὅ, τι οὐδ. ἀναφ. ἄντων. (*ὅστις, ἧτις, ὅτι*). *ἀπεκρίνατο* μ. ἄορ. α’ τοῦ *ἀποκρίνομαι*. *ἀκούσας* μετ. ἄορ. τοῦ ἀκούω. *δέχομαι* (ἀποθετικόν), *ἐδεχόμεν*, *δέξομαι*, *δεχθήσομαι*, *ἐδεξάμην*, *ἐδέχθην*, *δέδεγμαί*, *ἐδεδέγμην*. ἔφη παρατ. μετ. σημ. ἄορ. τοῦ *φημί*. *ἔστω γ’* ἐν. πρόσ. προστ. ἐν. τοῦ *εἰμί* (*ἴσθι, ἔστω, ἔστε, ἔστωσαν*). αὐτοῦ καὶ ἑαυτοῦ αὐτοπαθῆς ἄντων γ’ πρόσ.

Συντακτικά : *τούτω* - *βαρβαρικόν* ἐπιθ. διορ. *ὁμαλῶς* ἐπίρρ. διορ. τρόπου. *μένον* ἐπιθ. μετ. ἐν *τῷ αὐτῷ* δηλ. *τόπῳ* ἐμπρόθ. διορ. τῆς ἐν τόπῳ στάσεως. *τῶν προσιόντων* ἐπιθετ. μετ. *παραλαύων* τροπ. μετ. *ἐκατέρωσε* ἐπίρρ. διορ. τόπου. *ἀποβλέπων* τροπ. μετ. *ιδῶν* - *ὑπελάσας* χρον. μετ. αὐτὸν ἄντικ. Ἰσθμιαῖος παράθεσις. ὡς *συνανήσασαι* ἀπαρεμφατικὴ συμπερασματικὴ πρότ. εἰ... *παραγγέλλοι* πλαγία ἔρωτημ. πρότ. ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ *ἤρετο*. *τι* σύστοιχον ἄντικ. *ἐπιστήσας* χρον. μετ. (*τὸν ἵππον* ἐννοεῖται ὡς ἄντικ.). *λέγειν* ἄντικ. (τελ. ἀπαρ.). *τὸν Ξεν.* ἐννοεῖται ἐπίσης ὡς ἄντικ. τοῦ *ἐκέλευε*. *πᾶσιν* ἄντικ. τοῦ *λέγειν*. *ἰερά* - *σφάγια* ὑποκ. τοῦ *ἔστι* (ἀττικὴ σύντ.). *καλά* - *καλά* κατηγ. ταῦτα σύστοιχον ἄντικ. τοῦ *λέγων* χρον. μετ. *Θορύβου* ἄντικ. τοῦ *ἤκουσε*. *διὰ τῶν τάξεων* ἐμπρόθ. διορ. τοῦ διὰ μέσου τινός. *ιδόντος* κατηγορημ. μετ. *τις*... *εἶη* πλαγία ἔρωτ. πρότ. *τις* κατηγορ. *Θόρυβος* ὑποκ. ὁ δὲ ὑποκ. *ὅτι*... *παρέρχεται* εἶδ. πρότ. ὡς ἄντικ. τοῦ *εἶπεν*. *δεύτερον* ἐπίρρ. διορ. ποσοῦ. ὡς = οὗτος (ἢ ἀναφορ. ἄντων. ἐν ἀρχῇ προτάσεως ἐρμηνεύεται δεικτικῶς). *τις παραγγέλλοι* - *ὅ, τι εἶη* πλάγια ἔρωτημ. προτ. *τὸ σύνθημα* ὑποκ. *Ζεὺς σωτὴρ καὶ νίκη* κατηγορ. (ἐννοεῖται τὸ *σύνθημά ἐστι*). *ἀκούσας* χρον. μετ. (*τὸ σύνθημα*) ἐννοεῖται ὡς ἄντικ. τοῦ *δέχομαι*. *τοῦτο* κατηγ. *εἰπὼν* χρον. μετ.

Πραγματικά: *ἰερά* τὰ σημεῖα, τὰ ὁποῖα παρατηροῦντο εἰς τὰ σπλάγχνα τῶν θυσιαζομένων ζώων. Διὰ τούτων ἐδηλοῦτο ἡ θέλησις τῶν θεῶν, οἱ ὁποῖοι παρηκολούθουν τὰς πράξεις τῶν ἀνθρώπων καὶ ἀναλογως ἐπεδοκίμαζον ἢ ἀπεδοκίμαζον ταύτας. Ἐρμηνευταὶ τούτων ἦσαν οἱ μάντιες (*ἰεροσκόποι*). Πρὸ πάσης μελετωμένης σπουδαίας πράξεως ἐτελεῖτο θυσία. *σφάγια* τὰ σημεῖα, τὰ ὁποῖα παρατηροῦντο εἰς τὰ πρὸς θυσίαν ζῶα πρὸ καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς σφαγῆς. *ὑπελάσας* ὁ Ξενοφῶν, ὡς γνωστόν, τῇ προσκλήσει τοῦ φίλου τοῦ Προξένου τοῦ Βοιωτοῦ, ὡς ἰδιώτης παρηκολούθει τὴν ἐκστρατεῖαν καὶ διὰ τοῦτο δικαιολογεῖται, διὰτὶ ἐξῆλθε τῆς γραμμῆς καὶ ἐπροχώρησε πρὸς τὸ μέρος τοῦ Κύρου ἀνευ διαταγῆς. ὁ *θόρυβος* δηλ. νὰ μαθῆ τὴν προέλευσιν καὶ τὸν σκοπὸν αὐτοῦ. *σύνθημα* τοῦτο ἐδίδετο ὑπὸ τοῦ ἀρχηγοῦ καὶ κατόπιν ἀπὸ στόματος εἰς στόμα ἔφθανε μέχρι τοῦ τελευταίου στρατιώτου· κατόπιν δὲ ἀντιστρόφως μετεδίδετο ἀπὸ τοῦ στρατιώτου, ἕως ὅτου ἔφθανε καὶ πάλιν μέχρι τοῦ ἀρχηγοῦ. *δέχομαι* ὁ Κύρος ἀποδέχεται τὸ σύνθημα, μολοντί ἄλλος ἀντ' αὐτοῦ τὸ ἔδωκε, ἐπεὶ ἐθεώρησε τοῦτο ὡς καλὸν οἰωνόν, σημαίνοντα σωτηρίαν καὶ νικῆν.

Νόημα: Τὸ βαρβαρικὸν στράτευμα μὲ κανονικὸν βῆμα ἐπροχωροῦσεν, ἐνῶ τὸ Ἑλληνικὸν συνετάσσετο ἀκόμη. Ὁ Κύρος ἔφιππος διατρέχει τὰς γραμμὰς κατευθύνων τὰ βλέμματά του εἰς φίλους καὶ ἐχθρούς. Ἐν τῷ μεταξύ ὁ Ξενοφῶν, ὁ ὁποῖος παρηκολούθει ὡς ἰδιώτης τὴν ἐκστρατεῖαν, σπεύδει νὰ συναντήσῃ τὸν Κύρον, μήπως τυχὸν ἔχη νὰ δώσῃ καμμίαν διαταγὴν. ὁ δὲ Κύρος παρήγγειλεν εἰς τὸν Ξενοφῶντα νὰ διακηρύξῃ ἀνά τὸ στράτευμα, ὅτι οἱ οἰωνοὶ εἶναι εὐχάριστοι. Μετὰ ταῦτα ὁ Κύρος ἐπληροφορήθη ἀπὸ τὸν Ξενοφῶντα ὅτι διέρχεται διὰ δευτέραν φοράν τὸ σύνθημα, τὸ ὁποῖον ὁμως ἔπρεπε νὰ δοθῆ ὑπὸ τοῦ Ἰδίου· ἐπειδὴ ὁμως τοῦ ἤρεσεν, ἀπεδέχθη αὐτὸ καὶ κατόπιν ἐπέστρεψεν εἰς τὴν θέσιν του.

Περίληψις: 1) Ὁ Κύρος διατρέχει ἔφιππος τὰς γραμμὰς τοῦ στρατοῦ. 2) Συνάντησις Κύρου καὶ Ξενοφῶντος. 3) Οἱ οἰωνοὶ εἶναι εὐχάριστοι. 4) Γνωστοποίησις τοῦ συνθήματος. 5) Ἀποδοχὴ αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ Κύρου.

§ 17+20

Καὶ οὐκέτι διειχέτην
τὴν φάλαγγα ἀπ' ἀλλήλων
τρία ἢ τέτταρα στάδια,
ἤνίκα οἱ Ἕλληνας
ἐπαίνιζόν τε
καὶ ἤρχοντο ἰέναι
ἀντίοι τοῖς πολεμίοις.
Ὅς δέ,
πορευομένων,
τι τῆς φάλαγγος
ἐξεκύμαινε,
τὸ ὑπολειπόμενον ἤρξατο
θεῖν δρόμῳ·
καὶ ἅμα πάντες
ἐφθέγγοντο,
οἷον ἐλελίζουσι
τῷ Ἐνυάλῳ,

Καὶ δὲν ἀπεῖχον πλέον
αἱ φάλαγγες μεταξύ των
τρία ἢ τέσσαρα στάδια,
ὅποτε οἱ Ἕλληνας
ἔψαλλον τὸ πολεμικὸν ἄσμα
καὶ ἤρχιζον νὰ ἐπέρχωνται
ἀντιμέτωποι κατὰ τῶν ἐχθρῶν.
Ἐπειδὴ δέ,
καθ' ὃν χρόνον ἐπροχωροῦσαν,
κάποιο μέρος τῆς παρατάξεως
ἐξήρχετο πρὸς τὰ ἔμπροσ ὡς κύμα,
οἱ ὑπόλοιποι ἤρχισαν
νὰ προχωροῦν τροχάδην·
καὶ συγχρόνως ὅλοι
ἐξέβαλον κραυγὴν,
καθὼς ἀλαλάζουσι
ἐπικαλούμενοι τὸν Ἐνυάλιον,

καὶ πάντες ἔθεον.

Πρὶν δὲ τοξεύμα
ἐξικνεῖσθαι,
ἐκκλίνουσιν οἱ βάρβαροι
καὶ φεύγουσι.

Καὶ ἐνταῦθα δὴ ἐδίωκον μὲν
κατὰ κράτος οἱ Ἕλληνες,
ἑβρών δὲ

ἀλλήλοις
μὴ θεῖν δρόμῳ,
ἀλλ' ἔπεσθαι ἐν τάξει.

Τὰ δ' ἄρματα ἐφέροντο
τὰ μὲν δι'

αὐτῶν τῶν πολεμίων,
τὰ δὲ καὶ διὰ τῶν Ἑλλήνων
κενὰ ἡνιόχων.

Οἱ δ',
ἐπεὶ προΐδουεν,
διίσταντο·

ἔστι δ' ὅστις
καὶ κατελήφθη
ἐκπλαγείς,
ὥσπερ (ἐκπλήττεται τις)
ἐν ἵπποδρόμῳ·

καὶ μέντοι ἔφασαν
οὐδὲ τοῦτον παθεῖν οὐδὲν,
οὐδ' ἄλλος δὲ οὐδεὶς
τῶν Ἑλλήνων ἔπαθεν οὐδὲν
ἐν ταύτῃ τῇ μάχῃ,
πλὴν ἐλέγετο
τοξευθῆναι τις
ἐπὶ τῷ εὐωνύμῳ.

καὶ ὅλοι ἔτρεχον.

Προτοῦ δὲ ριπτόμενον βέλος
φθάσῃ εἰς τὸν σκοπὸν του,
στρέφουν τὰ νῶτα οἱ βάρβαροι
καὶ φεύγουν.

Καὶ τότε πλεόν καταδίωκον μὲν
μέδλην των τὴν δύναμιν οἱ Ἕλληνες,
ἐφάναζον δὲ δυνατὰ
ὁ ἕνας εἰς τὸν ἄλλον

νὰ μὴ προχωροῦν τροχάδην,
ἀλλὰ νὰ ἀκολουθοῦν μὲ τάξιν.

Τὰ δὲ ἄρματα ἐφέροντο
ἄλλα μὲν διὰ μέσου
αὐτῶν τῶν ἐχθρῶν,
ἄλλα δὲ καὶ διὰ μέσου τῶν Ἑλλήνων
χωρὶς ἡνιόχων.

Αὐτοὶ δὲ (οἱ Ἕλληνες),
ὁσάκις (τὰ) ἔβλεπον ἐμπρὸς των,
διεχωρίζοντο (ἦ: ἀνοιγαν δρόμον)·
κάποιος δὲ
καὶ ἐπροφθάσθη (ἀπὸ ἓν ἄρμα),
διότι τὰ ἔχασε,
καθὼς ἀκριβῶς (τὰ χάνει κανένας)
εἰς τὸ ἵπποδρόμιον·
καὶ ὅμως ἔλεγον
ὅτι οὔτε καὶ αὐτὸς ἔπαθε τίποτε
οὔτε καὶ κανένας ἄλλος τοῦλάχιστον
ἐκ τῶν Ἑλλήνων ἔπαθε τίποτε
κατ' αὐτὴν τὴν μάχην,
παρὰ μόνον ἐλέγετο
ὅτι ἐκτυπήθη κάποιος μὲ βέλος
εἰς τὴν ἀριστερὰν (πτέρυγα).

Γραμματικά : τὰ στάδια καὶ οἱ στάδιοι ἑτερογενεῖς οὐσιαστ. διειχέτην γ' πρόσωπ. παρατ. δυϊκοῦ ἀριθ. = διεῖχον τοῦ διεῖχω = ἀπέχω. τῷ φάλαγγε δυϊκοῦ ἀριθ. ἀλλήλων ἀλληλοπαθῆς ἀντων. ἐπαιάνιζον παρατ. τοῦ παιανίζω = ψάλλω τὸν παιάνα, ἀόρ. ἐπαιάνισα. ἤρχοντο παρατ. τοῦ ἄρχομαι, ἠρχόμεν, ἄρχομαι, ἀρχθῆσομαι, ἠρχάμην, ἠρχθῆν, ἠρχμαι, ἠρχμην. ἀντίος ἐπίθ. = ἀντιμέτωπος. ἰέναι ἀπαρ. ἐν. τοῦ ἔρχομαι. ὡς χρον. σὺνδ. πορευομένων μετ. ἐν. τοῦ πορεύομαι. ἐξεκύναινε παρατ. τοῦ ἐκκυμαίνω (= ἐξέρχομαι πρὸς τὰ ἐμπρὸς ὡσάν κύμα). ἐξεκύναινον, ἐκκυμανῶ, ἐξεκύνηνα. τὸ ὑπολειπόμενον οὐδ. μετ. μέσ. ἐν. τοῦ ὑπολείπομαι (= μένω ὀπίσω), ὑπελειπόμην, λειφθῆσομαι, ἐλιπόμην, ἐλείφθην, λέλειμαι, ἐλελείμην. ἤρξατο μέσ. ἀόρ. α' τοῦ ἄρχομαι. θεῖν ἀπαρ. ἐνεσ. τοῦ θέω (= τρέχω), ἔθειον, δραμοῦμαι, ἔδραμον, δεδράμην, ἐδέδραμήκειν. ἅμα χρον. ἐπίρρ. ἐφθέγγαντο μέσ. ἀόρ. α' τοῦ φθέγγομαι (= ἐκβάλλω κραυγὴν), ἐφθεγγόμεν, φθέγγομαι, ἐφθεγγάμην, ἐφθεγγμαι. οἶον οὐδ. ἀναφ. ἀντων. αἶος, α, ον' ἐδῶ κεῖται ἐπιρρηματικῶς = καθὼς, ὅπως. ἐλελίξω = ἀλαλάζω, ἀόρ. ἠλέλιξα. ἔθειον παρατ. τοῦ θέω. πρὶν χρον. σὺνδ. ἐξικνεῖσθαι ἀπαρ. ἐν.

τοῦ ἐξικνοῦμαι (=φθάνω), ἐξικνούμην, ἐξίξομαι, ἐξικόμην, ἐξίγμαι, ἐξίγμην. ἐκκλίνουσιν ἐνεστ. τοῦ ἐκκλίνω (=στρέφω τὰ νῶτα), ἐξέκλινον, ἐκκλινῶ, ἐξέκλινα. ἐκκέκλινα, ἐξεκκέκλιεν. θεῖν ἄπαρ. ἐν. τοῦ φέω. ἐπεσθαί ἄπαρ. ἐνεστ. τοῦ ἀποθετ. ἔπομαι (=ἀκολουθῶ), εἰπόμην, ἔπομαι, ἐσπόμην, ἠκολούθημα. ἐφέροντο μέσος παρ. τοῦ φέρω, ἔφερον, οἶσω, ἤνεγκα καὶ ἤνεγκον, ἐνήνοχα. ἐνήνοχεν μέσ. φέρομαι, ἐφερόμην, οἶσμαι. ἐνεχθήσομαι, ἤνεγκάμην, ἤνεχθην, ἐνήνεγμαί, ἐνήνεγμην. προῖδοιεν εὐκτ. ἄορ. β' (=προεῖδον) τοῦ προορῶ. δίσταντο παρ. τοῦ δίσταμαι=διαχωρίζομαι. ἔστιν ὅστις=ἔστι τις, ὅτι=κάποιος. κατελήφθη παθ. ἄορ. α' τοῦ καταλαμβάνομαι (=προφθάνομαι), ἐλαμβάνομην, ληφθήσομαι, ἐλαβόμην, ἐλήφθην, εἰλήμμαι, εἰλήμμην. ἐκπλαγείς μετ. παθ. ἄορ. β' τοῦ ἐκπλήττομαι, ἐξεπλήττομην. ἐκπλαγήσομαι, ἐξεπλάγην, ἐκπέπληγμαί, ἐξεπέπληγμην. παθεῖν ἄπαρ. ἄορ. β' τοῦ πάσχω. ἔπασχον, πείσομαι, ἔπαθον, πέπονθα, ἐπεπόνθειν. ἔφασαν παρ. τοῦ φημί (ἔφην, ἔφασθα, ἔφη, ἔφασεν, ἔφατε, ἔφασαν). ἔπαθεν ἄορ. β' ὄρ. τοῦ πάσχω. πλὴν ἔχει ἀντιθετικὴν σημασίαν. τοξευθῆναι ἄπαρ. παθ. ἄορ. α' τοῦ τοξέυομαι (ὀμαλόν). ἐλέγετε μέσος παρ.

Συντακτικά : στάδια αἰτ. χρόνου καὶ ποσοῦ. τὸ φάλαγγε ὑποκ ἠνία... χροιν. πρότ. ἀντίοι κατηγορ. ἰέναι ἀντικ. (τελ. ἄπαρ.). οἱ Ἕλληνες ὑποκ. τοῖς πολεμίοις ἀντικ. ὡς ἐξεκούμεινε (μεταφορὰ) αἰτιολ. πρότ. τι ὑποκ. τῆς φάλαγγος γεν. διαίρ. πορευομένων γεν. ἀπόλυτος χρονική τὸ ὑπολειπόμενον ὑποκ. δρόμῳ δοτ. τρόπου. θεῖν ἀντικ. (τελ. ἄπαρ.). οἶον... ἀναφ. πρότ. Ἐυναλίῳ δοτ. προσωπική. πρίν... ἐξικνεῖσθαι χροιν. ἀπαρεμφατική πρότ. τόξευμα ὑποκ. ἀλλήλοισ ἀντικ. θεῖν—ἐπεσθαί ἀντικ. (τελ. ἄπαρ.). τὰ ἄρματα ὑποκ. κενὰ κατηγ. ἠνιόχων γεν. ἀντικειμ. οἱ δὲ ὑποκ. τοῦ δίσταντο. ἐπί... χροιν. πρότ. ὅστις ὑποκ. ἐκπλαγείς αἰτιολ. μετ. ὡσπερ... ἐννοεῖται ἐκπλήττεται τις. οἱ ἄνθρωποι ἐννοεῖται ὡς ὑποκ. τοῦ ἔφασαν. παθεῖν ἀντικ. (εἰδ. ἄπαρ.). τοῦτον ὑποκ. τοῦ ἄπαρ. (ἑτεροπροσώπια). ἄλλος ὑποκ. τῶν Ἑλλήνων γεν. διαιρητική. τις ὑποκ. τοῦ ἐλέγετο. τοξευθῆναι ἀντικ. (εἰδ. ἄπαρ.).

Πραγματικά : στάδιον μόνος μήκους ἰσοδυναμοῦσα πρὸς 185 περίπου μέτρα (ἐπομένως περίπου 700 μέτρα). παιάν πολεμικὸν ᾄσμα πρὸς τιμὴν τοῦ θεοῦ τοῦ πολέμου Ἄρεως ἠδόμενον πρὸ τῆς μάχης, ἤρχοντο ἀντίοι ἤδη ἀρχίζει ἡ μάχη παρὰ τὰ Κούναξα τῆς Βαβυλωνίας κατὰ μῆνα Σεπτέμβριον τοῦ 401 π.Χ. Ἐυναλίος θεὸς τοῦ πολέμου, ὃν ἐπεκαλοῦντο φωνάζοντες ἐλελεῦ (ὅπως σήμερον οἱ Ἕλληνες: ἀέρα). πρίν τόξευμα ἐξικνεῖσθαι μικρὰ ἀπόστασις περίπου 80—100 μέτρων.

Νόημα : Ὁ στρατὸς τοῦ Κύρου εὐρίσκετο εἰς ἀπόστασιν περίπου 700 μέτρων ἀπὸ τὸν στρατὸν τοῦ βασιλέως, ὁπότε ἤρχισεν ὀρμητικῶς καὶ μετὰ τάξιν νὰ ἐπιτίθεται κατ' αὐτοῦ μετὰ παιάνων καὶ ἄλλων πολεμικῶν κραυγῶν. Τὸ ἀποτέλεσμα ἦτο οἱ βάρβαροι νὰ τραποῦν εἰς φυγὴν, χωρὶς κἄν νὰ συνάψουν μάχην. Ἐκ τοῦ στρατοῦ τοῦ Κύρου οὐδεμία ἀπόλειπα ἐσημειώθη, εἰμὴ μόνον ὑπῆρξεν εἰς τραυματίας.

Περίληψεις : 1) Ἐναρξίς ἐπιθέσεως τῶν Ἑλλήνων μετὰ παιάνων. 2) Τροπὴ εἰς φυγὴν τῶν βαρβάρων ἄμαχητί. 3) Ἀπόλειπαι τῶν Ἑλλήνων.

§ 21+24

Κῦρος δ' ὄρῶν
τοὺς Ἕλληνας νικῶντας
τὸ καθ' αὐτοὺς
καὶ διώκοντας

Ὁ δὲ Κῦρος, ἂν καὶ ἔβλεπε
τοὺς Ἕλληνας νὰ νικοῦν
τὸ ἀπέναντί των (στράτευμα)
καὶ νὰ (τὸ) καταδιώκουν,

(καὶ) ἡδόμενος
καὶ προσκυνούμενος ἤδη ὡς βα-
[σιλεύς

ὑπὸ τῶν ἀμφ' αὐτόν,
οὐδ' ὡς ἐξήχθη
διώκειν,
ἀλλὰ ἔχων *καμμία*
συνεσπειραβένην τὴν τάξιν ✓
τῶν ἐξακοσίων ἰππέων
σὺν ἑαυτῷ
ἐπεμελεῖτο,
ὅ,τι ποιήσει βασιλεύς.
Καὶ γὰρ ἦδει
αὐτόν, ὅτι ἔχει μέσον
τοῦ Περσικοῦ στρατεύματος.
Καὶ πάντες δ' οἱ ἄρχοντες
τῶν βαρβάρων ἡγοῦνται ἔχοντες
μέσον τὸ αὐτῶν,
νομίζοντες οὕτω
καὶ ἐν ἀσφαλεστάτῳ εἶναι,

ἣν ἡ ἰσχύς αὐτῶν ἦ
ἐκατέρωθεν,
καί, εἰ χρῆζοιεν
παραγγεῖλαι τι,
ἂν αἰσθάνεσθαι τὸ στρατεύμα
ἐν ἡμίσει χρόνῳ.
Καὶ βασιλεύς δὴ τότε
ἔχων μέσον
τῆς αὐτοῦ στρατιᾶς,
ὅμως ἐγένετο ἔξω
τοῦ εὐωνύμου κέρατος Κύρου.
Ἐπει δ' οὐδεὶς ἐμάχετο
αὐτῷ ἐκ τοῦ ἀντίου

οὐδὲ τοῖς τεταγμένοις

ἔμπροσθεν αὐτοῦ,
ἐπέκαμπεν
ὡς εἰς κύκλωσιν.

Ἐνθα δὲ Κύρος
δείσας
μὴ γενόμενος ὀπισθεν
κατακόψη τὸ Ἑλληνικόν,

(καὶ) μολοντί ἡσθάνετο χαρὰν
καὶ ἐπροσκυνεῖτο πλέον ὡς βα-
[σιλεύς

ἀπὸ τὸ περιβάλλον του,
ἐν τούτοις ὅμως δὲν παρεσύρθη
εἰς καταδίωξιν (τῶν ἐχθρῶν),
ἀλλὰ ἔχων
συμπεπυκνωμένον τὸ τιμήμα
τῶν ἐξακοσίων ἰππέων,
ποῦ εἶγε μαζί του,
παρετῆρει μὲ προσοχήν,
τὴ θὰ κάμῃ ὁ βασιλεύς.
Καθ' ὅσον μάλιστα ἐγνώριζεν,
ὅτι αὐτὸς κατεῖχε τὸ κέντρον
τοῦ Περσικοῦ στρατεύματος.
Καὶ ὅλοι γενικῶς οἱ ἄρχηγοὶ
τῶν βαρβάρων διοικοῦν κατέχοντες
τὸ κέντρον τοῦ στρατοῦ των,
διότι νομίζουν ὅτι ἔτσι
καὶ εἰς μεγίστην ἀσφάλειαν εὐρί-
[σκονται,

ἂν δηλαδή ὁ στρατὸς αὐτῶν εἶναι
καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη,
καί, ἂν εἶχον ἀνάγκη
νὰ δώσουν καμμίαν διαταγήν,
ὅτι θὰ ἐλάμβανε γνώσιν ὁ στρατὸς
εἰς ἡμισυ χρονικὸν διάστημα.
Καὶ ὁ βασιλεύς λοιπὸν τότε,
μολοντί κατεῖχε τὸ κέντρον
τοῦ στρατεύματός του.
ὅμως εὐρέθη ἔξω
τῆς ἀριστερᾶς πτέρυγος τοῦ Κύρου.
Ἐπειδὴ δὲ κανεὶς δὲν ἐπολέμει
ἐναντίον αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἀπέναντι
(σώματος τῶν ἀντιπάλων)

οὔτε ἐναντίον ἐκείνων, οἱ ὅποιοι
[εἶχον παραταχθῆ

ἔμπροσθέν του,
ἔκαμνε στροφὴν,
διὰ νὰ περικυκλώσῃ (τὴν ἀριστερὰν
[πτέρυγα τοῦ Κύρου).

Τότε λοιπὸν ὁ Κύρος,
ἐπειδὴ ἐφοβήθη,
μήπως, ἀφοῦ ἔλθῃ ὀπισθεν (ὁ βασι.),
κατακόψη τὸ Ἑλληνικόν(στράτευμα),

ἐλαύνει ἀντίος (τῷ βασιλεῖ)

καὶ ἐμβαλὼν
σὺν τοῖς ἐξακοσίοις
νικᾷ τοὺς τεταγμένους
πρὸ βασιλέως
καὶ ἔτρεψεν εἰς φυγὴν
τοὺς ἐξακισχιλίους
καὶ λέγεται ἀποκτεῖναι
αὐτὸς τῇ ἑαυτοῦ χειρὶ
Ἄρταγέρσῃ τὸν ἄρχοντα αὐτῶν.

ἐπιτίθεται κατ' εὐθειᾶν ἐναντίον
[(τοῦ βασιλέως)]

καί, ἀφοῦ ἐφόρμησε
μὲ τοὺς ἐξακοσίους (ἵππεῖς του),
νικᾷ τοὺς παρατεταγμένους
ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως
καὶ ἔτρεψεν εἰς φυγὴν
τοὺς ἐξ χιλιάδας (ἵππεῖς)
καὶ λέγεται ὅτι ἐφόνευσεν
ὁ ἴδιος μὲ τὸ ἴδιον του τὸ χερί
τὸν Ἄρταγέρσῃ, τὸν διοικητὴν
[αὐτῶν].

Γραμματικά : ὄρων μετ. ἐν. τοῦ ὄρω. νικῶντας μετ. ἐν. τοῦ νικῶ· αὐτοὺς καὶ ἑαυτοὺς αὐτοπαθῆς ἀντων. γ' προσ. διώκοντας μετ. ἐν. ἠδόμενος μετ. ἐν. τοῦ ἀποθετ. ἠδομαι=χαίρω, εὐχαριστοῦμαι. προσκυνούμενος μετ. ἐν. τοῦ προσκυνῶμαι. ὡς ἐπίρρ. τροπ.=ἔτσι. ἐξήχθη παθ. ἄορ. α' τοῦ ἐξάγομαι=παρασύρομαι. συνεσπειραμένην μετ. μέσου παρακ. τοῦ συσπειράομαι-ῶμαι, συνεσπειράθην, συνεσπείραμαι, ἐπεμελεῖτο παρακ. τοῦ ἀποθ. ἐπιμελοῦμαι=φροντίζω. ὅ,τι οὐδ. ἀναφ. ἀντων. (ὅστις, ἦτις, ὅ,τι). ποιήσει μέλλ. τοῦ ποιῶ. ἦδει γ' ἐν. παρακ. τοῦ οἶδα (=γνωρίζω), ἦδειν καὶ ἦδη, εἴσομαι καὶ εἶδησω, ἔγνων, ἔγνωκα. ἔχοι εὐκτ. ἐν. ἠγοῦνται ἔνεσ. τοῦ ἀποθ. ἠγοῦμαι=νομίζω, ἀλλ' ἐδῶ: διοικῶ. ἦν ὑποθ. σύνδ.=ἐάν. ἦ ὑποθ. ἐν. τοῦ εἰμί. παραγγεῖλαι ἄπαρ. ἄορ. τοῦ παραγγέλλω. χεῖζοιεν εὐκτ. ἐν. τοῦ χεῖζω (=ἔχω ἀνάγκην), ἐχεῖζον. ἡμίσει δοτ. ἐν. τοῦ ἐπιθ. ὁ ἡμίσις, ἡ ἡμίσεις, το ἡμίσιον. ἄν δυνητικὸν μόριον, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ συναφθῇ πρὸς τὸ αἰσθάνεσθαι. αἰσθάνεσθαι ἄπαρ. ἐν. τοῦ ἀποθ. αἰσθάνομαι, ἠσθανόμην, αἰσθήσομαι, ἠσθόμην, ἠσθημαι, ἠσθήμην. ἐγένετο μ. ἄορ. β' τοῦ γίγνομαι. ἐμάχετο παρακ. τοῦ ἀποθ. μάχομαι, ἐμαχόμην, μαχοῦμαι, ἐμαχεσάμην, μεμάχημαι, ἐμεμαχήμην. τεταγμένοις μετ. μ. παρακ. τοῦ τάσσομαι. ἐπέκαμπεν παρακ. τοῦ ἐπικάμπτω (=κάμνω στροφὴν), ἐκαμπτον, κάμψω, ἐκαμψα. ὡς καταχρηστ. πρόθ. δέισιας μετ. ἄορ. τοῦ δέδοικα ἢ δέδια (=φοβοῦμαι), ἐδεδοίκειν, δείσω, δείσας μετ. ἄορ. τοῦ ἐμβάλλω=ἐφορμῶ ἔτρεψε ἄορ. α' τοῦ τρέπω, ἔτρεπον. τρέψω, ἔτρεψα, ἔτραπον, τετρεψα. ἀποκτεῖναι ἄπαρ. ἄορ. τοῦ ἀποκτεῖνω (§ 3)=φονεύω.

Συντακτικά : ὄρων ἐνδοτ. μετ. Ἑλληνας ἀντικ. νικῶντας--διώκοντας κατηγορημ. μετ. ἠδόμενος--προσκυνούμενος ἐνδοτικά μετ. ὡς βασιλεὺς κατηγ. ὑπὸ τῶν ἀμφ' αὐτὸν ποιητικὸν αἰτίον. διώκειν ἄπαρ. σκοποῦ. συνεσπειραμένην--ἔχον τροπ. μετ. ὅ,τι ποιήσει πλავ. ἐρωτ. πρότ. αὐτὸν ἀντικ. τοῦ ρ. καὶ ὑποκ. τῆς εἰδ. προτ. ὅτι... ἔχοι (πρόληψις ὑποκειμένου). τοῦ στρατεύματος γεν. διαιρετ. ἔχοντες τροπ. μετ. νομίζοντες αἰτιολ. μετ. εἶναι--αἰσθάνεσθαι ἀντικ. (εἰδ. ἄπαρ.) ἐξαρτώμενα ἐκ τοῦ νομίζοντες. ἦν ἢ ὑποθ. πρότ. εἰ χεῖζοιεν ὑποθ. πρότ. οἱ ἄρχοντες ἐννοεῖται ὡς ὑποκ. παραγγεῖλαι ἀντικ. (τελ. ἄπαρ.). τί ἀντικ. τοῦ ἄπαρ. τὸ στρατεύμα ὑποκ. τοῦ αἰσθάνεσθαι. ἔχον τροπ. μετ. τῆς στρατιᾶς γεν. διαιρ. τοῦ κέρματος γεν. ἀντικειμ. εἰς τὸ ἔξω. ἐπεὶ... αἰτιολ. πρότ. οὐδεὶς ὑποκ. αὐτῷ ἀντικ. τοῖς τεταγμένοις ἀντικ. (ἐπιθετ. μετ.). δέισιας αἰτιολ. μετ. μή... κατακόψη ἐνδοιαστικὴ πρότ. γονόμενος χρον. μετ. τὸ Ἑλληνικὸν ἀντικ. ἀντίος κατηγ. ἐμβαλὼν χρον. μετ. σὺν τοῖς ἐξακοσίοις ἐμπρόθ. διορ. συνοδείας νικᾷ ἱστορικὸς ἐν. τοὺς τεταγμένους ἐπιθ. μετ. ἀποκτεῖναι ἀντικ. (εἰδ. ἄπαρ.). αὐτὸς κατηγ. διορ. τῇ χειρὶ δοτ. ὄργανικὴ. ἑαυτοῦ γεν. κτητικὴ. ἄρχοντα παράθεσις. αὐτῶν γεν. ἀντικειμ.

Πραγματικά: τὸ καθ' αὐτοὺς δηλ. τὸ στράτευμα τῶν ἐχθρῶν. προσκυνούμενος οἱ Πέρσαι προκειμένου νὰ ἐκδηλώσουν τὸν σεβασμὸν καὶ τὴν λατρείαν πρὸς τὸν βασιλέα τῶν ἐγονάτιζον ἔμπροσθέν του καὶ ἠσπάζοντο τὴν γῆν. ἑξακισχιλίους 6 χιλιάδες ἵππεις ὑπὸ ἀρχηγὸν τὸν Ἀρταγέρσην προστατεύοντες τὸν βασιλέα.

Νόημα: Ὁ Κύρος βλέπων τοὺς Ἕλληνας νὰ νικοῦν τοὺς βαρβάρους, μολοντί ἐδοκίμαζε χαρὰν καὶ ἐλατρεύετο ἀπὸ τὸ περιβάλλον του, δὲν παρεσύρθη εἰς καταδίωξιν τῶν ἐχθρῶν. Ἄλλὰ παρηκολούθει τὰς κινήσεις τοῦ βασιλέως, ὁ ὁποῖος εὐρίσκετο εἰς τὸ κέντρον τοῦ στρατεύματός του, ὅπως ὑπῆρχε, συνήθεια εἰς τοὺς Πέρσας, καὶ πρὸς μείζονα ἀσφάλειαν καὶ πρὸς συντομωτέραν ἀνακοίνωσιν τῶν διαταγῶν εἰς τοὺς στρατιώτας. Ὅταν δὲ ἀντελήφθη, ὅτι ὁ βασιλεὺς εὐρεθεὶς ἔξω τῆς ἀριστερᾶς πτέρυγός του ἐπεχείρησε νὰ κυκλώσῃ τοὺς Ἕλληνας, ἐπετέθη κατ' εὐθείαν κατ' αὐτοῦ, ἐνίκησε τοὺς ἑξακισχιλίους ἵππεις καὶ τὸν ἀρχηγὸν τῶν Ἀρταγέρσην ὁ ἴδιος ἐφόνησεν.

Περιλήψεις: 1) Τακτικὴ τοῦ Κύρου μετὰ τὴν νίκην τῶν Ἑλλήνων. 2) Λόγοι παραμονῆς εἰς τὸ κέντρον τοῦ στρατεύματος τῶν ἀρχηγῶν τῶν βαρβάρων. 3) Ἀπόπειρα κυκλώσεως τοῦ Κύρου. 4) Ἐπίβαιος καὶ νίκη τοῦ Κύρου.

§ 25+27

Ὡς δ' ἡ τροπὴ ἐγένετο,

διασπείρονται
καὶ οἱ ἑξακόσιοι Κύρου,
ὄρμησαντες
εἰς τὸ διώκειν,
πλὴν πάνυ ὀλίγοι
κατελείφθησαν ἀμφ' αὐτὸν
σχεδὸν οἱ καλούμενοι ὀμοτράπεζοι.
Σὺν τούτοις δὲ ὦν
καθορᾶ βασιλέα
καὶ τὸ ἀμφ' ἐκείνον στίφος

Ὅταν δὲ ἐτράπησαν εἰς φυγὴν
(αἱ 6 χιλ. τοῦ Ἀρταγέρσου),
διασκορπίζονται
καὶ οἱ ἑξακόσιοι (ἵππεις) τοῦ Κύρου,
διότι ὄρμησαν
πρὸς καταδίωξιν (τῶν ἐχθρῶν),
μόνον πολὺ ὀλίγοι
ἔμειναν περὶ αὐτοῦ,
σχεδὸν οἱ ὀνομαζόμενοι ὀμοτράπεζοι.
Ἐνῶ δὲ ἦτο μαζὶ με' αὐτούς,
διέκρινε καλῶς τὸν βασιλέα
καὶ τὸ περίξ αὐτοῦ πληθὸς (τῶν
ἐχθρῶν),

καὶ εὐθύς οὐκ ἠνέσχετο,
ἀλλ' εἰπὼν
«ὄρῳ τὸν ἄνδρα»
ἔετο ἐπ' αὐτὸν
καὶ παῖει κατὰ τὸ στέρνον
καὶ τιτρώσκει
διὰ τοῦ θώρακος,
ὡς φησι Κτησίας ὁ ἰατρός,
καὶ φησι
αὐτὸς ἰᾶσθαι τὸ τραῦμα.
Παίοντα δ' αὐτὸν
ἀκοντίζει τις παλτῶ
ὑπὸ τὸν ὀφθαλμὸν βιαίως

καὶ ἀμέσως δὲν συνεκρατήθη,
ἀλλ', ἀφοῦ εἶπε
«βλέπω τὸν ἄνδρα»
ὄρμησε κατ' αὐτοῦ
καὶ (τὸν) κτυπᾷ εἰς τὸ στήθος
καὶ (τὸν) πληγώνει
διὰ μέσου τοῦ θώρακος,
καθὼς λέγει ὁ Κτησίας ὁ ἰατρός,
καὶ ἰσχυρίζεται
ὅτι ὁ ἴδιος ἐθεράπευσε τὸ τραῦμα.
Ἐνῶ δὲ ἐκτύπα αὐτὸς (ὁ Κύρος),
κάποιος (τὸν) κτυπᾷ με' ἀκόντιον.
κάτω ἀπὸ τὸ μάτι με' δύναμιν

καὶ ἐνταῦθα ἐμάχοντο
καὶ βασιλεὺς καὶ Κῦρος
καὶ οἱ ἀμφ' αὐτοῦς
ὑπὲρ ἑκατέρου·
καὶ ὅποσοι μὲν ἀπέθνησκον
τῶν ἀμφὶ βασιλέα,
λέγει Κτησίας·
παρ' ἐκείνῳ γὰρ ἦν.
Κῦρος δὲ αὐτὸς τε ἀπέθανε
καὶ ὀκτώ οἱ ἄριστοι
τῶν περὶ αὐτὸν
ἔκειντο ἐπ' αὐτῷ.

καὶ ἐδῶ ἐμάχοντο
καὶ ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ Κῦρος
καὶ οἱ περίξ αὐτῶν
διὰ τὸν καθένα ἐκ τῶν δύο·
καὶ πόσοι μὲν ἐφονεύοντο
ἀπὸ τοῦ περιβάλλοντος τοῦ βασιλέως,
ἀναφέρει ὁ Κτησίας·
διότι ἦτο πλησίον ἐκείνου.
Ὁ δὲ Κῦρος καὶ ὁ ἴδιος ἐφονεύθη
καὶ ὀκτώ, οἱ ἄριστοι
ἀπὸ τοῦ περιβάλλοντος του,
ἔκειντο νεκροὶ πλησίον αὐτοῦ.

Γραμματικά : ὡς χρον. σύνδ. διασπείρομαι (=διασκορπίζομαι),
δισσπειρόμην, σπαροῦμαι, σπαρήσομαι, ἐσπάρην, ἐσπαρμαι. τὸ διώκειν
ἐναρθρον ἀπαρ. ἐρμήσαντες μετ. ἀορ. τοῦ ἐρμάω-ῶ, ὄρμων, ἐρμήσω,
ὄρμησα, ὄρμηκα. πλὴν ἐπιρρηματικῶς=μόνον. πάνυ ποσοτ. ἐπίρρ.=πολύ.
κατελείφθησαν παθ. ἀορ. α' τοῦ καταλείπομαι=μένω. ἠνέσχετο μέσ. ἀορ.
β' τοῦ ἀνέχομαι (=συγκρατοῦμαι), ἠνεχύμην, ἀνέχομαι, ἠνεσχόμην. ἴετο
μέσ. παρ.ατ. τοῦ ἴημι (=ρίπτω), ἴην, ἴσω, ἴκα, εἴκα, εἴκειν. μέσ. ἴεμαι
(=ρίπτομαι, ὀρμῶ), ἴεμην. ἴσομαι, ἐθήσομαι, ἠκάμην, εἴμην, εἴθην, εἴ-
μαι, εἴμην. τετρώσκω (=πληγώνω), ἐτίτρωσκον, τρώσω, ἐτρωσα, τέτρωκα,
ἐτετρώκειν. ἰάσθαι ἀπαρ. ἐν. τοῦ ἀποθ. ἰάομαι-ῶμαι (=θεραπεύω), ἰώ-
μην, ἰάσομαι, ἰαθήσομαι, ἰασάμην, ἰάθην, ἰάμαι. ἀπέθνησκον παρ.ατ. τοῦ
ἀποθνήσκω (=φονεύομαι). ἀπέθνησκον, ἀποθανοῦμαι, ἀπέθανον, τέθνηκα,
ἐτεθνήκειν. ἀπέθανε ἀορ. β'. ἔκειντο παρ.ατ. τοῦ κείμαι, ἐκείμην, κείσομαι.

Συντακτικά : ὡς... ἐγένετο χρον. πρότ. τὸ διώκειν τὸ ἐναρθρον
ἀπαρ. ἰσοῦται μὲ ἀφηρημένον οὐσ.=τὴν καταδιώξειν. ἐρμήσαντες αἰτιολ.
μετ. δημογράφεσι κατηγ. οἱ καλούμενοι ἐπιθ. μετ. ὄν χρον. μετ. εἰπῶν
χρον. μετ. ὡς φησι ἀναφ. πρότ. ὁ ἰατρός παράθεσις. ἰάσθαι ἀντικ.
(εἰδ. ἀπαρ). αὐτὸς κατηγ. διορ. παίοντα χρον. μετ. παλῶ δοτ. ὀργά-
νου. ὅποσοι... ἀπέθνησκον πλαγ. ἐρωτημ. πρότ. τῶν ἀμφὶ βασιλέα γεν.
διααρ. αὐτὸς κατηγ. διορ. οἱ ἄριστοι παράθεσις. τῶν περὶ αὐτὸν γεν.
διααιρετική.

Πραγματικά : δημογράφεσι εὐγενεῖς Πέρσαι ἀνήκοντες εἰς τὴν
ἀκολουθίαν τοῦ Κύρου καὶ ὑπηρετοῦντες αὐτὸν μέχρι τῆς τελευταίας
των πνοῆς. Κτησίας ἦτο ἰατρός καταγόμενος ἐκ Κνίδου· αἰχμαλωτι-
σθεὶς ποτε ὑπὸ τῶν Περσῶν διέμεινεν ἐπὶ 17 ἔτη εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ
Ἄρταξέρξου, ὃν καὶ συνώδευσεν εἰς τὴν μάχην παρὰ τὰ Κούναξα.
Συνέγραψε τὴν ἱστορίαν τῆς Περσίας, ἣ ὅποια δὲν περιεσώθη μέχρις
ἡμῶν. Ταύτην εἶχεν ὑπ' ὄψιν ὁ Ξενοφῶν, ὅτε συνέγραψε τὴν Ἀνάβα-
σιν τοῦ Κύρου.

Νόημα : Μετὰ τὴν φυγὴν τῶν ἐχθρῶν ὁ Κῦρος παρέμεινε μόνον
μὲ ὀλίγους ἐμπίστους, διότι οἱ ἄλλοι ἰδικοί του ἐξηκολούθουν νὰ κα-
ταδιώκουν τοὺς βαρβάρους. Αἰφνιδίως ὁ Κῦρος διέκρινε τὸν βασιλέα,
ὄρμησε κατ' αὐτοῦ μὲ ἀποτελεσμα νὰ τὸν τραυματίσῃ, πρᾶγμα τὸ
ὅποιον μᾶς πληροφθερεῖ ὁ ἰατρός του Κτησίας, ὅστις καὶ ἐθεράπευσε
τὸ τραῦμά του. Ἀλλὰ καὶ ὁ Κῦρος, κτυπηθεὶς δι' ἄκοντιον κάθωθεν
τοῦ ὀφθαλμοῦ ὑπὸ τινος σωματοφύλακος τοῦ βασιλέως, ἐφονεύθη, ὅ-
πως ἐπίσης καὶ ὀκτὼ ἄριστοι ἄνδρες τοῦ περιβάλλοντός του. Ὅσον
ἀφορᾷ δὲ διὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀπωλειῶν τοῦ βασιλέως, ὁ Κτησίας
παρέχει εἰς τὸ σύγγραμμά του σχετικὰς πληροφορίας.

Περίληψις: 1) Οἱ ἰππεῖς τοῦ Κύρου καταδιώκουν τοὺς φεύγοντας βαρβάρους. 2) Ἐπίθεσις τοῦ Κύρου κατὰ τοῦ βασιλέως, ὃ ὁποῖος τραυματίζεται. 3) Θάνατος τοῦ Κύρου.

Δ' Συνέχεια τῆς μάχης. Δευτέρα νίκη τῶν Ἑλλήνων.

(Κεφ. 10, § 1+19)

§ 1+4

Ἐνταῦθα δὴ ἀποτέμενται
ἡ κεφαλὴ Κύρου
καὶ ἡ χεὶρ ἡ δεξιὰ.
Βασιλεὺς δὲ καὶ οἱ σὺν αὐτῷ
διώκων εἰσπίπτει
εἰς τὸ Κύρειον στρατόπεδον
καὶ οἱ μὲν
μετὰ Ἀριαίου
σὺνέτι ἴστανται,

ἀλλὰ φεύγουσι
διὰ τοῦ αὐτῶν στρατοπέδου
εἰς τὸν σταθμόν,
ἐνθεν ὤρμητο.
Βασιλεὺς δὲ καὶ οἱ σὺν αὐτῷ
διαρπάξουσι πολλὰ.
Ἐνταῦθα βασιλεύετε καὶ οἱ Ἑλ-
[ληνες

διέσχον ἀλλήλων
ὡς τριάκοντα στάδια,
οἱ μὲν διώκοντες
τοὺς καθ' αὐτοὺς,
οἱ δ' ἀρπάζοντες

ὡς νικῶντες ἦδη
πάντα.

Τότε λοιπὸν ἀπεκόπη
ἡ κεφαλὴ τοῦ Κύρου
καὶ ἡ δεξιὰ του χεῖρ.
Ὁ δὲ βασιλεὺς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ
καταδιώκων εἰσέβαλεν
εἰς τὸ στρατόπεδον τοῦ Κύρου.
καὶ οἱ μὲν (στρατιῶται)
μαζὶ μὲ τὸν Ἀριαῖον
δὲν παρέμειναν πλέον (εἰς τὰς θέ-
[σεις των),

ἀλλὰ κατέρυγον
διὰ μέσου τοῦ στρατοπέδου των
εἰς τὸ κατάλυμά (των),
ἀπὸ ὅπου εἶχον ξεκινήσει.
Ὁ δὲ βασιλεὺς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ
διήρπαζον πολλὰ.
Τότε ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ Ἑλληνες

ἀπείχον μεταξύ των
περίπου τριάκοντα στάδια,
οἱ μὲν (Ἑλληνες) καταδιώκοντες
τοὺς ἀπέναντί των,
οἱ δὲ (ἄλλοι τοῦ βασιλέως) διαρπά-
[ζοντες,
μὲ τὴν ιδέαν ὅτι ἦσαν πλέον νικηταὶ
καθ' ὕλην τὴν παράταξιν.

Γραμματικά: ἐνταῦθα χρον. ἐπίρρ.=τότε. ἀποτέμενται μέσο. ἐν. τοῦ ἀποτέμενμαι (=ἀποκόπτομαι), ἐτεμνόμην, τεμοῦμαι, τμηθήσομαι, ἐτεμόμην, ἐτμήθην, τέμμημαι, ἐτεμμήμην. εἰσπίπτει ἐνεσ. (§ 1-3). Κύρειος ἐπίθ. ἴστανται ἐν. μέσος=στέκονται. ἐνθεν ἀναφ. ἐπίρρ.=ἀπὸ ὅπου. ὤρμητο ὕπερσ. μέσης τοῦ ὀρμῶμαι=ξεκινῶ. διέσχον ἀφ. β' τοῦ διέχω=ἀπέχω. ὡς ἐπίρρ. πρὸ ἀριθμητ.=περίπου. ὡς αἰτιολ. σύνδ. ὑποκειμενικῆς αἰτιολογίας.

Συντακτικά: ἀποτέμενται—εἰσπίπτει—ἴστανται—φεύγουσι—διαρπάξουσιν ἱστορικοὶ ἐνεστώτες. ἡ δεξιὰ ἐπίθ. διορ. διώκων τροπ. μετ. Κύρειον ἐπίθ. διορ. ἐνθεν ὤρμητο ἀναφ. πρὸτ. ἀλλήλων ἀντικ. διώκοντες—ἀρπάζοντες τροπ. μετ. ὡς νικῶντες αἰτιολ. μετ. πάντα σύστοιχον ἀντικείμενον.

Πραγματικά: ἐνιαῦθα δὴ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Κύρου. ἀποτέμνεται ὑπῆρχε συνήθεια εἰς τοὺς Πέρσας νὰ τεμαχίζουσι τὰ πτώματα τῶν ἀντιπάλων των. *σταθμός* δηλ. τὸ κατάλυμά των, διὰ νὰ λάβουσι ἐκ τῶν ἀναγκαίων ὅ,τι ἦτο δυνατόν. *οἱ μὲν* δηλ. οἱ Ἕλληνες. *οἱ δὲ* δηλ. τοῦ βασιλέως.

Νόημα: Οἱ περὶ τὸν βασιλέα μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Κύρου ἀπέκοψαν τὴν κεφαλὴν καὶ τὴν δεξιάν του χεῖρα καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸ στρατόπεδόν του λεηλατοῦντες τὰ πάντα, διότι εἶχον τὴν ἰδέαν ὅτι ἐξ ὀλοκλήρου ὑπῆρξαν νικηταί. Ἐκ τῶν Ἑλλήνων οἱ μὲν περὶ τὸν Ἀριαῖον ἐπέστρεψαν εἰς τὸ κατάλυμά των, οἱ δὲ ἄλλοι ἐξηκολούθουν νὰ καταδιώκουν τὸ ἀπέναντί των ἐχθρικὸν στρατεύμα.

Περίληψις: 1) Ἀποκοπὴ κεφαλῆς καὶ χεῖρὸς τοῦ Κύρου. 2) Ληλασία τοῦ Κυρείου στρατοπέδου. 3) Φυγὴ τοῦ Ἀριαίου καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ. 4) Ἐντύπωσις νίκης εἰς ἀμφοτέρους.

§ 5

Ἐπεὶ δ' ἦσθοντο
οἱ μὲν Ἕλληνες,
ὅτι βασιλεὺς
σὺν τῷ στρατεύματι εἶη
ἐν τοῖς σκευοφόροις,
βασιλεὺς δ' αὖ
ἤκουσε Τισσαφέρνους,
ὅτι οἱ Ἕλληνες νικῶεν
τὸ καθ' αὐτοὺς
καὶ οἴχονται διώκοντες
εἰς τὸ πρόσθεν,
ἐνθα δὴ βασιλεὺς μὲν
ἀθροίζει τε τοὺς ἑαυτοῦ
καὶ συντάττεται,
ὁ δὲ Κλέαρχος
καλέσας Πρόξενον,
πλησιαίτατος γάρ ἦν,
ἐβουλεύετο,
εἰ πέμποιεν τινὰς
ἢ πάντες ἴοιεν
ἐπὶ τὸ στρατόπεδον
ἀρήξοντες.

Ὅταν δὲ ἀντελήφθησαν
οἱ μὲν Ἕλληνες,
ὅτι ὁ βασιλεὺς
μὲ τὸ στρατεύμα του εὕρισκετο
εἰς τὸν τόπον τῶν ἀποσκευῶν,
ὁ δὲ βασιλεὺς ἐξ ἄλλου
ἤκουσεν ἀπὸ τὸν Τισσαφέρην,
ὅτι οἱ Ἕλληνες ἐνίκων
τὸ ἀπέναντί των (στράτευμα)
καὶ ἐξηκολούθουν νὰ καταδιώκουν
πρὸς τὰ ἐμπρός,
τότε πλέον ὁ μὲν βασιλεὺς
συνῆθροισε τὰ στρατεύματά του
καὶ ἀνασυνετάχθη,
ὁ δὲ Κλέαρχος,
ἀφοῦ ἐκάλεσε τὸν Πρόξενον,
διότι ἦτο πάρα πολὺ πλησίον του,
συνεσκέπτετο (μαζί του),
ἂν θὰ ἔστελλον μερικαὺς
ἢ ὅλοι θὰ ἤρχοντο
εἰς τὸ στρατόπεδον,
διὰ νὰ βοηθήσουν.

Γραμματικά: ἐπεὶ χρον. σύνδ. ἦσθοντο μεσ. ἀόρ. β' τοῦ αἰσθά-
νομαι=ἀντιλαμβάνομαι. εἶη εὐκτ. ἐν. τοῦ εἰμί. νικῶεν γ' ἐνικόν εὐκτ.
ἐν. τοῦ νικῶ. οἴχομαι ἐν. μὲ σημ. παρακ. (=ἔχω ἀπέλθει), φρόνην, οἴ-
χῆσομαι, φχημαι. ἐβουλεύετο παρατ. τοῦ βουλεύομαι=συσκέπτομαι. πλη-
σιαίτατος, η. ον ὑπερθ. βαθ. τοῦ ἐπιθ. πλησίος, α. ον (συγκρ. πλησιαίτε-
ρος, α. ον). πέμποιεν εὐκτ. ἐν. ἴοιεν γ' πληθ. εὐκτ. ἐν. τοῦ ἔρχομαι.
ἀρήξοντες μετ. μέλλ. τοῦ ἀρήγω=βοηθῶ.

Συντακτικά: ἐπεὶ ἦσθοντο χρον. πρότ. *ὅτι...εἶη* εἰδ. πρότ. ὡς ἀντικ. *Τισσαφέρνους* ἀντικ. *ὅτι.. νικῶεν* εἰδ. πρότ. ὡς ἀντικ. *διώκοντες* κατηγορ. μετ. *καλέσας* χρον. μετ. *πλησιαιάτατος* κατηγ. *εἰ πέμπουσιν ἢ ζοῖεν* διμελῆς πλαγία ἐρωτημ. πρότ. *ἀρήξοντες* τελικὴ μετ.

Πραγματικά: *σκευοφόρα* 1) τὰ ὑποζύγια τὰ μεταφέροντα τὰς ἀποσκευὰς καὶ 2) ὁ τόπος τῶν ἀποσκευῶν. *Τισσαφέρνους* ὁ Τισσ. ὄχι μόνον δὲν ἐτράπη εἰς φυγὴν κατὰ τὴν πρώτην τῶν Ἑλλήνων ἐξόρμησιν, ἀλλ' ἀντιθέτως εἰσήλασεν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν στρατόπεδον διὰ μέσου τῶν Ἑλλήνων πελταστῶν, ὡς λέγει κατωτέρω (§ 6—8). *ἀρήξοντες* νὰ βοηθήσουν τοὺς παραμείναντας πρὸς φύλαξιν τοῦ στρατοπέδου.

Νόημα: Ὄταν οἱ Ἕλληνες ἔμαθον ὅτι ὁ βασιλεὺς εὕρισκετο μετὰ στρατοῦ εἰς τὸν τόπον τῶν ἀποσκευῶν καὶ ὁ βασιλεὺς ἐπληροφορήθη ἀπὸ τὸν Τισσαφέρνην τὴν ἀλήθειαν, ὅτι δηλ. διεσπᾶσθη ἡ δεξιὰ πτέρυξ, τότε ὁ μὲν βασιλεὺς ἤρχισε νὰ ἀνασυντάσσεται πρὸς μάχην, ὁ δὲ Κλέαρχος μετὰ τοῦ Προξένου συνεσκέπτοντο, ἂν πρέπη νὰ σπεύδουσιν εἰς βοήθειαν τοῦ στρατοπέδου ὅλοι μαζὶ ἢ μερικοὶ ἐξ αὐτῶν.

Περιλήψεις: 1) Διαπίστωσις τῆς ἀληθείας ὡς πρὸς τὴν ἔκβασιν τῆς μάχης. 2) Ἀνασύνταξις τοῦ βασιλέως πρὸς μάχην. 3) Σύσκεψις Κλεάρχου καὶ Προξένου περὶ παροχῆς βοηθείας τοῦ στρατοπέδου.

§ 6+8

Ἐν τούτῳ καὶ βασιλεὺς
δῆλον ἦν προσιῶν πάλιν,
ὡς ἐδόκει, ὅπισθεν.
Καὶ οἱ μὲν Ἕλληνας
στραφέντες παρεσκευάζοντο
ὡς δεξόμενοι αὐτὸν
προσιόντα ταύτῃ·

ὁ δὲ βασιλεὺς
ταύτῃ μὲν
οὐκ ἤγεν,
ἦ δὲ
παρῆλθεν ἕξω
τοῦ εὐωνύμου κέρατος,

ταύτῃ καὶ ἀπήγεν,
ἀναλαβῶν
καὶ τοὺς αὐτομολήσαντας
ἐν τῇ μάχῃ
πρὸς τοὺς Ἕλληνας
καὶ Τισσαφέρνην
καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ.
Ὅ γάρ Τισσαφέρνης
ἐν τῇ πρώτῃ συνόδῳ

Ἐν τῷ μεταξύ καὶ ὁ βασιλεὺς
ἦτο φανερόν, ὅτι προσήρχετο πάλιν,
καθὼς ἐφαίνετο, ἐκ τῶν νώτων.
Καὶ οἱ μὲν Ἕλληνας,
ἀφοῦ ἐστράφησαν, ἤτοιμάζοντο,
διὰ νὰ ἀντιμετωπίσουν αὐτὸν,
ἐάν θὰ προσήρχετο ἀπὸ αὐτὸ τὸ
[μέρος·

ὁ βασιλεὺς ὅμως
ἀπὸ αὐτὸ μὲν τὸ μέρος
δὲν προσήρχετο,
ἀλλὰ ἀπὸ ὅπου
ἐπροσπέρασεν ἕξω
ἀπὸ τὴν ἀριστερὰν πτέρυγα (τοῦ
[Κύρου),

ἀπὸ ἐκεῖ καὶ ἀπήρχετο,
ἀφοῦ ἔλαβε μαζὶ του
καὶ ἐκείνους, οἱ ὅποιοι ἐλιποτάκτησαν
κατὰ τὴν μάχην,
πρὸς τοὺς Ἕλληνας
καὶ τὸν Τισσαφέρνην
καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ.
Διότι ὁ Τισσαφέρνης
κατὰ τὴν πρώτην συμπλοκὴν,

οὐκ ἔφυγεν,
 ἀλλὰ διήλασε
 παρὰ τὸν ποταμὸν
 κατὰ τοὺς Ἑλληνας πελταστάς·
 διελαύνων δὲ
 οὐδένα μὲν κατέκτανεν,
 οἱ δ' Ἑλληνες
 διαστάντες
 ἔπαιον
 καὶ ἠκόντιζον αὐτοὺς·
 Ἐπισθένης δὲ Ἀμφιπολίτης
 ἦρχε τῶν πελταστῶν
 καὶ ἐλέγετο
 φρόνιμος γενέσθαι.
 Ὁ Τισσαφέρνης δ' οὖν
 ὡς ἀπηλλάγη μείον ἔχων
 πάλιν μὲν οὐκ ἀναστρέφει,
 ἀφικόμενος δὲ
 εἰς τὸ στρατόπεδον τὸ τῶν Ἑλλήνων εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν Ἑλλήνων,
 ἐκεῖ συντυγχάνει βασιλεῖ,
 καὶ ὁμοῦ δὴ
 συνταξάμενοι
 ἐπορεύοντο πάλιν.

δὲν ἐτράπη εἰς φυγὴν,
 ἀλλὰ διήλαθε μὲ τὸ ἱππικόν του
 πλησίον τοῦ ποταμοῦ
 διὰ μέσου τῶν Ἑλλήνων Πελταστῶν
 ἐνῶ δὲ διήρχετο,
 δὲν ἐφόνευσε μὲν κανένα,
 οἱ Ἑλληνες ὅμως,
 ἀφοῦ διήνοιζαν τὰς τάξεις των
 ἐκτύπων
 καὶ ἔρριπτον ἀκόντια κατ' αὐτῶν·
 ὁ Ἐπισθένης δὲ ὁ Ἀμφιπολίτης
 ἦτο διοικητὴς τῶν πελταστῶν
 καὶ ἐλέγετο,
 ὅτι ἐνήργησε μὲ περίσκεψιν.
 Ὁ Τισσαφέρνης ὅπως δὴ ποτε,
 ἀφοῦ ἀπεμακρύνθη μειονεκτῶν,
 ὀπίσω μὲν δὲν ἐπέστρεψεν,
 ἀλλ' ὅταν ἐφθασεν
 ἐκεῖ συνήντησε τὸν βασιλεῶνα
 καὶ μαζὶ πλέον,
 ἀφοῦ συνήνωσαν τοὺς στρατοὺς των
 ἐπορεύοντο ὀπίσω.

Γραμματικά: δῆλός εἰμι=εἶμαι φανερός, εἶναι φανερόν. ὡς ἐπίρρ.=ὀπως. προσιῶν μετ. ἐν. τοῦ προσέρχομαι. ἐδόκει παρατ. τοῦ ἀπροσώπου ρήμ. δοκεῖ (=φαίνεται), ἐδόκει, δόξει, ἔδοξε, δέδοκται, ἐδέδοκτο. στραφέντες μετ. παθ. ἄορ. β' τοῦ στρέφομαι, ἐστρεφόμεν, στρέψομαι στραφόμεναι, ἐστρεψάμεν, ἐστράφη, ἐστραμμαι, ἐστράμμεν. παρεσκευάζοντο μέσος παρατ. δεξόμενοι μετ. μέλλ. τοῦ δέχομαι. ταύτη δεικτικὸν ἐπίρρ. τόπου=αὐτοῦ. προσιόντα μετ. ἐν. τοῦ προσέρχομαι. ταύτη δεικτ. ἐπίρρ. ἦγεν παρατ. τοῦ ἄγω. ἢ ἀναφορ. ἐπίρρ.=ὀπου. παρήλαθεν ἄορ. β' τοῦ παρέρχομαι. ταύτη δεικτ. ἐπίρρ. ἀπήγεν παρατ. τοῦ ἀπάγω=ἀποχωρῶ. ἀναλαβῶν μετ. ἄορ. β' τοῦ ἀναλαμβάνω=λαμβάνω μαζὶ μου. αὐτομολήσαντας μετ. ἄορ. α' τοῦ αὐτομολέω-ῶ (=λιποτακτῶ), ἠῆτομόλου, ἠῆτομόλησα, ἠῆτομολήκειν. ἔφυγεν ἄορ. β' τοῦ φεύγω. διήλασεν ἄορ. α' τοῦ διελαύνω=διέρχομαι ἔφιππος. κατέκτανε ἄορ. β' τοῦ κατακίνω (=φονεύω), κατέκτανον, κατακτανῶ, κατέκτανον, κατακένονα. διαστάντες μετ. ἄορ. β' τοῦ δίσταμαι=διαχωρίζομαι. ἔπαιον—ἠκόντιζον παρατατικοί. ἦρχε παρατ. τοῦ ἄρχω. γενέσθαι ἄπαρ. ἄορ. β' τοῦ γίγνομαι. δ' οὖν=ὀπως δὴ ποτε. ὡς χρόν. σύνδ.=ἀφοῦ. μείον ἐπίρρ. συγκρ. βαθ. (Θ. ὀλίγον, Σ. μείον καὶ ἔλαττον καὶ ἦτιστον Υ. ἦμιστα καὶ ἐλάχιστα). ἀπηλλάγη παθ. ἄορ. β' τοῦ ἀπαλλάσσομαι (=ἀπομακρύνομαι), ἀπηλλασσόμην, ἀπαλλάξομαι, ἀπαλλαγῆσομαι, ἀπηλλαξάμην, ἀπηλλάχθην, καὶ ἀπηλλάγην, ἀπηλλάγμαί, ἀπηλλάγμην. ἀναστρέφει=ἐπιστρέφει, ἐνεστ. ἀνέστρεφον, στρέψω, ἐστρεψα, ἐστροφα. ἀφικόμενος μετ. μέσ. ἄορ. β' (ἀφικόμεν) τοῦ ἀφικνούμαι=φθάνω. συνταξάμενοι μετ. μέσ. ἄορ. α' τοῦ συντάττομαι=συνενώνω τὰ στρατεύματα.

Συντακτικά: προσιῶν κατηγ. μετ. (Ἑλλήσιν) ἐννοεῖται ὡς δοτ. προσωπική εἰς τὸ ἐδόκει. στραφέντες χρόν. μετ. ὡς δεξόμενοι τελική

μετ. προσιόντα ὑποθ. μετ. ἀναλαβῶν χρον. μετ. τοὺς ἐν τῇ μάχῃ καὶ Τισσαφέρην καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ ἀντικείμενα. τοὺς αὐτομολήσαντας ἐπιθ. μετ. διελαύνων χρον. μετ. δέ=γάρ=διότι. οὐδένα ἀντικ. διαστάντες χρον. μετ. Ἀμφιπολίτης παράθεσις. τῶν πελταστῶν ἀντικ. Ἐπισθένης ὑποκ. τοῦ ἐλέγετο. γενέσθαι ἀντικ. (εἰδ. ἀπαρ.). φρόνιμος κατηγ. ὡς.. ἀπηλλάγη χρον. πρότ. ἔχων τροπ. μετ. ἀφικόμενος χρον. μετ. τὸ τῶν Ἑλλήνων ἐπιθ. διορ. βασιλεῖ ἀντικ. συνταξάμενοι χρον. μετ.

Πραγματικῶ : ταύτη δηλ. ἐκ τῶν ὀπισθεν. κατὰ τοὺς Ἑλληνας πελταστὰς διὰ μέσου τοῦ Ἑλληνικοῦ πελταστικοῦ. ἐπαιον καὶ ἠκόντιζον ἐχρησιμοποιοῦν καὶ ἀγχέμαχα ὄπλα (λόγχην, μάχαιραν κλπ.) καὶ ἀκόντια. Καὶ τὰ μὲν ἀγχέμαχα ἐχρησιμοποιοῦν οἱ ἐγγύτερον τοῦ Τισσ. εὐρισκόμενοι, τὰ δὲ ἀκόντια οἱ μακρότερον ὄντες. Ἀμφιπολίτης καταγόμενος ἐξ Ἀμφιπόλεως, ἀποικίας τῶν Ἀθηναίων, παρὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Στρυμόνος ποταμοῦ. οὐκ ἀναστρέφει δηλ. ἐναντίον τῶν πελταστῶν.

Νόημα : Οἱ Ἕλληνες πρὸς στιγμήν, ἐπειδὴ ἐνόμισαν ὅτι ὁ βασιλεὺς πρόκειται νὰ ἐπιτεθῆ κατ' αὐτῶν ἐκ τῶν ὀπισθεν, ἐλάμβανον τὰ κατάλληλα μέτρα πρὸς ἀντιμετώπισιν αὐτοῦ. Ἄλλ' ὁ βασιλεὺς δὲν ἔκαμε τοιοῦτόν τι, παρὰ μόνον ἐπροσπέρασε τὴν ἀριστερὰν πτέρυγα τοῦ Κύρου καὶ παρέλαβε μαζὶ του: 1) τοὺς λιποτακτήσαντας πρὸς τοὺς Ἑλληνας καὶ 2) τὸν Τισσαφέρην, ὁ ὁποῖος κατὰ τὴν πρώτην συμπλοκὴν διήλθε διὰ τοῦ ἱππικοῦ του διὰ μέσου τῶν Ἑλλήνων πελταστῶν, χωρὶς νὰ φονεῦσῃ κανένα. Τὸ ὅτι δὲν ἐφόνευσε κανένα ὀφείλεται εἰς τὴν σύνοιαν τοῦ Ἐπισθένου, τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν πελταστῶν, ὁ ὁποῖος διήνοιξε τὴν παράταξίν του. Ἦδη ὁ Τισσαφέρης, χωρὶς νὰ ἐπιτεθῆ ἐκ νέου κατὰ τῶν πελταστῶν, συναντᾶται μετὰ τοῦ βασιλέως εἰς τὸ Ἑλληνικὸν στρατόπεδον καὶ ἐν τάξει μάχης ἐπιστρέφουν ὁμοῦ.

Περίληψις : 1) Προφυλακτικὰ μέτρα Ἑλλήνων φοβουμένων τῆς κύκλωσιν. 2) Ὁ βασιλεὺς ἐνοῦται μετὰ τῶν αὐτομόλων καὶ τοῦ Τισσ. 3) Τὸ σχέδιον τοῦ Ἐπισθένου. 4) Ἐπιστροφὴ τοῦ βασιλέως καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

§ 9+10

Ἐπει δ' ἦσαν

κατὰ τὸ εὐάνυμον κέρασ

τῶν Ἑλλήνων,
ἔδεισαν οἱ Ἕλληνες,
μὴ προσάγοιεν πρὸς τὸ κέρασ

καὶ περιπτύξαντες αὐτοὺς
ἀμφοτέρωθεν
κατακόψειαν
καὶ ἐδόκει αὐτοῖς
ἀναπτύσσειν τὸ κέρασ
καὶ ποιήσασθαι ὀπισθεν τὸν ποτα-
μὸν.

Ὅτε δὲ εὐρίσκοντο
(ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ Τισσαφέρης)
πρὸς τὸ μέρος τῆς ἀριστερᾶς
[πτέρυγας

τῶν Ἑλλήνων,
ἐφοβήθησαν οἱ Ἕλληνες,
μήπως ἐπιτεθοῦν κατὰ τῆς πτε-
[ρυγῆς των
καὶ, ἀφοῦ περικυκλώσουσιν αὐτοὺς
καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη,
(τούς) κατακόψουσιν
καὶ ἐφαίνετο καλὸν εἰς αὐτοὺς
νὰ ἐξαπλώσουσιν τὴν πτέρυγάν των
καὶ νὰ παραταχθοῦν οὕτως, ὥστε
νὰ ἔχουσι ὀπισθεν τὸν ποταμὸν.

Ἐνῶ δὲ ταῦτα ἐβουλεύοντο,
καὶ δὴ βασιλεὺς
παρελθὼν
κατέστησεν ἀντίαν τὴν φάλαγγα
εἰς τὸ αὐτὸ σχῆμα,
ὥσπερ ἦει
τὸ πρῶτον
μαχοῦμενος.

Ἐνῶ δὲ ἐσκέπτοντο αὐτά,
τότε πλέον ὁ βασιλεὺς,
ἀφοῦ ἐπροσπέρασεν,
ἀντιπαρέταξε τὴν φάλαγγά (του)
μὲ τὸ ἴδιον σχῆμα,
ὅπως ἀκριβῶς ἐπετίθετο
τὴν πρώτην φορὰν,
διὰ νὰ συνάψῃ μάχην.

Γραμματικά : ἐπεὶ χρον. σύνδ.=ἴτε. ἔδεισαν ἄορ. τοῦ δέδοικα ἢ δέδια=φοβοῦμαι. προσάγοιεν εὐκτ. ἐν. τοῦ προσάγω=ἐπιτίθειμαι. περιπτύξαντες μετ. ἄορ. τοῦ περιπτύσσω (=περικυκλώνω), ἄορ. περιέπτυξα. ἀμφοτέρωθεν ἐπίρρ.=καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη. κατακόψειαν γ' πληθ. εὐκτ. ἄορ. (αἰολικός τύπος) τοῦ κατακόπτω. ἔδοκει παρατ. τοῦ ἀπροσώπου δοκεῖ. ἀναπτύσσειν ἄπαρ. ἐνεστ.=ἐξαπλώνειν. ποιήσασθαι ἄπαρ. μέσ. ἄορ. α'. κατέστησεν ἄορ. α' τοῦ καθίστημι. μαχοῦμενος μετ. μέλλ. τοῦ μάχομαι. ἦει παρατ. τοῦ ἔρχομαι.

Συντακτικά : ἐπεὶ... ἦσαν χρον. πρότ. μὴ προσάγοιεν καὶ μὴ κατακόψειαν ἐνδοιαστικά προτάσεις ἐξαρτώμεναι ἐκ τοῦ ἔδεισαν. περιπτύξαντες χρον. μετ. αὐτοῖς δοτ. προσωπική. ἀναπτύσσειν—ποιήσασθαι ὑποκειμ. τοῦ ἀπροσ. ἔδοκει. ἐνῶ ἐβουλεύοντο χρον. πρότ. παρελθὼν χρον. μετ. τὴν φάλαγγα ἀντικ. ἀντίαν κατηγ. ὥσπερ... ἦει ἀναφ. πρότ. μαχοῦμενος τελική μετ.

Πραγματικά : ἐπεὶ δὲ ἦσαν κατὰ τὸ εὐώνυμον κέρας πράγματι τοῦτο ἦτο εὐώνυμον κατὰ τὴν μάχην. Ἀφ' ἧς στιγμῆς ὁμοῦ οἱ Ἕλληνες ἀντιληφθέντες τὸν βασιλέα εἰς τὸ στρατόπεδον ἐστράφησαν, δηλ. μετέβαλον μέτωπον, τὸ κέρας τοῦτο κατέστη δεξιόν. ἀναπτύσσειν κέρας δηλ. νὰ δώσουν μεγαλύτεραν ἔκτασιν εἰς τὸ κέρας. παρελθὼν δηλ. τὸ εὐώνυμον κέρας τῶν Ἑλλήνων. εἰς τὸ αὐτὸ σχῆμα τουτέστιν ἔχων μέτωπον πρὸς τὸν ποταμόν.

Νόημα : Οἱ Ἕλληνες, ἰδόντες ὅτι ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ Τισσ. εὐρίσκοντο εἰς τὴν ἀριστερὰν πτέρυγάν των καὶ φοβηθέντες κύκλωσιν, ἐξήπλωσαν τὴν πτέρυγα κατὰ μῆκος τοῦ ποταμοῦ, διὰ νὰ ἐξασφαλίσουν τὰ νῶτά των. Ἀλλὰ καὶ ὁ βασιλεὺς ἀντιληφθεὶς τοῦτο ἀντιπατάσσει τὸν στρατὸν εἰς τὸ αὐτὸ σχῆμα, διὰ νὰ ἐπιτεθῇ κατ' αὐτῶν.

Περιλήψεις : 1) Σχέδιον τῶν Ἑλλήνων ἀποφυγῆς κυκλώσεως ὠτών. 2) Ὅμοια ἀντιπαράταξις τοῦ στρατοῦ τοῦ βασιλέως.

§ 11+15

Ὡς δὲ εἶδον οἱ Ἕλληνες
ἐγγὺς τε ὄντας
καὶ παρατεταγμένους,
αὐθις παιανίσαντες
ἐπῆσαν πολὺ ἔτι προθυμότερον

Ὅτε ὁμοῦ εἶδον οἱ Ἕλληνες
ὅτι ἦσαν πλησίον των (οἱ βάρβαροι)
καὶ ὅτι εἶχον παραταχθῆ,
ἀφοῦ πάλιν ἔψαλαν τὸ πολ. ᾄσμα,
ἐπετίθετο μὲ πολὺ περισσότερον
[ἀκόμη θάρρος

ἢ τὸ πρόσθεν.
Οἱ δ' αὖ βάρβαροι

παρὰ πρότερον.
Οἱ δὲ βάρβαροι ἐξ ἄλλου

οὐκ ἐδέχοντο,
 ἀλλ' ἐκ πλείονος
 ἢ τὸ πρόσθεν ἔφευγον·
 οἱ δ' ἐπεδίωκον
 μέχρι κώμης τινός·
 ἐνταῦθα δ' ἔστησαν οἱ Ἕλληνες·
 ὑπὲρ γὰρ τῆς κώμης
 γήλοφος ἦν,
 ἐφ' οὗ ἀνεστράφησαν

οὐκέτι μὲν
 οἱ ἀμφὶ βασιλέα πεζοί,
 τῶν δὲ ἵππέων
 ὁ λόφος ἐνεπλήσθη,
 ὥστε μὴ γινώσκειν
 τὸ ποιούμενον.
 Καὶ ἔφασαν ὄρα
 τὸ βασιλείον σημεῖον
 ἀετόν τινα χρυσοῦν
 ἀνατεταμένον ἐπὶ πέλτης.
 Ἐπεὶ δὲ καὶ ἐνταῦθ'
 ἐχώρουν οἱ Ἕλληνες,
 λείπουσιν δὴ
 καὶ οἱ ἵππεῖς τὸν λόφον·
 οὐ μὲν ἔτι ἀθρόοι,
 ἀλλ' ἄλλοι ἄλλοθεν·

ἐψιλοῦτο δ' ὁ λόφος
 τῶν ἵππέων·
 τέλος δὲ καὶ πάντες ἀπεχώρησαν.
 Ὁ οὖν Κλέαρχος
 οὐκ ἀνεβίβαζεν ἐπὶ τὸν λόφον,
 ἀλλὰ στήσας τὸ στράτευμα

ὑπ' αὐτὸν
 πέμπει Λύκιον τὸν Συρακόσιον
 καὶ ἄλλον
 ἐπὶ τὸν λόφον
 καὶ κελεύει
 κατιδόντας
 τὰ ὑπὲρ τοῦ λόφου
 ἀπαγγεῖλαι τί ἐστίν.
 Καὶ ὁ Λύκιος ἤλασέ τε
 καὶ ἰδὼν

δὲν ὑπέμενον τὴν ἔφοδον,
 ἀλλ' ἀπὸ μεγαλύτεραν ἀπόστασιν
 παρὰ πρότερον ἔφευγον·
 οἱ δὲ (Ἕλληνες) κατεδίωκον
 μέχρι κάποιας κώμης·
 ἐκεῖ δὲ ἐστάθησαν οἱ Ἕλληνες·
 διότι ὑπεράνω τῆς κώμης
 ἦτο γήλοφος,
 ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐστράφησαν ἀντι-
 [μέτωποι

ὄχι πλέον μὲν
 οἱ πέριξ τοῦ βασιλέως πεζοί,
 ἀλλ' οἱ ἵππεῖς, ἀπὸ τοὺς ὁποίους
 ἐγέμισεν ὁ λόφος,
 ὥστε νὰ μὴ γνωρίζουν (οἱ Ἕλληνες)
 ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἐγίνετο.
 Καὶ ἔλεγον ὅτι ἐβλεπον
 τὴν βασιλικὴν σημαίαν,
 δηλαδὴ κάποιοι χρυσοῦν ἀετόν
 ἀνυψώμενον ἐπάνω εἰς δόρυ.
 Ἐπειδὴ δὲ καὶ πρὸς τὰ ἐκεῖ
 ἐπροχωροῦσαν οἱ Ἕλληνες,
 ἐγκατέλειψαν πλέον
 καὶ οἱ ἵππεῖς τὸν λόφον·
 ὄχι ὅμως πλέον ὅλοι μαζί,
 ἀλλ' ἄλλοι μὲν ἀπ' ἐδῶ,
 ἄλλοι δὲ ἀπ' ἐκεῖ·
 ἀπεγυμνοῦτο δὲ ὁ λόφος
 ἀπὸ τοὺς ἵππεῖς·
 τέλος δὲ καὶ ὅλοι ἔφυγον.
 Ὁ Κλέαρχος λοιπὸν
 δὲν ἀνεβίβαζεν ἐπάνω εἰς τὸν λόφον
 (τὸν στρατόν),
 ἀλλ' ἀφοῦ διέταξε νὰ σταθῇ ὁ στρα-
 [τὸς
 εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ λόφου,
 ἔστειλε τὸν Λύκιον τὸν Συρακόσιον
 καὶ (κάποιοι) ἄλλον
 ἐπάνω εἰς τὸν λόφον
 καὶ διέταξεν,
 ἀφοῦ παρατηρήσουν καλῶς
 τὰ πέραν τοῦ λόφου,
 νὰ ἀναφέρουν, τί εἶναι.
 Καὶ ὁ Λύκιος ἔτρεξεν ἐφιππος
 καί, ἀφοῦ παρετήρησεν,

ἀπαγγέλλει,
ὅτι φεύγουσιν ἀνά κράτος.
Σχεδὸν δὲ καὶ ἥλιος ἐδύετο.
ὅτε ταῦτα ἦν.

ἀνέφερον,
ὅτι φεύγουν ὀλοταχῶς (οἱ βάρβαροι).
Σχεδὸν δὲ καὶ ὁ ἥλιος ἔδυεν,
ὅτε αὐτὰ συνέβαινον.

Γραμματικά: ὡς χρον. σύνδ.=δετε. εἶδον ἄορ β' τοῦ ὄρω=βλέπω. ὄντας μετ. ἐν. τοῦ εἰμί. παρατεταγμένους μετ. μ. παρακ. τοῦ παρατάσσομαι. αὐθις ἐπίρρ. χρον.=πάλιν. παιανίσαντες μετ. ἄορ. τοῦ παιανίζω. ἐπῆσαν γ' πληθ. παρατ. τοῦ ἐπέρχομαι. πλείονος γεν. συγκρ. βαθ. τοῦ ἐπιθ. πολὺς, πλείων καὶ πλέων, πλείστος. ἔστησαν ἄορ. β' τοῦ ἵσταμαι. ἀνεστράφησαν παθητ. ἄορ. β' τοῦ ἀναστρέφομαι. ἐνεπλήσθη παθητ. ἄορ. α' τοῦ ἐμπίμπλαμαι (=γεμίζω), ἐνεπιμπλάμην, ἐμπλήσομαι, ἐμπλήσθησομαι, ἐνεπλησάμην, ἐνεπλήσθηην, ἐμπέπλησμαι. ὄραν ἄπαρ. ἐν. ἐφασαν παρατ. τοῦ φημί. χρυσοῦς, ἦ, οὖν ἐπιθ. συνήρημένον β' κλ. ἀνατεταμένον μετ. μέσο. παρακ. τοῦ ἀνατείνομαι=ἀνυψοῦμαι. ἐχώρουν παρατ. τοῦ χωρέω ὦ. ἄλλοθεν ἐπίρρ. ἐπιλοῦτο παρατ. τοῦ φιλοῦμαι=ἀπογυμνώνομαι. ἀπεχώρησαν ἄορ. τοῦ ἀποχωρῶ. ἀνεβίβαζεν παρατ. τοῦ ἀναβιβάζω μέλλ. ἀναβιβῶ, —βιβᾶς, —βιβᾶ, στήσας μετ. ἄορ. α' τοῦ ἵστημι=σταματῶ. κατείδοντας μετ. ἄορ. β' (=κατεῖδον) τοῦ καθορῶ=βλέπω καλῶς. ἀπαγγεῖλαι ἄπαρ. ἄορ. τοῦ ἀπαγγέλλω. ἤλασε ἄορ. τοῦ ἐλαύνω=τρέχω ἔφιππος. ἐδύετο παρατ. τοῦ δύομαι (=βυθίζομαι, δύω), ἐδύομην, δύσομαι, ἔδυν, δέδυκα, ἐδεδύκειν.

Συντακτικά: ὡς εἶδον χρον. πρότ. (τοὺς βαρβάρους) ἐννοεῖται ὡς ἄντικ. ὄντας—παρατεταγμένους κατηγορ. μετ. παιανίσαντες χρον. μετ. ἢ τὸ πρόσθεν β' ὄρος συγκρ. τῶν ἱππέων ἄντικ. ὥστε μὴ γινώσκειν ἀπαρεμφατική συμπερ. πρότ. τὸ ποιούμενον ἐπιθ. μετ. βασιλείον ἐπιθ. διορ. σημείον ἄντικ. ὄραν ἄντικ. (εἶδ. ἄπαρ.). (οἱ Ἕλληνες) ἐννοεῖται ὡς ὑποκ. ἀετόν τινα ἐπεξήγησις τοῦ σημείου. ἀνατεταμένον ἐπιθ. μετ. ἐπεὶ... ἐχώρουν χρον. πρότ. ἄθροοι κατηγορ. τῶν ἱππέων ἄντικ. (τὸ στρατεύμα) ἐννοεῖται ὡς ἄντικ. τοῦ ἀνεβίβαζεν. στήσας χρον. μετ. κατείδοντας χρον. μετ. τὸν Συρακοῖσιον παράθεσις. ἀπαγγεῖλαι ἄντικ. (τελ. ἄπαρ.). τί ἐστιν πλαγία ἐρωτ. πρότ. (ταῦτα) ἐννοεῖται ὡς ὑποκ. τοῦ ἐστι. τί κατηγορ. ἰδὼν χρον. μετ. ὅτι φεύγουσιν εἶδ. πρότ. ὅτε ἦν χρον. πρότ. ταῦτα ὑποκ. ('Αττική σύνταξις).

Πραγματικά: κώμης τινός ἐννοεῖ τὰ Κούναξα τῆς Βαβυλωνίας πέλτη ἐδῶ ἐννοεῖται τὸ δορυ.

Ἠόημα: Διὰ δευτέραν φοράν οἱ Ἕλληνες ἐπιτίθενται μὲ μεγάλων ἐνθουσιασμόν κατὰ τῶν βαρβάρων, οἱ ὅποιοι ἐτράπησαν εἰς φυγὴν καὶ ἔφθασαν ἕως τὴν κώμην Κούναξα. Ἐδῶ ἠναγκάσθησαν οἱ Ἕλληνες νὰ σταματήσουν, διότι τὸ ἐχθρικὸν ἱππικὸν ἔλαβεν ἐχθρικήν στάσιν ἐπὶ τῆς κορυφῆς γηλόφου τινός. Τοῦτο δὲ διεπίστωσαν, διότι εἶδον ὑψομένην τὴν βασιλικὴν σημαίαν. Ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ λόφου καταδιωκόμενοι ἀπεμακρύνθησαν οἱ ἐχθροί· οὐχ ἦττον ὁμοῦς ὁ Κλέαρχος δὲν ἀνεβίβασεν ἐπὶ τοῦ λόφου τὸν στρατόν, ἀλλὰ δι' ἀπεσταλμένων ἐπέδωκε νὰ πληροφορηθῇ τὴν περαιτέρω στάσιν τοῦ ἐχθρικοῦ ἱππικοῦ. Πράγματι δὲ ἐπληροφορήθη, ὅτι ὁ ἐχθρὸς ἐσυνέχιζε μὲ ταχύτητα τὴν φυγὴν, ἐνῶ ταυτοχρόνως ὁ ἥλιος ἤρχιζε νὰ δύῃ.

Περίληψις: 1) Ἐπίθεσις τῶν Ἑλλήνων. 2) Ταχεῖα φυγὴ τῶν βαρβάρων. 3) Καταδίωξις αὐτῶν μέχρις ἐσπέρας.

§ 16+19

Ἐνταῦθα δ' ἕστησαν οἱ Ἕλληνες
καὶ θέμενοι τὰ ὄπλα
ἀνεπαύοντο·
καὶ ἅμα μὲν ἐθαύμαζον,
ὅτι οὐδαμοῦ φαίνοντο Κῦρος
οὐδ' ἄλλος οὐδεὶς
ἀπ' αὐτοῦ παρήει·
οὐ γὰρ ᾗδεσαν
αὐτὸν τεθνηκότα,
ἀλλ' εἶκαζον
ἢ οἶχθαι
διώκοντα
ἢ προσηλακέναι
καταληψόμενόν τι·
ἅμα δ' ἐβουλεύοντο,
εἰ μείναντες αὐτοῦ·

ἄγοιντο ἐνταῦθα
τὰ σκευοφόρα
ἢ ἀπίοιεν ἐπὶ τὸ στρατόπεδον.

Ἔδοξεν αὐτοῖς ἀπιέναι

καὶ ἀφικνοῦνται ἐπὶ τὰς σικηνὰς
περὶ ὥραν δείπνου.
Ταύτης μὲν τῆς ἡμέρας
τοῦτο τὸ τέλος ἐγένετο.
Καταλαμβάνουσι δὲ τῶν τε ἄλλων
[χρημάτων

τὰ πλεῖστα διηρπασμένα
καὶ εἴ τι ἦν
σιτίον ἢ ποτόν·
καὶ τὰς ἀμάξας μεστὰς
ἀλεύρων καὶ οἴνου,
ὡς παρεσκευάσατο Κῦρος,
ἵνα, εἴ ποτε
λάβοι τὸ στράτευμα.
σφοδρὰ ἔνδεια.
διαδοίῃ τοῖς Ἕλλησιν—
ἦσαν δ' αὐταὶ
τετρακόσιοι ἅμαξαι—,
καὶ ταύτας τότε
διήρπασαν οἱ σὺν βασιλεῖ.

Ἐδῶ δὲ ἐσταμάτησαν οἱ Ἕλληνες
καί, ἀφοῦ κατέθεσαν τὰ ὄπλα (των),
ἀνεπαύοντο·
καὶ ἀφ' ἑνὸς μὲν ἠπόρουσαν,
διότι πούθενά δὲν ἐφαίνετο ὁ Κῦρος
οὔτε ἄλλος κανεὶς
ἐκ μέρους αὐτοῦ προσήρχετο·
διότι δὲν ἐγνώριζον
ὅτι αὐτὸς εἶχε φονευθῆ,
ἀλλὰ συνεπέβαινον
ἢ ὅτι εἶχεν ἀπομακρυνθῆ
καταδιώκων (τοὺς ἐχθρούς)
ἢ ὅτι εἶχε προχωρήσει,
διὰ τὰ καταλάβῃ κάποιαν θέσιν·
ἀφ' ἑτέρου δὲ συνεσκέπτοντο,
ἂν, ἀφοῦ παραμείνουν εἰς αὐτὸ τὸ
[μέρος,

θὰ μετέφερον ἐκεῖ
τὰς ἀποσκευὰς (τοῦ στρατοῦ),
ἢ θὰ ἀπῆρχοντο εἰς τὸ στρατόπε-
[δόν (των).
Ἐφάνη καλὸν εἰς αὐτοὺς τὰ ἀπέλ-
[θουσαν

καὶ ἐφθασαν εἰς τὰς σικηνὰς
κατὰ τὴν ὥραν τοῦ δείπνου.
Αὐτῆς μὲν τῆς ἡμέρας
αὐτὸ τὸ τέλος ὑπῆρξεν.
Εὔρον δὲ καὶ ἀπὸ τὰ ἄλλα πράγματα
τὰ περισσώτερα τὰ ἔχον διαρπασθῆ
καὶ ὅ,τι ὑπῆρχε
τρόφιμον ἢ ποτόν·
καὶ τὰς ἀμάξας γεμάτας
ἀπὸ ἀλευράων καὶ οἴνου,
τὰς ὁποίας ἠτοίμασεν ὁ Κῦρος,
ἵνα, ἐὰν κάποτε
ἤθελεν εὔρει τὸ στράτευμα
μεγάλη ἔλλειψις,
διαμοιράσῃ εἰς τοὺς Ἕλληνας—
ἦσαν δὲ αὐταὶ
τετρακόσιοι ἅμαξαι—,
ἀκόμη καὶ αὐτὰς τότε
διήρπασαν οἱ στρατιῶται τοῦ βα-
[σιλέως.

Ὅστε
οἱ πλεῖστοι τῶν Ἑλλήνων
ἄδειπνοι ἦσαν
ἦσαν δὲ καὶ ἀνάριστοι·
πρὶν γὰρ δὴ
καταλῦσαι τὸ στράτευμα
πρὸς ἄριστον, βασιλεὺς ἐφάνη.
Ταύτην μὲν οὖν τὴν νύκτα
οὕτω διεγένοντο.

Διὰ τοῦτο λοιπὸν
οἱ περισσότεροι ἐκ τῶν Ἑλλήνων
ἔμειναν χωρὶς δεῖπνον·
ἔμειναν δὲ καὶ χωρὶς γεῦμα·
διότι, ὡς γνωστόν, προτοῦ
νὰ σταθμεύσῃ τὸ στράτευμα
διὰ γεῦμα, ἐφάνη ὁ βασιλεὺς.
Ταύτην μὲν λοιπὸν τὴν νύκτα
ἔτσι ἐπέρασαν.

Γραμματικά: ἔστησαν ἄορ. β' τοῦ ἴσταμαι=σταματῶ. θέμενοι μετ. μ. ἄορ. β' (=ἐθέμην) τοῦ τίθεμαι=καταθέτω. παρήγει παρατ. τοῦ παρέρχομαι. ἦδσαν παρατ. τοῦ οἶδα=γνωρίζω. τεθνηκότα καὶ τεθνεώτα μετ. παρακ. τοῦ ἀποθνήσκω. εἶκαζον παρατ. τοῦ εἰκάζω=συμπεραίνω. οἴχεσθαι ἄπαρ. ἐν. τοῦ οἴχομαι=ἔχω ἀπομακρυνθῆ. καταληψόμενον μετ. μέλλ. τοῦ καταλαμβάνω. προσηλακέναι ἄπαρ. παρακ. τοῦ προελαύνω=προχώρῳ. μείναντες μετ. ἄορ. τοῦ μένω. ἄγοιντο εὐκτ. μέσ. ἐν. τοῦ ἄγομαι. ἀπίοιεν εὐκτ. ἐν. τοῦ ἀπέρχομαι. ἀφικνούνται ἔνεσ. διηρασμένα μετ. παρακ. τοῦ διαρπάζομαι. ἄς ἀναφ. ἀντων. γέν. θηλ. παρεσκευάσατο μ. ἄορ. α'. λάβοι εὐκτ. ἄορ. β' τοῦ λαμβάνω=εὐρίσκω. διαδοίη εὐκτ. ἄορ. β' (=διέδωκα) τοῦ διαδίδωμι. ἀνάριστος=ἀγευματίστος (ἄριστον=γεῦμα). ἐφάνη παθητ. ἄορ. β' τοῦ φαίνομαι. διεγένοντο μ. ἄορ. β' τοῦ διαγίνομαι=διέρχομαι, περνῶ.

Συντακτικά: θέμενοι χρον. μετ. ὅτι... φαίνοιτο—παρήγει αἰτιολ. πρότ. τεθνηκότα κατηγ. μετ. οἴχεσθαι—προσηλακέναι ἀντικ.(εἰδ. ἄπαρ.) διώκοντα κατηγ. μετ. καταληψόμενον τελ. μετ. τι ἀντικ. εἰ... ἄγοιντο ἢ ἀπίοιεν διμελής πλαγία ἐρωτημ. πρότ. μείναντες χρον. μετ. αὐτοῖς δοτ. προσώπικῃ. ἀπίεναι ὑποκ. τοῦ ἀπροσώπου ἔδοξεν. τῆς ἡμέρας γεν. ὑποκειμ. τῶν χρημάτων γεν. διαιρ. διηρασμένα κατηγ. μετ. ἀλεύρων—οἴνου γεν. ἀντικειμ. τοῦ μεστάς. ἴνα... διαδοίη τελ. πρότ. εἰ λάβοι... ὑποθ. πρότ. ἐνδεῖα ὑποκ. στράτευμα ἀντικ. ὥστε... ἦσαν πρότ. ἀνεξάρτητος. ἄδειπνοι κατηγ. οἱ πλεῖστοι ὑποκ. τῶν Ἑλλήνων γεν. διαιρ. ἀνάριστοι κατηγ. πρὶν... καταλῦσαι ἀπαρεμφατικῆ χρον. πρότ. τὸ στρατεύμα ὑποκ.

Πραγματικά: θέμενοι τὰ ὄπλα κατέθεσαν τὰ ὄπλα. τ. ἔ. τὴν μὲν ἀσπίδα ἐπὶ τῶν γονάτων στηριζομένην, τὸ δὲ δόρυ ἐμπεπηγμένον διὰ τῆς αἰχμῆς εἰς τὴν γῆν. τῶν τε ἄλλων χρημάτων δηλ. τὰ ὑπάρχοντα εἰς τὸ βαρβαρικὸν στρατόπεδον τοῦ Κύρου, τὸ ὅποιον ἐγκατελείφθη ὑπὸ τοῦ Ἀρριαίου Ὑπῆρχον δὲ εἰς αὐτὸ πολλὰ τρόφιμα, διὰ τὴν τελεῆ ὑπὸ τὴν Ἀμέσον ἐξουσίαν τοῦ Κύρου. Εἰς τὸ Ἑλληνικὸν δὲν ὑπῆρχον τρόφιμα. ἄδειπνοι—ἀνάριστοι οἱ ἀρχαῖοι ἔτρωγον τρεῖς τῆς ἡμέρας: 1. τὸ πρῶν (ἀκράτιστα) ἐμβαπτιζόντες τὸν ἄρτον ἐντὸς ἀκράτου οἴνου, 2. τὴν μεσημβρίαν (ἄριστον) καὶ 3. τὸ ἑσπέρας (δεῖπνον).

Νόημα: Μετὰ τὴν καταδίωξιν τῶν ἐχθρῶν οἱ Ἕλληνες ἀνεπαύοντο καὶ ἀνεμνον τὴν ἐμφάνισιν τοῦ Κύρου, διότι δὲν ἐγνώριζον τὴν τραγικὴν του τύχην, συνεπέραινον δὲ ἦ ὅτι καταδιώκει ἀκόμη τοὺς ἐχθροὺς ἢ ἐπροχώρησε διὰ τὴν κατάληψιν ἐπικαίρου θέσεως. Ὅθεν ἠναγκάσθησαν περὶ τὸ ἑσπέρας νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὸ στρατόπεδόν των. τὸ ὅποιον εὖρον ἐντελῶς λεηλατημένον μέχρι τοῦ σημείου, ὥστε νὰ παραμείνουν νηστικοί.

Περίληψεις: 1) Ἐπιστροφή τῶν Ἑλλήνων εἰς τὸ στρατόπεδον. 2) Ὑπόνοιαι περὶ τῆς ἀποτυχίας τοῦ Κύρου. 3) Ὀλοσχερῆς λεηλασία τοῦ στρατοπέδου ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Α' Διαπραγματεύσεις τῶν Ἑλλήνων μετὰ τοῦ Ἀριαίου
καὶ τοῦ Ἀρταξέρξου (κεφ. 1, § 2+23)

§ 2+3

Ἄμα δὲ τῇ ἡμέρᾳ
συνελθόντες οἱ στρατηγοὶ
ἐθαύμαζον, ὅτι Κύρος
οὔτε ἄλλον πέμποι
σηματοῦντα,
ὅ,τι χρῆ ποιεῖν,
οὔτε αὐτὸς φαίνοιτο.
Ἔδοξεν οὖν αὐτοῖς
συσκευασαμένοις,
ὃ εἶχον,
καὶ ἐξοπλισαμένοις,
προϊέναι εἰς τὸ πρόσθεν,
ἕως συμμείξειαν Κύρῳ.
Ἦδη δὲ
ἐν ὁρμῇ ὄντων.
ἅμα ἠλίῳ ἀνέχοντι
ἦλθε Προκλῆς
ὁ Τευθρανίας ἄρχων
καὶ Γλοῦς ὁ Ταμῶ.
Οὗτοι ἔλεγον,
ὅτι Κύρος μὲν τέθνηκεν,
Ἀριαῖος δὲ πεφευγὼς εἶη
μετὰ τῶν ἄλλων βαρβάρων
ἐν τῷ σταθμῷ,
ὅθεν ὠρμηγτο
τῇ προτεραίᾳ,
καὶ (ὅτι) λέγοι,
ὅτι ταύτην μὲν τὴν ἡμέραν
περιμενοῖεν αὐτούς,
εἰ μέλλοιεν ἔκειν,
τῇ δὲ ἄλλῃ (ἡμέρᾳ)
(ὅτι) φαίη ἀπιέναι.

ἐπὶ Ἰωνίας,
ἔθενπερ ἦλθε.

Κατὰ τὰ ἐξημερώματα δέ,
ἀφοῦ συνεκεντρώθησαν οἱ στρατηγοί,
ἀποροῦσαν, διότι ὁ Κύρος,
οὔτε (κατένευε) ἄλλον ἔστειλε,
διὰ νὰ παραγγεῖλῃ,
τὶ πρέπει νὰ κάμνουν,
οὔτε ὁ ἴδιος ἐφαίνετο.

Ἐφάνη λοιπὸν καλὸν εἰς αὐτούς,
ἀφοῦ ἐτοιμάσουν τὰ πράγματά των,
τὰ ὅποια εἶχον,
καὶ ἀφοῦ ἐξοπλισθοῦν,
νὰ προχωροῦν πρὸς τὰ ἐμπρός,
ἕως ὅτου συναντηθοῦν μὲ τὸν Κύρον.

Τώρα δὲ πλέον
ἐνῷ ἦσαν ἐτοιμοὶ νὰ ξεκινήσουν,
ὅταν ὁ ἥλιος ἀνέτελλεν,
ἦλθεν ὁ Προκλῆς,
ὁ ἄρχων τῆς Τευθρανίας
καὶ ὁ Γλοῦς, ὁ υἱὸς τοῦ Ταμῶ.

Αὐτοὶ ἔλεγον
ὅτι ὁ μὲν Κύρος ἔχει φονευθῆ,
ὁ δὲ Ἀριαῖος εἶχε καταφύγει
μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους βαρβάρους
εἰς τὸν σταθμὸν,

ἀπὸ ὅπου εἶχον ξεκινήσει
τὴν προηγουμένην ἡμέραν
καὶ ὅτι ἔλεγεν (ὁ Ἀριαῖος)
ὅτι αὐτὴν μὲν τὴν ἡμέραν,
θα περιμεῖνουν αὐτούς,
ἂν πρόκειται νὰ ἔλθουν,
τὴν δὲ ἄλλην (ἡμέραν),
ὅτι ἔλεγεν (ὁ Ἀριαῖος) ὅτι θα ἀ-
|πέλθῃ

διὰ τὴν Ἰωνίαν,
ἀπὸ ὅπου ἀκριβῶς ἦλθε.

Γραμματικά: θαυμάζω=ἀπορῶ. σηματοῦντα μετ. μέλλ. τοῦ σημαίνω (=παραγγέλλω), ἐσημαίνον, σημανῶ, ἐσήμηνα, ἐσημαγκα. χρῆ ἀπρόσωπ. ῥ. (=πρέπει), χρῆν καὶ ἐχρῆν, χρῆσει. ἔδοξεν ἀόρ. τοῦ δοκεῖ τινι=φαίνεται καλὸν εἶς τινα. συσκευάζομαι=ἐτοιμάζω τὰς ἀποσκευάς μου. προϊέναι ἀπαρ. ἐν. τοῦ προέρχομαι (=προχωρῶ). προημι-

καὶ προῆα, πρόειμι, προῆλθον, προελήλυθα, προεληλύθειν. συμμείξειαν γ' πληθ. εὐκτ. ἀορ. α' τοῦ συμμείγγνμι (=συναντιῶμαι), *συνμείγγνν, συμμείξω, συνμέμειξα, συμμέμειχα, συνμεμείχειν. ἐν ὁρμῇ εἰμι*=εἶμαι ἔτοιμος νὰ ξεκινήσω. ἀνέχω=ἀνατέλλω. *τέθνηκεν* παρακ. τοῦ ἀποθνήσκω =φονεύομαι. *πεφευγώς εἶη* εὐκτ. παρακ. τοῦ φεύγω. ὄθεν ἀναφ. τοπ. ἐπίρρ.=ἀπὸ ὅπου. *ᾠρηγντο* μέσος ὑπερσ. τοῦ ὁρμῶμαι=ξεκινῶ. *περιμενοῖεν* εὐκτ. μέλλ. τοῦ περιμένοω. *μέλλει*=πρόκειται. ἦκω=ἔρχομαι. ἀπιέναι ἀπαρ. μέλλ. τοῦ ἀπέρχομαι. *φαίη* εὐκτ. ἔνεστ. τοῦ φημί.

Συντακτικὰ : *συνελθόντες* χρον. μετ. ὅτι οὔτε πέμποι... οὔτε φαίνοιτο αἰτιολογικὰ προτ. *σημανοῦντα* τελ. μετ. ὅτι *χρῆ ποιεῖν* (ὑποκ.) πλαγ. ἐρωτημ. πρότ. αὐτοῖς δοτ. προσωπ. *συσκευασαμένοις—ἐξοπλισαμένοις* χρον. μετ. *προῖέναι* ὑποκ. τοῦ ἀπροσ. *ἔδοξεν. ἔως... συμμείξειαν* χρον. πρότ. ὄντων γεν. ἀπόλυτος χρον. μετ. ('Ελλήνων) ἔνν. ὡς ὑποκ. ὅτι... *τέθνηκεν...* (ὅτι) *πεφευγώς εἶη* εἰδικαὶ προτ., ἐκ τῶν ὁποίων ἢ δευτέρα κατ' εὐκτικὴν πλαγίου λόγου, ὡς ἀντικ. τοῦ *ἔλεγον. ὄθεν ᾠρηγντο* ἀναφ. πρότ. καὶ (ἔνν. *ἔλεγον ὅτι Ἀριαῖος λέγοι...* *φαίη* ἐπίσης εἰδ. προτ. κατ' εὐκτικὰς πλαγίου λόγου. ὅτι... *περιμενοῖεν* εἰδ. πρότ. ὡς ἀντικ. τοῦ *λέγοι* πάλιν κατ' εὐκτ. πλαγίου λόγου (οἱ *βάρβαροι* ἔνν. ὡς ὑποκ.). αὐτοῖς (δηλ. τοὺς *Ἕλληνας*) ἀντικ. *εἰ μέλλοιεν* ὑποθ. πρότ. ὡς ὑποκ. ἔνν. (οἱ *Ἕλληνες*). (*Ἀριαῖος* ἔνν.) ὡς ὑποκ. τοῦ *ἀπιέναι*.

Πραγματικὰ : *Τευθρανία* χώρα τῆς Μ. Ἀσίας ἐν τῇ Μυσίᾳ. *Ταμῶς* Αἰγύπτους ἀκολουθήσας τὸν Κύρου.

Νόημα : Οἱ Ἕλληνες στρατηγοὶ ἀποροῦν διὰ τὴν μὴ ἐμφάνισιν τοῦ Κύρου καὶ σκέπτονται, ἀφοῦ ἐτοιμάσουν τὰς ἀποσκευὰς των, νὰ βαδίσουν πρὸς τὰ ἔμπρὸς πρὸς συνάντησιν αὐτοῦ. Τότε ἐμφανίζονται ὁ Προκλῆς καὶ ὁ Γλοῦς λέγοντες ὅτι ὁ μὲν Κύρος ἐφονεύθη, ὁ δὲ Ἀριαῖος κατέφυγεν εἰς τὸ κατάλυμα. Ἐπίσης παρέσχον τὴν πληροφορίαν ὅτι ὁ Ἀριαῖος ἔλθοι τὴν ἀπόφασιν νὰ ἐπιστρέψῃ διὰ τῆς ἰδίας ὁδοῦ εἰς τὴν Ἴωνίαν. Ὅθεν οἱ Ἕλληνες ἔπρεπε νὰ ἀποφασίσουν μέχρι τῆς ἑσπέρας, ἂν θὰ τὸν ἀκολουθήσουν.

Περιλήψεις : 1) Ἡ ἀπορία τῶν στρατηγῶν 2) Ἡ πληροφορία περὶ τοῦ θανάτου τοῦ Κύρου καὶ 3) Ἡ ἀπόφασις τοῦ Ἀριαίου περὶ ἐπανόδου εἰς Ἴωνίαν.

§ 4+5

Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ στρατηγοὶ καὶ οἱ ἄλλοι Ἕλληνες πυνηθάνομενοι βαρῶς ἔφερον. Κλέαρχος δὲ τὰδε εἶπεν· «Ἄλλ' ὄφελε Κύρος ζῆν· ἐπεὶ δὲ τετελεύτηκεν, ἀπαγγέλλετε Ἀριαίω, ὅτι ἡμεῖς νικῶμέν τε βασιλεῶ

Ταῦτα ἀφοῦ ἤκουσαν οἱ στρατηγοὶ καὶ οἱ ἄλλοι Ἕλληνες ἀφοῦ (τὰ) ἐπληροφορήθησαν πολὺ ἐλυποῦντο. Ὅ δὲ Κλέαρχος εἶπε τὰ ἐξῆς· «Ἄλλ' εἴθε μὲν νὰ ἔζη ὁ Κύρος· ἀφοῦ ὁμῶς ἔχει ἀποθάνει, νὰ εἶπητε εἰς τὸν Ἀριαῖον, ὅτι ἡμεῖς ἔχομεν νικήσει τὸν βασιλεῶ

καί, ὡς ὁρᾶτε, οὐδεὶς ἔτι ἡμῖν μάχεται, καί, εἰ μὴ ἡμεῖς ἤλθετε,

καί, καθὼς βλέπετε, οὐδεὶς πλέον πολεμεῖ ἐναντίον μας, καί, ἐὰν σεῖς δὲν ἤρχεσθε,

επορευόμεθα ἂν ἐπὶ βασιλέα.

Ἐπαγγελόμεθα δὲ Ἀριαίῳ,
ἐὰν ἐνθάδε ἔλθῃ,
καθιεῖν αὐτὸν
εἰς τὸν θρόνον τὸν βασιλείου·
τῶν γὰρ νικῶντων
μάχη

καὶ τὸ ἄρχειν ἐστίν).

Ταῦτα εἰπὼν

ἀποστέλλει τοὺς ἀγγέλους

καὶ σὺν αὐτοῖς

Χειρίσοφον τὸν Λάκωνα

καὶ Μένωνα τὸν Θεσσαλόν·

καὶ γὰρ αὐτὸς Μένων

ἐβούλετο (ἵεναι)·

ἦν γὰρ φίλος

καὶ ξένος Ἀριαίου.

Θὰ ἐβαδίζομεν (ἡμεῖς) κατὰ τοῦ βα-
[σιλέως.

Ἐποσχόμεθα δὲ εἰς τὸν Ἀριαῖον,
ἐὰν ἔλθῃ ἐδῶ,

ὅτι θὰ ἐγκαταστήσωμεν αὐτὸν

εἰς τὸν βασιλικὸν θρόνον

διότι εἰς ἐκείνους, οἱ ὅποιοι νικοῦν

εἰς τὴν μάχην,

καὶ ἡ ἐξουσία ἀνήκει).

Ταῦτα ἀφοῦ εἶπεν,

ἀπέστειλε τοὺς ἀγγελιαφόρους

καὶ μαζὶ μὲ αὐτοὺς

τὸν Χειρίσοφον ἐκ Λακωνίας

καὶ τὸν Μένωνα ἐκ Θεσσαλίας·

καθ' ὅσον μάλιστα ὁ ἴδιος ὁ Μένων

ἤθελε (νὰ μεταβῆ)·

διότι ἦτο φίλος

ἐκ φιλοξενίας τοῦ Ἀριαίου.

Γραμματικά : *πυνθανόμενοι* μετ. ἔνεστ. τοῦ ἀποθετ. *πυνθάνομαι* (=πληροφοροῦμαι). *ἐπυνθάνομην*, *πεύσομαι* καὶ *πενσοῦμαι*, *ἐπυνθόμην*, *πέπυσμαι*, *ἐπιπέπυσμην*. *βαρέως φέρω*=πολύ λυποῦμαι *ᾧφελε* ἀόρ. β' τοῦ *ᾧφείλω*, *ᾧφείλων*, *ᾧφείλησσω*, *ᾧφείλησα* καὶ ἀόρ. β' *ᾧφελον*, *ᾧφείληκα*, *ᾧφείληκαίην*. *ζῆν* ἀπαρ. ἔνεστ. τοῦ *ζῶ*. *ἔζων*, *βιώσομαι*, *ἐβίον*, *βεβίωκα*, *ἐβεβιώκειν*. *τετελεύτηκεν* παρακ. τοῦ *τελευτάω*-ᾧ=ἀποθνήσκω. *ἀπαγγέλλετε* προστ. ἔνεστ. τοῦ *ἀπαγγέλλω*=λέγω. ᾧ; ἐπίρρ. τροπ.=καθώς. *ὄρα*-τε ἔνεστ. ὄρ. τοῦ *ὄρω*=βλέπω. *ἐπαγγέλλομαι* (=ὑπόσχομαι), μέλλ. *ἐπαγγελοῦμαι*, ἀόρ. *ἐπηγγελάμην*, *ἐπηγγέλην*, *ἐπήγγελοι*. *καθιεῖν* ἀπαρ. μέλλ. τοῦ *καθίζω* [=1] *κάθημαι* καὶ 2) *βάζω* κάποιον νὰ καθίσῃ), *ἐκάθισον*, *καθιῶ*, *ἐκάθισα* καὶ *καθίσα*. τὸ *ἄρχειν*=ἡ ἐξουσία.

Συντακτικά : *ἀκούσαντες*-*πυνθανόμενοι* χρον. μετ. *ἐπεὶ*... αἰτιολ. πρότ. Ἀριαίῳ α' ἄντικ. τοῦ *ἀπαγγέλλετε* ὡς β' ἄντικ. λαμβάνονται αἱ εἰδικαὶ προτάσεις ὅτι *νικῶμεν* (ὅτι) *μάχεται* καὶ (ὅτι) *επορευόμεθα ἂν* ἀπόδοσις τῆς υποθέσεως: *εἰ μὴ ἦλθετε* ὑποθ. λόγος β' εἶδους δηλῶν τὸ ἀπραγματοποίητον. ὡς *ὄρατε* ἀναφ. πρότ. *ἡμῖν* ἄντικ. τοῦ *μάχεται*. Ἀριαίῳ-*καθιεῖν* ἄντικ. τοῦ *ἐπαγγελόμεθα*. *ἐὰν ἔλθῃ* (ὑπόθ.)+*καθιῶ*-*μεν* (ἀπόδ.) ὑποθ. λόγος δ' εἶδους δηλῶν τὸ προσδοκώμενον. *τῶν γὰρ μάχῃ νικῶντων* (γεν. κατηγορημ. κτητικὴ) καὶ τὸ *ἄρχειν* (ὑποκ.) ἐστὶ ὄρθον γνωμικόν. *φίλος*-*ξένος* κατηγ.

Νόημα : "Ὅτε οἱ Ἕλληνες στρατηγοὶ ἔμαθον τὸν θάνατον τοῦ Κύρου καὶ ἐπληροφορήθησαν τὰς σκέψεις τοῦ Ἀριαίου ἐλυπήθησαν, ἀπήντησαν ὁμῶς διὰ τοῦ Κλεάρχου εἰς τὸν Ἀριαῖον, περὶ τῆς νίκης τῶν καὶ ὑπεσχέθησαν ὅτι, ἐὰν ἔλθῃ εἰς τὸ Ἑλληνικὸν στρατόπεδον, θὰ τὸν διορίσουν βασιλέα τῶν Περσῶν. Δύο ἀγγελιαφόροι, ἐν οἷς καὶ ὁ Μένων, φίλος ἐκ φιλοξενίας τοῦ Ἀριαίου, ἀνέλαβον νὰ διαβιβάσουσι τὰς σκέψεις τοῦ Κλεάρχου εἰς αὐτόν.

Περίληψεις : 1) Ἡ λύπη τῶν Ἑλλήνων διὰ τὸν θάνατον τοῦ Κύρου. 2) Ἐπόσχεσις τοῦ Κλεάρχου εἰς τὸν Ἀριαῖον καὶ 3) Ἀποστλή ἀγγελιαφόρων.

§ 6

Οἱ μὲν ὄχοντο,
Κλέαρχος δὲ περιέμενε·
τὸ δὲ στράτευμα
ἐπορίζετο σῆτον,
ὅπως ἐδύνατο,
ἐκ τῶν ὑποζυγίων κόπτοντες
τοὺς βοῦς καὶ ὄνους·
ἐχρῶντο δὲ ξύλοις προϊόντες

μικρὸν ἀπὸ τῆς φάλαγγος,

οὗ ἡ μάχη ἐγένετο,
τοῖς τε οἰστοῖς πολλοῖς οὖσιν,
οὓς ἠνάγκαζον οἱ Ἕλληνας
ἐκβάλλειν
τοὺς αὐτομολοῦντας **π**
παρὰ βασιλέως,
καὶ τοῖς γέροισι καὶ ταῖς ἀσπίσι
ταῖς ξυλίναις ταῖς Αἰγυπτίαις·
πολλὰ δὲ καὶ πέλται
καὶ ἄμαξαι ἐρημοὶ ἦσαν
φέρεσθαι·
οἷς πᾶσι χρώμενοι
κρέα ἔψοντες
ἦσθιον ἐκείνην τὴν ἡμέραν.

Ἐκεῖνοι μὲν ἀπῆλθον,
ὁ δὲ Κλέαρχος ἀνέμενε·
οἱ δὲ στρατιῶται
ἐπρομηθεύοντο τρόφιμα,
ὅπως ἡμποροῦσαν,
δηλ. ἐκ τῶν ζώων σφάζοντες
τὰ βόδια καὶ τοὺς ὄνους·
μετεχειρίζοντο δὲ ὡς ξύλα, προχω-
[ροῦντες
ὀλίγον ἀπὸ τῆς (θέσεως) τῆς φάλαγγος,

ὅπου ἐγένετο ἡ μάχη,
καὶ τὰ βέλη, τὰ ὅποια ἦσαν πολλὰ,
τὰ ὅποια ἐξηνάγκαζον οἱ Ἕλληνας
νὰ ρίπτουν ἔξω (ἀπὸ τὰς φαρέτραις)
οἱ λιποτακτοῦντες
ἐκ τοῦ (στρατοπέδου) τοῦ βασιλέως,
καὶ τὰ γέροια καὶ τὰς ἀσπίδας
τὰς ξυλίνας τὰς Αἰγυπτιακάς·
πολλὰ δὲ καὶ πέλται
καὶ ἄμαξαι ἐγκαταλειμμένα ἦσαν,
διὰ νὰ μεταφέρωνται·
ταῦτα λοιπὸν ὅλα μετεχειριζόμενοι
(καὶ) κρέατα βράζοντες
ἔτρωγον κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν.

Γραμματικά : ὄχοντο παρατ. μέ σημ. ἀορ. τοῦ οἶχομαι (=ἔχα ἀπέλθει), ὄχνην, οἰχῆσομαι, ὄχημαι. προρίζομαι (=προμηθεύομαι), μέλλ. ποριοῦμαι. κόπτεω (=σφάζω), παρακ. κέκοφα. ἐχρῶντο παρατ. τοῦ χρῶμαι=μετεχειρίζομαι. προϊόντες μετ. ἐνεστ. τοῦ προέρχομαι=προχωρῶ οὐ ἀναφ. τοπ. ἐπίρρ.=ὄπου. ὁ οἰστός=τὸ βέλος. οὖσιν δοτ. πληθ. μετ. ἐνεστ. (ὠν, οὔσα, ὄν) τοῦ εἶμι. ἐκβάλλω=ρίπτω ἔξω ἀπὸ τὴν φαρέτραν. αὐτομολῶ=λιποτακτῶ. τὰ γέροια=εἶδος ἀσπίδων. οἷς δοτ. πληθ. οὐδέτ. ἀναφ. ἀντ. ὅς, ἢ, ὁ. κρέα οὐδ. σιγμόληκτον γ' κλ. (τὸ κρέας, κρέως, κρέα κλπ.). ἔψοντες μετ. ἐνεστ. τοῦ ἔψω (=βράζω, μαγειρεύω), ἦσον, ἐψῆσομαι, ἦψησα, ἔψηκα. ἦσθιον παρατ. τοῦ ἐσθίω (=τρώγω), ἦσθιον, ἔδομαι, ἔφαγον, ἐδήδοκα, ἐδήδοκειν.

Συντακτικά : ὅπως ἐδύνατο ἀναφ. πρότ. κόπτοντες ἀντι κόπτον, διὰ νὰ συμφωνήσῃ πρὸς τὸ στράτευμα· ἐτέθη ὁμως τὸ κόπτοντες, διότι ὁ συγγραφεὺς ἔχει ὑπ' ὄψει του : οἱ στρατιῶται (οἰχῆσα κατὰ σύνεσιν). (οἱ στρατιῶται) ἔνν. ὡς ὑποκ. τοῦ ἐχρῶντο. οἰστοῖς-γέροισι-ἀσπίσιν ἀντικ. τοῦ ἐχρῶντο. ξύλοις κατηγορ. προϊόντες τροπ. μετ. οὐ ἐγένετο ἀναφ. πρότ. οὖσιν ἐπιθ. μετ. πολλοῖς κατηγορ. οὓς ἠνάγκαζον ἀναφ. πρότ. ἐκβάλλειν τελ. ἀπαρ. τοὺς αὐτομολοῦντας ἐπιθ. μετ. καὶ ὑποκ. τοῦ ἐκβάλλειν. φέρεσθαι ἀπαρ. ἀναφορᾶς. οἷς (=τούτοις οὖν) ἀντικ. τοῦ χρώμενοι. πᾶσι κατηγορ. διορ. χρώμενοι-ἔψοντας τροπ. μετ.

Πραγματικά: γέγρα τα τετράγωνοι ἐπιμήκεις ἀσπίδες πλεκταὶ ἀπὸ κλάδους ἰτέας ἢ λύγου, κεκαλυμμένοι μὲ ἀκατέργαστα δέρματα βοῶν. πέλιτη μικρὰ ἀσπίς πλεκτὴ ἀπὸ κλάδους δένδρων.

Νόημα: Ὁ Κλέαρχος ἀναμένει τὴν ἀπάντησιν τοῦ Ἀριαίου, οἱ δὲ στρατιῶται προσπαθοῦν νὰ ἐτοιμάσουν φαγητὰ, σφάζοντες βόδια καὶ ὄνους, πού ἦσαν εἰς τὸ στρατόπεδον. Ὡς καύσιμον ὕλην ἐχρησιμοποιοῦν ξύλα βελῶν, τὰ ὁποῖα ἀπέρριπτον οἱ λιποτάκται τοῦ βασιλέως, ἀσπίδας καὶ ἀμάξας. Ἔτσι λοιπὸν βράζοντες τὰ κρέατα ἔτρωγον.

Περιλήψεις: 1) Ἡ ἀναμονὴ τῆς ἀπαντήσεως τοῦ Ἀριαίου. 2) Συλλογὴ καύσιμου ὕλης πρὸς ἔψησιν φαγητοῦ.

§ 7+8

Καὶ ἤδη τε ἦν
ἀμφὶ πλήθουσαν ἀγορὰν

καὶ ἔρχονται παρὰ βασιλέως
καὶ Τισσαφέρνους κήρυκες,
οἱ μὲν ἄλλοι βάρβαροι,

εἰς δὲ Ἕλληνας, Φαλίνας,
ὅς ἐτύγχανεν ὦν
παρὰ Τισσαφέρνει
καὶ ἐντίμως ἔχων
καὶ γὰρ προσεποιεῖτο
ἐπιστήμων εἶναι

τῶν ἀμφὶ τάξεις τε
καὶ ὀπλομαχίαν. *ἡ ἀρχὴ τῶν ἡμερῶν*

Οὗτοι δὲ προσελθόντες
καὶ χαλέσαντες *καὶ ἡμερῶν*
τοὺς τῶν Ἑλλήνων ἀρχοντας
λέγουσιν, ὅτι βασιλεὺς κελεύει
τοὺς Ἕλληνας,
ἐπεὶ τυγχάνει νικῶν
καὶ ἀπέκτονε Κῦρον,
παραδόντας τὰ ὄπλα
ἰόντας ἐπὶ τὰς βασιλέως θύρας

εὐρίσκεσθαι,

ἂν τι δύνωνται ἀγαθόν.

Καὶ ἦτο πλέον
περίπου ἡ ὥρα, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ
ἀγορὰ εἶναι γεμάτη (ἀπὸ ἀνθρώπους),
καὶ ἦλθον ἐκ μέρους τοῦ βασιλέως
καὶ τοῦ Τισσαφέρνους κήρυκες,
(ἐκ τῶν ὁμοίων) οἱ μὲν ἄλλοι (ἦσαν)
[βάρβαροι,

ἓνας δὲ Ἕλληνας, ὁ Φαλίνας,
ὁ ὁποῖος ἔτυχε νὰ ἀνήκη
εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Τισσαφέρνους
καὶ νὰ ἔχη τιμητικὴν θέσιν
καθ' ὅσον μάλιστα ἰσχυρίζετο
ὅτι εἶναι γνώστης
τῶν ἀφορώντων εἰς τὴν τακτικὴν
[τοῦ πολέμου

καὶ τὴν ὀπλομαχίαν.
Αὐτοὶ δέ, ἀφοῦ προσῆλθον
καὶ προσεκάλεσαν
τοὺς ἀρχηγούς τῶν Ἑλλήνων,
λέγουσιν ὅτι ὁ βασιλεὺς διατάσσει
τοὺς Ἕλληνας,
ἐπειδὴ τυχαίνει νὰ εἶναι νικητῆς
καὶ ἔχει φονεῦσει τὸν Κῦρον,
ἀφοῦ παραδώσουν τὰ ὄπλα
παρουσιασθέντες εἰς τὰ βασιλικά
[ἀνάκτορα
νὰ προσπαθοῦν νὰ ἐπιτύχουν διὰ
τὸν ἑαυτῶν των,
ἂν ἡμποροῦν κάτι καλόν.

Γραμματικά: ἐντίμως ἔχω=ἔχω τιμητικὴν θέσιν. προσποιεῖμαι=ἰσχυρίζομαι. ἐπιστήμων=γνώστης. ἀπέκτονε παρακ. τοῦ ἀποκτείνω=φονεύω. παραδόντας μετ. ἀορ. β' τοῦ παραδίδωμι. ἰόντας μετ. ἐνεσ. τοῦ ἔρχομαι. δύνωνται ὑποτακτ. ἐνεσ. τοῦ δύναμαι.

Συντακτικά: οἱ μὲν...=ἐκ τούτων οἱ μὲν.. Φαλῖνος ἐπεξήγησις τοῦ κήρυκες. ὦν—ἔχων κατηγορ. μετ. ἐπιστήμων κατηγορ. εἶναι εἶδ. ἀπαρ. ἐπει... τυγχάνει αἰτιολ. πρότ. νικῶν κατηγορ. μετ. παραδόντας χρον. μετ. ἰόντας τροπ. μετ. ἄν δύνωνται πлаг. ἔρωτ. πρότ.

Πραγματικά: πλήθουσα ἀγορά περίπου 9—11½. κήρυκες ἄνδρες ἀποστελλόμενοι πρὸς τοὺς πολεμίους, διὰ νὰ διαπραγματευθοῦν εἰρήνην. Ἐθεωροῦντο ἱερά πρόσωπα καὶ ἐκράτουν ὡς σύμβολον εἰς χεῖρας τὸ κηρύκειον, δηλ. ράβδον ἰδίου σχήματος με δύο ὄψεις ἀντιμετώπους εἰς τὸ ἄνω μέρος αὐτῆς. τὰ ἀμφὶ τάξιν τέχνη παρατάξεως στρατοῦ. δπλομαχία 1) ἢ δι' ὄπλων μάχη 2) ἢ πολεμικὴ τέχνη.

Νόημα: Τὴν μεσημβρίαν παρουσιάσθησαν κήρυκες ἐκ μέρους τοῦ βασιλέως καὶ τοῦ Τισσαφέρνους, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦτο καὶ ὁ Ἕλληνας Φαλῖνος, ὁ ὁποῖος ἔκαυχᾶτο ὅτι εἶναι ἐπιστήμων τῆς στρατιωτικῆς τέχνης. Οἱ κήρυκες διεβίβασαν εἰς τοὺς Ἕλληνας τὴν ἀπαίτησιν τοῦ βασιλέως, ὅπως, ἐπειδὴ εἶναι νικητῆς, παραδώσουν τὰ ὄπλα εἰς αὐτόν, με τὴν ἐλπίδα ὅτι εἶναι δυνατόν νὰ ἐπιτύχουν κάτι καλόν.

Περίληψις: Ὁ βασιλεὺς διὰ τῶν κηρύκων ἀπαιτεῖ παράδοσιν τῶν Ἑλληνικῶν ὄπλων.

§ 9+11

Ταῦτα μὲν εἶπον
οἱ βασιλέως κήρυκες·
οἱ δὲ Ἕλληνες
βαρέως μὲν ἤκουσαν,
ὁμως δὲ Κλέαρχος τοσοῦτον εἶπεν,

ὅτι οὐ τῶν νικῶντων εἶη
παρχιδόναι τὰ ὄπλα·
«ἀλλ'», ἔφη, «ὕμεις μὲν,
ὦ ἄνδρες στρατηγοί,
ἀποκρίνασθε τούτοις,
ὅ,τι ἔχετε κάλλιστόν τε καὶ ἄριστον·

ἐγὼ δὲ αὐτίκα ἤξω».
Ἐκάλεισε γὰρ αὐτόν
τις τῶν ὑπηρετῶν,
ὅπως ἴδοι
τὰ ἱερά ἐξηρημένα·
ἔτυχε γὰρ θυόμενος.
Ἐνθα δὲ ἀπεκρίνατο Κλεάνωρ
ὁ Ἄρκας πρεσβύτατος ὦν,
ὅτι πρόσθεν ἂν ἀποθάνοιεν
ἢ τὰ ὄπλα παραδοῖεν.
Πρόξενος δὲ ὁ Θηβαῖος ἔφη·
«Ἄλλ' ἐγὼ, ὦ Φαλῖνε, θαυμάζω,

Αὐτὰ μὲν εἶπον
οἱ κήρυκες τοῦ βασιλέως·
οἱ δὲ Ἕλληνες
μὲ ἀγανάκτησιν μὲν ἤκουσαν,
ἀλλ' ὁ Κλέαρχος ὁμως τόσον μόνον
εἶπεν,

ὅτι δὲν εἶναι ἴδιον τῶν νικῶντων
νὰ παραδίδουν τὰ ὄπλα·
«ἀλλά», εἶπε, «σεῖς μὲν,
ἄνδρες στρατηγοί,
νὰ ἀπαντήσετε εἰς αὐτούς,
ὅ,τι δύνασθε ἀξιοπρεπέστερον καὶ
καλλίτερον·

ἐγὼ δὲ ἀμέσως θὰ ἐπανέλθω».
Διότι προσεκάλεσεν αὐτόν
κάποιος ἐκ τῶν ὑπηρετῶν,
διὰ νὰ ἴδῃ
τὰ σπλάγγνα τῶν σφαγιῶν βγαλμένα·
διότι ἔτυχε νὰ θυσιάσῃ.
Τότε λοιπὸν ἀπήντησεν ὁ Κλεάνωρ
ὁ Ἄρκας, ὁ ὁποῖος ἦτο πολὺ γέρων,
ὅτι πρότερον ἤθελον ἀποθάνει
παρὰ νὰ παραδώσουν τὰ ὄπλα.
Ὁ Πρόξενος δὲ ὁ Θηβαῖος εἶπεν·
«Ἄλλ' ἐγὼ, Φαλῖνε, ἀπορῶ,

πότερα
ὡς κρατῶν βασιλεὺς

αἰτεῖ τὰ ὄπλα
ἢ ὡς δῶρα διὰ φιλίαν·
Εἰ μὲν γὰρ (αἰτεῖ)
ὡς κρατῶν,
τί δεῖ αὐτὸν αἰτεῖν
καὶ οὐ λαβεῖν ἐλθόντα·
εἰ δὲ βούλεται λαβεῖν
πεύσας, λεγέτω,
τί ἔσται τοῖς στρατιώταις,
ἐὰν χαρίσωνται αὐτῷ ταῦτα).
Πρὸς ταῦτα Φαλίνοσ εἶπε·
«Βασιλεὺς ἡγεῖται νικᾶν,
ἐπεὶ ἀπέκτονε Κύρον.
Τίς γὰρ ἔτι
ἀντιποιεῖται αὐτῷ τῆς ἀρχῆς;

νομίζει δὲ καὶ ὁμαῖς
εἶναι ἑαυτοῦ, *ἡ συνείδησίν σου*
ἔχων ἐν μέσῃ τῇ ἑαυτοῦ χώρα
καὶ ἐντὸς ποταμῶν ἀδιαβάτων

καὶ δυνάμενος ἀγαγεῖν
ἐφ' ὑμᾶς πλῆθος ἀνθρώπων,
ὅσον οὐδ' εἰ παρέχοι ὑμῖν
δύνασθε ἂν ἀποκτεῖναι».

Γραμματικά : *παραδίδοναι* ἄπαρ. ἔνεστ. τοῦ *παραδίδωμι*. *ἀποκρίνασθε* προστακτ. μέσ. ἄορ. α' (ἀπόκρῖναι, -άσθω...) τοῦ *ἀποκρίνομαι*. *κάλλιστον*-*ἀριστον* ὑπερβ. βαθμ. τοῦ *καλός*, *καλλίων* καὶ *ἀγαθός*, *ἐμείνων*. *ἤξω* μέλλ. τοῦ *ἤκω*=ἔρχομαι, ἐπιστρέφω. *ἴδοι* εὐκτ. ἄορ. β' (=εἶδον) τοῦ *ὄρω*. *ἐξηρημένα* μετ. παρακ. τοῦ *ἐξαιροῦμαι* (=ἀφαιροῦμαι), *ἐξηροῦμην*, *ἐξαιρεθῆσομαι*, *ἐξηρέσθην*, *ἐξήρημαι*, *ἐξηρήμην*. *ἀποθάνοιεν*-*παραδοῖεν* εὐκτ. ἄορ. β' τῶν ῥ. *ἀποθνήσκω*-*παραδίδωμι*. *πότερα*=*πότερον* ἔρωτημ. ἀντ.=*ποῖον* ἐκ τῶν δύο. *ὡς* αἰτιολ.=*διότι*, με τὴν ἰδέαν ὅτι. *κρατῶ*=*νικῶ*. *αἰτῶ*=*ζητῶ*. *λεγέτω* προστ. ἔνεστ. *ἔσται* μέλλ. τοῦ *εἶμι*. *χαρίσωνται* ὑποτ. μέσ. ἄορ. α' τοῦ *χαρίζομαι* *τινὶ τι* (=κάμνω κά τι πρὸς εὐχαρίστησιν τινος), μέλλ. *χαρίζομαι*. παρακ. *κεχάρισμαι*. *ἀπέκτονε* παρακ. τοῦ *ἀποκτείνω*=*φονεύω*. *ἀντιποιοῦμαι* *τινὶ τινος*=*διαμψισθητῶ πρὸς τινά τι*. *παρέχω*=*ἐπιτρέπω*. *ἀποκτεῖναι* ἄπαρ. ἄορ.

Συντακτικά : *ὅτι...* εἴη εἰδ. πρότ. ὡς ἀντικ. τοῦ *εἶπεν*. *τῶν νικῶντων* γεν. κατηγορ. κτητική. *παραδίδοναι* ὑποκ. τοῦ *εἶη*. (*τοὺς νικῶντας* ἔνν. ὡς ὑποκ. τοῦ ἄπαρ.). *τὰ ὄπλα* ἀντικ. *τούτοις*-*ὅτι...* ἔχετε ἀντικείμενα τοῦ *ἀποκρίνασθε*. *τῶν ὑπηρετῶν* γεν. διαίρ. ὅπως ἴδοι τελικὴ πρότ. κατ' εὐκτικὴν πλαγίου λόγου, διότι ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ἱστορι-

ποῖον ἐκ τῶν δύο:
με τὴν ἰδέαν ὅτι εἶναι νικητῆς ὁ βασιλεὺς

ζητεῖ τὰ ὄπλα
ἢ ὡς δῶρα εἰς ἔνδειξιν φιλίας.
Διότι, ἐὰν μὲν (τὰ ζητῆ),
με τὴν ἰδέαν ὅτι εἶναι νικητῆς,
ποία ἀνάγκη εἶναι αὐτὸς νὰ (τὰ) ζητῆ
καὶ νὰ μὴ (τὰ) πάρῃ, ἀφοῦ ἔλθῃ;
"Ἄν ὅμως θέλῃ νὰ (τὰ) πάρῃ,
ἀφοῦ (μᾶς) πείσῃ, ὡς λέγῃ,
τί θὰ κερδίσουν οἱ στρατιῶται,
ἐὰν τοῦ κάμουν αὐτὴν τὴν χάριν».
Εἰς αὐτὰ ἀπήντησεν ὁ Φαλίνοσ·
«ὁ βασιλεὺς νομίζει ὅτι εἶναι νικητῆς,
ἐπειδὴ ἔχει φονεύσει τὸν Κύρον.
Διότι ποῖος πλέον
διαμψισθητεῖ πρὸς αὐτὸν τὴν βασιλείαν;

Νομίζει δὲ ὅτι καὶ σεῖς
ἀνήκετε εἰς τὴν ἐξουσίαν του,
διότι (σᾶς) ἔχει εἰς τὸ μέσον τῆς
χώρας του
καὶ μεταξὺ ἀδιαβάτων ποταμῶν
καὶ διότι δύναται νὰ ὀδηγήσῃ
ἐναντίον σας πλῆθος ἀνθρώπων,
ὅσον, καὶ ἂν σᾶς τὸ ἐπέτρεπε,
δὲν θὰ ἤμπορούσατε νὰ (τὸ) φρονέσετε».

κοῦ χρόνου ἐκάλεσε. ἐξηρημένα κατηγορ. μετ. *θυόμενος* κατηγορ. μετ. ὦν ἐπιθ. μετ. ὅτι ἀποθάνοιεν ἢ παραδοῖεν εἶδ. προτ. κατ' εὐκτικήν πλαγίου λόγου, διότι ἐξαρτῶνται ἐκ τοῦ ἱστορικοῦ χρόνου ἀπεκρίνατο. πό- τερα... αἰτεῖ ἢ... διμελῆς πλαγία ἐρωτημ. πρότ. ὡς κρατῶν αἰτιολ. μετ. ὑποκειμενικῆς αἰτιολογίας. εἰ μὲν γὰρ ἔνν. (αἰτεῖ). αὐτὸν ὑποκ. τοῦ αἰτεῖν καὶ λαβεῖν ὑποκ. τοῦ ἀπροσ. δεῖ. ἐλθόντα χρόν. μετ. πείσας χρόν. μετ. λαβεῖν τελ. ἀπαρ. (ὁ βασιλεὺς) ἔνν. ὡς ὑποκ. τοῦ λεγέτω. τί ἔσται πλαγ. ἐρωτημ. πρότ. τοῖς στρατιώταις δοτ. προσ. κτητική. εἰάν χαρίζονται (ὑπόθ.)+ἔσται (ἀπόδ.) ὑποθ. λόγος δ' εἴδους (προσδοκώμενον). αὐτῶ- ταῦτα ἀντικ. τοῦ χαρίζονται. νικᾶν εἶδ. ἀπαρ. ἐπεὶ... αἰτιολ. πρότ. αὐτῶ- τῆς ἀρχῆς ἀντικείμεν. τοῦ ἀντιποιεῖται. ὑμᾶς ὑποκ. τοῦ εἶναι εἶδ. ἀπαρ. ἑαυτοῦ γεν. κατηγορ. κτητ. ἔχων-δυνάμενος αἰτιολ. μετ. μέση κατηγορ. διορ. ἀγαγεῖν τελ. ἀπαρ. τὸ οὐδὲ νὰ συναφθῆ μὲ τὸ δύναισθε ἄν. εἰ παρέχοι (ὑπόθ.)+δύναισθε ἄν (ἀπόδ.) ὑποθ. λόγος γ' εἴδους (ἀπλή σκέψις τοῦ λέγοντος).

Πραγματικά : *θυόμενος* τὸ μέλλον προεβλέπετο διὰ τῆς παρατηρήσεως τῶν σπλάγχχνων τῶν σφαζομένων ζώων. *Κλεάνωρ* ἐκ τοῦ ἀρχαίου Ὀρχομενοῦ τῆς Ἀρκαδίας. ἢ τὰ ὅπλα παραδοῖεν μόνον, εἰάν ἦσαν νεκροί, θὰ ἀπέσπων τὰ ὅπλα. Ἐκτιμήσατε τὴν περὶ τιμῆς καὶ ὅπλων καὶ πατριδος ἀντίληψιν. *ἀδιαβάτων* ὑπόμνησις διὰ τὴν δεινὴν θέσιν, εἰς ἣν εὐρίσκονται οἱ Ἕλληνες.

Νόημα : Εἰς τὰς προτάσεις τοῦ βασιλέως περὶ παραδόσεως τῶν ὅπλων ἀπαντοῦν κατὰ σειράν ὡς ἐξῆς: 1) ὁ Κλεάρχος ἀρνεῖται τὴν παράδοσιν, διότι θεωρεῖ τοὺς ἑαυτοῦς των νικητὰς 2) ὁ Κλεάνωρ ἀπαντᾷ ὑπερφάνως, ὅτι εἶναι προτιμότερος ὁ θάνατος ἀπὸ τὴν παράδοσιν τῶν ὅπλων καὶ 3) ὁ Πρόξενος ἐκφράζει τὴν ἀπορίαν του διὰ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ βασιλέως περὶ παραδόσεως τῶν ὅπλων, ἢ ὅ- ποια τέλος οὐδεμίαν ὠφέλειαν θὰ συνειφέρει. Ἀπαντῶν ὁ Φαλίνας λέγει ὅτι ὁ φόνος τοῦ Κύρου θεωρεῖται ὡς νίκη τοῦ βασιλέως. Κατὰ συνέπειαν καὶ αὐτοὶ θεωροῦνται ἠττημένοι. Ἄς μὴ λησμονοῦν δὲ ὅτι εὐρίσκονται εἰς τὸ κέντρον τῆς χώρας του ἐν μέσῳ ἀδιαβάτων πο- ταμῶν καὶ ἐπικινδύνων ἐχθρῶν.

Περίληψις : Οἱ στρατηγοὶ Κλεάρχος, Κλεάνωρ καὶ Πρόξενος ἀρνοῦνται τὴν παράδοσιν τῶν ὅπλων.

§ 12+14

Μετὰ τοῦτον εἶπεν
Θεόπομπος Ἀθηναῖος.
«Ὁ Φαλίνας, νῦν, ὡς σὺ ὄρθας,
ἡμῖν οὐδὲν ἔστιν ἀγαθὸν ἄλλο
εἰ μὴ ὅπλα καὶ ἀρετῆ.
Ὅπλα μὲν οὖν ἔχοντες
οἴομεθα ἂν χρῆσθαι

καὶ τῆ ἀρετῆ,
παραδόντες δὲ ταῦτα, (οἴομεθα)
εὐδοκῆσαι
στερηθῆναι ἂν καὶ τῶν σωμάτων.
Μὴ οὖν οἴου παραδώσειν

Μετὰ τοῦτον εἶπεν
ὁ Θεόπομπος ὁ Ἀθηναῖος·
Φαλίνας, τώρα, ὅπως σὺ βλέπεις,
ἡμεῖς οὐδὲν ἄλλο ἀγαθὸν ἔχομεν
παρὰ μόνον ὅπλα καὶ ἀνδρείαν.
Ἄφοῦ λοιπὸν μὲν ἔχομεν ὅπλα,
νομίζομεν ὅτι θέλομεν χρῆσιμοι
[ῆσει

καὶ τὴν ἀνδρείαν,
ἂν ὅμως παραδώσωμεν αὐτὰ, (νομί-
[ζομεν)
ὅτι θὰ χάσωμεν καὶ τὴν ζωὴν μας.
Μὴ νόμιζε λοιπὸν ὅτι θὰ παραδώ-
[σωμεν

ὑμῖν τὰ μόνα ὄντα
ἀγαθὰ ἡμῖν, ἀλλὰ σὺν τούτοις
μαχοῦμεθα
καὶ περὶ τῶν ὑμετέρων ἀγαθῶν».
'Ακούσας δὲ ταῦτα ὁ Φαλίσιος
ἐγέλασε καὶ εἶπεν·
«Ἄλλὰ φιλοσόφῳ μὲν ἔοικας,

ὃ νεανίσκῃ, καὶ λέγεις
οὐκ ἀχάρिता·
ἔσθι μέντοι ἀνόητος ὢν,
εἰ οἶει περιγενέσθαι ἂν
τὴν ὑμετέραν ἀρετὴν
τῆς βασιλέως δυνάμεως».

εἰς σᾶς τὰ μόνα ὑπάρχοντα
ἀγαθὰ εἰς ἡμᾶς, ἀλλὰ μαζί με αὐτὸ
θὰ πολεμήσωμεν
καὶ διὰ τὰ ἰδικὰ σας ἀγαθὰ».
'Αφοῦ δὲ ἤκουσεν αὐτὰ ὁ Φαλίσιος,
ἐγέλασε καὶ εἶπεν·
«Ἀλήθεια ὁμοιάζεις μὲν με φιλόσο-
[φον,

νεανίσκῃ, καὶ λέγεις
νόστιμα (πράγματα)·
γνώριζε ὅμως ὅτι εἶσαι ἀνόητος,
εἰάν νομίζης ὅτι θὰ ὑπερισχύσῃ
ἡ ἰδικὴ σας ἀνδρεία
τῆς δυνάμεως τοῦ βασιλέως».

Γενικαὶ παρατηρήσεις : *ἔστιν* τονίζεται εἰς τὴν παραλήγουσαν, διότι σημαίνει ὑπάρχειν. *ἂν χορησθαι...* *ἂν στερηθῆναι* εἰδικὰ δυνητικὰ ἀπαρ. ὡς ἀντικ. τοῦ *οἰόμεθα*. *τῇ ἀρετῇ* ἀντικ. τοῦ *χορησθαι* ἀπαρ. ἔνεσ. τοῦ *χορῶμαι*. οἶον προστ. ἔνεστ. τοῦ *οἰομαι*=νομίζω. *μαχοῦμεθα* μέλλ. τοῦ *μάχομαι*. *ἔοικα* (παρακ. μὲ σημασ. ἔνεστ.)=ὁμοιάζω, ὑπερσ. *ἐφ-κειν*. *ὁ. ἡ ἀχαρις, τὸ ἀχαρι* ἐπίθ. γ' κλ.=ὁ μὴ χαριτωμένος (*οὐκ ἀχαρις* =χαρίεις=χαριτωμένος, νόστιμος). *ἴσθι* προστ. ἔνεσ. τοῦ *οἶδα*=γνώριζω. ὢν κατηγορ. μετ. *εἰ οἶει* (β' πρόσ. ἔνεσ. τοῦ *οἰομαι*) ὑποθ. πρότ. *περιγενέσθαι ἂν* εἰδικὸν δυνητικὸν ἀπαρ. ὡς ἀντικ. τοῦ *οἶει*. *ἀρετῇ* ὑποκ. τοῦ ἀπαρ. *τῆς δυνάμεως* ἀντικ.

Νόημα : Ὁ Θεόπομπος ἀρνεῖται ἐπίσης τὴν παράδοσιν τῶν ὀπλων λέγων ὅτι μόνον τὰ ὄπλα καὶ ἡ προσωπικὴ ἀνδρεία ἔχουν ἀξίαν. Ἐάν, λέγει, στερηθοῦν τῶν ὀπλων, τότε θὰ χάσουν καὶ τὴν ζωὴν των. Ἄλλ' ὁ Φαλίσιος ἀντιπαρατηρεῖ, ὅτι εἶναι ἀνοησία νὰ πιστεύουν ὅτι θὰ ὑπερισχύσῃ ἡ ἀνδρεία τῆς βασιλικῆς δυνάμεως.

§ 15+18

Ἐν τούτῳ Κλέαρχος
ἦκε καὶ ἠρώτησεν,
εἰ ἤδη ἀποκεκριμένοι εἶεν.
Φαλίσιος δὲ ὑπολαβὼν εἶπεν·

«Οὔτοι μὲν, ὦ Κλέαρχε,
ἄλλος, ἄλλα λέγει·
σύ δ' ἡμῖν εἶπέ, τί λέγεις».
'Ο δ' εἶπεν· «Ἐγώ, ὦ Φαλίσιος,

ἄσμενος ἐδράκα σε,
καὶ οἱ ἄλλοι δέ, οἶμαι, πάντες·
σύ τε γάρ Ἕλληνας εἶ
καὶ ἡμεῖς τοσοῦτοι ὄντες,

Ἐν τῷ μεταξύ ὁ Κλέαρχος
ἐπέστρεψε καὶ ἠρώτησεν,
ἂν ἔως τώρα εἶχον ἀπαντήσει.
'Ο Φαλίσιος δὲ λαβὼν τὸν λόγον
[εἶπεν·

«Ἐκ τούτων μὲν, Κλέαρχε,
ὁ καθένας λέγει διαφορετικὰ·
σύ ὅμως εἶπέ εἰς ἡμᾶς, τί φρονεῖς».
'Εκεῖνος δὲ ἀπήντησεν «Ἐγώ, Φα-
[λίσιος,

μὲ χαρὰν σὲ ἔχω ἴδει,
καὶ οἱ ἄλλοι δέ, νομίζω, ὅλοι·
διότι καὶ σύ Ἕλληνας εἶσαι
καὶ ἡμεῖς, οἱ ὅποιοι εἴμεθα τόσον
[πολλοί,

ὄσους σὺ ὄρῃς
ἐν τούτοις δὲ πράγμασι ὄντες

συμβουλευόμεθά σοι,
τί χρῆ ποιεῖν,
περὶ ὧν λέγεις.
Σὺ οὖν πρὸς θεῶν
συμβούλευσον ἡμῖν,
ὅ,τι σοι δοκεῖ εἶναι
κάλλιστον καὶ ἄριστον,
καὶ ὃ οἴσει σοι τιμὴν
εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον αἰεὶ λεγόμενον,
ὅτι Φαλίνας ποτε πεμφθεῖς ἠγάπησε
παρὰ βασιλέως κελύσων

τούς "Ελληνας παραδοῦναι τὰ ὄπλα εἰς τοὺς "Ελληνας νὰ παραδώσουν
[τὰ ὄπλα,

συνεβούλευσε τάδε αὐτοῖς

συμβουλευόμενοις.
Οἶσθα δέ, ὅτι ἀνάγκη (ἐστὶ)
λέγεσθαι ἐν τῇ Ἑλλάδι,
ἢ ἂν συμβουλευῆσθαι.
Ὁ δὲ Κλέαρχος ταῦτα ὑπήγετο
(αὐτὸν)
βουλόμενος
καὶ αὐτὸν τὸν παρὰ βασιλέως
προσβέουοντα συμβουλευσά
μὴ παραδοῦναι τὰ ὄπλα,
ὅπως οἱ "Ελληνες εἶεν
μᾶλλον εὐέλπιδες.

ὄσους σὺ βλέπεις
εἰς τοιαύτας δὲ περιστάσεις εὐρι-
[σκόμενοι

ζητοῦμεν τὴν συμβουλήν σου,
τί δηλ. πρέπει νὰ πράττωμεν,
ὡς πρὸς αὐτά, τὰ ὅποια προτείνεις.
Σὺ λοιπὸν δι' ὄνομα τῶν θεῶν
νὰ μᾶς συμβουλευῆσθαι,
ὅ,τι σοῦ φαίνεται
ἐντιμότερον καὶ ὠφελιμώτερον
καὶ τὸ ὅποῖον θὰ σοῦ φέρῃ τιμὴν
εἰς τὸ μέλλον ἐπαναλαμβανόμενον,
εἰς τὸ δηλ. ὃ Φαλίνας κάποτε σταλεῖς
ἐκ μέρους τοῦ βασιλέως, διὰ νὰ συ-
[στήσῃ

εἰς τοὺς "Ελληνας νὰ παραδώσουν
[τὰ ὄπλα,
ἔδωκε τὰς ἐξῆς συμβουλὰς εἰς
[αὐτούς,

ἐνῶ ἐζήτουν τὴν συμβουλήν του.
Γνωρίζεις δέ, ὅτι (εἶναι) ἀνάγκη
νὰ διαδίδωνται εἰς τὴν Ἑλλάδα,
ὅσα ἤθελες συμβουλευεῖσθαι.
Ὁ δὲ Κλέαρχος μὲ αὐτὰ τὰ μέσα
προσέπαθει νὰ ἐξαπατήσῃ (αὐτὸν),
διότι ἤθελε
καὶ αὐτὸς ὃ ἐκ μέρους τοῦ βασιλέως
ἀπεσταλμένος νὰ συμβουλευῆσθαι
νὰ μὴ παραδώσουν τὰ ὄπλα,
διὰ νὰ ἔχουν οἱ "Ελληνες
περισσότερας ἐλπίδας.

Γενικαὶ παρατηρήσεις : ἦκε (παρατ. μέ σημ. ἀορ.=ἦλθεν, ἐπέ-
στρεψε) τοῦ ἦκω. εἰ ἀποκεκριμένοι εἶεν (εὐκτ. παρακ. τοῦ ἀποκρίνο-
μαι) πλαγία ἔρωτ. πρότ. ὡς ὑποκ. ἔνν. (οἱ στρατηγοί). τί λέγεις πλαγ.
ἔρωτην. πρότ. ἄσμενος (ἐπιρρηματικὸν κατηγ. τρόπου)=ἀσμένως=μέ-
χαράν. οἶμαι καὶ οἶμαι παρενθετικὴ πρότ. εἰ β' πρόσ. ἔνεστ. τοῦ εἶ-
μί. ὄντες ἐπιθ. μετ. ὄντες αἰτιολ. μετ. σοι ἄντικ. μετ. χρῆ ποιεῖν (ὑποκ.)
πλαγ. ἔρωτ. πρότ. ὅ,τι... εἶναι καὶ ὃ σοι οἴσει... πλαγίαι ἔρωτ. προτ.
συμβούλευσον προστ. ἀορ. α'. οἴσει μέλλ. τοῦ φέρω, ἔφερον, οἴσω, ἦνεγα-
κα καὶ ἦνεγκον, ἐνήνοχα (ἀττικὸς ἀναδιπλ.), ἐνήνοχαι. σοι--τιμὴν ἄντικ.
τοῦ οἴσει. πεμφθεῖς χρόν. μετ. κελύσων τελικὴ μετ. τοὺς Ἑλληνας
ἄντικ. τοῦ κελύσων καὶ ὑποκ. τοῦ παραδοῦναι τελ. ἀπαρ. συμβουλευό-
μαι τινι=ζητῶ τὴν συμβουλήν τινος (ἢ μετ. χρονικὴ αὐτοῖς--τάδε
ἄντικ. τοῦ συνεβούλευσεν. οἶσθα β' πρόσ. τοῦ οἶδα=γνωρίζω. λέγεσθαι
ὑποκ. τῆς ἀπροσ. φράσ. ἀνάγκη ἔνν. (ἐστὶ). εἰ ἂν συμβουλευῆσθαι ἀναφ.
ὑποθ. πρότ. ὡς ὑποκ. τοῦ λέγεσθαι. ὑπήγετο παρατ. τοῦ ὑπάγομαι=
προσπαθῶ νὰ ἐξαπατήσω. (αὐτὸν δηλ. τὸν Φαλίνας) ἔνν. ὡς ἄντικ. τοῦ
ὑπήγετο. βουλόμενος αἰτιολ. μετ. τὸν προσβέουοντα ἐπιθ. μετ. ὡς ὑποκ.

τοῦ συμβουλευσαι τελ. ἀπαρ. ὡς ἀντικ. τοῦ βουλόμενος. παραδοῦναι τελ. ἀπαρ. ὡς ἀντικ. τοῦ συμβουλευσαι. ὅπως εἶεν τελ. πρότ. εὐέλπιδες (κατηγ.) ὁ, ἡ εὐελπις, τὸ εὐελπι=πλήρης ἐλπίδων.

Νόημα : Ὁ Κλέαρχος ἐπιστρέψας ζητεῖ νὰ μάθῃ ἀπὸ τὸν Φαλίνο, ποίαν ἀπάντησιν ἔδωσαν οἱ στρατηγοί. Καὶ ὁ Φαλῖνος ἀπήντησεν ὅτι ὁ καθεὶς ἔχει διαφορετικὴν γνώμην. Τότε ὁ Κλέαρχος ὑπενοθυμίζει εἰς τὸν Φαλίνο τὴν Ἑλληνικὴν του καταγωγὴν καὶ προσπαθεῖ νὰ πείσῃ αὐτόν. ὅπως συμβουλεύσῃ τοὺς Ἕλληνας νὰ μὴ παραδώσουν τὰ ὅπλα των. Ἦτο δὲ σκοπὸς τοῦ Κλεάρχου νὰ ἀποκτήσουν οἱ Ἕλληνες αἰσιοδοξίαν διὰ τὸ μέλλον των.

§ 19+23

Φαλῖνος δὲ ὑποστρέψας

εἶπε παρὰ τὴν δόξαν αὐτοῦ·

«Ἐγὼ, εἰ μὲν τῶν μυρίων ἐλπίδων

μία τις ὑμῖν ἐστὶ σωθῆναι

πολεμοῦντας βασιλεῖ,

συμβουλεύω μὴ παραδιδόναι τὰ

[ὅπλα·

εἰ δ' ὅμως μηδεμία ἐστὶν

ἐλπίς σωτηρίας

ἄκοντος βασιλέως,

συμβουλεύω ὑμῖν

σώζεσθαι,

ὅπῃ δυνατόν».

Κλέαρχος δὲ πρὸς ταῦτα εἶπεν·

«Ἄλλὰ σὺ μὲν δὴ ταῦτα λέγεις·

παρ' ἡμῶν δὲ ἀπάγγελτε τάδε,

ὅτι ἡμεῖς οἰόμεθα,

εἰ μὲν δέοι φίλους εἶναι

βασιλεῖ,

εἶναι ἂν φίλοι ἄξιοι πλείονος

ἔχοντες τὰ ὅπλα

ἢ παραδόντες ἄλλῳ,

εἰ δὲ δέοι πολεμεῖν,

ἄμεινον ἂν πολεμεῖν,

ἔχοντες τὰ ὅπλα

ἢ παραδόντες ἄλλῳ».

Ἵ δὲ Φαλῖνος εἶπε·

Ἵ δὲ Φαλῖνος, ἀφοῦ ἐξέφυγεν ἐπι-

[τηδείως,

εἶπε παρὰ τὴν προσδοκίαν αὐτοῦ·

«Ἐγὼ, ἂν μὲν ἐκ τῶν μυρίων ἐλ-

[πίδων

ἔχετε μόνον μίαν νὰ σωθῆτε

πολεμοῦντες κατὰ τοῦ βασιλέως,

συμβουλεύω νὰ μὴ παραδώσετε τὰ

[ὅπλα·

ἂν ὅμως οὐδεμία ὑπάρχῃ]

ἐλπίς σωτηρίας

ἄνευ τῆς θελήσεως τοῦ βασιλέως,

σᾶς συμβουλεύω

νὰ προσπαθῆσετε νὰ σωθῆτε,

μὲ ὅποιον τρόπον (εἶναι) δυνατόν».

Ἵ δὲ Κλέαρχος ἀπήντησεν εἰς αὐτά·

«Ἄλλὰ σὺ μὲν βέβαια λέγεις αὐτά·

ἐκ μέρους δὲ ἡμῶν νὰ ἀνακινώσῃς

[τὰ ἐξῆς,

ὅτι δηλαδὴ ἡμεῖς νομίζομεν,

ἂν μὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ εἴμεθα φίλοι

μὲ τὸν βασιλέα,

ὅτι μπορεῖ νὰ εἴμεθα χρησιμώτεροι

[φίλοι,

ἂν ἔχωμεν τὰ ὅπλα

παρὰ ἂν (τὰ) παραδώσωμεν εἰς ἄλ-

[λον,

ἂν ὅμως εἶναι ἀνάγκη νὰ πολεμῶμεν

ὅτι μπορεῖ νὰ πολεμοῦμεν καλλί-

[τερον,

ἂν ἔχωμεν τὰ ὅπλα

παρὰ ἂν (τὰ) παραδώσωμεν εἰς ἄλ-

λον».

Ἵ δὲ Φαλῖνος ἀπήντησεν·

«Ταῦτα μὲν δὴ ἀπαγγελοῦμεν·

ἀλλὰ καὶ τάδε ἐκέλευσε βασιλεὺς

εἰπεῖν ὑμῖν,
ὅτι μένουσι μὲν ὑμῖν
αὐτοῦ
εἶεν σπονδαί,
προῖοῦσι δὲ
καὶ ἀπιοῦσι
πόλεμος.

Εἶπατε οὖν καὶ περὶ τούτου,
πότῃρα μενεῖτε

καὶ σπονδαί εἰσιν
ἢ ἀπαγγελω
ὡς πόλεμὸς ἐστὶ πρὸς ὑμῶν».
Κλέαρχος δ' ἔλεξεν·
«Ἀπάγγελλε τοῖνον καὶ περὶ τού-
του,
ὅτι καὶ ἡμῖν ταῦτά δοκεῖ,

ἅπερ καὶ βασιλεῖ».
«Τί οὖν ταῦτά ἐστιν;»
ἔφη ὁ Φαλίνοσ.
Κλέαρχος ἀπεκρίνατο·
«Ἦν μὲν μένωμεν, σπονδαί εἰσιν,
ἀπιοῦσι δὲ
καὶ προῖοῦσι πόλεμος».
Ὁ δὲ πάλιν ἠρώτησε·
«Σπονδὰς ἢ πόλεμον ἀπαγγελω ;

Κλέαρχος δὲ ἀπεκρίνατο
ταῦτά πάλιν·
«Σπονδαί μὲν μένουσιν,
πόλεμος δὲ, ἀπιοῦσι

καὶ προῖοῦσι».
Ὁ,τι δὲ ποιήσοι,
οὐ διεσήμηνε.

«Αὐτὰ μὲν βέβαια θὰ ἀνακοινώσω-
[μεν·
ἀλλὰ καὶ τὰ ἐξῆς διέταξεν ὁ βα-
σιλεὺς

νὰ εἴπωμεν εἰς σᾶς,
ὅτι δηλ., ἐφ' ὅσον μὲν σεῖς μένετε
εἰς αὐτὸ τὸ μέρος,
ὑπάρχει εἰρήνη,
ἐφ' ὅσον ὅμως προχωρεῖτε
καὶ ἐπιστρέφετε εἰς τὴν πατρίδα,
(ὑπάρχει) πόλεμος.
Νὰ ἀπαντήσετε λοιπὸν καὶ ἐπ' αὐτοῦ,
ποῖον ἐκ τῶν δύο: θὰ μείνετε δη-
[λαδ ἢ

καὶ (θὰ) εἶναι εἰρήνη,
ἢ θὰ ἀνακοινώσω
ὅτι ἐκ μέρους σας ὑπάρχει πόλεμος».
Ὁ δὲ Κλέαρχος ἀπήντησε·
«Νὰ ἀνακοινώσης λοιπὸν καὶ ἐπ'
αὐτοῦ,
ὅτι καὶ ἡμεῖς ἔχομεν τὴν ἰδίαν
[γνώμην
μὲ ἐκείνην ποῦ ἔχει καὶ ὁ βασιλεὺς».
«Ποία λοιπὸν εἶναι αὐτή ;»
εἶπεν ὁ Φαλίνοσ.
Ὁ Κλέαρχος ἀπεκρίθη·
«Ἄν μὲν μένωμεν, ὑπάρχει εἰρήνη,
ἂν δὲ ἐπιστρέφωμεν εἰς τὴν πατρίδα
καὶ προχωροῦμεν, (εἶναι) πόλεμος».
Ὁὗτος δὲ πάλιν ἠρώτησεν·
«Εἰρήνην ἢ πόλεμον θὰ ἀνακοινώ-
[σω;»

Ὁ δὲ Κλέαρχος ἔδωκε
τὴν αὐτὴν ἀπάντησιν πάλιν·
«Εἰρήνη μὲν (εἶναι), ἐὰν μένωμεν,
πόλεμος δέ, ἐὰν ἐπιστρέφωμεν
[εἰς τὴν πατρίδα
καὶ προχωροῦμεν».
Τί θὰ κάμῃ ὅμως,
δὲν ἐδήλωσε καθαρὰ.

Γενικαὶ παρατηρήσεις : ὑποστρέφω=ἐπιτηδεῖωσ ξεφεύγω. Ὁ Φαλίνοσ δὲν ἀπήντησεν, ἂν πρέπη νὰ παραδώσουν ἢ ὄχι τὰ ὄπλα, ἀλλὰ προέβαλε τὸ ζήτημα τῆσ σωτηρίας ἄνευ τῆσ θελήσεωσ τοῦ βασιλέωσ. δόξα (ἐκ τοῦ δοκῶ)=γνώμη, προσδοκία. αὐτοῦ γεν. ὑποκειμ. εἰ... ἐστὶ ὑποθ. πρότ. μυρίοι, αἰ, α=ἄπειροι (ἐνῶ μύριοι=δέκα χιλιά-

δες). *ελπίδων* γεν. διαίρ. *σωθῆναι* άπαρ. σκοποῦ. *πολεμοῦντας* τροπ. μετ' βασιλεῖ άντικ. *άκοντος* (γεν. άπόλυτος) *άκων*—*άκουσα*—*άκον* έπίθ. γ' κλ. *ύμιν*—*άώξεσθαι* άντικ. τοῦ *συμβουλευώ*. *δη* (άναφ. έπίρρ.). *δυνατόν* ένν. (*έστι*). *ότι οίόμεθα*.. *άν* εἶναι είδ. πρότ. έπεξηγοῦσα τὸ *τάδε*. *εί δέοι* (εύκτ. τοῦ άπρσο. *δεῖ*) ὑποθ. πρότ. *εἶναι* Ὑποκ. τοῦ *δέοι*. *φίλους* κατηγ. *πλείονος* γεν. τῆς άξίας. *έχοντες*—*παραδόντες* ὑποθ. μετ. *άμεινον* έπίρρ. συγκρ. βαθ. (θετ. *εὔ*, ὑπερθ. *άριστα*). *μένουσι*—*προΐουσι*—*άπιουσι* ὑποθ. μετ. χρόν. ένεστ. δοτ. πληθ. τῶν β. *μένω*—*προέρχομαι*—*άπέρχομαι*. *σπονδαι* συνθήκη γενομένη δι' έπισήμου σπονδῆς· ένῶ *σπονδή* εἶναι ὁ χυνόμενος οἶνος πρὸς τιμὴν τῶν θεῶν κατὰ τὴν συνομολόγησιν τῶν συνθηκῶν. *πότερα μενεῖτε ἢ ὡς έστι* διμελής πλαγ. έρωτημ. πρότ. *άπερ* και *βασιλεῖ* ένν. (*δοκεῖ*). *τί* κατηγ. *ταῦτα* ὑποκ. (άττ. σύντ.). *ήν μένομεν* ὑποθ. πρότ. *άππαγγελῶ* μέλλ. *ταῦτά* ὀριστ. άντ. μετὰ τοῦ *άρθρου*. *μένουσιν*—*άπιουσι*—*προΐουσι* δοτ. πληθ. μετ. ένεστ. *ότι ποιήσοι* πλαγ. έρωτ. πρότ. έξαρτωμένη έκ τοῦ *δισέσημνε* άόρ. ὀρ. τοῦ *διασημαίνω*=δηλῶ καθαρά.

Νόημα: Ὁ Φαλίνοσ συνιστᾷ τὴν μὴ παράδοσιν τῶν ὄπλων, έφ' ὅσον ἔχουν έλπίδας σωτηρίας, πολεμοῦντες κατὰ τοῦ βασιλέως. Ὁ δὲ Κλέαρχος έν ὀνόματι τῶν Ἑλλήνων άπαντᾷ λέγων ὅτι θά ἦσαν χρησιμώτεροι φίλοι τοῦ βασιλέως, ἔάν κρατήσουν τὰ ὄπλα των. Τέλος δὲ πληροφοροῦν τὸν βασιλέα διὰ τοῦ Φαλίνοσ ὅτι, άν μεν παραμεινουν ἐκεῖ, ὅπου εὑρίσκονται, τοῦτο θά σημαίνῃ εἰρήνην μεταξύ αὐτῶν και τοῦ βασιλέως, άν ὁμως φύγουν, τότε θά ἔχουν πόλεμον. Πάντως δέν ἐδήλωσε σαφῶς τὰς προθέσεις του.

Β' Σπονδαι μεταξύ βασιλέως και Ἑλλήνων (3,1+14, 17+29)

§ 1+2

ἌΟ δὲ δὴ ἔγραψα,

ὅτι βασιλεὺς ἐξεπλάγη
τῇ ἐφόδῳ,

τῷδε δῆλον ἦν
Τῇ μὲν γάρ πρόσθεν ἡμέρα
πέμπων ἐκέλευε

τὰ ὄπλα παραδιδόναι,
τότε δὲ ἅμα ἠλίω ἀνατέλλοντι
ἔπεμψε κήρυκας περὶ σπονδῶν.
Οἱ δέ, ἐπεὶ ἦλθον
πρὸς τοὺς προφύλακας,

ἐζήτουν τοὺς ἄρχοντας.
Ἐπειδὴ δὲ ἀπήγγελλον οἱ προφύλα-
[κες,

Κλέαρχος τυχῶν ἐπισκοπῶν
τότε τὰς τάξεις,

Ἐκεῖνο δὲ τὸ ὅποιον, ὡς γνωστόν,
[ἔγραψα,
ὅτι δηλ. ὁ βασιλεὺς ἐθοροβῆθη
μὲ τὴν προσέλευσιν (τῶν Ἑλ-
[λήνων),
ἐκ τοῦ ἐξῆς (γεγονότος) ἦτο φανερόν.
Τὴν μὲν προηγουμένην δηλ. ἡμέραν
ἀποστέλλων (ἀγγελιαφόρους) διέ-
[τασε

νὰ παραδώσουν τὰ ὄπλα,
τότε δὲ μὲ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἠλίου
ἔστειλε κήρυκας διὰ σπονδάς.
Αὐτοὶ δέ, μόλις ἔφθασαν
πλησίον τῶν φρουρῶν (τοῦ στρατο-
[πέδου),

ἐζήτουν τοὺς ἀρχηγούς.
ἌΟτε δὲ ἀνήγγελλον (τοῦτο) οἱ φρου-
[ροί.
Ὁ Κλέαρχος, ὁ ὅποιος ἔτυχε ἐπι-
[θεωρηῖ
τότε τὰ παρατεταγμένα τμήματα

εἶπε τοῖς προφύλαξι
κελεύειν τοὺς κήρυκας
περιμένειν, ἄχρι ἂν σχολάσῃ.

ἔδωσεν ἐντολὴν εἰς τοὺς φρουροὺς
νὰ συστήσουν εἰς τοὺς κήρυκας
νὰ περιμένουν, ἕως ὅτου εὐκαιρήσῃ.

Γενικαὶ Παρατηρήσεις : ἐξεπλάγη παθ. ἄορ. β' τοῦ ἐκπλήττομαι = θορυβοῦμαι. ἐφοδος = προσέλευσις. ὄδε, ἦδε, τότε δεικτ. ἀντ. ἐπεὶ ἤλ-
θον χρον. πρότ. ἐπειδὴ ἀπήγγελλον χρον. πρότ. τυχῶν ἐπιθ. μετ. ἄορ. β'
τοῦ τυγχάνω. ἐπισκοπῶν (κατηγ. μετ.) = ἐπιθεωρῶν. προφύλακες = φρου-
ροί. τοῖς προφύλαξι — κεύειν ἀντικ. τοῦ εἶπε. τοὺς κήρυκας ἀντικ. τοῦ
κελεύειν καὶ ὑποκ. τοῦ περιμένειν. ἄχρι ἂν σχολάσῃ χρον. πρότ. σχολά-
ζω = εὐκαιρῶ.

Νόημα : Ὁ βασιλεὺς, ἀφοῦ ἐθορυβήθη ἀπὸ τὴν προσέλευσιν τῶν
Ἑλλήνων, ἐζήτησε διὰ κηρύκων ἀπὸ αὐτοῦς τὴν σύναψιν σπονδῶν.
Ἐπειδὴ ὁμως ὁ Κλέαρχος ἦτο ἀπασχολημένος μὲ τὴν ἐπιθεώρησιν
τοῦ στρατοῦ, συνέστησε νὰ περιμένουν.

§ 3+7

Ἐπεὶ δὲ κατέστησε τὸ στράτευμα,
ὥστε ὄρασθαι φάλαγγα πυκνὴν
πάντη
τῶν ἀόπλων δὲ
μηδένα καταφανῆ εἶναι,
ἐκάλεσε τοὺς ἀγγέλους,
καὶ αὐτὸς τε προῆλθε
ἔχων τοὺς τε εὐοπλοτάτους

Ἀφοῦ δὲ παρετάξε τὸ στράτευμα,
ὥστε νὰ εἶναι ὄρατὴ πυκνὴ φάλαγγ
καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν,
ἀπὸ δὲ τοὺς ἀόπλους
κανεὶς νὰ μὴ εἶναι φανερός,
ἐκάλεσε τοὺς ἀγγελιαφόρους,
καὶ ὁ ἴδιος παρούσιάζθη
ἔχων τοὺς ἔχοντας τὰ ὠραιότερα
[ὄπλα

καὶ εὐειδεστάτους
τῶν αὐτοῦ στρατιωτῶν
καὶ τοῖς ἄλλοις στρατηγοῖς
ταῦτά ἐφρασεν.

Ἐπεὶ δὲ ἦν
πρὸς τοῖς ἀγγέλοις,
ἀνηρώτα, τί βούλοιντο.
Οἱ δ' ἔλεγον, ὅτι ἤκοιεν
ἄνδρες περὶ σπονδῶν,
οἵτινες ἔσονται ἱκανοὶ
ἀπαγγεῖλαι τοῖς Ἑλλησι
τά τε παρὰ βασιλέως
καὶ βασιλεῖ
τά παρὰ τῶν Ἑλλήνων.
Ὁ δὲ ἀπεκρίνατο
α' Απαγγέλλετε τοίνυν αὐτῶ,
ὅτι δεῖ μάχης πρῶτον
ἄριστον γὰρ οὐκ ἔστιν
οὐδ' (ἔστιν) ὁ τολμήσων

καὶ τοὺς ὠραισιτάτους
ἐκ τῶν στρατιωτῶν του
καὶ εἰς τοὺς ἄλλους στρατηγοὺς
τὰ ἴδια παρήγγειλεν.
Ὅτε δὲ εὐρίσκετο
πλησίον τοῦ ἀγγελιαφόρων,
ἠρώτα, τί θέλουν.
Αὐτοὶ δὲ ἔλεγον, ὅτι ἔχουν ἔλθει
ὡς ἄνδρες περὶ (συναψέως) σπονδῶν,
οἱ ὅποιοι θὰ εἶναι ἱκανοὶ
νὰ ἀνακοινώσουν εἰς τοὺς Ἑλληνας
τὰς προτάσεις τοῦ βασιλέως
καὶ εἰς τὸν βασιλέα
τὰς προτάσεις τῶν Ἑλλήνων.
Ἐκεῖνος δὲ ἀπεκρίθη·
Νὰ ἀνακοινώσετε λοιπὸν εἰς αὐτόν,
ὅτι εἶναι ἀνάγκη μάχης πρῶτον
διότι τροφίμα δὲν ὑπάρχουν
οὔτε (ὑπάρχει) ἐκεῖνος, ὁ ὅποιος θὰ
[τολήσῃ

λέγειν τοῖς Ἑλλησι περὶ σπονδῶν νὰ ὁμιλῇ εἰς τοὺς Ἑλληνας περὶ
σπονδῶν

μὴ πορίσας ἄριστον.
Ταῦτα ἀκούσαντες
οἱ ἄγγελοι ἀπήλκουνον
καὶ ἤκον ταχύ·
ὧ καὶ δῆλον ἦν,
ὅτι ἐγγύς που ἦν βασιλεὺς
ἢ ἄλλος τις,
ὧ ἐπετέτακτο
πράττειν ταῦτα·

ἔλεγον δέ,
ὅτι δοκοῖεν
βασιλεῖ
λέγειν εἰκότα
καὶ (ὅτι) ἤκιοεν
ἔχοντες ἡγεμόνας,
οἱ ἄξουσιν αὐτούς,
ἐὰν γένωνται σπονδαί,
ἐνθεν ἔξουσιν τὰ ἐπιτήδεια.

ἐὰν δὲν χορηγήσῃ τρόφιμα).
Ταῦτα ἀφοῦ ἤκουσαν
οἱ ἀγγελιαφόροι ἀπήρχοντο ἔφιπποι
καὶ ἐπέστρεψαν ταχέως·
ἐκ τούτου δὲ καὶ φανερὸν ἦτο,
ὅτι πλησίον κάπου ἦτο ὁ βασιλεὺς
ἢ ἄλλος κανεῖς,
εἰς τὸν ὁποῖον εἶχε δοθῆ διαταγή
νὰ κάμνῃ αὐτὰς (τὰς διαπραγμα-
[τεύσεις])

ἔλεγον δέ,
ὅτι (οἱ Ἑλληνας) φαίνονται
εἰς τὸν βασιλέα
ὅτι προτείνουν λογικὰ (πράγματα)
καὶ (ὅτι) ἔχουν ἔλθει
ἔχοντες ὁδηγούς,
οἱ ὅποιοι θὰ ὁδηγήσουν αὐτούς,
ἐὰν γίνουσι σπονδαί,
(ἐκεῖ), ὅπου θὰ προμηθευθοῦν τὰ
[τρόφιμα].

Γενικαὶ παρατηρήσεις : ἐπεὶ κατέστησε (ἀόρ. α' τοῦ καθίστημι = παρατάσσω) χρον. πρότ. ὥστε ὁραῖσθαι (ἀπαρ. μέσ. ἐνεστ.) συμπερ. ἀπαρεμφατικὴ πρότ. *πάντη* ἐπίρρ. τροπ.=καθ' ὄλην τὴν ἔκτασιν. *φάλαγγα* ὑποκ. τοῦ ἀπαρ. *πυκνήν* κατηγ. *τῶν ἀόπλων* γεν. διαίρ. *μηδένα* ὑποκ. *καταφανῆ* κατηγ. πρό τοῦ *εἶναι* θὰ ἐννοήσωμεν τὸ (ὥστε) *εὐοπλοτάτους* ὑπερθ. βαθ. ὁ, ἢ *εὐοπλος*, τὸ *εὐοπλος*=ὁ ἔχων ὠραία ὅπλα. *ἔχω* τροπ. μετ. *εὐειδισταίτους* ὑπερθ. βαθ. ὁ, ἢ *εὐειδής*, τὸ *εὐειδής*=ὁ ἔχων ὠραῖον *εἶδος*=μορφὴν, ὠραῖος, ταῦτα ὀριστ. ἀντων. μετὰ τοῦ ἄρθρου. *ἔφρασαν* ἀόρ. τοῦ *φράζω*=λέγω. *ἐπεὶ ἦν* χρον. πρότ. *ἀνηρώτα* παρατ. τοῦ *ἀνερωτῶ*. *τί βούλοιντο* πλάγ. ἐρωτημ. πρότ. *ὅτι ἤκιοεν* εἰδ. πρότ. κατ' εὐκτικὴν πлагίου λόγου. *ἄνδρες* κατηγ. *ἔσονται* μέλλ. τοῦ *εἶμι*. *ἀπλαγγεῖλαι* ἀπαρ. σκοποῦ. *μάχης* ἀντικ. τοῦ *δεῖ*. *ἄριστον*=πρόγευμα, τρόφιμα. ὁ *τολμήσων* ἐπιθ. μετ. *πορίσας* ὑποθ. μετ. ἀορ. α' τοῦ *πορίζω*=προμηθεύω, χορηγῶ. *ἀπήλκουνον* παρατ. τοῦ *ἀπελαύνω*=ἀναχωρῶ ἔφιππος. *ἤκον* παρατ. μέ σημ. ἀορ. *ταχύ* ἐπίρρ.=ταχέως. *ἐπετέτακτο* παθητ. ὑπερσ. (*ἐπετετάκμην*, ζο. κτω) τοῦ *ἐπιτάσσομαι*=διατάσσομαι. *πράττειν* ὑποκ. τοῦ ἀπροσώπως λαμβανομένου *ἐπετέτακτο*. *ὅτι δοκοῖεν* εἰδ. πρότ. κατ' εὐκτ. πλάγ. λόγου. (τὸ *δοκοῖεν* προσωπικὸν ῥ. εὐκτ. ἐνεστ. τοῦ *δοκῶ*). (οἱ Ἑλληνας) ἐνν. ὡς ὑποκ. *εἰκότα* σύστοιχον ἀντικ. τοῦ *λέγειν*. τὸ *εἰκότα* εἶναι οὐδέτ. μετ. *εἰκώς*, *εἰκότος* τοῦ *εοικα*=ἁμοιάζω, φαίνομαι. *βασιλεῖ* δοτ. προσωπ. καὶ ἐνν. (ὅτι) ἤκιοεν εἰδ. πρότ. *ἔχοντες* τροπ. μετ. οἱ (ἀναφ. ἀντων.). *αὐτούς* (ἀντικ. τοῦ) *ἄξουσιν* (μέλλ. ὁρ. τοῦ *ἄγω*). *ἐὰν γένωνται* (ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ *γίνομαι*) ὑποθ. προτ. *ἐνθεν ἔξουσιν* (μέλλ. τοῦ *ἔχω*) ἀναφ. τοπικὴ πρότ.

Νόημα : Ὁ Κλέαρχος μετὰ τὴν παράταξιν τοῦ στρατοῦ του, ὥστε νὰ διακρίνεται καλῶς, ἔθεσεν ὡς πρῶτον ὄρον διὰ τὴν σύναψιν ἀνακωχῆς τὴν χορήγησιν τροφίμων εἰς τοὺς Ἑλληνας. Οἱ ἀγγελιαφό-

ροι τοῦ βασιλέως ἐπιστρέψαντες ἀναγγέλλουν ὅτι ὁ βασιλεὺς εὕρῃσκει λογικὰς τὰς σκέψεις τῶν Ἑλλήνων περὶ ἐξευρέσεως κατὰ πρῶτον λόγον τροφίμων.

§ 8+9

Ἐπεὶ δὲ ταῦτα εἶπον,
μεταστησάμενος αὐτοὺς ὁ Κλέαρ-
χος
ἐβουλευέτο σὺν τοῖς ἄλλοις στρα-
τηγούσιν·

καὶ ἐδόκει αὐτοῖς
ποιεῖσθαι τὰς σπονδὰς
ταχὺ καὶ καθ' ἡσυχίαν
ἐλθεῖν τε ἐπὶ τὰ ἐπιτήδεια

καὶ λαβεῖν.

Ὁ δὲ Κλέαρχος εἶπε·
«Δοκεῖ μὲν κάμοι ταῦτα·

οὐ μέντοι ἀπαγγεῶ
ταχὺ γε
ἀλλὰ διατρίψω,
ἕως ἂν ὀκνήσωσιν οἱ ἄγγελοι,
μὴ ἀποδόξῃ ἡμῖν
ποιήσασθαι τὰς σπονδὰς·
οἴμαι γε μέντοι», ἔφη,
«καὶ τοῖς ἡμετέροις στρατιώταις

τὸν αὐτὸν φόβον παρέσεσθαι».

Ἐπεὶ δὲ ἐδόκει

εἶναι καιρὸς,
ἀπήγγελλεν, ὅτι σπένδοιτο,
καὶ ἐκέλευεν εὐθὺς
ἡγεῖσθαι
πρὸς τὰ ἐπιτήδεια.

Ἀφοῦ δὲ εἶπον αὐτὰ,
ἀπομακρύνων αὐτοὺς ὁ Κλέαρχος

συνεσκέπτετο μὲ τοὺς ἄλλους
στρατηγούς·

καὶ ἐφαίνετο καλὸν εἰς αὐτοὺς
νὰ συνάψουν σπονδὰς
ταχέως καὶ εἰρηνικῶς
καὶ νὰ μεταβοῦν εἰς τὰ μέρη, ὅπου
ὑπῆρχον τὰ τρόφιμα,
καὶ νὰ (τὰ) πάρουν.

Ὁ δὲ Κλέαρχος εἶπε·
«Καὶ ἐγὼ μὲν αὐτὴν τὴν γνώμην
ἔχω·

ὅμως δὲν θὰ ἀνακοινώσω
ταχέως τοῦλάχιστον (αὐτὴν),
ἀλλὰ θὰ ἀργοπορήσω,
ἕως ὅτου φοβηθοῦν οἱ ἀγγελιαφόροι,
μήπως ἀποφασίσωμεν νὰ μὴ
συνάψωμεν τὰς σπονδὰς·
ἀλλ' ὅμως νομίζω βέβαια», εἶπεν,
«ὅτι καὶ εἰς τοὺς ἰδικούς μας
στρατιώτας

ὁ αὐτὸς φόβος θὰ δημιουργηθῇ».

Ὅτε δὲ ἐφαίνετο,
ὅτι εἶναι (κατάλληλος) περίστασις,
ἀνήγγειλεν ὅτι δέχεται τὰς σπονδὰς,
καὶ παρήγγειλεν ἀμέσως
νὰ ὀδηγοῦν (τοὺς Ἕλληνας)
ἐκεῖ, ὅπου ὑπῆρχον τὰ τρόφιμα.

Γενικαὶ παρατηρήσεις: μεταστησάμενος μετ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ μεθίσταμαι τινα=ἀπομακρύνω τινά. βουλευόμεαι=σκέπτομαι. αὐτοῖς δοτ. προσωπ. ποιεῖσθαι ὑποκ. τοῦ ἀπροσ. ἐδόκει. ταχὺ ἐπίρρ.=ταχέως. καθ' ἡσυχίαν συνάπτεται καὶ πρὸς τὸ ἐλθεῖν καὶ πρὸς τὸ λαβεῖν. κάμοι δοτ. προσωπ. ταῦτα ὑποκ. τοῦ δοκεῖ. διατρίβω=ἀργοπορῶ. ἕως ἂν ὀκνήσωσιν (ὑποκ. ἀορ. τοῦ ὀκνῶ=διστάζω, φοβοῦμαι) χρον. πρότ. μὴ ἀποδόξῃ ἐνδοιαστική πρότ. (ἀποδόξῃ ὑποκ. ἀορ. τοῦ ἀποδοκεῖ μοι+ἀπαρ.=ἀποφασίζω νὰ μὴ... ἡμῖν δοτ. προσωπ. ποιήσασθαι ὑποκ. τοῦ ἀπροσ. ἀποδόξῃ φόβον ὑποκ. τοῦ παρεσεσθαι (ἀπαρ. μέλλ. τοῦ πάρεμι), ὄπερ ἀπαρ. ἀντικ. (εἰδ. ἀπαρ.) ἐξαρτώμ. ἐκ τοῦ οἴμαι. ἐπεὶ ἐδόκει χρον. πρότ. καιρὸς ὑποκ. ῥήμ. καὶ ἀπαρ. (ταυτοπροσωπία). δεῖ... σπένδοιτο εἰδ. πρότ. κατ' εὐκτικήν πλαγίου λόγου. ἡγοῦμαι=δδηγῶ.

Νόημα: Ὁ Κλέαρχος καὶ οἱ ἄλλοι στρατηγοὶ συσκεφθέντες ἀπεφάσισαν νὰ συνάψουν ἀνακωχήν. Ἄλλ' ἐβράδυναν ὀλίγον νὰ ἀναγγείλουν τὴν ἀπόφασίν των, κατὰ σύστασιν τοῦ Κλέαρχου, πρὸς ἐκφοβισμόν τῶν ἀγγελιαφόρων. Τέλος ὁ Κλέαρχος συνιστᾷ εἰς αὐτοὺς νὰ ὀδηγήσουν τοὺς Ἕλληνας, ὅπου ὑπῆρχον τὰ τρόφιμα.

§ 10+14

Καὶ οἱ μὲν ἡγοῦντο,
Κλέαρχος δ' εἶπετο ἔχων
τὸ στράτευμα ἐν τάξει.

Καὶ ἐνετύγχανον τάφρους
καὶ αὐλάσι πλήρῃσιν ὕδατος
ὡς μὴ δύνασθαι διαβαίνειν
ἄνευ γεφυρῶν·
ἀλλ' ἐποιοῦντο διαβάσεις

ἐκ τῶν φοινίκων, οὓς ἠῦρισκον
ἐκπεπτωκότας,

ἐνίους δὲ καὶ ἐξέκοπτον.
Πορευόμενοι δὲ
ἀφίκοντο εἰς κώμας,
ὅθεν ἀπέδειξαν οἱ ἡγεμόνες
λαμβάνειν τὰ ἐπιτήδεια.

Ἐνῆν δὲ
σίτος πολὺς καὶ οἶνος φοινίκων
καὶ ὄξος ἐψητόν
ἀπὸ τῶν αὐτῶν.

Καὶ ἐκεῖνοι μὲν ὠδήγουν,
ὁ δὲ Κλέαρχος ἠκολούθει ἔχων
τὸ στράτευμα παρατεταγμένον.
Καὶ συνήντων τάφρους
καὶ αὐλάκια γεμᾶτα ἀπὸ νερό,
ὥστε νὰ μὴ ἡμποροῦν νὰ περάσουν
χωρὶς γεφύρας·

ἀλλὰ κατεσκευάζον προχείρους
[γεφύρας
ἐκ τῶν φοινίκων, τοὺς ὁποίους εὔρι-
[σκον
Ξερριζωμένους καὶ πεσμένους κατὰ
[γῆς,

μερικοὺς δὲ καὶ (τοὺς) κατέκοπτον.
Ἐνῶ δὲ ἐπορευόντο,
ἔφθασαν εἰς κώμας,
ὅποθεν ὤρισαν οἱ ὀδηγοὶ
νὰ παίρνουν τὰ τρόφιμα.
Εὗρισκετο δὲ ἐντὸς αὐτῶν
σίτος πολὺς καὶ οἶνος ἀπὸ φοινίκας
καὶ ξίδι βρασμένο
ἀπὸ τοὺς ἰδίους (φοινίκας).

Γενικαὶ παρατηρήσεις: εἶπετο παρατ τοῦ ἐπομαι (=ἀκολουθεῖν), εἰπόμην, ἐπωμαι. ἐσπόμην, ἠκολούθηκα. ἔχων τροπ. μετ. τάφροις—αὐλάσι=ἀντικ. τοῦ ἐνετύγχανον παρατ. τοῦ ἐνετυγχάνω=συναντιῶ. αἰλών, ὄνος=αὐλάκι, διῶρυξ. ὁ, ἡ πλήρης, τὸ πλήρες ἐπίθ. γ'=γεμᾶτος. ὕδατος γεν. ἀντικειμ. ὡς (=ὥστε) συμπερ. σύνδ. φοίνικες=χυρμαδιές. ἐκπεπτωκότας κατηγορ. μετ. χρόνου παρακ. τοῦ ἐκπίπτω (=Ξερριζώνομαι καὶ πέφτω κάτω), ἐξέπιπτον, ἀκπεσοῦμαι, ἐξέπεισον, ἐκπέπιτωκα, ἐξεπεπτώκειν. ἐνιοι, αἰ. ἀ ὄρ. ἀντ.=μερικοί. ἀφίκοντο μέσ. ὄρ. β' τοῦ ἀφικνοῦμαι=φθάνω. ἀπέδειξαν ὄρ. τοῦ ἀποδείκνυμι (=ὀρίζω), ἀπεδείκνυν, ἀποδείξω, ἀπέδειξα, ἀποδείδειχα. ἐνῆν παρατ. τοῦ ἐνεμι=εἶμαι ἐντὸς. ἐψητός (ἐκ τοῦ ἐψω=κόπτω, ψήνω)=βρασμένος.

Νόημα: Ὁ Κλέαρχος ἠκολούθει τοὺς ἀπεσταλμένους μὲ τὸ στράτευμά του, τὸ ὁποῖον μετὰ δυσκολίας ἐπορευέτο, διότι συνήντα καθ' ὁδὸν τάφρους καὶ αὐλακας, τοὺς ὁποίους ἦτο ἠναγκασμένον νὰ διαβαίῃ, ἀφοῦ ἔστινε προχείρους γεφύρας ἐκ φοινίκων. Τέλος ἔφθασαν εἰς τινὰς κώμας, ἀπὸ τὰς ὁποίας καθ' ὑπόδειξιν τῶν ἀρχηγῶν ἐλάμβανον τὰ τρόφιμα, δηλ. σίτον, οἶνον καὶ ὄξος.

§ 17+20

Ἐνταῦθα ἔμειναν ἡμέρας τρεῖς
καὶ παρὰ μεγάλου βασιλέως ἦκε

Τισσαφέρνης καὶ ὁ ἀδελφὸς
τῆς βασιλέως γυναικὸς
καὶ ἄλλοι Πέρσαι τρεῖς
δοῦλοι δὲ πολλοὶ εἶποντο.
Ἐπεὶ δὲ ἀπήντησαν αὐτοῖς
οἱ τῶν Ἑλλήνων στρατηγοί,
ἔλεγε πρῶτος Τισσαφέρνης
δι' ἑρμηνέως τοιαύδε·
«Ἐγὼ, ὃ ἄνδρες Ἑλληνας,
γείτων οἰκῶ τῇ Ἑλλάδι,
καὶ ἐπεὶ ὑμᾶς εἶδον
πεπτωκότας εἰς πολλὰ
καὶ ἀμήχανα,
εὕρημα ἐποιησάμην,
εἴ πως δυναίμην
αἰτήσασθαι
παρὰ βασιλέως
δοῦναι ἔμοι
ἀποσῶσαι ὑμᾶς
εἰς τὴν Ἑλλάδα.
Οἶμαι γὰρ
οὐκ ἂν ἀχαριστίαν μοι εἶναι
οὔτε πρὸς ὑμῶν
οὔτε πρὸς τῆς πάσης Ἑλλάδος.
Ταῦτα δὲ γνοῦς

ἠτούμην βασιλέα,
λέγων αὐτῷ,
ὅτι δικαίως ἂν μοι χαρίζοιτο,
ὅτι αὐτῷ πρῶτος ἤγγειλα
Κῦρόν τε ἐπιστρατεύοντα
καὶ ἅμα τῇ ἀγγελίᾳ ἀφικόμην
ἔχων βοήθειαν
καὶ μόνος οὐκ ἔφυγον
τῶν τεταγμένων
κατὰ τοὺς Ἑλληνας,
ἀλλὰ διήλασα
καὶ συνέμειξα βασιλεῖ

ἐν τῷ ὑμετέρῳ στρατοπέδῳ.
Καὶ περὶ μὲν τούτων

Ἐδῶ ἔμειναν τρεῖς ἡμέρας
καὶ ἐκ μέρους τοῦ μεγάλου βασιλέως
ἦλθεν

ὁ Τισσαφέρνης καὶ ὁ ἀδελφὸς
τῆς γυναικὸς τοῦ βασιλέως
καὶ ἄλλοι τρεῖς Πέρσαι
πολλοὶ δὲ δοῦλοι ἠκολούθουν.
Ἀφοῦ δὲ συνήντησαν αὐτοὺς
οἱ στρατηγοὶ τῶν Ἑλλήνων,
ἔλεγε πρῶτος ὁ Τισσαφέρνης
διὰ διερμηνέως τέτοια περίπου·
«Ἐγὼ, ἄνδρες Ἑλληνας,
εἶμαι γείτων τῆς Ἑλλάδος,
καὶ ἐπειδὴ σᾶς εἶδον
νὰ ἔχετε περιπέσει εἰς πολλὰς
καὶ ἀνυπερβλήτους δυσχερείας,
εὐτύχημά μου ἐθεώρησα,
ἂν κάπως θὰ ἤμποροῦσα
νὰ ζητήσω (ὡς χάριν)
ἀπὸ τὸν βασιλέα
νὰ μοῦ ἐπιτρέψῃ
νὰ σᾶς ἐπαναφέρω σῶους
εἰς τὴν Ἑλλάδα.
Διότι νομίζω,
ὅτι δὲν θὰ εὕρισκον ἀχαριστίαν
οὔτε ἐκ μέρους σας
οὔτε ἐκ μέρους ὅλης τῆς Ἑλλάδος.
Ἐπειδὴ δὲ ἐσχημάτισα αὐτὴν τὴν
ἠνώμην,

παρεκάλουν τὸν βασιλέα,
λέγων εἰς αὐτόν,
ὅτι δικαίως θὰ μοῦ ἔκαμνε τὴν χάριν,
διότι εἰς αὐτόν πρῶτος ἀνήγγειλα
ὅτι ὁ Κῦρος ἐξεστράτεψε
καὶ μαζί με τὴν ἀγγελίαν ἐφθασα
ἔχων στρατιωτικὴν δύναμιν
καὶ μόνος (ἐγὼ) δὲν ἔφυγον
ἐκ τῶν παρατεταγμένων
ἀπέναντι τῶν Ἑλλήνων,
ἀλλὰ διήλθον διὰ τοῦ ἰππικοῦ μου
(τὰς τάξεις) καὶ συνήντησα τὸν
βασιλέα

εἰς τὸ ἰδικόν σας στρατόπεδον.
Καὶ ὡς πρὸς ταῦτα μὲν

ὑπέσχετό μοι βουλευέσσεσθαι·
 ἐκέλευε δέ με ἐλθόντα
 ἐρέσθαι ὑμᾶς,
 τίνος ἔνεκεν
 ἐστρατεύσατε ἐπ' αὐτόν.
 Καὶ συμβουλευάομαι ὑμῖν
 ἀποκρίνασθαι μετρίως,
 ἵνα μοι εὐπρακτότερον ᾦ,
 ἐὰν δύνωμαι διαπράξασθαι
 ἀγαθόν τι
 ὑμῖν παρ' αὐτοῦ».

μοῦ ὑπεσχέθη ὅτι θὰ σκεφθῆ·
 μέ διέτασσε δέ, ἀφοῦ ἔλθω,
 νὰ σᾶς ἐρωτήσω,
 χάριν τίνος σκοποῦ
 ἐξεστρατεύσατε ἐναντίον αὐτοῦ.
 Καὶ σᾶς συμβουλεύω
 νὰ ἀπαντήσετε με μετριοπᾶθειν,
 διὰ νὰ κατορθώσω εὐκολώτερον,
 ἂν μπορῶ, νὰ ἐπιτύχω
 κάτι καλὸν
 διὰ σᾶς ἀπὸ αὐτόν».

Γενικαὶ παρατηρήσεις: εἶποντο παρατ. τοῦ ἐπομαι=ἀκολουθῶ. ἐπεὶ χρον. σύνδ.=ἀφοῦ. ἀπαντῶ τινι=συναντῶ τινα. αὐτοῖς ἄντικ. πρῶτος κατηγ. τοῖσδε, τοιάδε, τοιόνδε δεικτ. ἄντων. γείτων κατηγ. (ἡ στρατεία τοῦ Τισσαφ. πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ Κύρου ἐξετείνετο ἐπὶ τῶν παραθαλασσίων μερῶν τῆς δυτικῆς Μ. Ἀσίας). γείτων κατηγ. ἐπεὶ αἰτιολ. σύνδ. ἀμήχανος=ἀνυπέμβλητος. πεπτωκός τις κατηγ. μετ. παρακείμ. τοῦ πίπτω. εὐρημα (κατηγ.)=εὐτύχημα. εἰ... θυναίμην π.λαγ. ἐρωτημ. πρότ. αἰτήσασθαι—δοῦναι τελ. ἄπαρ. ἀποσῶμαι ἄπαρ. σκοποῦ (τοῦτο λέγει, διὰ νὰ δηλώσῃ ὅτι ἄνευ συγκαταθέσεως τοῦ βασιλέως εἶναι δύσκολος ἢ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπιστροφή). οὐκ ἂν εἶναι δυνητικόν εἶδ. ἄπαρ. ἐξαρτῶμ. ἐκ τοῦ οἶμαι. ἀχαριστίαν ὑποκ. γνούς αἰτιολ. μετ. ἄορ. β' τοῦ γινώσκω. ἠτούμην παρατ. τοῦ αἰτοῦμαι=ζητῶ διὰ τὸν ἑαυτόν μου. βασιλέα ἄντικ. ὅτι ἂν χαρίζοιτο εἶδ. πρότ. ὡς ἄντικ. τοῦ λέγων. ὅτι... ἤγγειλα καὶ (ὅτι) ἀφικόμην (ὅτι) οὐκ ἔφυγον, ἀλλ' (ὅτι) διήλασα καὶ συνέμειξα αἰτιολογικαὶ προτ. ἐπιστρατεύοντα κατηγ. μετ. ἔχων τροπ. μετ. τῶν τεταγμένων γεν. διαίρ. καὶ ἐπιθ. μετ. παρακειμ. τοῦ τάττομαι. ἔφυγον ἄορ. β' τοῦ φεύγω. διήλασα ἄορ. τοῦ διελαύνω=διέρχομαι διὰ τοῦ ἵπποιο. συνέμειξα ἄορ. α' τοῦ συμμείγνυμι τινι (=συναντῶ τινα), συνέμειγνυν, συμμείξω, συνέμειξα, συμμέμειχα. βασιλεῖ ἄντικ. ὑπέσχετο μέσ. ἄορ. β' τοῦ ὑπισχνόμαι (=ὑπόσχομαι), ὑπισχνόμην, ὑποσχέσομαι, ὑπεσχόμην, ὑπέσχημαι. βουλευέσσεσθαι ἄπαρ. μέλλ. τοῦ βουλεύομαι=σκέπτομαι. ἐρέσθαι ἄπαρ. μέσ. ἄορ. β' (ἠρόμην) τοῦ ἐρωτῶ. με ἄντικ. τοῦ ἐκέλευεν. ἐλθόντα χρον. μετ. ἐρέσθαι ἄντικ. (τελ. ἄπαρ.) ἐξαρτ. ἐκ τοῦ ἐκέλευεν. τίνος ἔνεκεν τελ. αἰτίον ὑμῖν. ἄντικ. μετρίως ἐπίρρ.=μετριοπαθῶς. ἵνα... ἦ τελ. πρότ. εὐπρακτός=δ' εὐκόλως πραττόμενος. διαπράξασθαι ἄπαρ. σκοποῦ. ἀγαθόν τι ἄντικ. ὑμῖν δοτ. χαριστική. ἐὰν δύνωμαι ὑποθ. πρότ.

Νόημα: Καθ' ὃν χρόνον εὐρίσκοντο ἐκεῖ οἱ Ἕλληνες στρατηγοί, συννητήσαν με τὸν Τισσαφέρνην, ὁ ὁποῖος λαβὼν τὸν λόγον εἶπε τὰ ἐξῆς ὅτι δηλ. ὡς γείτων τῆς Ἑλλάδος θὰ θεωρήσῃ ἐξαιρετικὴν εὐκαιρίαν, ἐὰν συντελέσῃ διὰ τὴν ἐπάνοδον εἰς τὴν πατρίδα των. Ἐλπίζει ὅτι ὁ βασιλεὺς δὲν θὰ τοῦ ὄρνηθῇ αὐτὴν τὴν χάριν, ἐφ' ὅσον τοῦ παρέσχε πολλὰς ἐκδουλεύσεις κατὰ τὸν πόλεμον ἐναντίον τοῦ Κύρου. Μόνον ζητεῖ νὰ μάθῃ ὁ Τισσ., ἀφοῦ εἶναι ἀντιπρόσωπος τοῦ βασιλέως, τὴν αἰτίαν, διὰ τὴν ὁποῖαν ἐξεστράτευσαν ἐναντίον αὐτοῦ.

§ 21+23

Μετὰ ταῦτα οἱ Ἕλληνες μεταστάντες ἐβουλεύοντο·

Μετὰ ταῦτα οἱ Ἕλληνες, ἀφοῦ ἀπεμακρύνθησαν, συνεσκέπτοντο·

καὶ ἀπεκρίναντο,
Κλέαρχος δ' ἔλεγεν·
«Ἡμεῖς οὔτε συνήλθομεν
ὡς πολεμήσοντες βασιλεῖ

οὔτε ἐπορευόμεθα ἐπὶ βασιλέα,
ἀλλὰ πολλὰς προφάσεις
Κῦρος ἠύρισκεν,
ὡς καὶ σὺ εὖ οἶσθα,
ἵνα λάβοι ὑμᾶς τε ἀπαρασκευούς
καὶ ἡμᾶς ἀγάγοι ἐνθάδε.
Ἐπεὶ μέντοι ἤδη ἐωρῶμεν αὐτὸν
ἐν δεινῷ ὄντα,
ἤσχυνθημεν καὶ θεοῦς

καὶ ἀνθρώπους
προδοῦναι αὐτόν,
παρέχοντες ἡμᾶς αὐτοὺς αὐτῷ

εὖ ποιεῖν
ἐν τῷ πρόσθεν χρόνῳ.
Ἐπεὶ δὲ Κῦρος τέθνηκεν,

οὔτε βασιλεῖ
ἀντιποιοῦμεθα τῆς ἀρχῆς
οὔτ' ἔστιν,
ὅτου ἕνεκα βουλοίμεθα ἂν
κακῶς ποιεῖν
τὴν βασιλέως χώραν,
οὔδ' ἂν ἐθέλοιμεν
ἀποκτεῖναι αὐτόν,
πορευοίμεθα δ' ἂν οἴκαδε,

εἴ τις ἡμᾶς μὴ λυποίη·
ἀδικοῦντα μέντοι
πειρασόμεθα σὺν τοῖς θεοῖς

ἀμύνασθαι·
ἐὰν μέντοι τις ὑπάρχη
καὶ εὖ ποιῶν ἡμᾶς,
καὶ τούτου οὐχ ἠττησόμεθα

εὖ ποιῶντες
εἰς γε δυνάμιν».

καὶ ἀπεκρίθησαν,
ὁ δὲ Κλέαρχος ἔλεγεν·
«Ἡμεῖς οὔτε συνεκεντρώθημεν,
διὰ νὰ πολεμήσωμεν κατὰ τοῦ βα-

[σιλέως,
οὔτε ἐβαδίζομεν κατὰ τοῦ βασιλέως,
ἀλλὰ πολλὰς δικαιολογίας
ὁ Κῦρος εὕρισκεν,
ὅπως καὶ σὺ καλῶς γνωρίζεις,
διὰ νὰ εὕρη καὶ σᾶς ἀπροετοιμάστους
καὶ ἡμᾶς ὁδηγήσῃ ἐδῶ.

Ἦτο ὅμως πλέον ἐβλέπομεν αὐτόν
νὰ εὐρίσκεται εἰς δύσκολον θέσιν,
ἐθεωρήσαμεν ἐντροπὴν καὶ πρὸς
[θεοῦς

καὶ (πρὸς) ἀνθρώπους
νὰ προδώσωμεν αὐτόν,
ἐνῷ παρείχομεν τοὺς ἑαυτοὺς μας
[εἰς αὐτόν

νὰ (μᾶς) εὐεργετῇ
κατὰ τὸν προηγούμενον χρόνον.
Ἐπειδὴ ὅμως ὁ Κῦρος ἔχει ἀποθά-
[νει,

οὔτε πρὸς τὸν βασιλέα
διαμφισβητοῦμεν τὴν ἐξουσίαν
οὔτε ὑπάρχει (κανεὶς λόγος),
διὰ πᾶν ὅποιον θὰ ἠθέλομεν
νὰ βλάπτωμεν
τὴν χώραν τοῦ βασιλέως,
οὔτε θὰ ἠθέλομεν
νὰ φονεύσωμεν αὐτόν,
ἀλλὰ θὰ ἐπορευόμεθα εἰς τὴν πα-
[τρίδα,

ἐὰν κανεὶς δὲν ἠθελε μᾶς ἐνοχλεῖν·
ἂν ὅμως (κανεὶς μᾶς) βλάπτῃ,
θὰ προσπαθήσωμεν μὲ τὴν βοήθειαν
[τῶν θεῶν

νὰ (τὸν) ἀποκρούσωμεν·
ἐὰν ὅμως κανεὶς κάμνη ἀρχὴν
καὶ νὰ μᾶς εὐεργετῇ,
καὶ ἀπὸ αὐτόν δὲν θὰ φανῶμεν
[κατώτεροι

εἰς τὰς εὐεργεσίας
κατὰ τὴν δυνάμιν (μας) τοῦλάχιστον
[στον»

Γενικαί παρατηρήσεις : μεταστάντες χρον. μετ. άορ. β' τοῦ μεθίσταμαι=άπομακρύνομαι. βουλευόμε. =σκέπτομαι. βασιλεῖ άντικ. τῆς τελικῆς μετοχ. ὡς πολεμήσοντες. ὡς οἶσθα (β' πρόσωπ. τοῦ οἶδα= γνωρίζω) άναφ. πρότ. ἴνα λάβοι καὶ άγάγοι τελικαί πρότ. κατ' εὐκτικήν πλαγίου λόγου, διότι έξαρτώνται έξ Ιστορικοῦ χρόνου (ἠύρισκειν) αἱ προφάσεις αὐταὶ ἦσαν, ὡς εἶδομεν Ἄν. 2, 1, νά εκδιώξη τοὺς Πισίδας έξ τῆς χώρας του. λάβοι—άγάγοι. εὐκτ. άορ. β' τῶν β. λαμβάνω καὶ άγω. ἐπει αἰτιολ. σύνδ. ὄντα κατηγορ. μετ. ἠσχύνθημεν παθ. άορ. α' τοῦ αἰσχύνομαι (=δοκιμάζω έντροπήν), ἠσχυνόμεν, αἰσχυνοῦμαι, αἰσχυνθήσομαι, ἠσχύνθη, ἠσχυμαι, ἠσχύμην. παρέχοντες ένδοτ. μετ. ἐπει αἰτιολ. σύνδ. τέθνηκεν παρακ. τοῦ ἀποθνήσκω. ἀντιποιούμαι τινί τινος=διαμφοισβητῶ τι πρὸς τινα. ὅτου καὶ οὕεινος άναφρ. άντ. (ὅστις, ἥτις, ὅτι). κακῶς ποιῶ=βλάπτω. ἀποκτεῖναι άπαρ. άορ. λυποῖη εὐκτ. ένεσ. τοῦ λυπῶ. ἀδικοῦντα ὑποθετ. μετ. ἀμύνασθαι άπαρ. άορ. τοῦ ἀμύνομαι τινα=άποκρούω τινα. εἰάν ὑπάρχη ὑποθ. πρότ. ὑπάρχω=κάμνω άρχήν. εὐ ποιῶν κατηγορ. μετ. τούτου άντικ. ἠτεησόμεθα μέσ. μέλλ. με παθητικὴν σημ. τοῦ ἠτεῶμαι=φαίνομαι ἢ εἶμαι κατώτερος, εὐ ποιούντες κατηγορ. μετ.

Νόημα : Οἱ Ἕλληνες στρατηγοὶ συσχεφθέντες ἀπήντησαν διὰ τοῦ Κλεάρχου ὅτι ἡ συμμετοχὴ των εἰς τὸν κατὰ τοῦ β.σ. λέως πόλεμον ὀφείλεται εἰς τὸ ὅτι, ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐξηπατήθησαν ὑπὸ τοῦ Κύρου με προφάσεις εκδιώξεως τῶν Πισιδῶν εκ τῆς χώρας του, ἀφ' ἑτέρου δὲ εκ λόγων ἠθικῆς ὑποχρέωσης, ὅτε ὁ Κύρος εὕρισκετο εἰς στενόχωρον θέσιν. Τώρα πλέον ἐπιθυμία των εἶναι νά ἐπιστρέψουν εἰς τὴν πατρίδα των ἡσύχως καὶ μόνον εἰς περίπτωσιν ἐπιθέσεως θά ἀναγκασθοῦν νά χρησιμοποιήσουν τὰ ὄπλα.

§ 24+27

Ὁ μὲν οὕτως εἶπεν
ἀκούσας δὲ ὁ Τισσαφέρνης, ἔφη,
«Ταῦτα ἐγὼ ἀπαγγελῶ
βασιλεῖ καὶ ὑμῖν πάλιν
τὰ παρ' ἐκείνου·
μέχρι δ' ἂν ἐγὼ ἦκω,
αἱ σπονδαὶ μενόντων·
ἡμεῖς δὲ παρέζομεν
ἀγοράν».
Καὶ εἰς μὲν τὴν ὑστεραίαν
οὐχ ἦκεν·
ὥσθ' οἱ Ἕλληνες ἐφρόντιζον·
τῇ δὲ τρίτῃ ἦσαν
ἔλεγεν, ὅτι ἦκοι
διαπεπραγμένους παρὰ βασιλέως

Ἐκεῖνος μὲν ἔτσι ὠμίλησεν·
ὁ δὲ Τισσαφέρνης ἀκούσας, εἶπε,
«Αὐτὰ ἐγὼ θά (τὰ) ἀνακοινώσω
εἰς τὸν βασιλέα καὶ εἰς σᾶς πάλιν
τὴν ἀπάντησιν ἐκείνου·
ἕως ὅτου ὁμως ἐπανάλθω ἐγὼ,
αἱ σπονδαὶ ἄς ἰσχύουν·
ἡμεῖς δὲ θά παρέχωμεν
τρόφιμα πρὸς ἀγοράν».
Καὶ μέχρι μὲν τῆς ἐπομένης (ἡμέρας)
δὲν ἐπέστρεψεν·
διὰ τοῦτο οἱ Ἕλληνες ἀνησυχουν·
τὴν δὲ τρίτην ἡμέραν ἐπιστρέψας
ἔλεγεν ὅτι ἔχει ἐπανάλθει,
ἀφοῦ εἶχε κατορθώσει εκ μέρους
(τοῦ βασιλέως

δοθῆναι αὐτῶ
σφάζειν τοὺς Ἕλληνας,
καίπερ πολλῶν ἀντιλεγόντων,
ὡς οὐκ εἶη ἄξιον
βασιλεῖ ἀφείναι
τοὺς στρατευσαμένους

νά ἐπιτραπῇ εἰς αὐτὸν
νά προσπαθῇ νά σώσῃ τοὺς Ἕλληνας,
ἂν καὶ πολλοὶ εἶχον ἀντίρρησιν,
ὅτι δῆθεν δὲν ἦτο ἀξιοπρεπὲς
εἰς τὸν βασιλέα νά ἀφήσῃ (ἐλευθέρους)
ἐκείνους, οἱ ὅποιοι ἐξεστράτευσαν

ἐφ' ἑαυτόν.

Τέλος δὲ εἶπε·

«Καὶ νῦν ἔξεστιν ὑμῖν

λαβεῖν πιστὰ

παρ' ἡμῶν παρέξειν

ἢ μὴν ὑμῖν

φιλίαν τὴν χώραν

καὶ ἀδόλως ἀπάξειν

εἰς τὴν Ἑλλάδα

παρέχοντας ἀγοράν·

ὅπου δ' ἂν μὴ ἐξῆ

πρίασθαι,

ἔασομεν ὑμᾶς λαμβάνειν

τά ἐπιτήδεια ἐκ τῆς χώρας.

Δεήσει δὲ αὖ

ὑμᾶς ὁμοῖαι ἡμῖν

ἢ μὴν πορεύεσθαι

ὡς διὰ φιλίας

ἀσινῶς

λαμβάνοντας σῖτα καὶ ποτὰ,

ὅποταν μὴ παρέχωμεν

ἀγοράν·

ἣν δὲ παρέχωμεν

ἀγοράν,

(δεήσει ὁμοῖαι)

ἔξιν τὰ ἐπιτήδεια

ὠνομένους».

ἐναντίον του.

Τέλος δὲ εἶπε·

«Καὶ τώρα εἶναι δυνατὸν εἰς σᾶς

νὰ λάβετε ἐνόρκους διαβεβαιώσεις

ἀπὸ ἡμᾶς, ὅτι θὰ παρέχωμεν

ἀληθῶς εἰς σᾶς

φιλικὴν τὴν χώραν

καὶ ὅτι ἂνευ δόλου θὰ (σᾶς) ὀδηγή-

[σωμεν

εἰς τὴν Ἑλλάδα,

παρέχοντας τρόφιμα πρὸς ἀγοράν·

ὅπου ὅμως δὲν εἶναι δυνατὸν

νὰ ἀγοράσετε,

θὰ σᾶς ἀφήσωμεν νὰ λαμβάνετε

τὰ τρόφιμα ἀπὸ τὴν χώραν.

Ἄλλὰ θὰ παραστῆ ἀνάγκη πάλιν

σεῖς νὰ ὀρκισθῆτε εἰς ἡμᾶς

ὅτι ἀληθῶς θὰ πορευθῆτε,

ὅπως διὰ μέσου φιλικῆς (χώρας),

χωρὶς νὰ προξενῆτε βλάβην,

λαμβάνοντας τροφὰς καὶ ποτὰ,

ὅσakis δὲν παρέχωμεν

τρόφιμα πρὸς ἀγοράν·

ἂν ὅμως (σᾶς) παρέχωμεν

τρόφιμα πρὸς ἀγοράν,

(θὰ παραστῆ ἀνάγκη νὰ ὀρκισθῆτε)

ὅτι θὰ προμηθεύεσθε τροφὰς,

ἀγοράζοντας τὰ τρόφιμα».

Γενικαὶ παρατηρήσεις : ἀπαγγελῶ μέλλ. ὀρ. μέχρι.. ἂν ἦκω
 χρον. πρότ. μενόντων ἢ μενέωσαν γ' πληθ. προστακτ. ἐνεστ. τοῦ μένω.
 τὴν ὑστεραίαν ἐνν. (ἡμέραν). ὥστε... ἐφροντίζον κυρία πρότ. εἰσαγομένη
 συμπερασματικῶς, διότι προηγεῖται ἄνω στιγμῇ. φροντίζω=ἀνησυχῶ.
 δεῖ ἦκoi εἰδ. πρότ. κατ' εὐκτ. πλαγ. λόγου. διαπεπραγμένος χρον. μετ.
 παρκ. τοῦ διαπράττομαι=κατορθῶνω. σφῆζειν ὑποκ. τοῦ ἀπροσώπως
 λαμβανομένου δοθῆναι, ὅπερ ἔξαρτ. ἐκ τοῦ διαπεπραγμένος. αὐτῷ δοτ.
 προσωπ. καίπερ ἀντιλεγόντων ἐνδοτ. μετ. βασιλεῖ δοτ. προσωπ. ἀφείναι
 (ὑποκ. τῆς ἀπροσώπ. φράσ. ἄξιον εἶη) ἀπαρ. ἀορ. β' τοῦ ἀφίημι, ἀφίην,
 ἀφῆσω, ἀφῆκα, ἀφείκα. ἀφείκειν. ἔξεστιν ἀπρόσωπον=εἶναι ὑνατόν.
 ὑμῖν δοτ. προσωπ. πιστὰ (ἐνορκοὶ διαβεβαιώσεις) ἀντικ. λαβεῖν ὑποκ.
 τοῦ ἔξεστιν. ἢ μὴν βεβαιωτ. ἐπίρρ.=τῷ ὄντι, ἀληθῶς. παρέξειν-ἀπά-
 ξειν ἀπαρέμφ. μέλλ. τῶν ῥ. παρέχω καὶ ἀπάγω, τὰ ὁποῖα ἐξαρτῶνται
 ἐκ τοῦ πιστὰ λαβεῖν. φιλίαν κατηγ. διορ. ὑμῖν-τὴν χώραν ἀντικ. ἐξῆ γ'
 ἐνικ. ὑποτ. ἐνεστ. (ἐξῶ) τοῦ ἔξεστι=εἶναι δυνατόν. πρίασθαι
 ἀπαρ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ ὠνόμομαι-οὔμαι (=ἀγοράζω, πρβλ. ὠνια), ἑωνού-
 μην, ὠνήσομαι, ἐπριάμην, ἐώνημαι. τὸ πρίασθαι ὑποκ. τοῦ ἀπροσώπου
 ἐξῆ. ἔασομεν μέλλ. τοῦ ἔάω-ῶ (=ἀφήνω), εἶων, εἶασα, εἶασα, εἶασα ἡμῖν
 δοτ. προσωπ. δεήσει μέλλ. τοῦ ἀπροσώπ. δεῖ=εἶναι ἀνάγκη. ὁμοῖαι
 ἀπαρ. ἀορ. α' τοῦ ὁμνυμι (=ὀρκίζομαι). ὠμνυν, ὁμοῦμαι, ὠμοσα, ὁμώ-

μοκα.* τὸ δόμοσαι ὑποκ. τοῦ δεήσει. ἀσινῶς ἐπίρρ. τροπ.=ἀβλαβῶς. σῖτα καὶ σῖτοι ἑτερογενῆ οὐσιαστ. (πρβλ. ὁ δεσμός, τὰ δεσμά, ὁ ναῦλος, τὰ ναῦλα). ἦν ὑποθ. σύνδ. ἔξειν εἰδ. ἀπαρ. ἔξαρτώμ. ἐκ τοῦ ἐννοουμένου (δεήσει δόμοσαι). ὠνούμενους τροπ. μετ. τοῦ ὠνούμαι (ιδεῖ ἀνωτέρω).

Νόημα : Ὁ Τισσαφ. ἀκούσας τὰς ἀπόψεις τῶν Ἑλλ. στρατηγῶν διεβίβασεν αὐτάς, εἰς τὸν βασιλέα. Ἐν τῷ μεταξὺ αἱ σπονδαὶ ἴσχυον. Τὴν τρίτην ἡμέραν ἐπιστρέψας ὁ Τισσαφ. ἀνήγγειλεν εἰς αὐτούς ὅτι κατόπιν συνεννοήσεως μὲ τὸν βασιλέα ἐξουσιοδοτήθη νὰ τοὺς σώσῃ, μολονότι πολλοὶ ἔφερον ἀντιρρήσεις. Τέλος προέτεινε εἰς αὐτούς, ὅπως βεβαιώσουν ἐνόρκως Ἑλληνες καὶ βάρβαροι, ὅτι δὲν θὰ βλάψουν ὁ εἰς τὸν ἄλλον, καὶ διεβεβαίωσεν ὅτι θὰ παρέχουν ἄλλοτε μὲν τροφίμα πρὸς ἀγοράν, ἄλλοτε δὲ ἐλευθέραν τὴν χώραν πρὸς προμήθειαν τροφίμων.

§ 28+29

Ταῦτα ἔδοξε καὶ ὤμοσαν
καὶ δεξιᾶς ἔδοσαν

Τισσαφέρνης καὶ ὁ ἀδελφός
τῆς βασιλέως γυναικὸς
τοῖς στρατηγοῖς καὶ λοχαγοῖς
τῶν Ἑλλήνων
καὶ ἔλαβον παρὰ τῶν Ἑλλήνων.

Μετὰ δὲ ταῦτα
Τισσαφέρνης εἶπε·
«Νῦν μὲν δὴ ἄπειμι
ὡς βασιλέα·
ἐπειδὴν δὲ διαπράξωμαι,
ἃ δέομαι,
ἤξω ὡς ἀπάξω ὑμᾶς
εἰς τὴν Ἑλλάδα
καὶ αὐτὸς ἀπιὼν
ἐπὶ τὴν ἑμαυτοῦ ἀρχήν».

Ταῦτα ἀπεφάσισαν καὶ ὠρκίσθησαν
καὶ ἐπεβεβαίωσαν διὰ χειραψίας διὰ

[τῆς δεξιᾶς χειρὸς
ὁ Τισσαφέρνης καὶ ὁ ἀδελφός
τῆς γυναικὸς τοῦ βασιλέως
εἰς τοὺς στρατηγοὺς καὶ λοχαγοὺς
τῶν Ἑλλήνων
καὶ ἔλαβον ἐκ μέρους τῶν Ἑλλήνων
(διαβεβαιώσεις διὰ χειραψίας).

Μετὰ ταῦτα δὲ
ὁ Τισσαφέρνης εἶπε·
Τώρα μὲν λοιπὸν θὰ ἀπέλθω
πρὸς συνάντησιν τοῦ βασιλέως·
ὅταν δὲ ἐπιτύχω
ἐκεῖνα, τὰ ὅποια χρειάζομαι,
θὰ ἐπανέλθω, διὰ νὰ σᾶς ὀδηγήσω
εἰς τὴν Ἑλλάδα,
καὶ ὁ ἴδιος, διὰ νὰ ἐπιστρέψω
εἰς τὴν σατραπείαν μου».

Γένικαί παρατηρήσεις : ταῦτα ὑποκ. τοῦ ἔδοξε ἀόρ. α' τοῦ δο-
κεῖ τινι=ἀποφασίζει τις. ὤμοσαν ἀόρ. τοῦ ὄμνυμι (ιδεῖ § 27). ἔδοσαν
ἀόρ. β' τοῦ δίδωμι δεξιᾶς=ἐπιβεβαιῶναι διὰ χειραψίας τῆς δεξιᾶς
χειρὸς. στρατηγοῖς καὶ λοχαγοῖς ἀντικ. τοῦ ἔδοσαν. ἄπειμι μέλλ. τοῦ
ἀπέρχομαι. διαπράξωμαι ὑποκ. μέσ. ἀόρ. α' τοῦ διαπράττομαι=ἐπιτυ-
χάνω. ἃ καθ' ἑλξιν ἀντὶ ὧν δέομαι. ὡς ἀπάξω--ἀπιὼν τελικαί μετ.

Νόημα : Οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν βαρβάρων
ἐβεβαίωσαν ἐνόρκως, ὅτι θὰ τηρήσουν τὰ ὅσα συμφώνησαν. Τέλος
ὁ Τισσαφέρνης ὑπεσχέθη ὅτι θὰ ἐπιστρέψῃ, διὰ νὰ ὀδηγήσῃ τοὺς Ἑλ-
ληνας εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐν συνεχείᾳ δὲ ὁ ἴδιος θὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν
σατραπείαν του.

Γ'. α' Συνέντευξις Κλεάρχου καὶ Τισσαφέρνου (5,1+21, 24+26)

§ 1+2

Μετὰ ταῦτα ἀφικνοῦνται
ἐπὶ τὸν Ζαπάταν ποταμόν,
τὸ εὖρος τεττάρων πλέθρων.
Καὶ ἐνταῦθα ἔμειναν
ἡμέρας τρεῖς·
ἐν δὲ ταύταις
ὑποψίαί μὲν ἦσαν,
οὐδεμία δὲ ἐφαίνετο
φανερὰ ἐπιβουλῆ.
Ἔδοξεν οὖν τῷ Κλεάρχῳ
συγγενέσθαι τῷ Τισσαφέρνει,
εἴ πως δύναιτο
παῦσαι τὰς ὑποψίας,
πρὶν γενέσθαι
πόλεμον ἐξ αὐτῶν·
καὶ ἔπεμψε τινα ἐροῦντα,
ὅτι χρήζει
συγγενέσθαι αὐτῷ.
Ὁ δὲ ἐτόιμως
ἐκέλευεν ἔχειν.

Μετὰ ταῦτα ἔφθασαν
εἰς τὸν Ζαπάταν ποταμόν,
τὸ πλάτος τεσσάρων πλέθρων.
Καὶ ἐδῶ ἔμειναν
τρεῖς ἡμέρας·
κατὰ τὴν διάρκειαν δὲ αὐτῶν
ὑποψίαί μὲν ὑπῆρχον,
οὐδεμία ὅμως ἐφαίνετο
φανερὰ ἐχθρική ἐνέργεια.
Ἐφάνη λοιπὸν καλὸν εἰς τὸν Κλεάρχ.
νὰ συναντηθῆ μετὰ τὸν Τισσαφέρνην,
μήπως κάπως θὰ ἠμποροῦσε
νὰ διαλύσῃ τὰς ὑποψίας,
προτοῦ προκληθῆ
πόλεμος ἐξ αὐτῶν·
καὶ ἔστειλε κάποιον, διὰ νὰ εἴπῃ
(εἰς αὐτόν), ὅτι ἐπιθυμεῖ
νὰ συναντηθῆ μετ' αὐτοῦ.
Ἐκεῖνος δὲ μετὰ προθυμίας
παρήγγειλεν ὅτι ἔρχεται.

Γενικαὶ παρατηρήσεις: ἀφικνοῦμαι=φθάνα. Ζαπάτας (νῦν: μέγας Ζάβ λεγόμενος) παραπόταμος τοῦ Τίγρητος, εἰς ὃν χύνεται ἀπὸ τῆς ἀριστερᾶς τοῦ ὄχθης, ῥέων ἀπὸ Β. πρὸς Ν. τὸ εὖρος=πλάτος. πλέθρον μέτρον μήκους 31 μέτρων. ἐπιβουλῆ=ἐχθρική ἐνέργεια. τῷ Κλεάρχῳ δοτ. προσ. καὶ ὑποκ. τοῦ ἀπαρ. συγγενέσθαι, ὅπερ ὑποκ. τοῦ ἀπροσώπου ἔδοξεν (συγγενέσθαι ἀπαρ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ συγγίνομαι τινι =συναντῶμαι μετὰ τινος). τῷ Τισσαφέρνει ἀντικ. εἰ... δύναιτο πλαγίᾳ ἔρωτ. πρότ. πρὶν... γενέσθαι χρονική ἀπαρεμφατική πρότ. ἐροῦντα τελική μετ. αὐτῷ ἀντικ. τοῦ συγγενέσθαι, ὅπερ ἀντικ. τοῦ χρήζει (χρήζω=ἔχω ἀνάγκη, ἐπιθυμῶ, παρατ. ἐχρηζον, μέλλ. χρεῖαν ἔξω κ.λ.π.). ἔκειν εἶδ. ἀπαρ. ἔξαρτ. ἐκ τοῦ ἐκέλευεν ἔχοντος λεκτικὴν σημασίαν.

Νόημα: Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς παραμονῆς των παρὰ τὸν Ζαπάταν ποταμόν ὁ Κλεάρχος, ἐπειδὴ ἐκατέρωθεν ὑπῆρχον ὑποψίαί, ἐζήτησε συνέντευξιν μετὰ τὸν Τισσαφέρνην, διὰ νὰ προλάβῃ ἐνδεχομένην σύγκρουσιν μετὰ τὸν Ἑλληῶν καὶ βαρβάρων.

§ 3+6

Ἐπειδὴ δὲ συνῆλθον,
λέγει ὁ Κλεάρχος τὰδε·
Ἄ'Εγώ, ὦ Τισσαφέρνη,
αἶδα μὲν γεγεννημένους
ἡμῖν ὄρκους
καὶ δεδομένας δεξιὰς
μὴ ἀδικήσιν ἀλλήλους·

Ἀφοῦ δὲ συνητήθησαν,
εἶπεν ὁ Κλεάρχος τὰ ἑξῆς·
Ἄ'Εγώ, Τισσαφέρνη,
γνωρίζω μὲν ὅτι ἔχουν γίνεαι
ἀπὸ ἡμᾶς ὄρκοι
καὶ ἔχουν ἀνταλλαγῆ χειραψίαί (μὲ
[διαβεβαιώσεις])
ὅτι δὲν θὰ βλάψωμεν ὁ εἰς τὸν
[ἄλλον·

ὄρω δὲ σέ τε φυλαττόμενον

ἡμᾶς ὡς πολεμίους
καὶ ἡμεῖς ὄρωντες ταῦτα
ἀντιφυλαττόμεθα.
Ἐπεὶ δὲ σκοπῶν οὐ δύναμαι

οὔτε κίσθέσθαι σε
πειρώμενον κακῶς ποιεῖν ἡμᾶς,
ἐγὼ τε σαφῶς οἶδα,
ὅτι ἡμεῖς γε
οὐδὲ ἐπινοοῦμεν
τοιούτον οὐδέν,
ἔδοξέ μοι
εἰς λόγους σοι ἔλθειν,
ὅπως, εἰ δυναίμεθα,
ἐξέλοιμεν
τὴν ἀπιστίαν ἀλλήλων.
Καὶ γὰρ οἶδα
ἤδη ἀθρώπους,
οἱ φοβηθέντες
ἀλλήλους
οἱ μὲν ἐκ διαβολῆς,
οἱ δὲ καὶ ἐξ ὑποψίας,
βουλόμενοι φθάσαι,
πρὶν παθεῖν,
ἐποίησαν ἀνήκεστα κακὰ
τοὺς οὔτε μέλλοντας

οὔτ' ἂν βουλομένους
τοιούτον οὐδέν.
Νομίζων οὖν
τάς τοιαύτας ἀγνωμοσύνας

ἂν πύεσθαι
συνουσίαις μάλιστα
ἤκω καὶ βούλομαι
διδάσκειν σε,
ὡς σὺ οὐκ ὀρθῶς
ἀπιστεῖς ἡμῖν»

βλέπω ὅμως ὅτι καὶ σὺ προφυλάσ-
[σεσαι
ἀπὸ ἡμᾶς ὡσάν νὰ εἴμεθα ἐχθροὶ σου,
καὶ ἡμεῖς, βλέποντες αὐτά,
ἐπίσης προφυλασσόμεθα (ἀπὸ σᾶς).
Ἐπειδὴ ὅμως, παρατηρῶν, δὲν ἡμ-
[πορῶ

οὔτε νὰ διαπιστώσω, ὅτι σὺ
προσπαθεῖς νὰ μᾶς βλάβης,
καὶ ἐγὼ καλῶς γνωρίζω,
ὅτι ἡμεῖς τοῦλάχιστον
οὐδὲ ἔχομεν κατὰ νοῦν
κανένα παρόμοιον (πρᾶγμα),
μοῦ ἐφάνη καλὸν
νὰ ἔλθω εἰς συνομιλίαν μαζί σου,
ἵνα, ἐὰν θὰ ἠμπορούσαμεν,
ἐκβάλωμεν
τὴν ἀμοιβαίαν δυσπιστίαν.
Καθ' ὅσον μάλιστα γνωρίζω
ἕως τώρα ἀθρώπους
οἱ ὅποιοι, ἐπειδὴ ἐφοβήθησαν
ὁ εἰς τὸν ἄλλον,
ἄλλοι μὲν ἐκ συκοφαντίας,
ἄλλοι δὲ καὶ ἐξ ὑποψίας,
ἐπειδὴ ἤθελον νὰ προλάβουν,
προτοῦ πάθουν (κακὸν τι),
διέπραξαν ἀνεπανόρθωτα κακὰ
κατ' ἐκείνων, οἱ ὅποιοι οὔτε ἐσκό-
[πευον

οὔτε θὰ ἤθελον
κανένα παρόμοιον (κακὸν).
Ἐπειδὴ λοιπὸν νομίζω
ὅτι αἱ τοιαύτης φύσεως παρεξη-
[γήσεις

δύνανται νὰ διαλύωνται
διὰ συνομιλιῶν πρὸ πάντων,
ἔχω ἔλθει καὶ θέλω
νὰ ἐξηγήσω εἰς σέ,
ὅτι σὺ ἀδίκως
δυσπιστεῖς πρὸς ἡμᾶς».

Γενικαὶ παρατηρήσεις : *συνέρχομαι* = συναντῶμαι. *λέγει Κλέαρχος* φαίνεται ὅτι ὁ Τισσαφ. θὰ ἐγνώριζεν ὀλίγα Ἑλληνικά. Τοῦτο ὁμως δὲν ἔρχεται εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὰ ἀνωτέρω ἐν § 17, ὅπου ὁ Τισσ. οὐκ εἶπε *δι' ἑρμηνέως*, διότι α) τότε παρίστατο καὶ ὁ μὴ γνωρίζων Ἑλληνικὰ ἀδελφὸς τῆς γυναικὸς τοῦ βασιλέως καὶ β) ὅτι δὲν εἶναι πιστὴ ἀπόδοσις, ἀλλὰ διασκευὴ τοῦ Ξενοφάντος, ἐφ' ὅσον ἄλλως τε λέ-

γει τοιαυτε καὶ ὄχι τάδε. ὦ Τισσαφέρην (σπανίως) ἀντι τοῦ κανονικοῦ: Τισσαφέρνες, γεγεννημένους—δεδομένας κατηγορ. μετ. τοῦ γίγνομαι καὶ δίδομαι ἐξαρτώμ. ἐκ τοῦ οἶδα. ἡμᾶς ἀντικ. τῆς κατηγορ. μετ. φυλαττόμενος τῆς ἐξαρτωμένης ἐκ τοῦ ὄρω. ὡς (παραβολικόν) πολεμίους κατηγ. (ὅμᾶς) ἔνν. ὡς ἀντικ. τοῦ ἀντιφυλαττόμεθα. σκοπῶ (=ἐξετάζω, παρατηρῶ), ἐσκόπουν, σκεψομαι, ἐσκεπάμην, ἐσκεμμαι. οὔτε—τε=ἀφ' ἑνός μὲν, ἀφ' ἑτέρου δέ. πειρούμενον κατηγορ. μετ. (τοῦ πειράομαι—ομαι=προσπαθῶ) ἐξαρτώμ. ἐκ τοῦ τελ. ἀπαρ. μέσ. ἀορ. β' αἰσθήσομαι τοῦ β'. αἰσθάνομαι, ἡσθάνομην, αἰσθήσομαι, ἡσθόμην, ἡσθημαι. ἐλθεῖν ὑποκ. τοῦ ἀπροσ. ἔδοξε. ὅπως ἐξέλκοιμεν (τελ. πρότ.) εὐκτ. ἀορ. β' τοῦ ἐξαιρῶ (=ἐκβάλλω), ἐξήρουν, ἐξαιρήσω, ἐξείλον (ὑποκ. ἐξέλω), ἐξήρηκα. ἀπιστία=δυσπιστία. οἱ... ἐποίησαν ἀναφ. πρότ. φοβηθέντες—βουλομένοι αἰτιολ. μετ. διαβολή=συκοφαντία. (οἱ ἄνθρωποι) ἔνν. ὡς ὑποκ. τοῦ φθάσαι. πρὶν παθεῖν ἔνν. (κακόν τι) χροιν. ἀπαρ. μέσ. πρότ. ἀνήκεστος (ἀ στερ.+ἀκούμαι=θεραπεύω)=ἀθεράπευτος, ἀνεπανόρθωτος, κακὰ α' ἀντικ. τοῦ ἐποίησαν. τοὺς μέλλοντας (=σκοπεύοντας)—βουλομένους β' ἀντικ. τοῦ ἐποίησαν. τὸ ἄν δυνητικόν μόριον. ἀγνωμοσύνη=παρεξήγησις, νομίζων αἰτιολ. μετ. συνοουσία=συνομιλία. παύεσθαι ἄν (=ὅτι παύοιντο ἄν) εἰδικόν δυνητικόν ἀπαρ. ἐξαρτώμ. ἐκ τοῦ ῥωμίζων. τὰς ἀγνωμοσύνας ὑποκ. τοῦ ἀπαρ. (ἑτεροπροσωπία). συνοουσίας δοτ. ὄργανική. διδάσκω=ἐξηγῶ. ὡς... ἀπιστεῖς εἶδ. πρότ. ὡς β' ἀντικ. τοῦ διδάσκειν (ὡς α' ἀντικ. εἶναι τὸ σέ).

Νόημα: Κατὰ τὴν συνάντησιν Κλεάρχ. καὶ Τισσαφ. ὠμίλησε πρῶτος ὁ Κλεάρχ. καὶ εἶπε τὰ ἑξῆς: «Ἄν καὶ ἐδόθησαν ἑκατέρωθεν ἔννοροι διαβεβαίωσις, ὅμως καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη ὑπάρχουν ὑποψίαί, αἱ ὅποιαι ὅμως εἶναι ἀστήρικτοι, ὅπως τοῦλάχιστον διεπίστωται. Σὲ ἐκάλεσα λοιπὸν νὰ συνομιλήσωμεν ἰδιαιτέρως, διὰ νὰ ἐξαλειψωμεν τὴν ἀμοιβαίαν δυσπιστίαν, ἢ ὅποια πολλάκις ἐδημιούργησε συμφορὰς ἀνεπανορθώτους. Ἐάν δυσπιστῆς κατὰ τῶν Ἑλλήνων, κακῶς δυσπιστεῖς».

§ 7+11

«Πρῶτον μὲν γὰρ καὶ μέγιστον	«Διότι κατὰ πρῶτον μὲν καὶ μέγι-
οἱ θεῶν ὄρκοι	[στον (λόγον)
ἡμᾶς κωλύουσιν εἶναι	οἱ πρὸς τοὺς θεοὺς (δοθέντες) ὄρκοι
πολεμίους ἀλλήλοις·	μᾶς ἐμποδίζουσι νὰ εἴμεθα
ὅστις δὲ συνοιδεν αὐτῶ	ἐχθροὶ μεταξύ μας·
παρημεληκῶς τούτων,	ὅστις δὲ συναισθάνεται
ἐγὼ τοῦτον οὔποτ' ἂν εὐδαιμονί-	ὅτι ἔχει παραμελήσει αὐτοὺς,
[σαιμι·	ἐγὼ τοῦτον οὐδέποτε θὰ ἐκαλοτύ-
τὸν γὰρ πόλεμον θεῶν	[χιζα·
οὐκ οἶδα	διότι ὡς πρὸς τὸν πόλεμον μὲ τοὺς
οὔτ' ἀπὸ ποίου τάχους	δὲν γνωρίζω [θεοὺς
φεύγων τις ἂν ἀποφύγοι	οὔτε μὲ ποῖαν ταχύτητα
οὔτ' εἰς ποῖον σκοτός	φεύγων κανεὶς ἤθελεν ἀποφύγει
ἀποδρατῆ ἂν	(αὐτὸν) οὔτε εἰς ποῖον σκοτεινὸν
οὔθ' ὅπως ἂν ἀποσταίῃ	ἤθελε κρυφθῆ [μέρος
εἰς ἐχυρὸν χωρίον·	οὔτε πῶς ἤθελεν ἀπομακρυνθῆ
πάντῃ γὰρ πάντα (ἔστιν)	εἰς ὄχυρὸν τόπον·
ὑποχείρια τοῖς θεοῖς	διότι πανταχοῦ ὄλα (εἶναι)
καὶ πανταχῇ οἱ θεοὶ	ὑποτεταγμένα εἰς τοὺς θεοὺς
	καὶ πανταχοῦ οἱ θεοὶ

ἴσον κρατοῦσι πάντων.
 Περὶ μὲν δὴ
 τῶν θεῶν τε καὶ τῶν ὀρκῶν,
 παρ' οὓς ἡμεῖς
 συνθέμενοι τὴν φιλίαν καταθέμεθα
 οὕτω γιγνώσκω·
 τῶν δ' ἀνθρωπίνων
 σὲ ἐγὼ νομίζω
 ἐν τῷ παρόντι
 εἶναι ἡμῖν μέγιστον ἀγαθόν.
 Σὺν μὲν γὰρ σοὶ
 πᾶσα μὲν ὁδὸς (ἐστίν) εὐπορος,
 πᾶς δὲ ποταμὸς διαβατός,
 τῶν τε ἐπιτηδείων
 οὐκ (ἐσται) ἀπορία·
 ἄνευ δὲ σοῦ πᾶσα μὲν ἡ ὁδὸς
 διὰ σκότους·
 οὐδὲν γὰρ αὐτῆς ἐπιστάμεθα·
 πᾶς δὲ ποταμὸς δύσπορος,
 πᾶς δὲ ὄχλος φοβερός,
 φοβερώτατον δ' ἐρημία·
 μεστὴ γὰρ ἐστίν
 πολλῆς ἀπορίας.
 Εἰ δὲ δὴ μανέντες
 καὶ σὲ κατακτείνουμεν,
 ἄρα κατακτείναντες τὸν εὐεργέτην
 οὐκ ἂν ἀγωνιζοίμεθα
 πρὸς βασιλέα τὸν μέγιστον

ἔφεδρον;
 "Ὅσων δὲ δὴ καὶ οἶων ἐλπίδων
 στερήσασαι μὲν ἑμαυτὸν,
 εἰ ἐπιχειρήσασαι
 ποιεῖν σὲ κακόν τι,
 ταῦτα λέξω.
 Ἐγὼ γὰρ ἐπεθύμησα
 γενέσθαι Κύρον φίλον μοι,
 νομίζων εἶναι
 τῶν τότε
 ἰκανώτατον εὖ ποιεῖν,
 ὅν βούλοιο·
 σὲ δὲ νῦν ὀρῶ ἔχοντα
 τὴν τε δύναμιν
 καὶ χάσαν Κύρου
 καὶ σφάζοντα τὴν σαυτοῦ,

ἐξ ἴσου ἐξουσιάζουν ἄλλα.
 *Ὅσον ἀφορᾷ μὲν λοιπὸν
 διὰ τοὺς ὀρκους πρὸς τοὺς θεοὺς,
 πρὸς τοὺς ὁποίους ἡμεῖς,
 συνάψαντες τὴν φιλίαν, ἐνεπιστεύ-
 ταῦτα φρονῶ· [θημεν,
 ἐκ τῶν ἀνθρωπίνων ὁμῶς πραγμάτων
 σὲ ἐγὼ θεωρῶ
 εἰς τὴν παρούσαν περίστασιν
 ὅτι εἶσαι δι' ἡμᾶς μέγιστον ἀγαθόν.
 Διότι μετὰ σοῦ μὲν
 κάθε μὲν ὁδὸς (εἶναι) εὐκολοδιάβατος,
 κάθε δὲ ποταμὸς διαβατός,
 καὶ τῶν τροφῶν
 δὲν (θὰ ὑπάρξῃ) ἔλλειψις·
 ἄνευ δὲ σοῦ ὀλόκληρος μὲν ἡ ὁδὸς
 σκοτεινὴ·
 διότι οὐδὲν ἐξ αὐτῆς γνωρίζομεν·
 κάθε δὲ ποταμὸς δυσκολοδιάβατος,
 κάθε δὲ πλῆθος ἀνθρώπων φοβερὸν,
 φοβερώτατον δὲ ἡ ἀπομόνωσις·
 διότι εἶναι πλήρης
 πολλῶν δυσχερειῶν.
 Ἐὰν ὁμῶς τώρα πλέον τρελλαθέντες
 ἠθέλομεν καὶ νὰ σὲ φονεύσωμεν,
 ἄρα γε φονεύσαντες τὸν εὐεργέτην
 δὲν ἠθέλομεν πολεμεῖν
 πρὸς τὸν βασιλέα, ὁ ὁποῖος εἶναι
 [μέγιστος

ἐν ἀναμονῇ ἀντίπαλος;
 Πόσων δὲ βέβαια καὶ ποίων ἐλπίδων
 ἠθέλον στερήσει τὸν ἑαυτὸν μου,
 ἐὰν ἠθελον ἐπιχειρήσει
 νὰ διαπράξω κατὰ σοῦ κακόν τι,
 αὐτὰ θὰ (σοῦ) εἶπω.
 Ἐγὼ δηλαδὴ ἐπεθύμησα
 νὰ γίνῃ ὁ Κύρος φίλος μου,
 διότι ἐνόμιζον
 ἀπὸ τοὺς τότε (ὑπάρχοντας)
 ὅτι ἦτο ἰκανώτατος εἰς τὸ νὰ εὐερ-
 ὄποιον ἤθελε· [γετῆ,
 σὲ δὲ τώρα βλέπω νὰ ἔχῃς
 καὶ τὴν δύναμιν
 καὶ τὴν σατραπείαν τοῦ Κύρου
 καὶ νὰ διατηρῆς τὴν ἰδικήν σου,

τὴν δὲ βασιλείωσ δύνῃμιν,
 ἢ Κύρος ἐχρήτο
 πολεμίας,
 οὕταν ταύτην
 σύμμαχόν σοι.
 Τούτων δὲ ὄντων τοιούτων,
 τίς οὕτω μίνηται,
 ὥστε μὴ βούλεσθαι
 εἶναι φίλος σοι;»

τὴν δὲ δύνῃμιν τοῦ βασιλείωσ.
 τὴν ὅποιον ὁ Κύρος ἀντεμετώπιζεν
 ὡς ἐχθρικήν,
 νὰ εἶναι αὐτὴ
 σύμμαχον εἰς σέ.
 Ταῦτα δὲ ἐπειδὴ ἔτσι ἔχουν,
 ποῖος εἶναι τόσον τρελλός,
 ὥστε νὰ μὴ θέλῃ
 νὰ εἶναι φίλος σου;»

Γενικαὶ παρατηρήσεις : κολύω=ἐμποδίζω. πολεμίους κατηγορ. ἀλλήλοις δοτ. ἀντικειμ. *σύννοια αὐτῶ*=συναισθάνομαι (αὐτῶ καὶ ἐαυτῶ αὐτοπαθῆς ἀντ. γ' προσ.). *τούτων* ἀντικ. τοῦ *παρημεληκῶς* κατηγ. μετ. παρακειμ. τοῦ *παρμελῶ*. *ἀν...* ἀποφύγοι δυνητικὴ εὐκτική. *τὸ τάχος, οὐς γ' κλ.*=ἡ ταχύτης. *ἀν.* ἀποδραΐν δυνητικὴ εὐκτικὴ ἀορ. β' τοῦ ἀποδιδράσκω (=δραπέτεύω), ἀπεδίδρασκον, ἀποδράσσομαι, ἀπέδραν, ἀποδεδρακα. *ἀν...* ἀποσταίη δυνητικὴ εὐκτικὴ ἀορ. β' τοῦ ἀφίσταμαι (=ἀπομακρύνομαι), ἀφιστάμην, ἀποστήσομαι, ἀπέστην, ἀφέστηκα, ἐφειστήκειν. *ἐχυρός=ὄχυρός. οὐτ' ἀπὸ ποίου...* ἀποσταίη τρεῖς πλάγια ἐρωτημ. προτ. ἔξαρ. ἐκ τοῦ *οἶδα πάνη*—πανταχῇ τοπικὰ ἐπίρρ. πάντα ὑποκ τοῦ ἐννοουμ. ῥήμ. (ἔστιν). ὑποχείρια κατηγ. *τοῖς θεοῖς* δοτ. ἀντικειμ. (Καὶ ὁ Σωκράτης ἤγειτο, ὅπως λέγει ὁ Ξενοφῶν, *τοὺς θεοὺς πάντα εἰδέναί...πανταχοῦ παρειαί...* πάντων ἀντικ. τοῦ κρατοῦσιν. ἴσον ἐπίρρ. σημ.

γινώσκω (=γνωρίζω, φρονῶ), ἐγίνωσκον, γνώσομαι, ἔγνω, ἔγνωκα. *συνθέμενος* (μετ. μέσ. ἀορ. β') καὶ *κατεθέμεθα* (μέσ. ἀορ. β' ὄρ. τῶν ῥ.) *συντίθεμαι*=συνάπτω καὶ *κατατίθεμαι*=ἐμπιστεύομαι, *τίθειμαι, ἐτιθέμην, τίθησομαι, τεθήσομαι, ἐθέμην, ἐτέμην, τέθειμαι, ἐτεθείμην*. τῶν ἀνθρωπίνων γεν. διαίρ. σέ ὑποκ. τοῦ *εἶναι* εἰδ. ἀπαρ. ἔξαρτ. ἐκ τοῦ *νομίζω. ἀγαθὸν* κατηγ. *εὐπορος*=εὐκολοδιάβατος, *διαβατός* ῥηματ. ἐπίθ. τοῦ *διαβαίνω*=δυναμένος νὰ περασθῇ. *ἐπιτήδεια*=τροφή. *ἀπορία*=ἔλλειψις, *διὰ σκότους* διότι ἐντελῶς ἀγνοοῦν τὴν χώραν. *ἐπίσταμαι* (=γνωρίζω). *ἠπιστάμην, ἐπιστήσομαι, ἠπιστήθην. δύσπορος*=δυσκολοδιάβατος. *ἐρημία* ἐν μέσῳ τῆς Περσικῆς χώρας οὐδεὶς εἶναι φίλος καὶ σύμμαχος. *μεστός*=γεμάτος, *μανέντες* μετ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *μαινόμεναι* (=εἶμαι τρελλός), *ἐμαινόμην, μανοῦμαι, ἐμάνην, μέμνηνα. κατακτείναιμεν* εὐκτ. ἀορ. τοῦ *κατακτείνω*=φονεύω. *ἐφεδρος*=ἀντίπαλος (κυρίως: ὁ καθημένος καὶ ἀναμένων νὰ λάβῃ μὲ τὴν σειράν του μέρος εἰς τοὺς γυμνοὺς ἀγῶνας). *ὄσων καὶ οἴων ἐλπίδων* ἀντικ. τοῦ *στερῶ*. *οὐδὲν ἐμαυτόν*). *σέ—κακὸν* ἀντικ. τοῦ *ποιεῖν γὰρ* διασαφητικός=δηλαδὴ. *Κῦρον* ὑποκ. τοῦ *γενέσθαι* τελ. ἀπαρ. φίλον κατηγ. *μοι* δοτ. ἀντικειμ. *νομίζων* αἰτιολ. μετ. τῶν τότε γεν. διαίρ. *ἐκανότατον* κατηγ. εὐ ποιεῖν ἀπαρ. ἀναφορᾶς. *ἔχοντα—σφζοντα—οὔσαν* κατηγορ. μετ. ἔξαρτ. ἐκ τοῦ *ὄρω*. ἢ ἀντικ. τοῦ *ἐχρῆτο* παρατ. τοῦ *χρῶμαι* =μεταχειρίζομαι, ἀντιμετωπίζω, ἔχω. *πολεμία* κατηγ. σοι δοτ. ἀντικ. εἰς τὸ *σύμμαχον* κατηγ. *τούτων* (ὑποκ.) *τοιούτων* (κατηγ.) *όντων* γεν. ἀπόλυτος αἰτιολογική. *οὕτω* ποσοτ. ἐπίρρ.=τόσον.

Νόημα: Ὁ Κλέαρχ. λέγει δτι οἱ ὄρκοι, οἱ ὅποιοι ἐδόθησαν πρὸς τοὺς θεοὺς, εἶναι μέγα ἐμπίδιον, ὅποιος δὲ θὰ ἐτόλμα νὰ τοὺς παραβῆ, ἀσφαλῶς θὰ ἐτιμωρεῖτο. Οἱ θεοί, συνεχίζει, πάντοτε καὶ πανταχοῦ τὰ πάντα ἐξουσιάζουσιν.

Ἡδὴ ὁ Κλέαρχ. ἀναπτύσσει τὴν ἀποψιν δτι ἐν περιπτώσει δολοφονίας τοῦ Τισσαφ. οἱ Ἕλληνες ὄχι μόνον οὐδὲν κέρδος πρόκειται νὰ ἀποκτήσουν, ἀλλ' ἀντιθέτως πολὺ θὰ ζημιωθοῦν, διότι ὁ Τισσαφ. εἶναι ὁ μόνος, ὁ ὅποιος δύναται νὰ διευκολύνη τὴν ἐπάνοδον. Γνωρίζω

ζει δηλαδή καλῶς τοὺς τόπους, τοὺς ποταμοὺς καὶ δὲν στερεῖται τροφίμων. Οἱ Ἕλληνες ἀντιθέτως οὔτε τόπους οὔτε πόρους ποταμῶν γνωρίζουν, τὸ πᾶν δὲ δι' αὐτοὺς ἐμπνέει φόβον καὶ στεροῦνται τροφίμων. Ἐν τέλει ὁ Κλέαρχ. δικαιολογεῖ, διατί ἐπεδίωξε τὴν φιλίαν τοῦ Κύρου καὶ χαρακτηρίζει ὡς παράφρονα πάντα, ὅστις θὰ ἀντεμετώπιζεν ἕνα Τισσαφέρην ἔχοντα τεραστίαν δύναμιν.

§ 12+15

Ἄλλὰ μὴν ἔρῳ καὶ ταῦτα,
 ἐξ ὧν ἔχω ἐλπίδας
 καὶ σὲ βουλήσασθαι
 εἶναι ἡμῖν φίλον.
 Οἶδα μὲν γὰρ Μυσοὺς
 ὄντας λυπηροὺς ὑμῖν,
 οὓς νομίζω ἂν
 παρασχεῖν ταπεινοὺς ὑμῖν
 σὺν τῇ παρουσίᾳ δυνάμει·
 οἶδα δὲ καὶ Πισίδας·
 ἀκούω δὲ καὶ ἄλλα ἔθνη
 πολλὰ τοιαῦτα εἶναι,
 ἃ οἶμαι
 ἂν παῦσαι
 ἐνοχλοῦντα ἀεὶ
 τῇ ὑμετέρᾳ εὐδαιμονίᾳ.
 Αἰγυπτίους δέ,
 οἷς οἶδα
 ὑμᾶς τεθυμωμένους
 νῦν μάλιστα,
 οὐχ ὄρῳ, ποία δυνάμει
 συμμαχῶ χρησάμενοι
 μᾶλλον ἂν κολάσαισθε
 ἢ τῇ νῦν σὺν ἐμοὶ οὔσῃ.

Ἄλλὰ μὴν
 ἔν γε τοῖς πέριξ οἰκοῦσι σὺ,
 εἰ μὲν βούλοιο
 εἶναι φίλος τῶ,
 μέγιστος ἂν εἴης,
 εἰ δὲ τίς σε λυποίῃ,
 ὡς δεσπότης ἂν ἀναστρέφοιο,
 ἔχων ἡμᾶς ὑπηρέτας,
 οἷ σοι οὐκ ἂν ὑπηρετοῦμεν
 τοῦ μισθοῦ ἕνεκα μόνον,
 ἀλλὰ καὶ τῆς χάριτος,
 ἣν σοι δικαίως ἂν ἔχοιμεν
 σωθέντες ὑπὸ σοῦ.

Ἄλλ' ὁμως θὰ εἶπω καὶ αὐτά,
 ἕνεκα τῶν ὁποίων ἐλπίζω,
 ὅτι καὶ σὺ θὰ θελήσῃς
 νὰ εἶσαι φίλος μας.
 Γνωρίζω μὲν δηλαδή ὅτι οἱ Μυσοὶ
 εἶναι ἐνοχλητικοὶ εἰς σᾶς,
 τοὺς ὁποίους νομίζω ὅτι δύναμαι
 νὰ ὑποτάξω πρὸς χάριν σας
 μὲ τὴν ὑπάρχουσαν στρατ. δύναμιν·
 Γνωρίζω δὲ καὶ τοὺς Πισίδας·
 πληροφοροῦμαι δὲ ὅτι καὶ ἄλλα ἔθνη
 πολλὰ εἶναι τοιαῦτα,
 τὰ ὅποια νομίζω
 ὅτι δύναμαι νὰ ἀποτρέψω
 νὰ ἐνοχλοῦν διαρκῶς
 τὴν εὐτυχίαν σας.
 Τοὺς Αἰγυπτίους δέ,
 κατὰ τῶν ὁποίων γνωρίζω,
 ὅτι σεῖς ἔχετε ἐξοργισθῆ
 τώρα πάρα πολὺ,
 δὲν βλέπω, ποίαν δύναμιν
 ὡς συμμαχικὴν χρησιμοποίησαντες,
 εὐκολώτερον θὰ ἐτιμωρούσατε
 παρὰ ἐκείνην, ἣ ὁποία τώρα τελεῖ
 ὑπὸ τὰς διαταγὰς μου.
 Πρὸς τούτοις δὲ
 μεταξὺ τῶν πέριξ κατοικούντων βε-
 εἶν μὲν ἤθελες [βαίως σὺ,
 νὰ εἶσαι φίλος μὲ κάποιον,
 ἀξιολογώτατος θὰ ἦσο,
 εἰάν δὲ κανεὶς ἤθελε σὲ ἐνοχλεῖ,
 ὡς κυρίαρχος θὰ συμπεριεφέρεσο,
 ἔχων ἡμᾶς ὡς βοηθοὺς,
 οἱ ὅποιοι δὲν θὰ σὲ ὑπηρετοῦμεν
 μόνον ἕνεκα τοῦ μισθοῦ,
 ἀλλὰ καὶ ἕνεκα τῆς εὐγνωμοσύνης,
 τὴν ὁποίαν δικαίως θὰ σοῦ ἔχρω-
 [στούσαμεν,
 διότι ἐσώθημεν ὑπὸ σοῦ.

Ἐμοὶ μὲν ἐνθυμουμένῳ
πάντα ταῦτα
οὕτω θαυμαστόν δοκεῖ εἶναι
τὸ ἀπιστεῖν σε ἡμῖν,
ὥστε καὶ ἥδιστα
ἂν ἀκούσαιμι, τίς ἐστίν
οὕτω δεινὸς λέγων,
ὥστε λέγων πείσαι σε,
ὡς ἡμεῖς σοι ἐπιβουλεύομεν».

Εἰς ἐμὲ λοιπόν, ὅταν ἀναλογίζωμαι
ὅλα αὐτά,
τόσον παράδοξον φαίνεται ὅτι εἶναι
τὸ νὰ δυσπιστῆς σὺ πρὸς ἡμᾶς,
ὥστε μὲ μεγίστην εὐχαρίστησιν μου
ἤθελον ἀκούσει, ποῖος εἶναι
τόσον ἱκανὸς εἰς τὸ νὰ ὀμιλῇ,
ὥστε ὀμιλῶν νὰ σὲ πείσῃ,
ὅτι ἡμεῖς σὲ ἐπιβουλεύομεθα».

Γενικαὶ παρατηρήσεις : μὴν ἀντιθ. σύνδ.=δμως. ἐρῶ μέλλ. τοῦ λέγω. σὲ ὑποκ. τοῦ βουλήσεσθαι καὶ εἶναι. φίλον κατηγ. Μυσοῦς κάτοικοι τῆς Μυσίας ἀπέναντι τῆς Λέσβου, ληστεύοντες δι' ἐπιδρομῶν τὰς γειτονικὰς χώρας. λυπηροῦς (κατηγ.)=ἐνοχλητικούς. ὄντας κατηγ. μετ. παρασχέειν ἄν (=δτι παράσχοιμι ἄν) δυνητικὸν εἶδ. ἀπαρ. ἔξαρτ. ἐκ τοῦ νομίζω. οὖς—ὑμῖν ἀντικ. ταπεινοῦς κατηγ. Πισίδας ἐνν. (τοιοῦτους ὄντας) οὗτοι κατῴκουσιν τὴν ἀρχαίαν Πισιδίαν εἰς τὰ Ν. τῆς Μ. Ἀσίας. οἶμαι καὶ οἶσμαι (=νομίζω), ὦμην καὶ ὦμην, οἴησομαι, ὤηθην, γενόμενα. ἐθνη πολλά ὅπως οἱ Καρδοῦχοι κ.λ.π. παῦσαι ἄν (=δτι παύσοιμι ἄν) δυνητικὸν εἶδ. ἀπαρ. ἔξαρτ. ἐκ τοῦ οἶμαι. ἐνοχλοῦντα κατηγ. μετ. Αἰγυπτίους οὗτοι ἀποστατήσαντες ἀπὸ τῶν Περσῶν εὐρίσκοντο εἰς πόλεμον πρὸς αὐτούς. τεθυμωμένους κατηγ. μετ. παθ. παρακ. τοῦ θυμοῦ λεμον πρὸς αὐτούς. ἐθυμώθη, ἐθυμώθη, ἐθυμώμαι. δυνάμει ἀντικ. τοῦ χρησάμενοι χρον. μετ. ἀορ. τοῦ χρώμαι=χρησιμοποῖω. συμμάχῳ κατηγ. κολλάσεσθαι ἄν δυνητ. εὐκτ. ἀορ. τοῦ κολάζομαι=τιμωρῶ πρὸς σωφρονισμόν. τοῖς οἰκοῦσι δοτ. πληθ. μετ. ἐνεστ. τοῦ οἰκῶ=κατοικῶ (οἱ ὄντες πέρει τῆς σατραπείας τοῦ Τισσαφ.). τῷ=τινὶ δοτ. ἀορ. ἀντων. τίς, τί. εἴης ἄν δυνητ. εὐκτ. ἐνεστ. τοῦ εἶμι. λυποῖη εὐκτ. ἐνεστ. τοῦ λυπῶ. ἀναστρέφομαι=συμπεριφέρομαι. δεσποτής=κυρίαρχος. ὑπηρετοῦμεν παρ. τ. χάρις=εὐγνωμοσύνη, σωθέντες αἰτιολ. μετ. ὑπὸ σοῦ ποιητικὸν αἰτιον. ἐνθυμοῦμαι=ἀναλογίζομαι (ἢ μετοχ. εἶναι χρονική). οὕτω ποσοτ. ἐπίρρ.=τόσον. εἶναι ὑποκ. τοῦ ἀπροσ. δοκεῖ. τὸ ἀπιστεῖν ὑποκ. τοῦ εἶναι. σὲ ὑποκ. τοῦ ἀπιστεῖν. καὶ ἥδιστα ὑπερθ. βαθμ. τοῦ ἐπίρρ. ἡδέως (συγκρ. ἡδιον). λέγειν ἀπαρ. τῆς ἀναφοράς. ὥστε πείσαι συμπερασμ. ἀπαρεμφ. πρότ. λέγων τροπ. μετ. ὡς... ἐπιβουλεύομεν (=ἐπιβουλεύομεθα) εἶδ. πρότ. σοι ἀντικ.

Νόημα : Ὁ Κλέαρχ. συνεχίζων, λέγει δτι ὁ Τισσαφ. θὰ ἦτο ἀξιόλογος φίλος ἔχων ὡς βοηθοὺς τοὺς Ἕλληνας καὶ πολὺ θὰ ὀφελεῖτο ἀπὸ αὐτούς. Μὲ τὴν βοήθειαν τῶν Ἑλλήνων θὰ κατεπολέμει τοὺς ἐνοχλητικούς Μυσοῦς, τοὺς Πισίδας καὶ τοὺς ἀποστάτας Αἰγυπτίους καὶ ὅλα τὰ ἐχθρικά ἔθνη, τὰ ὅποια διαταράσσουσιν τὴν εὐτυχίαν του. Κατόπιν ὄλων αὐτῶν ὁ Κλέαρχ. νομίζει δτι θὰ ἦτο λίαν παράδοξον, ἔάν ὁ Τισσαφ. ἐξηκολούθει νὰ δυσπιστῆ πρὸς αὐτούς.

§ 16+19

Κλέαρχος μὲν οὖν τοσαῦτα εἶπε
Τισσαφέρνης δὲ ἦδε ἀπεκρίνατο
« Ἀλλ' ἤδομαι μὲν, ὦ Κλέαρχε,
ἀκούων σου φρονίμους λόγους·
ταῦτα γὰρ γινώσκων,
εἴ τι ἐμοὶ κακὸν βουλεύοις,
δοκεῖς μοι καὶ σαυτῷ

Ἐμὲ μὲν λοιπόν Κλέαρχος τόσα εἶπεν
ὁ δὲ Τισσαφέρνης ὡς ἐξῆς ἀπήντησεν
« Ἀλλὰ εὐχαριστοῦμαι μὲν Κλέαρχε,
νὰ ἀκούω ἀπὸ σὲ συνετοὺς λόγους·
διότι ταῦτα φρονῶν,
ἔάν σκέπτεσαι κάτι κακὸν κατ' ἐμοῦ
μοῦ φαίνεται ὅτι καὶ διὰ τὸν ἑαυτὸν

σου

ἅμα κακόνους ἂν εἶναι.
 "Ἴνα δὲ μάθῃς,
 ὅτι οὐδ' ἂν ὑμεῖς ἀπιστοῖτε
 δικαίως οὔτε βασιλεῖ

οὐτ' ἐμοί, ἀντάκουσον.
 Εἰ γὰρ ἐβουλόμεθα
 ἀπολέσαι ὑμᾶς,
 ἄρα δοκοῦμέν σοι
 ἀπορεῖν πλήθους ἰππέων ἢ πεζῶν

ἢ ὀπλίσεως, ἐν οἷς εἶμεν ἂν
 ἱκανοὶ ὑμᾶς μὲν βλάπτειν,
 οὐδεὶς δὲ κίνδυνος
 ἀντιπάσχειν;
 Ἄλλὰ δοκοῦμεν ἂν σοι ἀπορεῖν

ἐπιτηδεῖων χωρίων
 ἐπιτίθεσθαι ὑμῖν;
 Οὐχ ὄρατε τσαυτὰ μὲν πεδία,
 ἃ ὑμεῖς φίλικα ὄντα
 σὺν πολλῷ πόνῳ διαπορεύεσθε,
 τσαυτὰ δὲ ὄρη,
 ἃ ἡμῖν ἐξέσσι
 προκαταλαβοῦσιν
 παρέχειν ὑμῖν ἄπορα,
 τσοῦτοι δὲ ποταμοὶ εἰσι,
 ἐφ' ὧν ἐξέσσι ἡμῖν
 ταμιεύεσθαι,
 ὀπόσοις ὑμῶν
 ἂν βουλόμεθα μάχεσθαι;
 Ἐνίους δ' αὐτῶν
 οὐδ' ἂν διαβαῖτε
 παντάπασιν, εἰ ἡμεῖς
 μὴ διαπορεύοιμεν ὑμᾶς.
 Εἰ δ' ἠττώμεθα
 ἐν πᾶσι τούτοις,
 ἀλλὰ τό γε πῦρ ἐστὶ
 γε κρεῖττον τοῦ καρποῦ
 ὃν ἡμεῖς δυναίμεθ' ἂν
 κατακαύσαντες
 ἀντιτάξαι ὑμῖν λιμόν,
 ἢ ὑμεῖς οὐδ' εἰ εἶτε
 πᾶν ἀγχαθὶ
 δύναισθε ἂν μάχεσθαι».

συγχρόνως θὰ ἐσκέπτεσο κακόν.
 Λιὰ νὰ μάθῃς δέ,
 ὅτι δὲν ἤμπορεῖ σεῖς νὰ δυσπι-
 [στῆτε

δικαίως οὔτε πρὸς τὸν βασιλέα
 οὔτε πρὸς ἐμέ, ἄκουσε καὶ σύ.
 Ἐὰν δηλαδὴ ἠθέλομεν
 νὰ σᾶς καταστρέψωμεν,
 ἄρα γε σοῦ φαινόμεθα
 ὅτι στερούμεθα πλήθους ἰππέων ἢ
 [πεζῶν

ἢ ὀπλισμοῦ, μὲ τὰ ὅποια θὰ ἤμεθα
 ἱκανοὶ σᾶς μὲν νὰ βλάπτωμεν,
 οὐδεὶς δὲ κίνδυνος (θὰ ὑπῆρχε)
 νὰ πάσχωμεν ἔνεκα τῶν πράξεών
 Ἄλλὰ σοῦ φαινόμεθα ὅτι θὰ [μας;
 εἴχομεν ἔλλειψιν,
 καταλλήλων θέσεων,
 διὰ νὰ ἐπιτιθέμεθα ἐναντίον σας;
 Δὲν βλέπετε τόσας μὲν πεδιάδας,
 τὰς ὁποίας σεῖς, ἂν καὶ εἶναι φιλικαί,
 μετὰ πολλοῦ κόπου διέρχεσθε,
 τόσα δὲ ὄρη
 τὰ ὅποια δυνάμεθα ἡμεῖς,
 ἀφοῦ ἔκ τῶν προτέρων καταλάβωμεν,
 νὰ (τὰ) καταστήσωμεν ἀδιάβατα διὰ
 τόσοι δὲ ποταμοὶ ὑπάρχουν [σᾶς,
 ἐπὶ τῶν ὁποίων (ὄντες) δυνάμεθα
 νὰ ἀποχωρίζωμεν
 τόσους ἀπὸ σᾶς, πρὸς ὅσους
 ἠθέλομεν πολεμεῖ.

Μερικοὺς δὲ ἀπὸ αὐτοῦ
 οὔτε καὶ ἤμπορεῖτε νὰ (τοὺς) διαβῆτε
 καθ' ὀλοκληρίαν, ἐὰν ἡμεῖς
 δὲν σᾶς διεπεραιώναμεν.
 Ἐὰν δὲ ἠθέλομεν δεῖχθῆ ὑποδεέστε-
 εἰς ὅλα αὐτὰ, [ροι
 ἀλλὰ τὸ πῦρ τοῦλάχιστον εἶναι
 βεβαίως ἰσχυρότερον τοῦ καρποῦ (τῆς
 τοῦτον δὲ ἡμεῖς θὰ ἠδυνάμεθα [γῆς)
 ἀφοῦ κατακαύσωμεν,
 νὰ ἀντιτάξωμεν πρὸς σᾶς πείναν,
 πρὸς τὴν ὁποίαν σεῖς, καὶ ἂν ἦσασθε
 πολὺ γενναῖοι,
 δὲν θὰ ἤμπορούσατε νὰ πολεμῆτε».

Γενικαὶ παρατηρήσεις: ὦδε τροπ. ἐπίρρ.=ὡς ἐξῆς. ἡδουμαι=εὐ-
 χαριστοῦμαι. ἀκούων κατηγορ. μετ. σου—λόγους ἀντικ. βουλευῶ=σκέπτο-
 μαι. εἶναι ἄν (=ὅτι εἶης ἄν) δυνητ. εἶδ. ἀπαρ. ὁ, ἡ κακόνους, τὸ κακό-
 νουον ἐπίθ. β' κλ. συνηρημ.=κακῶς διατεθειμένος, δυσμενής. (κακόνους
 κατηγ.) ἀντάκουσον προστακτ. ἀπολέσαι ἀπαρ. ἄορ. α' τοῦ ἀπόλλυμι
 (=βλάπτω, καταστρέφω), ἀπώλλυν, ἀπολώ, ἀπόλεσα, ἀπολώλεκα, ἀπο-
 λώλεκεν. ἀπορῶ=ἔχω ἔλλειψιν, στεροῦμαι. εἶμεν ἢ εἶημεν εὐκτ. ἐνεστ.
 τοῦ εἶμι. οὐδεὶς κίνδυνος ἔνν. (ἄν εἶη). ἀντιπάσχω (=πάσχω ἔνεκα τῶν
 ἰδίων μου πράξεων), ἔπασχον, πείσομαι, ἔπαθον, πέπονθα, ἐπεπόνθειν.
 ὕμιν ἀντικ. τοῦ ἐπιτίθεσθαι. φίλια (κατηγ.) λόγῳ τῶν συνθηκῶν, τὰς
 ὁποίας συνῆψαν Ἕλληνες καὶ βάρβαροι. ὄντα ἔνδοτ. μετ. διαπορεύο-
 μαι=διέρχουμαι. ἡμῖν ἄορ. προσωπ. ἔξεσι ἀπρῶσ.=εἶναι δυνατὸν. προ-
 καταλαβοῦσιν χρον. μετ. ἄορ. πληθ. ἄορ. β' τοῦ προκαταλαμβάνω. παρε-
 χειν ὑποκ. τοῦ ἔξεσιν. ἄ-ὑμῖν ἀντικ. ἀπορα κατηγ. ταμιεύεσθαι ὑποκ.
 τοῦ ἔξεσιν (ταμιεύομαι=ἀποχωρίζω). ὕμων γεν. διαίρ. ἐνιοι, αι, α ἄορ.
 ἄντων.=μερικοί. παντάπασιν ποσοτ. ἐπίρρ.=καθ' ὀλοκληρίαν. διαβαίτε
 ἢ διαβαίητε εὐκτ. ἄορ. β' τοῦ διαβαίνω, διέβαινον, διαβήσομαι, διέβην,
 διαβέβηκα. διαπορεύω=διαβιβάζω, διαπεραιώνω. ἡτιώμεθα εὐκτ. ἐνεστ.
 τοῦ ἡτιώμαι=εἶμαι ὑποδεέστερος. τοι βεβαιῶτ. κρείττων οὐδ. συγκρ.
 βαθμ. (ἀγαθός. κρείττων, κράτιστος). λιμός=πείνα (λοιμός=ἀρρώστεια).
 οὐδ' εἰ πάνν εἶτε ἔνδοτ. πρότ. εἶτε εὐκτ. ἐνεστ. τοῦ εἶμι.

Νόημα: Ὁ Τισσαφ. ἠὐχαριστήθη διὰ τοὺς συνετοὺς λόγους
 τοῦ Κλεάρχ. καὶ τονίζει ὅτι καὶ οἱ Ἕλληνες ἀδίκως δυσπιστοῦν πρὸς
 τὸν βασιλέα. Ἐν συνεχείᾳ ἐξαίρει τὴν στρατιωτικὴν ὑπεροχὴν τοῦ
 βασιλέως, ὁ ὁποῖος διαθέτει πεζικόν, ἵππικόν, ἐξοπλισμόν. Αἱ δυσχέ-
 ρειαι ἀντιθέτως διὰ τοὺς Ἕλληνας θὰ εἶναι μεγάλαι· ἐχθρικά ἐδάφη,
 ὄρη, ποταμοὶ καὶ τὸ σπουδαιότερον ὅτι διατρέχων κίνδυνον πείνης,
 εἰς περίπτωσιν πυρπολήσεως τῶν καρπῶν τῆς γῆς. κατὰ τοῦ ὁποῖου
 ἡ προσωπικὴ ἀνδρεία στερεῖται ἀξίας.

§ 20+21

«Πῶς οὖν ἔχοντες τοσοῦτους πόρους
 πρὸς τὸ πολεμεῖν ὑμῖν,
 καὶ τούτων μηδένα
 ἐπικίνδυνον ἡμῖν,
 ἔπειτα ἐκ τούτων πάντων
 ἄν... ἄν ἐξελοίμεθα
 τοῦτον τὸν τρόπον,
 ὃς (ἔστι) μόνος μὲν
 ἀσεβῆς πρὸς θεῶν,
 μόνος δὲ αἰσχυρὸς
 πρὸς ἀνθρώπων;
 Ἔστι δὲ παντάπασιν
 ἀπόρων καὶ ἀμηχανῶν

Πῶς λοιπόν, ἔχοντες τόσα μέσα
 διὰ νὰ πολεμῶμεν ἐναντίον σας,
 καὶ ἐκ τούτων οὐδὲν
 ἐπικίνδυνον δι' ἡμᾶς,
 ἔπειτα ἐξ ὅλων αὐτῶν
 ἡθέλομεν προτιμήσει
 αὐτὸν τὸν τρόπον,
 ὁ ὁποῖος (εἶναι) ὁ μόνος μὲν
 ἀσεβῆς ἐνώπιον τῶν θεῶν,
 ὁ μόνος δὲ αἰσχυρὸς
 ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων;
 Εἶναι δὲ ἴδιον καθ' ὀλοκληρίαν
 (ἀνθρώπων) εὐρισκομένων εἰς ἀπο-
 [ρίαν καὶ ἀμηχανίαν
 καὶ πιεζομένων ὑπ' ἀνάγκης
 καὶ μάλιστα πονηρῶν,
 οἱ ὁποῖοι θέλουν νὰ κατορθώσουν
 κάτι δι' ἐπιπορκίας πρὸς τοὺς θεοὺς
 καὶ δι' ἀθετήσεως ὑποσχέσεως πρὸς
 [τοὺς ἀνθρώπους.

Ἡμεῖς, ὦ Κλέαρχε,

Ἡμεῖς (δμως), Κλέαρχε,

οὐκ ἔσμεν οὔτε οὕτως ἀλόγιστοι δὲν εἴμεθα οὔτε τόσον ἀπερίσκεπτοι
οὔτε ἡλίθιοι. οὔτε (τόσον) ἡλίθιοι.

Γενικαὶ παρατηρήσεις : ἄν δυνητ. μόριον, τὸ ὁποῖον ἐπανα-
λαμβάνεται δις, διότι εὐρίσκεται μακρὰν τοῦ *ἐξελοίμεθα*, εἰς τὸ ὁποῖον
ἀνήκει. ἔχοντες ἔνδοτ. μετ. πόρος=μέσον. ὑμῖν ἀντικ. τοῦ *πολεμῆν*.
τούτων γεν. διατρ. *ἐξελοίμεθα* εὐκτ. μέσ. ἄορ. β' τοῦ *ἐξαιροῦμαι* (=προ-
τιμῶ). *ἐξηροῦμην*, *ἐξαιρήσομαι*, *ἐξειλόμεν* (ὑποτ. *ἐξέλωμαι...*), *ἐξήρημαι*.
ὄσ... ἔνν. (ἔστι). ἀπόρων—ἀμηχάνων—ἐχομένων γεν. κατηγορηματικά
κτητικά. ἀπιστία=ἀθέτησις ὑποσχέσεως. οὔτως ποσοτ. ἐπίρρ.=τόσον·
νά συναφθῆ καὶ πρὸς τὸ ἀλόγιστοι (=ἀπερίσκεπτοι) καὶ πρὸς τὸ ἡλίθιοι.

Νόημα : Ὁ Τισσαφ. τονίζει ὅτι οἱ βάρβαροι, οἱ ὁποῖοι ἔχουν
τόσα μέσα, διὰ νὰ πολεμήσουν τοὺς Ἕλληνας, θὰ ἦσαν ἀνόητοι νὰ
καταφύγουν εἰς ἐπιπορκίας καὶ ἀπιστίας ἀπέναντι θεῶν καὶ ἀνθρώπων.

§ 24+26

Ταῦτα εἰπὼν
ἔδοξε τῷ Κλέαρχῳ
λέγειν ἀληθῆ·
καὶ εἶπεν·
«Οὐκοῦν, οἵτινες πειρῶνται
διαβάλλοντες
ποιῆσαι ἡμᾶς πολεμίους,
ὑπαρχόντων ἡμῖν
τοιούτων εἰς φιλίαν,
ἄξιοί εἰσι
παθεῖν τὰ ἔσχατα;
«Καὶ ἐγὼ μὲν γε»,
ἔφη ὁ Τισσαφέρνης,
«εἰ βούλεσθε ἔλθεῖν
μοι
οἷ τε στρατηγοὶ καὶ οἱ λοχαγοί,
ἐν τῷ ἐμφανεῖ λέξω
τοὺς λέγοντας πρὸς ἐμέ,
ὡς σὺ ἐπιβουλεύεις ἐμοὶ
καὶ τῇ σὺν ἐμοὶ στρατιᾷ».
«Ἐγὼ δὲ», ἔφη ὁ Κλέαρχος,
«ἄξω πάντας
καὶ σοὶ αὐτὸ δηλώσω,
ὅθεν ἐγὼ περὶ σοῦ ἀκούω».
Ἐκ τούτων δὴ τῶν λόγων
ὁ Τισσαφέρνης φιλοφρονούμενος
τότε μὲν ἐκέλευεν αὐτὸν
μένειν τε
καὶ σύνδειπνον ἐποιήσατο.

Ταῦτα ἀφοῦ εἶπεν,
ἔρᾳν εἰς τὸν Κλέαρχον
ὅτι ἔλεγε τὴν ἀλήθειαν·
καὶ εἶπε·
«Λοιπὸν, ὅσοι προσπαθοῦν
συκοφαντοῦντες
νὰ μᾶς καταστήσουν ἐχθρούς,
ἐνῶ ὑπάρχουν εἰς ἡμᾶς
τοιούτοι (λόγοι) πρὸς φιλικὰς σχέ-
εἶναι ἄξιοι [σεις,
νὰ θανατωθοῦν;»
«Καὶ ἐγὼ μὲν τοῦλάχιστον»,
εἶπεν ὁ Τισσαφέρνης,
«ἐὰν θέλετε νὰ ἔλθετε
εἰς τὴν σκηνὴν μου
καὶ οἱ στρατηγοὶ καὶ οἱ λοχαγοί,
φανερὰ θὰ ἀποκαλύψω
ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἔλεγον εἰς ἐμέ,
ὅτι τάχα σὺ ἐπιβουλεύεσαι ἐμέ
καὶ τὴν στρατιάν μου».
«Ἐγὼ δὲ», εἶπεν ὁ Κλέαρχος,
«θὰ ὀδηγήσω ἔλους
καὶ εἰς σὲ πάλιν θὰ δηλώσω,
ἀπὸ τοῦ ἐγὼ μαθηθῶ περὶ σοῦ».
Μετὰ τούτους πλέον τοὺς λόγους
ὁ Τισσαφ. δίδων ἀπόδειξιν
τῶν φιλικῶν του αἰσθημάτων
τότε μὲν παρεκάλεσεν αὐτὸν
νὰ παραμῆνῃ
καὶ συνεδείπνησε μετ' αὐτοῦ.

Γενικαὶ παρατηρήσεις : ἔδοξε προσωπ. ῥ. (ὡς ὑποκ. ἔνν. ὁ Τισσ.)
οὐκοῦν συλλαν. σύνδ.=λοκ. πόν. *πειροῦμαι*=προσπαθῶ. *διαβάλλοντες* τροπ.

μετ. *πολεμίους* κατηγ. τοῦ ἀντικ. *ἡμᾶς*. τὰ *ἔσχατα* σύστοιχον ἀντικ. τοῦ *παθεῖν* ἀπαρ. ἀορ. β' τοῦ *πάσχω*. *ἔλθειν μοι* ἡ πανουργία τοῦ Τισσ. ἦτο νὰ μεταβοῦν πάντες οἱ ἀνώτεροι καὶ κατώτεροι ἀξίωματικοί, διὰ νὰ τοὺς ἐκτελέσῃ, ὁπότε θὰ ἦτο εὐκολώτερον δι' αὐτὸν τὸ ἀκέφαλον πλέθον στρατεύμα νὰ ἐξολοθρευθῇ. *ὁ, ἡ ἐμφανής*. τὸ *ἐμφανές* ἐπιθ. γ' κλ. *ὡς ἐπιβουλευεῖς* εἶδ. πρότ. *ἐμοὶ καὶ τῇ στρατιᾷ* ἀντικ. *ἄξω* μέλλ. τοῦ *ἄγω* = ὁδηγῶ. *φιλοφρονοῦμαι* = δίδω ἀπόδειξιν τῶν φιλικῶν μου αἰσθημάτων. *σύνδειπνον* κατηγ.

Νόημα : Ὁ Κλέαρχ. ἐνόμισεν ὅτι ὁ Τισσ. ὠμίλησε μὲ εἰλικρίνειαν. Διὰ τοῦτο καὶ εἶπεν ὅτι, ὅσοι ἐπιδιώκουν διὰ συκοφαντιῶν τὴν ἀμοιβαίαν ἐχθρότητα, εἶναι ἀξιοὶ θανατώσεως. Κατόπιν δὲ προτάσεως τοῦ Τισσ. ὁ Κλέαρχ. ἀνέλαβε νὰ φέρῃ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ Τισσ. τοὺς Ἑλληνας στρατηγούς καὶ λοχαγούς, διὰ νὰ τοῦ ἀποκαλύψῃ τοὺς πληροφοριόδοτας. Εἰς τὰς αὐτὰς ἀποκαλύψεις θὰ προέβαινε καὶ ὁ ἴδιος. Τέλος ὁ Κλέαρχ. ἐδέχθη νὰ δειπνήσῃ μετὰ τοῦ Τισσαφέρνους.

Γ'. β' Προσέλευσις εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ Τισσαφέρνους πέντε στρατηγῶν καὶ εἴκοσι λοχαγῶν. Σύλληψις καὶ θανάτωσις αὐτῶν (5, 27 + 42)

§ 27 + 30

Τῇ δὲ ὑστεραίᾳ ὁ Κλέαρχος ἔλθων ἐπὶ τὸ στρατόπεδον δῆλός τ' ἦν οἴομενος Τισσαφέρνην διακεῖσθαι αὐτῷ πάνυ φιλικῶς καί, ἃ ἔλεγεν ἐκεῖνος, ἀπήγγελλεν, ἔφη τε χρῆναι ἰέναι παρὰ Τισσαφέρνην, οὓς ἐκέλευε,

καί, οἳ ἂν ἐλεγχθῶσι τῶν Ἑλλήνων διαβάλλοντες τιμωρηθῆναι πούτους ὡς προδότας καὶ κακόνους ὄντας τοῖς Ἑλλησιν. Ὑπόπτει δὲ τὸν διαβάλλοντα Μένωνα εἶναι, εἰδὼς αὐτὸν καὶ λάθρα

συγγεγεννημένον Τισσαφέρνει μετ' Ἀριαίου καὶ στασιάζοντα αὐτῷ καὶ ἐπιβουλευόντα, ὅπως λαβὼν ἅπαν τὸ στράτευμα πρὸς αὐτὸν ἦ φίλος Τισσαφέρνει. Ἐβούλετο δὲ καὶ ὁ Κλέαρχος ἅπαν τὸ στράτευμα

τὴν δὲ ἐπομένην (ἡμέραν) ὁ Κλέαρχ. ἔλθων εἰς τὸ στρατόπεδον [χος ἐφαίνετο ὅτι ἐπίστευεν ὅτι ὁ Τισσαφ. διέκειτο πρὸς αὐτὸν πολὺ φιλικῶς καί, ὅσα ἐκεῖνος ἔλεγεν, ἀνεκοίνωσε, καὶ εἶπεν ὅτι πρέπει νὰ μεταβοῦν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ Τισσ. ἐκεῖνοι, διὰ τοὺς ὁποίους εἶχε δώσει [ἐντολὴν (ὁ Τισσαφ.),

καὶ ὅτι, ὅσοι ἤθελον ἀποδειχθῆ ἔκ τῶν Ἑλλήνων ὅτι ἐσυκοφάντουν, νὰ τιμωρηθοῦν αὐτοὶ ὡς προδόται καὶ ἐχθρικῶς διακείμενοι πρὸς τοὺς Ἑλληνας. Ὑποψιάζετο δὲ ὅτι ὁ συκοφαντῶν ἦτο ὁ Μένων διότι ἐγνώριζεν ὅτι αὐτὸς καὶ κρυφίως

εἶχε συναντηθῆ μὲ τὸν Τισσαφέρνην μαζί με τὸν Ἀριαῖον καὶ ὅτι ἀντεπολιτεύετο αὐτὸν καὶ (τὸν) ἐπεβουλευέτο, ἵνα, λαβὼν ὅλον τὸ στράτευμα μὲ τὸ μέρος του, γίνῃ φίλος τοῦ Τισσαφέρνους. Ἦθελε δὲ καὶ ὁ Κλέαρχος ὁλόκληρος ὁ στρατός

πρὸς ἐκυτὸν ἔχειν τὴν γνώμην
καὶ ἐκποδὸν εἶναι
τοὺς παραλυποῦντας.
Τῶν δὲ στρατιωτῶν
ἀντέλεγον τινες αὐτῷ
μὴ ἰέναι πάντας
τοὺς λοχαγοὺς καὶ στρατηγούς
μηδὲ πιστεῦειν Τισσαφέρνει.

Ὁ δὲ Κλέαρχος ἰσχυρῶς κατέτεινεν,
ἕως διεπράξατο
πέντε μὲν στρατηγούς ἰέναι,
εἴκοσι δὲ λοχαγούς·
συνηκολούθησαν δὲ ὡς διακόσιοι
καὶ τῶν ἄλλων στρατιωτῶν
ὡς εἰς ἀγοράν.

νὰ εἶναι προσηλωμένοι πρὸς αὐτὸν
καὶ νὰ ἐκλείψουν
οἱ παρεμβάλλοντες προσκόμματα.
Ἐκ τῶν στρατιωτῶν δὲ
μερικοὶ ἔφερον ἀντίρρησην εἰς αὐτὸν
νὰ μὴ μεταβοῦν ὅλοι
οἱ λοχαγοὶ καὶ οἱ στρατηγοὶ
καὶ νὰ μὴ ἔχη ἐμπιστοσύνην εἰς
[τὸν Τισσ.

Ὁ δὲ Κλέαρχος πολὺ ἐπέμεινεν,
ἕως ἔστου κατώρθωσε
πέντε μὲν στρατηγοὶ νὰ μεταβοῦν,
εἴκοσι δὲ λοχαγοί·
συνηκολούθησαν δὲ περίπου διακόσιοι
καὶ ἐκ τῶν ἄλλων στρατιωτικῶν
ὡσάν νὰ ἐπορεύοντο πρὸς
ἀγοράν τροφίμων.

Γενικαὶ παρατηρήσεις : *πάνυ* ποσοτ. ἐπίρρ. = πολὺ. *οἰόμενος* κατηγορ. μετ. τοῦ *οἶμαι* = νομίζω ἔξαρτ. ἐκ τοῦ *δήλος ἦν*. *Τισσαφέρην* ὑποκ. τοῦ *διακεῖσθαι*. *χεῖναι* εἰδ. ἀπαρ. τοῦ *χεῖναι* = πρέπει. *ἰέναι* (ἀπαρ. τοῦ *ἔρχομαι*) ὑποκ. τοῦ ἀπροσ. *χεῖναι*. *ἐκεῖνος* δηλ. ὁ Τισσ. *ἀπήγγελλεν* ἢ ἀνακοίνωσις λόγῳ τοῦ δημοκρατικοῦ πνεύματος ἔγινε καὶ εἰς τοὺς στρατιώτας. *οὓς ἐκέλευε* δηλ. ὅλοι οἱ στρατηγοὶ καὶ λοχαγοί. *οἱ* ἀναφ. ἀντ. *ἐλέγχομαι* = ἀποδεικνύομαι. *διαβάλλοντες* κατηγορ. μετ. *τῶν Ἑλλήνων* γεν. διαίρ. *τιμωρηθῆναι* ὑποκ. τοῦ *χεῖναι*. *ὑποπιτεύω* = ὑποψιάζομαι. *τὸν διαβάλλοντα* ὑποκ. τοῦ *εἶναι*. *Μένωνα* κατηγ. *εἰδὼς* αἰτιολ. μετ. τοῦ *οἶδα* = γνωρίζω *λάθρα* τροπ. ἐπίρρ. = κρυφίως. *συγγενημένον* (μετ. πα. ρακειμ. τοῦ *συγγίγνομαι* = συναντῶμαι) — *σταισιάζοντα* — *ἐπιβουλευόντα* κατηγορ. μετ. ἔξαρτ. ἐκ τοῦ *εἰδὼς*. *ὅπως... ἢ* (ὑποτ. τοῦ *εἶμι*) τελικὴ πρότ. *παραλυπῶ* = παρεμβάλλω προσκόμματα. *ἐκποδὸν εἶμι* = ἐκδιώκομαι, ἐκλείπω. *κατατίνω* = ἐπιμένω. *διαπράττομαι* = κατορθώνω. *ὡς εἰς ἀγοράν* συνεπῶς ἦσαν ἄοπλοι. *ὡς διακόσιοι* ὑποκ. μετὰ τοῦ *ὡς*, διότι δηλοῖ προσέγγισιν. *στρατιωτῶν* γεν. διαίρ.

Νόημα : Ὁ Κλέαρχος ἔλθων εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν Ἑλλήνων ἀνεκοίνωσε τὴν πρότασιν τοῦ Τισσαφ. καὶ ἐφαίνετο ὅτι ἦτο εὐχαριστημένος. Ἦθελε δηλ. νὰ μεταβοῦν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ Τισσ., διὰ νὰ ἀποκαλυφθοῦν καὶ τιμωρηθοῦν οἱ συκοφάνται. Ὑποψιάζετο πρὸ πάντων τὸν Μένωνα. Τέλος παρὰ τὰς ἀντιρρήσεις μερικῶν στρατιωτῶν ἐπέτευ. ὅπως μεταβοῦν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ Τισσ. 5 στρατηγοὶ καὶ 20 λοχαγοί, τούτους δὲ ἠκολούθησαν ἄοπλοι περίπου διακόσιοι στρατιῶται.

§ 31+34

Ἐπεὶ δὲ ἦσαν
ἐπὶ ταῖς θύραις ταῖς Τισσαφέρνους,
οἱ μὲν στρατηγοὶ παρεκλήθησαν
Πρόξενος Βοιωτίας,
Μένων Θεσσαλός,
Ἄγιος Ἀρκάς,
Κλέαρχος Λάκων,
Σωκράτης Ἀχαιοῦς

Ὅτε δὲ ἦλθον
πρὸ τῆς σκηνῆς τοῦ Τισσαφέρνους,
οἱ μὲν στρατηγοὶ προσεκλήθησαν μέ-
δηλ. ὁ Πρόξενος ὁ Βοιωτίας, [σα,
ὁ Μένων ὁ Θεσσαλός,
ὁ Ἄγιος ὁ Ἀρκάς,
ὁ Κλέαρχος ὁ Λάκων,
ὁ Σωκράτης ὁ Ἀχαιοῦς

οἱ δὲ λοχαγοὶ ἔμενον ἐπὶ ταῖς θύραις.

Ὁ δὲ πολλῶ δ' ὕστερον
ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ σημείου
οἱ τ' ἔνδον συναλαμβάνοντο
καὶ οἱ ἔξω κατεκόπησαν.

Μετὰ δὲ ταῦτα
τῶν βαρβάρων τινὲς ἰππέων
διὰ τοῦ πεδίου ἐλαύνοντες,
ὥτινι ἐντυγγάνοιεν
"Ἐλληνι ἢ δούλω ἢ ἐλευθέρω,
πάντας ἔκτεινον.
Οἱ δὲ Ἕλληνες ὀρώντες
ἐκ τοῦ στρατοπέδου ἐθαύμαζον
τὴν τὴν ἰππασίαν
καὶ ἡμφεγνόνου,
ὅτι ἐποίουν,
πρὶν Νίκαρχος Ἀρκὰς
ἦλθε, φεύγων τετρωμένος
εἰς τὴν γαστέρα,
καὶ εἶπε πάντα τὰ γεγενημένα.
Ἐκ τούτου δὴ οἱ Ἕλληνες
πάντες ἔθεον ἐπὶ τὰ ὄπλα
ἐκπεπληγμένοι καὶ νομίζοντες
αὐτοὺς ἤξειν
αὐτίκα ἐπὶ τὸ στρατόπεδον.

οἱ δὲ λοχαγοὶ παρέμενον πρὸ τῆς
Μετ' ὀλίγον δὲ χρόνον [σκηνῆς-
κατόπιν ἐνδὸς ὀρισμένου συνθήματος
καὶ οἱ ἐντὸς τῆς σκηνῆς συναλαμβάνο-
καὶ οἱ ἔξω κατεσφάγησαν.]νοντο
Μετὰ ταῦτα δὲ

μερικοὶ ἐκ τῶν βαρβάρων ἰππέων
διὰ μέσου τῆς πεδιάδος τρέχοντες,
ὅποιον συναντοῦσαν
"Ἐλληνα ἢ δούλον ἢ ἐλευθέρου,
ὅλους (τούς) ἐφόνευσαν.
Οἱ δὲ Ἕλληνες βλέποντες
ἐκ τοῦ στρατοπέδου ἐξεπλήσσοντο
διὰ τὸ τρέξιμο τῶν ἰππέων
καὶ δὲν ἠμποροῦσαν νὰ ἐνοήσουν,
τί ἔκαμνον,
ἕως ὅτου ὁ Νίκαρχος ὁ Ἀρκὰς
ἦλθε, τρέχων πληγωμένος
εἰς τὴν κοιλίαν,
καὶ ἐξέθεσεν ὅλα τὰ συμβάντα.
Μετὰ ταῦτα λοιπὸν οἱ Ἕλληνες
ὅλοι ἔτρεχον, διὰ νὰ πάρουν τὰ ὄπλα,
κατατρομαγμένοι καὶ νομίζοντες
ὅτι αὐτοὶ (οἱ ἐχθροὶ) θὰ βαδίσουν
ἀμέσως κατὰ τοῦ στρατοπέδου.

Γενικαὶ παρατηρήσεις : εἰμί=εἶμαι, φθάνω. παρακαλοῦμαι=
προσκαλοῦμαι. εἶσω τοπ. ἐπίρρ.=ἐντός, μέσα. σημείου ἦτο ἴσως ἐρυ-
θρὰ σημάτια ὑψωθεῖσα ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ Τισσ. κατακόπτομαι=κατα-
σφάζομαι. ὥτινι δοτ. τῆς ἀναφ. ἀντ. ὅστις, ἦεις, ὅ,τι. ἢ δούλω καὶ δού-
λοι δι' ἐργασίας τοῦ στρατεύματος συνώδευον αὐτό. κτείνω=φονεύω.
ἰππασία=ἡ ὀρμή, τὸ τρέξιμο τῶν ἰππέων. ὅ,τι ἐποίουν πλῆγ. ἐρωτ.
πρότ. ἀμφιγνοῶ (=ἀμφιβάλλω, δὲν ἠμπορῶ νὰ ἐνοήσω). ἡμφεγνόνου,
ἀμφιγνόσω, ἡμφεγνόησα. Νίκαρχος εἰς ἐκ τῶν λοχαγῶν. ἦκω=ἔρχομαι.
φεύγων τροπ. μετ. τετρωμένος μετ. παρακ. τοῦ τιτρώσκομαι (=πληγώ-
νομαι), ἐτιτρωσκόμη, τρωθήσομαι, ἐτρώθη, τέτρωμαι. γαστήρ=κοιλία.
θῆω=τρέχω. ἐκπεπληγμένοι μετ. παρακ. τοῦ ἐκπλήττομαι=τρομάζω.
αὐτίκα χρον. ἐπίρρ.=ἀμέσως. ἤξειν ἀπαρ. μέλλ. τοῦ ἦκω.

Νόημα : Οἱ 5 στρατηγοί, οἱ ὅποιοι εἰσήλθον εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ
Τισσ., καὶ οἱ 20 λοχαγοὶ ἐκτὸς αὐτῆς εὑρεθέντες, κατόπιν συνθήμα-
τος κατεσφάγησαν ὑπὸ τῶν βαρβάρων. Ἐπίσης βαρβαρικὸν ἰππικόν
εἰς τὴν πεδιάδα ἐφόνευσαν, ὅποιον συναντοῦσαν. Οἱ Ἕλληνες ἐκπλη-
κτοὶ βλέποντες τὰ συμβαίνοντα καὶ μανθάνοντες τὰ καθέκαστα ἀπὸ
τὸν τραυματισθέντα Νίκαρχον, κατέφυγον εἰς τὰ ὄπλα, ἀναμένοντες
ἐπίθεσιν κατὰ τοῦ στρατοπέδου των.

§ 35+37

Οἱ δὲ πάντες μὲν οὐκ ἦλθον,
Ἄρτιας δὲ καὶ Ἀρτάοζος
καὶ Μιθραδάτης.

Ἐκεῖνοι δὲ ὅλοι μὲν δὲν ἦλθον,
ἀλλὰ (μόνον) ὁ Ἀρτιάος καὶ ὁ Ἀρ-
καὶ ὁ Μιθραδάτης, [τάζος

οἱ ἦσαν Κύρω πιστότατοι·

ὁ δὲ τῶν Ἑλλήνων ἐρμηνεύς
ἔφη ὄρᾶν καὶ γινώσκειν
σὺν αὐτοῖς
καὶ τὸν Τισσαφέρνους ἀδελφόν·
συνηκολούθουν δὲ καὶ ἄλλοι
Περσῶν τεθωρακισμένοι
εἰς τριακασίους.
Οὗτοι, ἐπεὶ ἐγγὺς ἦσαν,
ἐκέλευον προσελθεῖν,
εἴ τις τῶν Ἑλλήνων εἶη
στρατηγὸς ἢ λοχαγός,
ἵνα ἀπαγγείλωσι
τὰ παρὰ βασιλέως.
Μετὰ ταῦτα ἐξῆλθον

φυλαττόμενοι τῶν Ἑλλήνων
στρατηγοὶ μὲν
Κλεάνωρ Ὁρχομένιος
καὶ Σοφαίνετος Στυμφάλιος,
σὺν αὐτοῖς δὲ Ξενοφῶν Ἀθηναῖος,
ὅπως μάθοι
τὰ περὶ Προξένου·

Χειρίσοφος δὲ ἐτύγχανεν ἀπῶν

ἐν κώμῃ τινὶ σὺν ἄλλοις
ἐπισιτιζόμενος.

Γενικαὶ παρατηρήσεις : Ἀργάος—Μιθραδάτης ἐπιφανεῖς Πέρσαι. ὄρᾶν—γινώσκειν εἰδ. ἀπαρ. ἐξαρτ. ἐκ τοῦ ἔφη. εἰς τριακασίους ὕποκ. ἐγγὺς εἰμί=πλησιάζω. ἀπαγγείλωσι ὑποκ. ἀορ. τοῦ ἀπαγγέλλω. Κλεάνωρ Ὁρχομένιος κατήγετο ἀπὸ τὸν Ὁρχομενόν, ἀρχαίαν πόλιν τῆς Ἀρκαδίας Ἀνωτέρω ἐγνωρίσαμεν αὐτόν, ὅτι ὠνομάζετο Ἀρκάς. ὅπως μάθοι (εὐκτ. ἀορ. β' τοῦ μανθάνω) τελ. πρότ. κατ' εὐκτ. πλαιγίου λόγου. ἀπῶν κατηγορ. μετ. ἐπισιτιζομαι=προμηθεύομαι τροφάς.

Νόημα : Ὁ Ἀριαῖος, ὁ Ἀρτάξος καὶ ὁ Μιθραδάτης, ἴσως καὶ ὁ ἀδελφὸς τοῦ Τισσαφ., καὶ 300 θωρακοφοροῦντες Πέρσαι προσῆλθον εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν Ἑλλήνων καὶ ἐζήτησαν νὰ συνομιλήσουν μετὰ τοῦ τυχόν ἐπιζήσαντος στρατηγούς καὶ λοχαγούς. Τότε ἐνεφανίσθησαν ὁ Ξενοφῶν καὶ δύο στρατηγοί, πλὴν τοῦ Χειρίσοφου ἀπουσιάζοντος εἰς τινὰ κώμην πρὸς προμηθειαν τροφῶν.

§ 38+42

Ἐπειδὴ δὲ ἕστησαν εἰς ἐπήκοον, Ἄρου δὲ ἐστάθησαν εἰς ἀπόστασιν,
εἶπεν Ἀριαῖος τάδε· ὅστε νὰ ἀκούεται ἡ ὁμίλια,
«Κλέαρχος μὲν, ὦ ἄνδρες Ἕλληνες, εἶπεν ὁ Ἀριαῖος τὰ ἐξῆς·
ἐπεὶ ἐφάνη ἐπιπορκῶν τε «ὁ Κλέαρχος μὲν, ἄνδρες Ἕλληνες,
ἐπειδὴ ἀπεδείχθη ὅτι ἦτο ἐπίορκος

οἱ ὁποῖοι ἦσαν πολὺ ἀφωσιωμένοι
[εἰς τὸν Κύρον·

ὁ δὲ διερμηνεύς τῶν Ἑλλήνων
εἶπεν ὅτι ἔβλεπε καὶ ἀνεγνώριζε
μαζὶ μὲ αὐτοῦς
καὶ τὸν ἀδελφόν τοῦ Τισσαφέρνους·
συνηκολούθουν δὲ καὶ ἄλλοι
ἐκ τῶν Περσῶν θωρακοφοροῦντες
περίπου τριακόσιοι.
Οὗτοι, ὅτε ἐπλησίαζον,
προέτρεπον νὰ παρουσιασθῆ,
ἂν ὑπῆρχε κανεὶς ἐκ τῶν Ἑλλήνων
στρατηγὸς ἢ λοχαγός,
διὰ νὰ ἀνακοινώσουν
τὰς ἐντολάς τοῦ βασιλέως.
Μετὰ ταῦτα ἐξῆλθον (ἐκ τῶν γραμ-

μῶν
προφυλασσόμενοι ἐκ τῶν Ἑλλήνων
στρατηγοὶ μὲν
ὁ Κλεάνωρ ὁ Ὁρχομένιος
καὶ ὁ Σοφαίνετος ὁ Στυμφάλιος,
μετ' αὐτῶν δὲ ὁ Ξενοφῶν ὁ Ἀθη-
ναῖος,
διὰ νὰ μάθῃ [ναῖος,
τὰ σχετικὰ μὲ τὴν τύχην τοῦ Προ-
ξένου·
εἰς κάποιαν κώμην μαζὶ μὲ ἄλλους,
διὰ νὰ προμηθευθῆ τροφάς.

καὶ λύων τὰς σπονδάς,
ἔχει τὴν δίκην
καὶ τέθνηκε,

Πρόξενος δὲ καὶ Μένων,
ὅτι κατήγγειλαν
τὴν ἐπιβουλὴν αὐτοῦ,
ἐν μεγάλῃ τιμῇ εἰσιν.

Ἔμᾶς δὲ βασιλεὺς
ἀπαιτεῖ τὰ ὄπλα·
ἐκυτοῦ γὰρ εἶναι φησιν,
ἐπεὶ περ Κύρου ἦσαν
τοῦ ἐκείνου δούλου».

Πρὸς ταῦτα ἀπέκριναντο οἱ Ἕλ-

[ληνες,

ἔλεγε δὲ Κλεάνωρ ὁ Ὀρχομένιος·
«Ῥο κάκιστε ἀνθρώπων Ἀριαῖε

καὶ οἱ ἄλλοι, ὅσοι ἦτε
φίλοι Κύρου,

οὐκ αἰσχύνεσθε οὔτε θεοὺς

οὔτ' ἀνθρώπους,

οἵτινες ὑμόσαντες ἡμῖν

νομιεῖν τοὺς αὐτοὺς

φίλους καὶ ἐχθροὺς,

προδόντες ἡμᾶς

σὺν Τισσαφέρνει

τῷ ἀθεωτάτῳ τε

καὶ πανουργοτάτῳ,

τοὺς τε ἀνδρας αὐτοῦς,

οἷς ὤμνυτε,

ἀπολωλέκατε καὶ τοὺς ἄλλους ἡμᾶς ἔχετε φονεύσει καὶ ἡμᾶς τοὺς ἄλλους,

ἀποδωκότες ἔρχεσθε

σὺν τοῖς πολεμίοις ἐφ' ἡμᾶς;»

Ἐπεὶ δὲ Ἀριαῖος εἶπε·

«Κλέαρχος πρόσθεν φανερός ἐγένετο

ἐπιβουλεύων Τισσαφέρνει τε

καὶ Ὀρόντῳ καὶ πᾶσιν ἡμῖν

τοῖς σὺν τούτοις».

Μετὰ ταῦτα Ξενοφῶν εἶπε τάδε·

«Κλέαρχος μὲν τοίνυν,

εἰ ἔλυε τὰς σπονδάς

παρὰ τοὺς ὅρκους,

τὴν δίκην ἔχει·

δίκαιον γὰρ (ἔστι)

ἀπόλλυσθαι τοὺς ἐπιποροῦντας·

Πρόξενος δὲ καὶ Μένων,

ἐπεὶ περ εἰσιν

ὑμέτεροι μὲν εὐεργέται,

καὶ ὅτι παρέβαινε τὰς συνθήκας
ἔλαβε τὴν τιμωρίαν του
καὶ ἀπέθανεν,

ὁ δὲ Πρόξενος καὶ ὁ Μένων,

διότι ἀπεκάλυψαν

τὴν ἐπιβουλὴν αὐτοῦ,

μεγάλως τιμῶνται.

Ἀπὸ σῆς δὲ ὁ βασιλεὺς

ἀπαιτεῖ τὰ ὄπλα·

διότι ἰσχυρίζεται ὅτι τοῦ ἀνήκου,

ἐπεὶ δὲ βέβαια ἀνήκου εἰς τὸν Κύρον,

τὸν δούλον ἐκείνου».

Εἰς αὐτὰ ἀπήντησαν οἱ Ἕλληνες,

ὡμίλει δὲ ὁ Κλεάνωρ ὁ Ὀρχομένιος·

«Κάκιστε τῶν ἀνθρώπων Ἀριαῖε

καὶ οἱ ἄλλοι, ὅσοι ἦσασθε

φίλοι τοῦ Κύρου,

δὲν ἐντρέπεσθε οὔτε θεοὺς

οὔτε ἀνθρώπους,

διότι σεῖς ὀρκισθέντες εἰς ἡμᾶς

ὅτι θὰ θεωρεῖτε τοὺς αὐτοὺς

φίλους καὶ ἐχθροὺς,

ἀφοῦ μᾶς ἐπροδώσατε

μαζὶ μὲ τὸν Τισσαφέρνην

τὸν ἀσεβέστατον

καὶ τὸν πονηρότατον,

καὶ τοὺς ἰδίους ἀνδρας,

εἰς τοὺς ὁποίους ὀρκισθήτε,

ἀφοῦ ἔχετε φονεύσει καὶ ἡμᾶς τοὺς ἄλλους,

ἀφοῦ ἔχετε προδώσει, ἐπέρχεσθε

μετὰ τῶν ἐχθρῶν ἐναντίον μας;»

Ἐπεὶ δὲ Ἀριαῖος ἀπήντησεν·

«Ὁ Κλέαρχος πρότερον ἀπεδείχθη

ὅτι ἐπεβουλεύετο τὸν Τισσαφέρνην

καὶ τὸν Ὀρόνταν καὶ ὅλους ἡμᾶς,

οἱ ὅποιοι ἤμεθα μαζὶ μὲ αὐτούς».

Μετὰ ταῦτα ὁ Ξενοφῶν εἶπε τὰ ἐξῆς·

«Ὁ Κλέαρχος μὲν λοιπόν,

ἂν προσεπάθει νὰ παραβαίῃ τὰς

παρὰ τοὺς ὅρκους, [συνθήκας

ἐτιμωρήθη·

διότι δίκαιον (εἶναι)

νὰ καταστρέφονται οἱ ἐπίποροι·

τὸν δὲ Πρόξενον καὶ τὸν Μένωνα,

ἐπεὶ δὲ βέβαια εἶναι

ἰδιῶν σῆς μὲν εὐεργέται,

ἡμέτεροι δὲ στρατηγοί,
πέμπετε αὐτοὺς δεῦρο·
δῆλον γὰρ (ἔστιν), ὅτι
φίλοι γε ὄντες ἀμφοτέροις

πειράσσονται καὶ ὑμῖν καὶ ἡμῖν

συμβουλεύσαι τὰ βέλτιστα».

Οἱ βάρβαροι πολὺν χρόνον
διαλεχθέντες ἀλλήλοις
ἀπῆλθον
οὐδὲν ἀποκρινάμενοι
πρὸς ταῦτα.

ἰδιοὶ μας δὲ στρατηγοί,
νὰ τοὺς στείλετε ἐδῶ·
διότι (εἶναι) φανερόν, ὅτι,
ἐπειδὴ βέβαια εἶναι φίλοι εἰς ἀμφο-
[τέρους,
θὰ προσπαθήσουν καὶ εἰς σᾶς καὶ
[εἰς ἡμᾶς
νὰ δώσουν τὰς καλλιτέρας συμβου-
[λάς».

Οἱ βάρβαροι ἐπὶ πολὺν χρόνον,
ἀπὸ συνεζήτησαν μεταξύ των,
ἀνεχώρησαν,
χωρὶς νὰ δώσουν οὐδεμίαν ἀπάντη-
[σιν
ὡς πρὸς αὐτά.

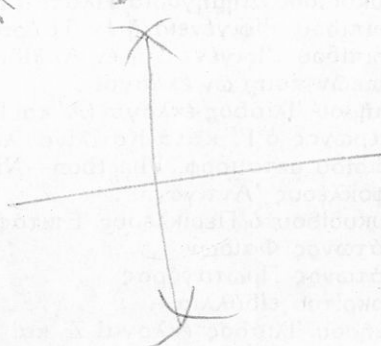
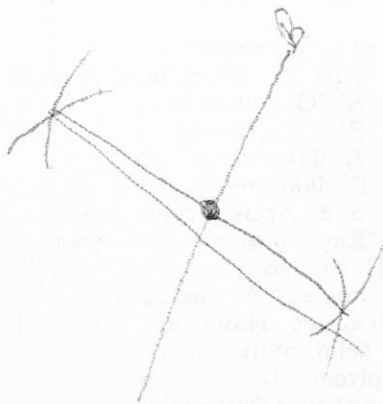
Γενικαὶ παρατηρήσεις: ἐπειδὴ χρον. σύνδ.=ὄτε. ἔστησαν ἀόρ. β' (=ἔστην) τοῦ ἴσταμαι. εἰς ἐπήκοον=ἴσταμαι εἰς ἀπόστασιν, ὡστε νὰ ἀκοῦται ἡ ὁμιλία. ἐφάνη παθ. ἀόρ. β' τοῦ φαίνομαι. ἐπιτοκῶν—λύων κατηγορ. μετ. τὴν δίκην ἔχω=τιμωροῦμαι. τέθηκε παρακμ. τοῦ ἀποθνήσκω. ὅτι κατήγγειλαν αἰτιολ. μετ. ἡμᾶς—τὰ ὅπλα ἀντικ. τοῦ ἀπαίει. ἑαυτοῦ γεν. κατηγορ. κτητ. Κύρου γεν. κατηγορ. κτητ. τοῦ ἐκείνου δούλου παράθεσις (οἱ ὑπὸ τοῦ Πέρσαι, ὡς καὶ οἱ σατράπαι, καὶ ὁ Κύρος ἔθεωροντο δούλοι τοῦ βασιλέως).

ἀπεκρίναντο μέσ. ἀόρ. α' Κλεάνωρ διότι ἦτο πρεσβύτερος. ἦτε παρτατα. τοῦ εἶμι. οὔτινες...ἀπολωλέκατε ἀναφ. αἰτιολ. πρότ. ὁμόσαντες ἐνδοτικὴ μετ. ἀόρ. τοῦ ὄμνυμι (=ὀρκίζομαι), ὄμνυν, ὁμοῦμαι, ὄμοσα, ὁμώμοκα. ὁμωμόκειν. νομιεῖν ἀπαρ. μέλλ. τοῦ νομίζω. προδοῖντες χρον. μετ. ἀόρ. β' τοῦ προδίδωμι. ἄθεος=ἀσεβής. οἷς δοτ. πληθ. ἀναφ. ἀντ. ὄμνυντε β' πληθ. παρτατα. τοῦ ὄμνυμι (ιδεῖ ἀνωτέρω). ἀπολωλέκατε παρακμ. τοῦ ἀπόλλυμι (=καταστρέφω), ἀπώλων, ἀπολώ, ἀπώλεσα, ἀπολώλεκα, ἀπωλώλεκεν. προδεδωκότες χρον. μετ. παρακ. τοῦ προδίδωμι. ἐπιβουλεύων κατηγορ. μετ. δεχομένη ὡς ἀντικείμενα τὰ: Τισσαφέρνει—Ὁρόντα—ἡμῖν. τοίνυν συλλογ. σύνδ.=λοιπόν. δίκαιον ἐνν. (ἔστι) ἀπρόσκατος φράσις δεχομένη ὡς ὑποκ. τὸ ἀπόλλυσθαι ἀπαρ. παθ. ἔνεσα. τοῖ ἀπόλλυμαι (=καταστρέφομαι). ἀπολλύμην, ἀπολοῦμαι, ἀπολόμην, ἀπολεσθήσομαι, ἀπολέσθην, ἀπόλωλα, ἀπωλώλειν. τοὺς ἐπιτοκούντας ὑποκ. τὸ ἀπαρ. εὐεργέται διότι ἀπεκάλυψαν τὴν δῆθεν ἐπιβουλήν. δεῦρο τοπικὸ ἐπίπρ.=ἐδῶ. δῆλον ἐνν. (ἔστι) ἀπρόσωπος φράσις δεχομένη ὡς ὑποκεί τὴν εἰδικὴν πρότ. ὅτι... πειράσσονται μέλλ. τοῦ πειρώμαι=προσπαθῶ φίλοι κατηγ. ὄντες αἰτιολ. μετ. ἡμῖν—ἡμῖν ἀντικ. τοῦ τελ. ἀπαρ. συμβουλεύσαι. τὰ βέλτιστα β' σύστοιχον ἀντικ. τοῦ ἀπαρ. διαλεχθέντες χρον. μετ. παθ. ἀόρ. α' τοῦ διαλέγομαι. ἀλλήλοις ἀντικ. ἀποκρινάμενοι τροπ. μετ. (ἡ διαλεκτικὴ δεινότης τοῦ Ξενοφάντος ἔφερον εἰς ἀμηχανία τοὺς βαρβάρους).

Νόημα: Ὁ Ἀριαῖος ἀνεκοίνωσεν εἰς τοὺς Ἕλληνας τὴν θανάτωσιν τοῦ Κλεάρχου, διότι παρεβίασε τὰς συνθήκας, καὶ τὴν ἐκδοῦλευσιν τοῦ Προξένου καὶ τοῦ Μένωνος, διότι ἀπεκάλυψαν τὴν ἐπιβουλήν, συνέστησε δὲ εἰς τοὺς Ἕλληνας νὰ παραδώσουν τὰ ὅπλα. Ἐκ τῶν Ἑλλήνων λαβὼν τὸν λόγον ὁ Κλεάνωρ ὑβρίζει τὸν Ἀριαῖο καὶ τοὺς ἄλλους βαρβάρους, οἱ ὅποιοι μετὰ τοῦ ἀσεβοῦς καὶ πονηροῦ Τισσαφέρνου τοὺς ἐπρόδωσαν καὶ τοὺς κατέστρεψαν. Ὁ Ἀριαῖος ἀνταπαντῶν λέγει ὅτι ὁ Κλεάρχος πρῶτος ὑπῆρξεν ἐπιτοκός. Ἐν συνεχείᾳ ὁ Ξενοφῶν λαβὼν τὸν λόγον προτείνει, ὅπως ἐπανεέλθουν μεταξύ τῶν Ἑλλήνων ὁ Μένων καὶ ὁ Πρόξενος, ἐφ' ὅσον εἶναι τῶν βαρβάρων εὐεργέται καὶ τῶν ἰδίων στρατηγοί. Ἄλλ' οἱ βάρβαροι ἀπῆλθον οὐδὲν ἀπαντήσαντες.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ
ΜΜ

Πρωτότυπο

ΣΧΟΛΙΚΑ ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ (ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ)

1. Ἀναγνωστικὸν ἀρχ. Ἑλλ. γλώσσης (Γ. Ζούκη) Γ' καὶ Δ' Τάξ. (Γ' »)
2. Ἐκλογαὶ ἐξ ἀρχαίων Ἑλλήνων συγγραφέων (Γ' »)
3. Ξενοφῶντος Κύρου ἀναβάσεως ἐκλογαὶ (Δ' »)
4. Ξενοφῶντος Ἑλληνικῶν Βιβλία Α' καὶ Β' (Δ' »)
5. » » Γ' καὶ Δ' (Δ' »)
6. Ἀρριανοῦ ἀνάβασις Ἀλεξάνδρου Βιβλ. Α' (Ε' »)
7. » » Βιβλ. Β' (Ε' »)
8. Λυσίου λόγοι (ὑπὲρ Ἀδυναίου-κατὰ Σιτ)λών (Ε' »)
9. Ἡροδότου Ἐκλογαὶ ἐκ τῶν Ἱστοριῶν (Ε' »)
10. Ἰσοκράτους Λόγοι πρὸς Δημόνικον καὶ Νικοκλέα (Ε' »)
11. Λατινικὸν ἀναγνωσματάριον (Ε' »)
12. *L'homme de viris illustribus urbis Romae* (Ε' »)
13. Δημοσθένους Α' Ὀλυμπιακός (ΣΤ' «)
14. » Β' Ὀλυμπιακός (ΣΤ' »)
15. » Α' Φιλιππικός (ΣΤ' »)
16. » Β' Φιλιππικός (ΣΤ' »)
17. Λυκούργου κατὰ Λεωκράτους λόγος καὶ Ἰσοκράτους Ἐπιστολαὶ πρὸς Φίλιππον (ΣΤ' »)
18. Θουκυδίδου Πλαταικὰ (ΣΤ' »)
19. Ὀμήρου Ὀδυσσεΐας (Α' ραψωδία) (ΣΤ' »)
20. Κορνηλίου Νέπωτος *Hamilear - Hannibal* (ΣΤ' »)
21. Καίσαρος *de bello civili* (ΣΤ' »)
22. Πλάτωνος Κρίταιν (Ζ' »)
23. » Ἀπολογία Σωκράτους (Ζ' »)
24. Θουκυδίδου Δημηγορία Πλαταιέων - Θηβαίων (Ζ' »)
25. Εὐριπίδου Ἰφιγένεια ἡ ἐν Ταύροις (Ζ' »)
26. Εὐριπίδου Ἰφιγένεια ἡ ἐν Αὐλίδι (Ζ' »)
27. Λυρικῶν ποιητῶν ἐκλογαὶ (Ζ' »)
28. Ὀμήρου Ἰλιάδος ἐκλογαὶ (Α' καὶ Γ' ραψωδία) (Ζ' »)
29. Κικέρωνος ὁ Γ' κατὰ Κατιλίνα λόγος (Ζ' »)
30. Ὀβιδίου μεταμορφ. *Phaethon—Niobe* (Ζ' »)
31. Σοφοκλέους Ἀντιγόνη (Η' »)
32. Θουκυδίδου ὁ Περικλέους Ἐπιτάφιος (Η' »)
33. Πλάτωνος Φαίδων (Η' »)
34. Πλάτωνος Πρωταγόρας (Η' »)
35. Θεοκρίτου εἰδύλλια (Η' »)
36. Ὀμήρου Ἰλιάδος ἐκλογαὶ Ζ' καὶ Γ' ραψωδία (Η' »)
37. » » Ω' ραψωδία (Η' »)
38. Βεργιλίου Αἰνείας ἐκλογαὶ Α' Βιβλ. (Η' »)
39. » » Β' » (Η' »)
40. Κικέρωνος *Somnium Scipionis* (Η' »)
41. Ὀρατίου Ὁδαὶ (Η' »)

Λατινικὰ θέματα

Ἐπιτάφια περὶ τὴν ἀρχαίαν ἀττικὴν διάλεκτον